BIHARI KLÁRA

Lorin és Lillia

MÓRA

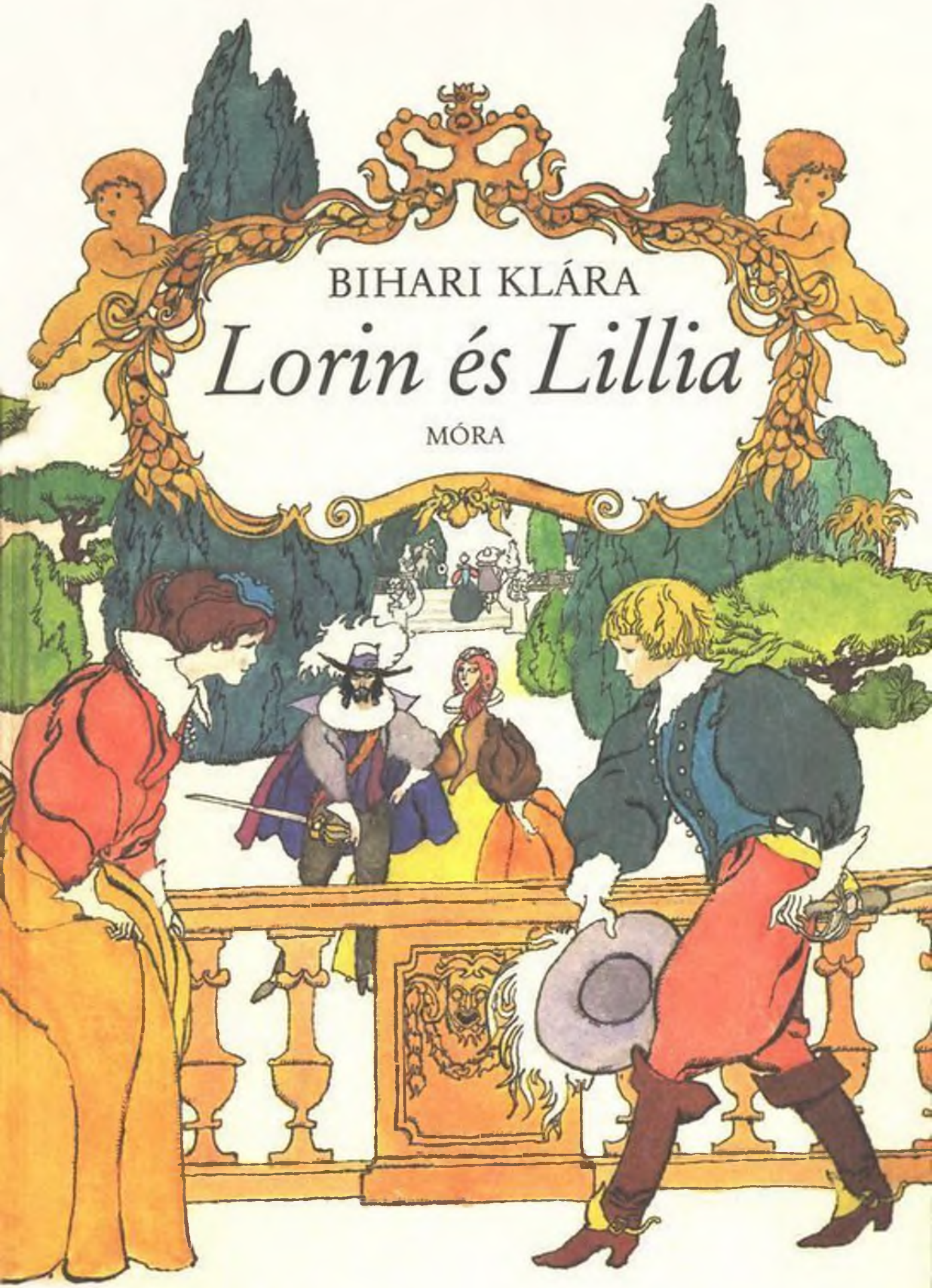

BIHARI KLÁRA

Lorin és Lillia

BIHARI KLÁRA

Lorin és Lillia

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

SZECSKÓ TAMÁS RAJZAIVAL

© Bihari Klára, 1986

Lillia

Fehér selyempárnán, csipkés takaró alatt mélyen aludt Lillia királykisasszony.

Hálószobájának nagy, üveges ablakán a függöny szárnyainak résén napfény áradt a szobába. Az ablakpárkányra halványszürke galamb ereszkedett le. Piros csőrével megkoppintotta a tündöklő üveget, mintha csak bebocsátást kérne.

A hálószoba fehér, aranycirádás ajtaja megnyílt. Szőke, üde arcú nő lépett be rajta. Szoknyájának gazdagon redőzött selyme suhogott, amint az ágyhoz lépett, és vigyázva a szélére ült. A királyné – mert ő volt a szép, szőke, kék szemű asszony – sóhajtva, aggódó tekintettel hajolt leánykája fölé. Szeretettel nézte tiszta arcát, vállára boruló barna haját, mosolygó száját, amely a galamb kopogására álmában is örvendő suttogással felelt:

– Titi! Titi!

Délia királyné felkelt, az ablakhoz lépett, és beengedte a sürgetőn kopogó madarat. A galamb tüstént a paplanra repült. Ott előre-hátra totyogott, és csőrét kedveskedőn Lillia állához fente.

A királykisasszony kinyitotta nagy, fekete szemét, s amint a galambot megpillantotta, nevetni kezdett.

– Látom, te frissebb vagy, mint én. Mindjárt felöltözöm, és a reggeli után együtt nézzük meg a kertet.

Lillia kidörzsölte szeméből az álmot, s tüstént megpillantotta az ágy fejénél álló királynét.

– Édesanyám! – nevetett boldogan. – Kérem a reggeli csókot, mert anélkül a legmelegebb napsütésben is didergek. – Lillia mozgékony arca hirtelen elkomolyodott. – Édesanyám, miért vagy szomorú? Talán valami váratlan baj érte családunkat, hazánkat?

A királyné megrázta a fejét.

– Voltaképpen mosolyognom kellene, mert nagy megtiszteltetés ért bennünket. De mégsem tudok erőt venni csüggedtségemen, mert néhány rövid év múltán el kell válnunk egymástól.

– Ugyan miért, anyácskám? Hiszen édesapám szeret engem. Nem hiszem, hogy világgá küldene. Az az idő pedig, amelyről már több ízben hallottam, hogy egyszer majd férjhez megyek, és talán messzire kerülök országunktól, úgy vélem, még messze van...

– Közelebb van, semmint hinnéd – válaszolt komolyan a királyné.

– Nem értem – nézett rá csodálkozva Lillia.

– Hallgasd, amit mondok – szólt a királyné. – Te hatéves voltál akkor, és öcséd, Arnó még meg sem született, amikor háború dúlt országunk, Doránia és a hatalmas Toránia között. Kincses, aranyat rejtő hegyeinkért folyt a harc, amely az ellenség győzelmével végződött. Az országhatárt őrző hegylánc most a torán kincstárt gazdagítja.

– A gonosz toránok! – kiáltott közbe haragosan a királykisasszony.

– A felháborodás soha ne tegyen igazságtalanná, leánykám! – szólt szelíden a királyné. – Nem a torán nép a mi ellenségünk, hanem a király, VII. Vallon, és még inkább tanácsadója, kancellárja, Tomir, a Fekete Herceg, ő uszította ellenünk urát, ő bírta rá, hogy megindítsa félelmetes erejű seregeit.

– A Fekete Herceg! – Lillia ijedten ejtette ki ezt a nevet, amit kora gyermeksége óta ismert, s amelynek nyomában ott járt a veszély és a bánat.

– Miért haragszik oly nagyon reánk a Fekete Herceg? – kérdezte, és tágra nyílt szemmel édesanyja szomorú szemébe nézett.

– Sok-sok éve annak, hogy Malván herceg kastélyába két kérő érkezett – felelt a királyné. – Az egyik torán földről indult el paripája hátán, nyomában talpig vasba öltözött fegyveresekkel, a másik innen, a palotából, aranyos kocsin, édesanyja társaságában. Az előbbi Tomir volt, a Fekete Herceg, az utóbbi Doránia királya. A nevetős, vidám leány, akinek kezéért versenyeztek, a királyt választotta. Nem becsvágyból, nem hiúságból, hanem mert egész szívével szerette a fiatal uralkodót, Eddint.

– Édesapámat! – kacagott fel örömében Lillia, és összecsapta két tenyerét.

– Magam is örültem, s úgy éreztem, nincs nálam boldogabb teremtés. De nemsokára rá kellett ébrednem, hogy a visszautasított kérő személyében félelmetes ellenségünk támadt, s kis országunk nem élhet többé biztonságban a hatalmas szomszéd mellett. Napról napra fenyegetőbb szelek fújtak Torania felől. Hét év múltán pedig megtörtént az is, amitől édesapáddal féltünk: a torán katonák tűzzel-vassal pusztították városainkat, falvainkat. A békét csupán az aranyat rejtő Kincses-hegység átengedésével tudtuk megvásárolni. Így torolta meg a rajta esett sérelmet a Fekete Herceg, és attól tartok, éhes bosszúvágya még most sem lakott jól.

– Talán most engem akar elvinni? – kérdezte riadtan Lillia.

– Igen, Lillia. Mint követ jelent meg nálunk, és feleségül kér VII. Vallon király fia, Lorin királyfi számára. Ez azt jelenti, hogy négy-öt év eltelte után búcsút kell vennünk egymástól.

– Ó, hiszen öt év az rengeteg idő!

– Hamar eltelik az, leánykám. A megtiszteltetés nagy, de az én szívemet mégis nyugtalanság és kétely emészti. Mindentől félek, ami a Fekete Herceg által ér bennünket. Még az örömtől is...

Délia királyné megcsókolta leányát, azután szilárdabb hangon folytatta:

– Az udvarhölgyek most felöltöztetnek, és a trónterembe kísérnek. Ott fogadjuk édesapáddal együtt a torán küldöttséget és a kancellárt, aki ünnepélyesen elénk terjeszti ura kérését.

Nem sokkal később a díszruhába öltöztetett Lillia örvendezve forgolódott a nagy, metszett tükör előtt. Rámosolygott pompázatos képmására, de azután elkomolyodott, és méltóságteljesen kihúzta magát. Eszébe jutott, hogy még ezen a délelőttön Lorin királyfi menyasszonya s egyszer majd egy nagy ország királynéja lesz. Hirtelen megpillantotta Titit, aki merev nyakkal, fejét minden lépésnél megbiccentve, oly fontoskodón totyogott lábainál, mintha a királynői magatartás gyakorlásában őt kívánná utánozni. Lilliából vidám, hangos nevetés buggyant ki. Felkapta Titit, és a mellére szorította.

– Te kedves, bolondos kis madaram!

Ebben a pillanatban Viddon kamarás lépett be, hogy Lilliát a trónterembe kísérje. A folyosón udvarhölgyek csatlakoztak hozzájuk. Lassan lépkedtek Lillia nyomában. Mikor a márványoszlopos, falfestmények ezer színétől, tükröktől csillogó terembe léptek, Lillia mélyen meghajolt az emelvényen ülő szülei előtt, azután fellépdelve a szőnyeges

lépcsőkön, helyet foglalt anyja oldalán. Az udvari nép már rang szerint felsorakozott a falak mentén.

Lillia apja, I. Eddin máskor oly derűs, barna szakállal keretezett arca most komoly volt, szinte szigorú. Széles mellén mintha visszafojtott indulat emelgette volna az átvetett arasznyi bíborszalagot. Édesanyját Lillia még sohasem látta ilyen sápadtnak. Arca csaknem olyan fehér volt, mint ruhájának selyme.

Az udvarmester a tarkán erezett márványpadló közepére állt, és hármat koppantott hosszú botjával. Mindjárt ezután feltárult a trónnal szemközti szárnyas ajtó. A torán küldöttség tagjai bevonultak. Négyes sorokban lépkedtek előre azzal az önérzettel és büszkeséggel, amelyről egy nagy ország követei még uralkodók előtt sem feledkeznek meg. Ruházatuk egyforma szürke bársonyán ékkövek szikráztak. A csípőjükhöz szorított kalap dús tollazata, öveik, kardjuk, cipőjük díszítése pazar gazdagságról tanúskodott. A küldöttség élén a kancellár haladt. Nemcsak bársonyruhája volt fekete, hanem sima haja és hegyes kis szakálla is. Nagy homloka alatt két áthatóan sötét szem parazsa izzott. Ez a két szem látszott csupán élni a merev, mozdulatlan arcban. Érdekes, merész vonásait visszataszítóvá, szinte ijesztővé tette a különös sápadtság, a mosolytalan, összezárt száj és a fagyos ridegség, amely belülről, a hideg és kemény szívből áradt.

A Fekete Herceg a trón lépcsőjén térdet hajtott, és mögötte a küldöttség minden tagja ugyanezt cselekedte. A Herceg azonban korábban emelkedett fel, mint a többiek. Tekintetét a királyné arcára tapasztotta, s mint a megigézett, alig tudta róla elfordítani.

– Felséges uram nevében köszöntőm felségteket – szólalt meg a mély csendben éles hangján. – E nap, ha küldetésemet sikerrel végzem, az örök béke záloga lehet Doránia és Toránia között. A két ország testvéri egyetértésben élhet egymás mellett, népeink nyugodt, munkás életét nem dúlja fel többé háború.

A Fekete Herceg ismét a királynéra tekintett. Lelki szemei előtt újra lejátszódtak azok a megszégyenítő jelenetek, amelyek során tudomásul kellett vennie, hogy Délia nem őt, hanem Eddin királyt választotta férjéül, s neki meg kellett hátrálnia. Akkor lángoló haraggal távozott Malván herceg palotájából. Életének első kudarca volt ez a visszautasítás, amely Délia részéről érte.

Márpedig ő képtelen volt a vereséget elszenvedni. Parancsolásra született, s arra, hogy másokat akarata igájába hajtson. És ő, aki mint urának tanácsadója és kancellárja királyi hatalommal rendelkezett, nem tudott erőt venni egy leány szívén! Elhatározta, hogy bosszút áll a királyi páron, Doránián, az egész dorán népen a rajta esett szégyenletes sérelemért, magányos életéért, kővé dermedt szívéért. Ez időtől kezdve vált csak igazán félelmetessé. A torán nép rettegte azt a nevet, amely annyi kegyetlen rendelet pecsétje alatt szerepelt.

Az aranyban gazdag határhegyek kitűnő okot szolgáltattak az ellenségeskedésre. Tomir elültette ura, VII. Vallon király agyában azt a gondolatot, mennyire megalázó reá és birodalmára nézve, hogy a Kincses-hegységet a kis Doránia birtokolja. Eddin király uralkodásának hetedik esztendejében VII. Vallon király hadat üzent Dorániának. A dorán hadsereg hősiesen küzdött. A katonák mindegyike tudta, hogy hazája szabadságáért harcol, és ez megtízszerezte karja erejét. Ám a sokszoros túlerővel szemben Doránia végül is tehetetlennek bizonyult. A király, hogy országát megmentse a teljes leigázástól, hatalmas ellenfelének átengedte az aranyat rejtő határhegyeket.

A Fekete Herceg régen áhította azt a pillanatot, amikor Délia férjét megalázhatja. A vezéri sátorba rendelte I. Eddint, mert ő akarta vele aláíratni az irgalmatlan békefeltételeket tartalmazó okmányt. De nem élvezhette ki elképzelése szerint diadalát, mert Eddin király méltósággal viselte a sorscsapás és a rákényszerített szomorú helyzet súlyát. Ez a méltóság új tápot adott a kancellár bosszúvágyának. Bár mozdulatlan arcán mi sem látszott, belül tűz emésztette. És megfogadta, hogy újabb csapást mér Déliára és Eddin királyra.

A múltnak ezeket a képeit látta a Fekete Herceg, míg jól kidolgozott tervének első lépéseként újra mint kérő jelentkezett Dorániában.

– Uram és királyom a Lorin királyfi és Lillia királykisasszony között kötendő friggyel kívánja a két ország békéjét és barátságát biztosítani – folytatta iménti szavait. – Rokon nem tör rokon ellen, s ha dorán királyleány ül majd Toránia trónján, begyógyul a seb, melyet a Kincses-hegység elvesztése ütött a dorán nép önérzetén.

Most I. Eddin szólalt meg, aki jól tudta, hogy ismét kényszerű helyzet állott elő, mert a visszautasítással felidézné egy új háború veszélyét.

– A torán küldöttség ideutazásának célja nem volt ismeretlen előttem. A torán király ajánlata megtisztelő. Minthogy gyermekeink majdani házasságát magunk is a béke biztosítékának tekintjük, feleségem és én örömmel adjuk oda leányunk kezét Lorin királyfinak. Most még gyermekek mind a ketten. De néhány év kérdése csupán, és életük örökre összefonódik, s ugyanakkor népeink is testvéri közelségbe kerülnek egymással.

Ebben az ünnepélyes percben a Fekete Herceg halkan, de parancsokban odaszólt a küldöttség egyik tagjának:

– Gróf Ewin!

Karján finom művű ládikával negyven év körüli, jól megtermett férfi lépett elő. Vörhenyesbarna haja a homlokába hullt, széles arcát rövid, tömött körszakáll körítette. Tekintete, arca a dús, kiugró szemöldök alatt becsületes nyíltságról, egyszersmind makacsságról és hirtelen, heves természetről tanúskodott. Fejét meghajtva fél térdre ereszkedett a trón lépcsőjén, és a kinyitott ládikót a királyi pár lába elé helyezte.

– Íme, Lorin királyfi jegyajándéka! – mondta kinyújtott kézzel a Fekete Herceg.

Lillia, aki eddig riadtan nézte a kancellárt, szorongásáról megfeledkezve hajolt előre. Az ékszerek fénye és sokasága gyönyörködő mosolyra derítette arcát. Csak az újból megszólaló éles hangra kapta fel a fejét:

– Királyom nevében köszönöm felséged válaszát. Itt az ideje azonban, hogy felséges uram másik kérését is tolmácsoljam.

Délia királyné a beszélő sápadt arcába nézett, és remegés fogta el. Megérezte, hogy olyan szavakat fog hallani, amelyek elviseléséhez lelke minden erejére szüksége lesz.

– Uramnak az az óhaja – folytatta emelt hangon a herceg, miközben lángoló pillantása a királyi párra tapadt –, hogy a felséges menyasszony országunkban nevelkedjék. Evégből engedélyt kérünk arra, hogy magunkkal vihessük őt. Az úton és később új otthonában is féltő gondoskodással fogjuk körülvenni.

Ezekre a szavakra a teremben nagy csend támadt, a királyné arca még fehérebb lett, mintha testéből a rossz hírre ijedten kifutott volna minden vércsepp.

A király keze ökölbe szorult.

– Hogyan – kiáltott fel haraggal –, őfelsége meg akar fosztani bennünket ama néhány év szülői örömétől is, amelyet házasság-kötéséig leányunkkal tölthetünk? Talán túszként akarja udvarában tartani?

Tomir merőn nézett a király felhevült arcába, hangja hidegen csengett:

– A hercegnőnek ajánlatos nemes hivatására Torániában felkészülnie. A mi szigorú etikettünk szellemét kell elsajátítania ahhoz, hogy a torán királynők méltó utódjaként ülhessen trónján. Amellett ottléte biztosíték arra nézve, hogy a béke a házasságkötésig sem romlik meg a két ország között.

A herceg elhallgatott. Büszkén, parancsoló tartással állt a lépcsőzet aljában, mintha ő lenne az uralkodó. A király, akinek homlokát, arcát pirosság öntötte el, ismét válaszra készült. A királyné jól tudta, hogy férje most méltó haragjában olyan szavakat vág a kancellár arcába, amelyek veszélyeztetik a tervezett házasságot és a békét. Hallani vélte az újból rájuk törő torán katonák lovainak patkócsattogását, a harci kürtök hangját, a felgyújtott dorán falvak

tüzének félelmetes sziszegését. A herceg bizonyosan ezt akarja. A veszély erőt öntött tagjaiba. Kezét, miközben felállt, csillapítón férje kezére tette.

– Úgy vélem, rajtam a sor, hogy választ adjak – így kezdte Délia királyné kiegyenesedve, nyugodt méltósággal. – Én vagyok Lillia anyja, s a válás az én szívemre hengeríti a legnehezebb követ. És én mégis azt mondom: elengedem Lilliát, éljen a torán udvarban őfelsége VII. Vallon akarata szerint.

A király szeretettel pillantott feleségére. Tudta, milyen áldozatot hozott most Délia az ország nyugalmáért. Amellett okosan és megfontoltan elébe vágott az ő méltatlankodó, haragos szavainak, amelyek hamuvá perzselték volna a békét.

A Fekete Herceg nem változtatott gőgös, büszke tartásán, arckifejezésén. Úgy érezte, még nagyobb győzelmet aratott, mintha újból csapatokat kellene küldenie Doránia felé. Arra kényszerítette a királyi párt, hogy évekkel az esküvő előtt megváljon egyetlen leánygyermekétől, és azt az ő hatalmába adja.

Az utazás

A királyné és Lillia szobáiban nagy sürgés-forgás támadt. Selymek suhogtak, csipkék, fodrok, szalagok szálltak, veretes útiládákat tologattak ide-oda a lakájok – teljes erővel folyt a készülődés. Délia királyné szíve sajgott a fájdalomtól, de még többször mosolygott rá Lilliára, mint eddig, csak szemének borús pillantása mutatta bánatát. A válás napjának reggelén maga öltöztette Lilliát, hogy megnyújtsa az együttlét idejét.

A királylány hol szomorú volt, hol meg nekividámodva azt suttogta:

– Királyné leszek! Annak a hatalmas országnak a trónján fogok ülni, amely le akart igázni bennünket.

És hirtelen megsejtve, hogy ezen a helyen milyen nagy feladat vár rá, felkiáltott:

– Soha nem engedem, hogy Toránia bántsa Dorániát!

A királyné magához ölelte leányát.

– Boldog vagyok, hogy érző szíved ezt a gondolatot sugallja. Soha ne feledd el, hogy Doránia szülötte vagy. Ha erről valaha is megfeledkeznél, gyász, pusztulás várna hazádra.

– Ígérem, soha nem felejtem el. – Lillia anyja vállára hajtotta a fejét, és hízelegve kérdezte: – Torániában vajon milyenek az emberek?

– Olyanok, mint itt nálunk, leánykám. A legtöbbje jó, becsületes, vagy legalábbis az szeretne lenni. De akadnak rosszak szép számmal ott is, akárcsak nálunk.

– Miért rosszak a rossz emberek? – kíváncsiskodott Lillia.

– Egy részüket a nehéz élet, a nélkülözés vagy a mások gonoszsága tett ilyenné. De vannak közöttük olyanok is, akik öröműket lelik az aljas cselekedetekben, akik bosszúvágyból, irigységből, belső hajlamból rosszak.

A királynénak most akaratlanul a Fekete Hercegre kellett gondolnia. Remegő hangon súgta leánya fülébe: – Az ilyenektől óvakodj. Ezek a legveszedelmesebbek.

– Hogyan ismerem fel őket, anyácskám?

– Bizony ez nehéz tudomány, Lillia. Hiszen a gonoszok sokszor a barátság, a jóság álarcában mutatkoznak. Mégis a szíved különbséget tesz majd a jók és rosszak között. Mert az álarc mégiscsak álarc, és elővillan mögüle a rossz szándék, a gonosz indulat. Egyszerre szárnysuhogás hallatszott. Titi röppent Lillia vállára, aki magához szorította kedves madarát.
– Ó, te kis bolondos, megérezted, hogy elmegyek messzire? Hiszen nem kell elválnunk, magammal viszlek! De nem, nem. Maradj itthon. Csak kalitkában tehetnéd meg az utat, és én nem akarlak rabbá tenni.
– Most édesapádhoz kísérlek, leánykám – szólalt meg sápadt mosollyal Délia királyné. – Itt a búcsú ideje.

A király, amikor felesége és leánya belépett hozzá, elfordult az udvarra nyíló ablaktól, ahonnan az előgördülő útihintót nézte. Gyors léptekkel eléjük sietett, és átölelte Lilliát.

– Szomorúan válok meg tőled, leányom. A lánykérés ugyan a béke jegyében történt, de akik azt a gondolatot ébresztették a torán királyban, hogy téged már ilyen korán elszakítsanak tőlünk, s túszként tartsanak maguknál, azok ellenségei családunknak, Dorániának. De békénk és nyugalmunk érdekében teljesítenünk kellett ezt a kívánságot.

A király felsóhajtott, azután így folytatta:

– Távozásod perce elérkezett. Szeresd új hazádat, de ne feledd el a régit. Szeresd új szüleidet és Mona hercegnőt, aki gondozód lesz, de gondolj reánk. Igyekezettel készülj új hivatásodra, de szíved-lelked őszinte hangját soha ne fojtsd el.

Eddin király megcsókolta leányát, akiből kitört a sírás. Könnyek ragyogtak szemében, de már ismét mosolygott, mert megnyílt az ajtó, s Viddon kamarás lépett be, udvarhölgyek seregével, akik útiköpenyt és tollas kalapot adtak rá. Lillia felvetett fejjel lépdelt le a lépcsőn, szemében öröm fénylett. Utazni fog, és olyan országba megy, ahol mindenki Toránia jövendőbeli királynéjaként üdvözli.

A hatalmas, zárt útihintó előtt hat barna ló toporzékolt. A követség tagjai négyes sorokban ültek paripáikon Ewin gróf mögött. Csupán a Fekete Herceg ült be Lillia és Mona hercegnő mellé a ruganyos párnákra. A kocsis abban a pillanatban megrántotta a gyeplőt, s a lovak előrerántották a hintót.

Elébb keskeny utcákon dübörögtek végig a kerekek. A járókelők sietősen húzódtak félre, azután hosszan bámulták a díszes járművet és a nyomában nyargaló lovasokat. Itt-ott, ahol az ablakon kitekintő Lilliát megismerték, mosolyra derült az emberek arca, és kedvesen integettek feléje. Az ősi városháza előtti téren kavargott a nép. Köpenyes, kardos lovagok, tarka ruhás asszonyok, leányok, árujukat kínáló kézművesek és árusok, viháncoló gyerkőcök, kosarakat cipelő inasok, bámészkodó ácsorgók forgataga villant fel, s mutatott egyre változó, derűs képet Lilliának. Furcsa volt, hogy most, amikor idegen országba, idegen emberek közé indult, oly kedvesnek tetszett mindegyik arc, hogy szinte fájt, amikor ezeket az ügető lovak elrántották előle.

Később, amikor elhagyták a fővárost, még gyorsabban haladtak. Az ablak négyszögű keretében, mintha szüntelenül változó festmény lenne, enyhén emelkedő dombok, hajlongó, aranyos búzatáblák, rezgő lombú fák, virágos rétek, lassan ballagó tehenek lába alól felszálló, napban csillogó porfellegek suhantak el. Kis ösvényeken bő szoknyás falusi asszonyok, zekés férfiak baktattak. A királykisasszony arra gondolt, hogy ezeket a tájakat, embereket csak évek múltán vagy talán sohasem látja viszont, s maga sem tudta, miért, nagy-nagy szomorúság szállta meg.

Ebben a pillanatban Tomir intett a szemével, s Mona hercegnő leengedte az ablakok függönyét.

– Toránia jövendőbeli királynéját ne lássák bánatosnak! – szólt a Fekete Herceg. – Senkinek sem szabad arra gondolnia, hogy Lorin királyfi arája ugyanolyan esendő ember, mint ő, a földet túró paraszt. Mona hercegnő majd kioktatja önt arra, hogyan kell rangjához méltón viselkednie.

Ilyenfajta kioktatást Lillia még sohasem hallott, de ezt nem merte hangosan megmondani. Figyelme a mellette ülő hercegnő felé fordult. Most nézte meg igazán azt az asszonyt, akiről tudta, hogy hosszú időn keresztül gondozója lesz. A hercegnő idősebb lehetett, mint az ő édesanyja, de szépsége elfelejtette korát.

Sötétvörös haja fényes csigákban hullt fehér nyakára. Arca, amelynek gőgös kifejezését még növelte a merész sasorr, hideg volt, csaknem szenvtelen. Félig lehunyt pillákkal ült, de Lillia mindig magán érezte nagy fekete szemének erős tekintetét.

Egy napig tartott a határig az út. Éjszakára megpihentek egy út menti fogadóban, s a második nap délutánján a Kincses-hegységhez értek. Innenső oldalán barna-piros ruhát viselő dorán katonaság, a túlsón szürkébe bújtatott torán határőrség tisztelgett a hintó utasai előtt.

– A szálláshelyre! – adta ki a parancsot a Fekete Herceg.

Amikor az épület udvarára begördült a kocsi, a fogadós, a felesége és a személyzet nagy hajlongásokkal fogadta őket. Lillia kapta a legszebb szobát. Vacsora után a hercegnő levetkőztette, betakarta, azután mély bókkal távozni készült.

Lillia fáradt volt már, mégis szeretett volna a torán fővárosról, a közeledő érkezés részleteiről kérdezősködni. Beljebb húzódott az ágyban, s kezével helyet mutatott maga mellett.

– Foglaljon helyet, hercegnő, beszélgessünk kissé...

– Én nem ülhetek le fenséged mellé – válaszolt hidegen Mona, s a hangjában a hódolaton kívül mintha figyelmeztetés is lett volna. – Ha társalogni óhajt, akkor nekem állva kell maradnom.

De Lilliának már elment a kedve a beszélgetéstől, s a hercegnő magára hagyta.

Reggel, öltözködés és étkezés után Lillia növekvő lármára lett figyelmes. Kitekintett az ablakon, s két katonától közrefogva egy jól megtermett, összekötözött kezű falusi embert látott a téren áthaladni. Néhány lépésnyi távolságban komoran hallgató férfiak és síró, jajgató asszonyok követték. A tér közepén cölöp állott, oda vezették a megkötözöttet. Lillia megborzongott, mert az előkészületekből úgy látta, hogy korbácsolás következik. Odaintette az egyik ácsorgó suhancot.

– Mi bűnt követett el az az ember, és miért éri ilyen súlyos büntetés?

A suhanc habozott egy pillanatig, azután dacosan válaszolt:

– Bedernek az a vétke, hogy hat gyermeke van, s nem tudta megfizetni az adóját. Ezért most megkorbácsolják, és egyetlen kecskéjét is elviszik, mert így akarja a Fekete Herceg!

Egyikük sem vette észre, hogy az emeleten kinyílt egy ablak, és a Fekete Herceg

hajolt ki rajta. Tisztán megértette a suhanc minden szavát. Megfordult, és így szólt a szobában várakozó Ewin grófhoz:

– Tud-e ön arról, hogy kinn a téren az én nevemben nemsokára megkorbácsolnak egy Beder nevű embert?

– Az imént értesültem róla, hercegem. Ezért jelentem meg ön előtt, hogy elmondjam: a szerencsétlennek két leánykája hetekkel ezelőtt súlyosan megbetegedett. A drága gyógyítószerek teljesen felemésztették az adóra félretett összeget. Méltányos lenne, engedelmével, ha ütlegek helyett haladékot kapna.

– A hátralévő adó elengedését sokkal méltányosabbnak találnám – felelt szárazon Tomir.

Ewin bámulva tekintett rá, mire a Herceg a gróf széles vállára tette a kezét.

– Ugyan miért csodálkozik oly nagyon? Hiszen én voltam az, aki felkarolta önt, midőn a király, nem tudni, kinek a sugallatára, azzal vádolta, hogy a Kincses-hegység aranyával elsüllyedt vitorlás rakományának csupán egyik felét mentette meg a kincstár számára. Az aranyrögök másik felét – így tudja a király – ön a búvármunkát végző gyöngyhalásszal később saját magának hordatta fel a tenger mélyéből. Én vettem egyedül védelmembe, s ennek köszönheti, hogy kardját szabadon viselheti a király kierőszakolt engedélyével az én szolgálatomban.

A gróf széles arcára, amikor a kancellár a méltatlan vádat említette, kiült a harag. Ám az utolsó szavaknál lefutott arcából az odatódult vér, vonásai elsimultak, szeméből hála és hűség sugárzott.

– Valóban ostobaság volt csodálkoznom, hiszen kegyelmességed mentett meg az igaztalan büntetéstől.

– Azt is meg kell tanulnia, Ewin gróf, hogy az uralkodás nem olyan egyszerű dolog, mint a tánc vagy a vadászat. Igazságosnak lenni és félelmet ébreszteni egyszerre, ez a kettős feladat bizony próbára teszi az ország vezetőjének tehetségét. Lám, a mi felséges királyunk gyakran az én aláírásommal küldi szét szigorú rendeleteit, s így a nép tőlem még inkább tart, mint tőle. Nos, én most a magam nevében igazságot szolgáltatok ennek a szerencsétlennek. Elengedem hátralékos adóját.

Néhány szót vetett egy papírlapra, lepecsételte, s odanyújtotta a grófnak.

– Adja át a bírónak ezt a rendelkezést.

Amikor a cölöp mellett álló bíró izgalomtól rekedten közhírré tette az írás tartalmát, s elmondta, hogy a Herceg itt van a fogadóban, Beder és a falusiak valamennyien az ablak felé fordultak, amelynek keretében ott állt a kancellár.

– A Fekete Herceg megkegyelmezett! A Fekete Herceg kegyelmet adott! – szállt a szó szájról szájra. Ez a váratlan jó cselekedet szinte meghökkentette az embereket. Szívből örültek, de ahogyan a mozdulatlan, büszke alakra néztek, megdermedt ajkukon a hála szava.

Lillia, aki végignézte az egész jelenetet, s együtt szorongott az elítélttel, amint a kancellár kegyelmet adott, egészen felvidult. Lám, mégsem olyan félelmetes, mint amilyennek látszik!

Bármilyen gyorsan repítették a lovak az útihintót, mire estefelé a következő faluba érkeztek, s megállottak a fogadó előtt, a falusiak már ismerték Beder történetét. Egyikük-másikuk odáig merészkedett, hogy megszólította és a nagy jelentőségű esemény elmondására kérte a kíséret tagjait. Helyettük Ewin gróf felelt:

– A királyi rendelet értelmében elítélték Bedert. Őkegyelmessége a kancellár azonban, tekintetbe véve szerencsétlenségét, elengedte adósságát és az ötven korbácsütést. Ez az igazság, barátaim!

A kancellár, miközben a királykisasszonyt és Mona hercegnőt kisegítette a kocsiból, meghallotta ezeket a szavakat. Szeme elégedetten megvillant, de ugyanakkor olyan megvetéssel nézett Ewinre, mint valami ostoba fajankóra.

A gróf szavai nagy hatást váltottak ki a falusiakból. A legtöbb házban arról suttogtak, hogy lám, mégsem olyan kegyetlen a kancellár, mint eddig hitték. A királyi rendeletet akarva-akaratlan alá kellett írnia. De amikor teheti, amikor a maga szemével látja, mit jelent a rendelkezés végrehajtása a valóságban, akkor közbelép, s kegyelmet ad. És így szállt a hír tovább, faluról falura...

Reggel Lilliát nagy meglepetés érte. Útiköntöse helyett habos selyemruhát adott rá Mona hercegnő, vállára bársonypalástot terített.

– Ma délelőtt vonulunk be Toránia fővárosába, Malondóba – közölte, míg ujjai a bársonyredóket igazgatták. – Fenségednek üdvözölnie kell az ujjongó népet. Kegyesen, ám nem túl szívélyesen, hogy az illő távolság a nép és fenséged személye között betartassék.

– Otthon mindig mosolyogtam, ha kikocsiztunk, és az emberek szívélyesen köszöntöttek – felelt kissé félénken Lillia.

– Fenséged éppen azért jött Torániába, hogy a mi szokásaink, etikettünk ismeretében növekedjék fel – válaszolt e szavakra a belépő kancellár. – A hintó már az udvaron várakozik, kegyeskedjék beszállani.

Lillia összecsapta a kezét és felkacagott örömében, amikor a nyitott hintót meglátta. A hercegnó felé fordult, hogy megmondja neki, ilyen szép kocsiban még sohasem ült, de amint szép, hideg arcába nézett, ajkára fagyott a szó. Némán foglalta el a helyét. A másik oldalon a kancellár szállt be melléje, a szemközti ülésen Mona terítette szét csipkékkel és szalagokkal díszített széles szoknyáját.

Amint a főváros határába érkeztek, díszbe öltözött lovasszázad csatlakozott hozzájuk. A patkók csattogása egyetlen ütemes, erős hanggá sűrűsödött, mintha valami óriás verné komoran szóló, hatalmas dobját.

Lillia meglepetéssel látta, hogy a paloták, házak ablakaiban színes szövetek, selymek, zászlók lengenek. A nép éljenezve lepte el az utcákat, tereket. A királykisasszony megfeledkezett a kancellár figyelmeztetéséről, örömtől ragyogva mosolygott jobbra-balra. Csak Mona hercegnő szigorú pillantására kényszerített komolyságot vonásaira. Amint kissé lecsillapodott az izgalom láza, észrevette, hogy Malondó sokkal nagyobb, mint a dorán főváros, hogy tízszerte több utcája, kövezett tere, sikátora, égnek törő tornya, palotája van. Lakója is számosabb, de a külső kerületekben olyan sápadt, kopott, rongyos embereket látott nagy csoportokban, mint odahaza egyet sem. S ezek többsége nemhogy integetett, kiáltozott volna, inkább összeszorított ajakkal, sötét tekintettel hallgatott. A Fekete Herceg is észrevette ezt, szemében félelmetesen izzó szikrák jelentek meg. Néhány szót vetett oda a kocsi oldalán lovagló tisztnek, aki továbbadta a parancsot. Nemsokára már kényszerű éljenzés harsant, s ez, mint hirtelen támadt erdőtűz, végigszaladt az addig néma utcák hosszán.

– Miért kellett őket kiáltozásra biztatni? – súgta oda Lillia a kancellárnak. – Viselkedjenek úgy, amint nekik tetszik.

– Utasítás szerint kell viselkedniük – felelt hidegen a Fekete Herceg. – Le kell róniuk az ön rangjának kijáró tiszteletet.

Lillia nem fogta fel ebben a forró percben az elhangzott szavak értelmét. Annyit azonban megértett belőlük, hogy ismét helytelenül viselkedett.

A királyi palota szürke terméskőből épült, párkányzatát, egymás fölé magasodó számtalan tornyát szép szobrok, faragványok ékesítették. Hatalmas tömege úgy nyújtózott el jobbra-balra, mint két roppant kőkar, amely össze akarja roppantani a várost. Lilliát is szorongó érzés fogta el, amikor a díszőrség katonái kitárták a vasrácsos kerítés kapuját, s a hintó és a kíséret lovasai végigdübörögtek a hatalmas, kövezett udvaron.

A szemközti lépcsőn gazdag ruházatú nők és férfiak térdet hajtva köszöntötték a Mona kíséretében kiszálló királykisasszonyt. Valamennyien követték, amikor a hercegnő a lakosztályába kísérte. Itt az urak elmaradtak, csupán a hölgyek tódultak utána. A hercegnő parancsoló mozdulatára egyik a ruháját kapcsolta ki, másik a cipőjét húzta le, harmadik a harisnyájával foglalatoskodott, a negyedik nyakékétől szabadította meg, az ötödik a gyűrűit húzta le, s a többi is nesztelenül forgolódott körülötte.

Lillia a sok szolgálattévő hölgy keze között úgy érezte magát, akár valami fabáb, s meg sem mert szólalni. Seregestül szolgálták ki a vacsoránál is. Mikor végre ágyba került, s a pompás mennyezet alatt feküdt, és csupán Mona maradt a hálószobájában, Lillia rámosolygott.

– Azt hittem, hogy már ma láthatom a királynét.

A hercegnő meglepetve kapta fel a fejét, hangja vágott, mint a kés:

– Nem tudom, hogyan gondolta ezt fenséged. Talán azt kívánja, hogy Szedella királyné idejáruljon a fekhelyéhez? Holnap délelőtt lesz az etikett szabályai szerint az ünnepélyes bemutatkozás.

Lillia rádöbbent, hogy újra hibát követett el. Bár tetszett neki a fény, a ragyogás, személyének fontossága, most mégis szorongva gondolt a másnapra. A sűrűsödő sötétségen keresztül mintha édesanyja hajolt volna hozzá. Szemének aggodalmas, mégis mosolygó tekintete alatt eloszlott a királykisasszony nyugtalansága. Lehunyta a szemét, és lemerült az álom mézesen sűrű tavába.

Lorin

– A fehér harisnyát!

– A rózsaszín szalagokat!

– A világoskék selyemruhát!

– A sötétkék bársonypalástot!

– A fehér cipellőt!

Mona hercegnő vezényelt ilyen szaporán, s az udvarhölgyek serege odaadóan figyelte parancsait. A kért holmik egymás után kerültek elő a szomszédos ruhatárból, hogy kézről kézre adogatva végre Lillia derekára, kezére, lábára kerüljenek.

Amikor a gondos fésülés, öltöztetés után a hercegnő végignézett a dorán királykisasszonyon, valóban meg lehetett elégedve. Kipirult szép arcával, ragyogó sötét szemével, pompázatos ruhájában mintha egy becses festmény keretéből lépett volna elő.

A nagy szárnyas ajtó megnyílt, a küszöbön ott állt ékkövektől csillogó fekete bársonyöltözetében a kancellár. Mögötte fényes ruházatban az udvar előkelőségeinek egy csoportja várakozott.

Tomir kézen fogta Lilliát. A menet lassan, ünnepélyesen vonult előre. Tükrös, díszes szobákon, folyosókon haladtak keresztül, míg bejutottak a trónterembe. Némán várakozott itt a rangos udvari személyek sokasága. Amikor a középen szabadon hagyott úton Lillia a kíséret élén elvonult, valamennyi jelenlévő meghajolt.

Lillia a trón előtt maga is térdet hajtott, s felemelkedve izgalomtól csillogó szemmel nézett új szülei arcába.

A felséges pár egyenes derékkal, mozdulatlanul ült a trónon.

A király betegesnek látszott. Puffadt, sárgás arcán az állandó szenvedés vont mély árkokat. Túlságosan piros szája szinte bántóan virított a deresedő szakáll fölött. Bizalmatlanul fürkésző tekintete hosszan megállt a leánykán.

A királyné gyöngyfüzérekkel átfont dús fekete haja alatt fehér, keskeny arc világított. Magas homlokán szigorú, függőleges ráncok húzódtak, szürke szemében fagyos közömbösség tükröződött. Keskeny ajkait szorosan összezárta, mintha sem beszélni, sem mosolyogni nem kívánna soha. Lilliát tetőtől talpig végigmérte, azután kegyesen csókra nyújtotta a kezét. A királykisasszony megcsókolta a hosszú, élettelenül hűvös ujjakat.

A királyné előrehajolt, és két tenyere közé fogva Lillia fejét, szájával megérintette a sima homlokot.

Lillia arcán felfénylett a mosoly, és önkéntelenül odakínálta gömbölyű arcát. A királyné azonban, mintha észre sem vette volna ezt a mozdulatot, ismét kiegyenesedett. Lillia lehajtotta a fejét, a terem ragyogása meghalványodott körülötte.

„Ez hát a szigorú torán etikett – gondolta magában. – Meg sem csókolhatom azt, akit ezután anyámnak kell neveznem."

– Üdvözlünk Torániában – szólalt meg most a király. Hangja éppen olyan fakó volt, mint az arca. – Reméljük, új hazádat hamarosan megszereted, s úgy érzed majd, mintha itt születtél volna. A házasság, amely majdan fiammal összefűz, Toránia és Doránia örökös békéjét biztosítja. Légy méltó ehhez a nagy célhoz s ahhoz a feladathoz, amely idővel a torán trónon vár reád.

Lilliának eközben eszébe ötlött, hogy Lorin királyfit nem látja szülei mellett. Már éppen kérdezősködni akart felőle, s heves mozdulattal a királyné felé fordult. De torkán akadt a félig kiejtett szó, mert meghallotta a Fekete Herceg rendreutasító suttogását:

– Kérdezés nélkül nem illik megszólalni! A királyné már búcsúcsókra nyújtja a kezét, bókoljon, fenség!

Amikor a királykisasszony ismét lakosztályába ért, a kíséret tagjai közül már csak Mona volt mellette, nem tudta visszafojtani az őt foglalkoztató kérdést:

– Miért nem láttam a trónteremben Lorin királyfit?

A hercegnő csodálkozva vonta fel íves szemöldökét.

– Hogyan gondolja, fenség? Hivatalosan az egész udvar előtt csak évek múlva, az eljegyzés előtt mutatják be a trónörökösnek. Nem hivatalos módon holnap fogja őt megismerni.

Lillia, akinek már nagyon hiányzott a játék, az önfeledt nevetés, amiben otthon bőven volt része, most elszomorodott. Hiszen annyira vágyott egy pajtás után!

Hirtelen a meglepett asszony nyaka köré fonta karját, és kérőn, hízelegve így duruzsolt:

– Kedves hercegnő... miért kell holnapig várnunk? Mikor én annyira, de annyira szeretném Lorint megismerni...

A hercegnő elhúzódott mellőle, égő szemében bosszúság és méltatlankodás tükröződött.

– Meg kell tanulnia érzésein uralkodni, fenség. Akit mások fölé, magas polcra helyez a sors, annak ehhez értenie kell. Az etikett és a kancellár rendelkezésein nem változtathatunk!

A csengő szalagjához lépett és megrántotta. Mindjárt ezután udvarhölgyek serege tódult be a szobába, és megkezdődött a vetkeztetési ceremónia:

– A szalagokat!

– Az ékszereket!

– A cipőt!

– A harisnyát!

– A ruhát!

A királykisasszonyról levett holmik most ellenkező utat tettek meg, mint egy félórával elébb. Kézről kézre vándoroltak, míg végül, talán a tizedik hölgy kezéből oda jutottak ismét, ahonnan előkerültek: szekrénybe, fiókba, láda mélyére.

Míg Lillia díszruháját egyszerűbb köntössel cserélték fel a fürge és szolgálatkész kezek, Tomir magánlakosztályába kísérte uralkodóját.

VII. Vallon magas támlájú karosszékébe vetette magát.

– Úgy, úgy – szólt a Fekete Herceghez árnyékos szemhéját fel sem emelve –, tervünk sikerült. A dorán királyi pár leányát udvarunkba hoztuk, ahogyan ön ezt javasolta.

– Minden igyekezetem arra irányul, hogy hasznos tanácsokkal szolgáljam felségedet – hajolt meg a kancellár. Hangja hódolatteljes volt, de szeme felparázslott.

A király duzzadt ujjaival dobolni kezdett a szék karfáján.

– Kedves gyermek, szép gyermek – mormogta maga elé. – Bár sokkal erősebbek vagyunk Dorániánál, nem célunk az örökös háborúskodás. Az a remény, hogy a

királykisasszony idő múltával a torán trónra kerül, lecsillapítja és barátunkká teszi a dorán királyt és népét.

– Reméljük – mondta erős hangsúllyal a kancellár. – Ma azonban, annak ellenére, hogy a lánykérés hízeleg hiúságuknak, és kielégíti nagyravágyásukat, még távolról sem barátaink.

– Hogyan – kiáltott fel a király ingerülten –, még mindig haraggal, keserűen gondolnak reánk? Pedig én az imént is afölött tépelődtem, hogy nem kellett volna-e ezt a gyermeket még egy ideig megszokott környezetében hagynunk.

– Keményítse meg irgalmas szívét, felség! – hajolt urához közelebb a kancellár. – Ebben a fogékony korban, ha a dorán udvarban hagyjuk, örökre magába szívja a Toránia elleni gyűlölet érzését. S vajon ülhet-e országunk trónján olyan királyné, aki gyűlöli Torániát?

– Nem, nem! Ezerszer is nem! – hördült fel a király. És mintha a kancellár ellenkező véleményt nyilvánított volna, az arcába lihegte: – Úgy akarom, hogy a királykisasszony távol hazájától a mi szokásaink szerint, a mi udvarunk légkörében nevelődjék! Ennek érdekében mindent kövessen el, hercegem!

A Fekete Herceg szeme megvillant, csak úgy sütött belőle a bosszúvágy és a diadal. Mélyen meghajolt, hogy a király elől elrejtse tekintetét, és így felelt:

– Teljes erőmet e fontos cél szolgálatába állítom, felség!

Másnap reggel, amikor felébredt, Lillia nagyot nyújtózott, kidörzsölte szeméből az álmot, és lábait lelógatva felült az ágyban. Ebben a pillanatban megszólalt a hercegnő éles hangja:

– Fenség! Úgy viselkedik, mint valami közönséges emberfia... Kegyeskedjék visszafeküdni párnáira, két perc múlva lépnek csak be a mai szolgálatra beosztott hölgyek.

Lillia mit tehetett egyebet, újra a takaró alá bújt. Bár amióta kedveskedéseit visszautasította, haragudott a hercegnőre, most mégis szerette volna neki elmondani, milyen tréfás dolognak tartja, hogy bár felébredt már, két percig mégis fabábként kell feküdnie, arra várva, hogy felébresszék.

– Tudja, kedves hercegnő... – kezdte, de amint a gőgös arcú asszonyra nézett, a szó és nevetés elhalt az ajkán.

A két perc letelt. A mosakodás, öltöztetés, reggeli étkezés hosszadalmas szertartása után Mona sétálni vitte Lilliát. A palota mögött elterülő kertben két leányka várakozott, Golár herceg gyermekei. A királykisasszony nagyon megörült. Önfeledt vidámsággal szaladgált, de öröme nem tartott sokáig. A leánykák egy pillanatra sem feledkeztek meg társuk rangjáról. Úgy ügyeskedtek, hogy Lillia minden alkalommal elkapja a labdát, s ha véletlenül elejtette, ők futottak utána, és térdet hajtva nyújtották át. Lillia egy félóra múlva abbahagyta a túlságosan illedelmes játékot.

– A játékidő még nem telt le – szólalt meg szigorúan Mona. – Szíveskedjék még öt percig játszani.

Most már igazán elment a kedve Lilliának ettől a mulatságtól, morcosán dobálta a labdát. Az előírt idő letelte után visszatért a palotába, ahol pihennie kellett, bár ennek nem érezte semmi szükségét. Pihenés után különös emberke lépett a szobába.

– Tarabul lovag vagyok, fenséged szertartásmestere – mutatkozott be mélyen meghajolva.

Tarabul lovag vörös-kék selyemből összeállított ruhát, kétágú szürke szakállt és tarkójáról homlokára előrefésült frizurát viselt, ez utóbbit azért, hogy túlságosan hosszú, tojásdad koponyájának kopaszságát leplezze. Bal vállán mintha kis púp domborodott volna. De ezt a selyembodrok, lebernyegek, szalagok gazdagsága miatt nem lehetett bizonyosan megállapítani.

– Felolvasom fenséged mai napjának a beosztását – folytatta. Elnyújtott, nyafogó hangja nevetésre ingerelte Lilliát, de erőt vett magán, nehogy megbántsa a vékony emberkét.

Tarabul horgas orrát a zsebéből előhúzott papirosba dugta, és síri hangon olvasni kezdett:

– Pihenés után öltözködés. Ismerkedés Lorin királyfival.

– Öltözködés.

– Ebéd.

– Ebéd után pihenés.

– Öltözködés.

– Tanulás.

– Öltözködés.

– Látogatás a királyi párnál.

– Öltözködés.

– Vacsora.

– Lefekvés.

Mire Tarabul a papír aljára ért, Mona hercegnő kisuhant a szobából, hogy a ruhatárban kijelölje a megfelelő öltözéket. Így Lillia szabadjára engedte érzéseit.

– De hiszen többet kell öltözködnöm, mint tanulnom. Otthon ez is másképpen volt.

– A pompa kívül van, a tudás pedig benn a fejben. Ez előbbi hamarább elkápráztatja a szemlélőt, mint az utóbbi – felelt egy fokkal még sírósabban Tarabul.

Lillia elnevette magát. Maga sem tudta okát adni, miért, de máris megszerette a lovagot.

– A saját idejét is ilyen pontosan beosztja, lovag úr? – kérdezte vidáman.

– Isten őrizz! – kiáltott fel Tarabul kétségbeesetten, és elfintorította siralmas ábrázatából előugró nagy orrát. – Én csupán a királyfi és fenséged idejével gazdálkodom ilyen szigorúan. De azért ha ügyesek vagyunk, marad néhány ellenőrizhetetlen perc is egyre-másra – fűzte hozzá, és Lilliának úgy tetszett, hunyorít a szemével.

A leányka nagyot ugrott örömében.

– Csudálatos dolog, hogy éppen a szertartásmesternek van ilyen megértő szíve, és hogy... még mindig szertartásmester lehet.

– Ennek az a magyarázata, szép királykisasszony, hogy a papirosból könnyebb olvasni, mint a szívből. Az egyik itt a kezemben, bárki kibetűzheti, a másikat elrejtem a mellkasom és a ruhám mögé. – Megint hunyorított, azután hosszan elnyújtott hangon nyafogta:

– Az előbbi ugrás igen szép volt, fenség. Kár, hogy Mona hercegnő nem gyönyörködött benne, bizonyára megdicsérte volna érte.

– Azt hiszem, mi igen jó barátok leszünk kedves Tarabul lovag – suttogta Lillia örömteli mosollyal.

A visszatérő hercegnő égő tekintete gyanakodva végigtapogatta a két derűs arcot. Azután kegyesen biccentett Tarabul felé, aki vékony, kissé görbe lábait ügyesen hajlítgatva, kihátrált a szobából.

– A lovag igen furcsa személyiség – fordult Mona Lilliához. – Családja mindenkor híven szolgálta a torán királyi házat, ennek tudható be, hogy ő, akiben nemigen tanácsos megbízni, érdemtelenül ilyen magas méltóságba került.

Lillia meghökkenve hallgatott. Csakugyan érdem nélkül jutalmazták Tarabult, amikor a királyfi, majd az ő szertartásmesterévé nevezték ki? És csakugyan nem szabad benne megbíznia? Nem, ez nem igaz. Az ösztönével, szívével érzi, hogy a lovagban őszinte kedvesség és jóakarat lakozik.

Csakhamar másfajta, örömteli izgalom vonta el Lillia figyelmét. Az udvarhölgyek gyönyörű ruhát adtak rá, mert közeledett a királyfi látogatásának ideje.

Eközben a Fekete Herceg benyitott Lorin szobájába. A királyfi éppen könyvei mellett ült, a leckéjét tanulta. A sarokban Mirada kamarás figyelte mozdulatlanul.

– A királyfi elkészült mai feladataival – jelentette a kancellárnak.

– Akkor hát itt az ideje, hogy a királykisasszonyhoz kísérjük... – Figyelmesen megnézte Lorin öltözékét, azután csöngetett. Nesztelenül lépett be egy lakáj Lorin rövid tőrével és tollas kalapjával. A királyfi felcsatolta az aranyos hüvelyű és markolatú tőrt, s fejére tette a kalapot.

– Indulhatunk – szólt röviden.

A Fekete Herceg a nagy állóórára nézett.

– Egy kis türelmet, fenség, még néhány perc hiányzik a kitűzött időből.

– Azt mondtam, indulhatunk – ismételte meg Lorin.

Tomir arca elsötétült.

– Hercegem, az ország s népének élete a rend pillérein nyugszik. Hogyan követelhetünk alattvalóinktól engedelmességet, ha mi magunk nem tartjuk be az ősöktől megszentelt s reánk maradt szokásokat?

– Kegyelmességed jött a kelleténél korábban értem, s most mégis engem ró meg a sietségért? – felelt éles hangon a királyfi.

Mirada kamarás jelentősen nézett a kancellárra, aki sötét, izzó tekintetét a királyfira függesztette.

– Engedelmeskednem kell fenséged akaratának. Menjünk.

Az ajtó kitárult. Lorin a két férfi kíséretében végiglépdelt a szőnyeges termeken, folyosókon, s végül megállt Lillia lakosztálya előtt.

Egy cifra ruhás lakáj belépett Lillia belső szobájába, és harsány hangon jelentette:

– Őfensége Lorin királyfi!

Lillia karosszékéből izgatottan fordult az ajtó felé. Észre sem vette, hogy Mona hercegnő szigorú pillantással rója meg fegyelmezetlenségéért. Most egyetlen gondolat foglalta el: vajon jó barátra talál-e a királyfiban vagy sem?

A nyitott ajtó keretében nyúlánk, csinos fiú jelent meg. Szőke hajáról leemelte a tollas kalapot. Szép arcának, kék szemének nyílt, okos kifejezése megörvendeztette Lilliát. Mindjárt fel is ugrott volna ültéből, ha Mona hercegnő karjánál fogva vissza nem tartja. Így tehát, bármilyen erőfeszítésbe került is, csak méltóságteljesen biccentett.

– Hogy utazott fenséged? – kérdezte a királyfi.

– Köszönöm, kitűnően – felelt Lillia úgy, ahogyan megtanították, és búsan gondolt arra, milyen pompásan játszhatnának ők ketten, ha eltávozna a három mozdulatlanul figyelő ember.

– Hogy tetszik Torania? – folytatta a társalgást a királyfi.

– Igen szép ország – válaszolt Lillia, és elszántan hozzátette: – Csak az a baj, hogy itt keveset lehet játszani.

A királyfi elmosolyodott, arcát megvilágította az öröm.

– Milyen játékot kedvel fenséged? – Teljesen elfeledkezett volna a további, illem diktálta kérdésekről, ha Mirada kamarás rosszallón közbe nem szól:

– Fenség!

Lorin homloka elsötétedett, és a továbbiakban csupán olyan szavakat ejtett, amelyeket a torán etikett az ismerkedés első órájára előírt. De tekintete Lillia számára azt fejezte ki:

„Ó, bárcsak kedvünk szerint beszélgethetnénk!” Néhány perc múltán Lorin visszavonult. Ismét Mirada és a kancellár kísérte a szobájába, ahol már Tarabul várakozott reá.

– Elérkezett a lovaglás ideje – jelentette síri hangon.

– A főváros utcáin és környékén szeretnék lovagolni! – mondta a királyfi, és felderült arccal nézett a nagy orrú lovagra.

– Sajnálom, hercegem, de ezúttal sem teljesíthetem óhajtását – szólalt meg a kancellár.

– Ugyan miért nem?

– Fenséged csupán zárt hintóban jelenhet meg a nép között. Annak a távolságnak a megtartására, amely az uralkodóház tagjait a tömegtől elválasztja, szigorúan vigyázni kell!

– Nem hiszem, hogy ártana rangomnak, ha nem csupán a vadaskert mögött elterülő réten lovagolnék – felelt emelt hangon Lorin. Azután Tarabulhoz fordult. – Mi a véleménye arról, lovag úr, hogy a népet és fővárosunk utcáit s hazám tájait nagyrészt csak térképekről ismerem?

– A térkép, úgy látszik, megbízhatóbb, fenség. Nincs rajta sem göröngy, sem kő, amelyben megbotolhatna a láb. S az emberek is hiányoznak róla, akik fenségedet húsból-vérből való személynek hihetnék.

– Ez igen furcsa válasz, lovag úr, s éle van, mint a göröngynek vagy a kőnek, ami az ön elmés észrevétele szerint hiányzik a térképről! – csattant fel a kancellár. – Egyebekben pedig – fordult Lorinhoz – fenséged nevelése királyi atyja parancsa szerint folyik.

– Akkor hát atyámat kérem arra, hogy jobban megismerhessem hazám tájait – válaszolt elutasítón és keményen a királyfi.

– Ön elmehet, lovag úr – intett Tarabulnak a Fekete Herceg.

– Az én feladatom a királyfit a rétre kísérni – mondta méltatlankodva Tarabul.

– Felmentjük e fárasztó tisztség alól. Mirada kamarás látja el ezt a megbízást – felelt ridegen a kancellár.

Tarabul azonban nem hagyta magát, vékony lábain kitartón kacsázott a bosszús kamarás nyomában. Jelen volt Lorin nyeregbe szállásánál, aki odasúgta neki:

– Bárcsak Lillia is velem tarthatna! Lovaglás közben válthatnánk néhány szót!

A lovag visszasúgta:

– Őrzői nem akarják, hogy összebarátkozzanak. De azért találunk néhány gazdátlan percet egy kellemes kis beszélgetésre, fenség.

A kancellár eközben sebes léptekkel sietett a király lakosztálya felé.

Sötét düh támadt benne Lorin ellen, aki minduntalan megsértette, s nem akart engedelmes bábbá válni a kezében. De ha már ez a helyzet, ezt is tervei javára akarta fordítani.

– Ma sem vehetek részt a miniszterek tanácskozásán – mondta a király nyugtalanul, és összeszorított öklével széke karfájára ütött. – Attól tartok, hogy áskálódó ellenségeim kihasználják az államügyektől való gyakori távolmaradásomat.

– Felséged gyöngélkedése időszakaiban is elég erős ahhoz, hogy éreztesse hatalmát.

– Ezzel ön is elismeri, hogy vannak ellenségeim? S ha nem is tudom a nevüket, érezhető a hideg légkör, amit körülöttem támasztanak? – A király lázas tekintetével mohón fürkészte a kancellár vonásait.

Tomir úgy tett, mint aki akaratlanul is elárulta magát. Sajnálkozva tárta szét karjait, azután mélyen meghajolt.

– Amíg felséged megtisztel bizalmával, addig nem kell attól tartania, hogy hatalma és méltósága csorbát szenved.

– Megbízom továbbra is kegyelmességedben, mint eddig tettem. Rajta legyen a szeme mindenkin! Tanácsára küldtem külföldi száműzetésbe Mona hercegnő unokaöccsét, aki nagynénje tudta nélkül olyan birtokokat követelt örökségül, amelyek a korona jogos tulajdonát képezik. Távol hazájától majd észre tér a vakmerő.

A király hangját elfojtotta a szenvedés, s az imént felidézett gondolatok sem hagyták nyugton.

– Az a kívánságom, hercegem, ne kíméljen, mindig jelentse azt, amit megfigyelt, megtudott.

– Ezúttal csupán azt szeretném felségeddel közölni, hogy a találkozás a fenséges gyermekek között megtörtént.

A király érdeklődve kapta fel a fejét.

– Mi a véleménye? Megkedvelik egymást?

– Remélem, felség. Ha most még nem is, de a jövőben bizonyosan, amikor óvatosan lefaragtuk Lillia hercegnő jellemének szertelenségeit.

– Hogyan? Annyira szertelen a királykisasszony?

– Fáj kimondanom az igent, de az igazságot meg nem másíthatom. Heves, önfejű, csak nehezen bírható rá arra, hogy engedelmeskedjék. Ki tudja, milyen útravalóval, milyen titkos megbízással bocsátották el Dorániából?

A király arca elsötétült. Remegő ujját a kancellár felé emelte.

– Meg kell törni – hörögte. – És meg kell tudni a titkát. Békét akarok, mert a folytonos háború nekünk s népünknek is sok szenvedést és kárt okoz. És maguk a doránok merészelnek tervünk elé akadályt gördíteni? A királykisasszonynak engedelmeskednie kell!

– Engedelmeskedni fog, felség. Azonban... magam sem tudom, beszéljek-e arról a még súlyosabb aggodalomról, amely a királyfi személyével van összefüggésben.

A király nyugtalanul megmozdult.

– A fiam személyével? Miféle aggodalom bántja?

– A herceg ma sajnálatosan kikelt ellenem, amikor arra kértem, hogy sétalovaglását ne a városban, hanem a palota mögötti réten végezze. Ő szüntelenül arról beszél, hogy közelebbről akarja látni a nép életét. Történelmünk során, ha trónkövetelő lépett fel, aki a törvényes uralkodó hatalmát akarta megdönteni, mindig a nép, a csürhe kegyét hajhászta, a rongyosok kegyét kereste.

VII. Vallon elsápadt, szeme kidülledt.

– Mit merészel?! – kiáltott rettenetes hangon. – Azzal vádolja fiamat, hogy atyja ellen tör, és még életemben a trónra kívánkozik?

– Azzal vádolom felséged ellenségeit, hogy a tapasztalatlan gyermek királyfit is fel akarják használni felséged ellen. Nyilván az a vágyuk, hogy a nép egy gyermeket emeljen a trónra, akinek a nevében akaratuk szerint kormányozhatnak.

– Kikre gondol, kik tüzelik atyja ellen a fiamat?

– Még semmit sem tudok, felség, mert ezek a számító gazemberek rendkívül óvatosak. De nyomozásom előbb-utóbb eredményre fog vezetni. Annyi bizonyos, hogy valaki, aki a királyfi bizalmába férkőzött, ravaszul próbál hatni rá. Tarabult kár említenem, hiszen ő úgy mutatja, hogy rendületlenül híve felségednek, nagy hiba lenne őt gyanúsítani.

– Tarabul? – A király mélyen elgondolkozott. Szerette ezt az embert, aki sokszor felvidította, és elűzte nehéz gondjait, gondolatait.

– Nem – rázta meg a fejét –, Tarabul nem válhat ellenségemmé. De azért – kapta fel a fejét – figyelje őt is, hercegem.

A kancellár mély bókkal kihátrált, és gőgös fölénnyel gondolta magában:

„A méreg már ott van beteg telkedben. És hatni fog, hiába küzdesz ellene!”

Kedves találkozás

Lillia napjai egyhangúan folytak. Megkezdődött a rendszeres oktatás, s ő reménykedett, hogy Lorinnal együtt hallgathatja tanítói szavát. De nagy szomorúságára egyedül ült az asztal mellett, rideg, szertartásos oktatóira figyelve. Dolgozatait is egyedül, Mona hercegnő hideg tekintetét magán érezve készítette el. Naponta

találkozott az etikett szerint viselkedő kis hercegnőkkel a parkban, de a velük való játék, akárcsak első alkalommal, soha nem szerzett semmi örömet. A jókedv fénye, ami Lillia szívében odahaza egy pillanatra sem hunyt ki, itt, a torán palotában sápadozni, fakulni kezdett. Amikor Mona hercegnő nesztelenül és némán járkált körülötte, ő sokszor behunyta a szemét. Ilyenkor hallani vélte édesanyja szoknyájának ismerős, kedves suhogását, s haján, arcán érezte tenyerének szerető érintését.

Napközben a királynét ritkán látta. Olykor ünnepségek, nagy ebédek alkalmával mellette ült. Ilyenkor gyönyörködött a káprázatos pompában, örült a hódolatnak, amellyel illették, s időnként elpirult Mona figyelmeztető pillantásai, rosszallón odasúgott szavai miatt. A királyné ritkán szólította meg, Lilliát pedig a kemény torán etikett eltiltotta attól, hogy gyermek létére kérdés nélkül beszéljen hozzá.

Lorinnal nagy bánatára csak minden harmadnap találkozott, s mindig Mona hercegnő jelenlétében. Ilyenkor ünnepélyesen hajlongtak, bólogattak, csak a szemükkel mondhatták el, mennyire szeretnének nevetni, futkározni, játszani, beszélgetni. Esténként együtt vonultak be lefekvés előtt ünnepélyes kísérettel a felséges párhoz jó éjszakát kívánni. Ez a rideg szertartás egyiküknek sem szerzett örömet.

Egy napon Lillia nagy meglepetésére egyedül maradt szobájában. Persze cseppet sem bánkódott emiatt.

„Azért is bukfencet vetek” – gondolta nekividámodva.

A tizedik bukfenc közben cipellőjével éppen a levegőben kalimpált, amikor közvetlenül a háta mögött elnyújtott, nyafogó, siránkozó hang szólalt meg:

– Fenséged fürge lábacskáit hódolattal köszöntöm!

Lillia villámgyorsan talpra ugrott. Tarabul állt előtte.

– Ó, csak éppen... szórakoztam egy kicsit... – hebegte. – Tudom, a bukfencezést nem írja elő semmiféle szabály, de... de... ki akartam próbálni, emlékszem-e még reá.

– A legközelebbi alkalommal javasolni fogom, hozzon a magas tanács rendelkezést a kötelező bukfencezésről – folytatta síri hangon a lovag, de szemével vidáman hunyorított.

– Nem, nem – nevetett Lillia –, az nem az igazi, ha rendelkezés parancsolja a bukfencet. Így jó, titokban, amikor senki sem látja.

– Hát én senki vagyok? – A lovag összecsapta két hosszú, csontos kezét, és savószínű szemét a mennyezet felé fordította.

Lillia most nem nevetett, mert szokatlan felindulás fogta el. Megragadta a lovag sovány karját.

– Ön nem senki, Tarabul lovag, sokkal több annál, ön a barátom – suttogta elérzékenyülve.

– De nem az egyetlen barátja, fenség – szólt a lovag, és görbe lábaival fürgén az ajtóhoz szökdelt. – íme, itt a második!

Kezénél fogva Lorint vonta be a szobába, ő maga pedig észrevétlenül kisurrant.

A királyfi Lilliához szaladt, szemében vidámság csillogott.

– Tarabul lovagnak köszönhetjük, hogy ellenőrzés nélkül találkozhatunk.

– A szabadban szeretnék veled játszani! – kiáltott fel Lillia.

– Szereted a friss levegőt?

– De még mennyire! Odahaza Dorániában annyi ideig maradhattam a kertben, ameddig jólesett. Senki nem figyelmeztetett az etikettre. Titi minduntalan a vállamra ült, hogy fülön csípjen, és összekuszálja a hajamat.

– Ki az a Titi? Macska vagy madár?

– Ő az én kedves, búgó hangú kis galambom. Reggelenként megkopogtatta az ablakot, és én kinyitottam a szememet.

– Az én napomat percnyi pontossággal beosztották – mondta a királyfi elkomolyodva, indulatosan. – Tanulok, lovagolok, vívóleckéket veszek, ismerkedem országunk történelmével és törvényeivel. Ez rendjén van. De sok felesleges dolgot csináltatnak velem, ami, jól látom, csak arra való, hogy elválasszon szüleimtől és hazámtól.

– Miért nem beszélsz a szüleiddel, miért nem panaszkodsz nekik?

– Hagyományaink szellemében őket is így nevelték. De én nem tűröm el, hogy lélektelen bábot faragjanak belőlem. Mégis hozzájuk fordulok segítségért. Méghozzá ma este, amikor mindkettőnket hozzájuk kísérnek.

– Meglátod, milyen szeretettel hallgatják majd szavaidat, s mennyire megörülnek őszinteségednek.

– Remélem, így lesz. – A királyfi Lillia kezére tette a tenyerét. – Jó kislány vagy, Lillia. Féltem, hogy valami nyafogó, üresfejű babát hoznak ide Dorániából.

A királykisasszony elpirult örömében, azután felnevetett.

– Persze az igazság és barátságunk kedvéért be kell vallanom, hogy nyafogni is szoktam.

Mindketten jóízűen kacagni kezdtek. Ebben a pillanatban Tarabul hosszú koponyája megjelent az ajtó nyílásában.

– Hogyan? A fenséges kisasszony és úrfi önfeledten nevetgél, miközben a veszedelem közeledik? – suttogta, s nagy orrát olyan kétségbeesve mozgatta, hogy a két gyermek még jobban nekividámodott.

– Ha Mona hercegnő itt éri a királyfit, akkor engem a ló farkához kötnek, felnégyelnek, kerékbe törnek, és ráadásul még börtönbe is dugnak.

– Menjünk hát, kedves lovagom – szólt a királyfi, aki tudta, hogy tilos tettéért a lovag valóban kellemetlen megrovásban részesülne. – Viszontlátásra, Lillia, ne feledd, hogy ma még találkozunk!

– Te se feledd el, hogy beszélni akarsz atyáddal. Én pedig a királynét kérem meg valamire, ha kegyes lesz megszólítani...

Lorin felelt volna, de Tarabul megragadta a kezét, és kihúzta egy titkos oldalajtón. Éppen idejében, mert Mona magas alakja megjelent a küszöbön. Jó szimatjával megérzett valamit, mintha a szoba levegője más lett volna, mint egyébkor.

– Fenségednek miért piros az arca, és mitől csillog ennyire a szeme? – kérdezte gyanakodva.

Lilliának nehéz volt hallgatnia ez elmúlt félóra boldogságáról. Jólesett volna vallania erről.

– Hercegnő... – kezdte, és kérő tekintetét a vörös hajú, karcsú asszony hideg arcára emelte – nekem nincs itt az édesanyám. Annyira szeretném, ha önnel olykor beszélhetnék róla, meg apámról és hazámról, kicsi öcsémről és mindenkiről, akit otthon hagytam Dorániában. És arról a boldogságról, hogy...

– Fenséged bármikor beszélgethet velem, rendelkezésére állok – szakította félbe a hercegnő. – Arra kell kérnem azonban, hogy ne feledje el, hazája többé nem a doránok földje, hanem Torania. Családja is új: a torának uralkodója, uralkodónője és Lorin királyfi.

A királykisasszony feje szédült, szíve elnehezedett. Mona hercegnő szavai megzavarták és megijesztették. Hogyan? Most már nem szeretheti szüleit és hazáját annyira és úgy, mint eddig? De hát miért nem?

Ezek a gondolatok foglalkoztatták Lilliát a nap hátralévő részében, a hölgyek körében szertartásosan felszolgált vacsora s az öltöztetés ideje alatt. Nagyon szép ruhát adtak rá, hiszen a királyi pár látogatására indult. Amint elérkezett a megszabott perc, a díszbe öltözött hölgyek Mona hercegnő vezetésével felsorakoztak. Tarabul is megjelent, hogy jelt adjon az indulásra.

Kimért léptekkel haladtak végig a tükrös, márványos folyosón. Itt hozzájuk csatlakozott az a csoport, amely a királyfit kísérte, élén a kancellárral. A királyi pár szobájának szárnyas ajtaja nesztelenül kétfelé nyílt előttük. A gyermekek előrementek a szőnyeggel borított emelvényhez, amelyen a királyné társaságában a király foglalt helyet. Mély bókkal csókolták meg az eléjük nyújtott gyűrűs kezeket.

A király ellágyulva nézett fia szép, tiszta arcába, és megsimogatta szőke haját.

– Van-e mondanivalód atyád számára, kedves hercegem?

– Ha megengedi felség, az után érdeklődném, jól telt-e el a mai napja. Atyám egészsége mindennél fontosabb nekem.

– Reggel óta könnyebben érzem magam. Jólesett szíves kérdésed, fiam.

Most a királyné szólalt meg:

– Örülök, hogy tanítóidtól jó híreket hallok felőled. Továbbra is így legyen, Lorin. Neked mindenben mások előtt kell járnod. Sose feledd, nagy rangodnak mivel tartozol.

– Örömmel tanulok, édesanyám. Jó előmenetelem nem érdem. Szomjúság ösztönöz a tanulásra, mert minél többet szeretnék megismerni az engem körülvevő világból.

A király figyelme eközben a tágra nyílt szemmel figyelő Lillia felé fordult, aki nyugtalanul izgett-mozgott a helyén, mint aki alig várja, hogy vele is foglalkozzanak.

– És te, kedves második gyermekünk, hogy érzed magad? – kérdezte a szokottnál sokkal szívélyesebben a király, akit elérzékenyítettek fiának imént elhangzott szavai.

Hangjának melege leoldotta Lillia nyelvéről azt a pecsétet, amelyet az etikett erőszakolt rá.

– Köszönöm, felség, jól. Csak az a kár, hogy nem játszhatom annyit, mint odahaza, és nincsenek igazi pajtásaim. Dorániában a barátnőim nem udvariaskodtak, játék közben sokszor megcibálták a hajamat, még hátba is vágtak. Persze én sem maradtam adósuk. De azért...

Hirtelen elhallgatott, mert a kissé távolabb álló, haragos arcú Mona hercegnőre esett a pillantása. De Lillia nemcsak a hercegnőt botránkoztatta meg, hanem magát a királynét is. Két szemöldöke között még jobban bemélyedtek a szigorúság függőleges ráncai. Lillia felé fordult.

– Csodálkozom szavaidon s leginkább afölött, hogy ennyire hiányzik belőled rangod méltósága. Nem tudom, ki és hogyan nevelt a dorán udvarban, itt azonban meg kell értened, hogy a felséges család tagjait nem illetheti kézzel senki, s aki téged megütne, annak gyermek létére is félnie kellene a büntetéstől.

Lillia arca kigyulladt. Nem a maga megszégyenülése fájt, hanem az, hogy rajta keresztül édesanyját bántották meg. Úgy érezte, hogy közte és Szedella királyné között láthatatlan fal áll, s ezt neki valamiképpen le kell döntenie. Ezért ahelyett, hogy némán elfogadta volna a kioktatást, nagy lendülettel és ismét megsértve az illemszabályt, megragadta a királyné kezét.

– Bocsánatot kérek merészségemért, de szeretném megmondani, hogy ha hibát követtem el, annak nem édesanyám, nem neveltetésem az oka. Ha felséged is kegyes lenne hozzám, és megajándékozna szeretetével, akkor... akkor...

Lillia hangja elhalkult. Forró arcát a királyné keskeny, hideg kezére fektette. A szavak töredezve, kérőn buggyantak fel a torkán:

– Ha... ha felséged is minden este az ágyam szélére ülne, hogy megcsókoljon, mint édesanyám tette, akkor én... én nagyon boldog lennék.

A királynén különös érzés lett úrrá, míg a leánykát hallgatta. Ez a hosszú ideje eltemetett érzés most áttört azon a jégpáncélon, amelyet a könyörtelen etikett, az udvar hideg légköre, a megszokás, a közönnyé hűlt keserűség fagyasztott a lelke köré. Már-már elmosolyodott, ajkára régen ki nem mondott szavak tolultak – de amikor Lillia kérése is elhangzott, arca és lelke ismét megkeményedett.

– Hogyan? – kérdezte büszkén. – Az a kívánságod, hogy a torán királyné minden este járuljon csókra az ágyadhoz? Merész vagy és meggondolatlan.

Lorin gyorsan közbevetette magát:

– Felség, ne nehezteljen Lilliára, hiszen ő nem akart rosszat. Vagy pedig nehezteljen reám is, mert én is szeretnék kérni valamit atyámtól, s így engem is joggal tarthat merésznek és meggondolatlannak.

VII. Vallon a fia felé fordult.

– Szívesen teljesítem kérésedet. Add hát elő.

A királyfi közelebb lépett a nagy karosszékhez, kék szeme csillogott, arca híven tükrözte izgalmát.

– Felség... jósága, kegye mindennel elhalmoz... Mégis szűk nekem ez a palota... a kert... Sokszor úgy érzem, mindjárt megfulladok. Engedje meg, hogy útra keljek, megismerhessem a fővárost, az ország falvait, földjeit, tájait s azokat, akiket egyszer majd okosan, becsületesen

vezetnem kell... Hiszen felséged is így tett ifjúkorában. Ezt Tarabul lovagtól tudom, ha atyám nem is beszél sohasem róla. A pompa és az alázatos szolgálatkészség ellenére, ami körülvesz, szinte rabnak érzem magam. Hiszen nincs módomban megtenni azt, amit az ország legszegényebb alattvalója bármikor megtehet, ha kedve szottyan rá, hogy útra keljen, és bejárja hazáját.

VII. Vallon duzzadt, egészségtelen arca először elsápadt, homlokát kiverte a verejték. Eltorzult szájából rekedten, keserű haraggal tört elő a szó:

– Miért akarsz a nép közé menni? Ki biztatott fel erre? Talán Tarabul lovag, akit annyira szeretsz?

A királyfi ijedten nézett atyjára, attól félt, hogy betegségének szokott rohama vette elő.

– Nyugodjék meg, felség! Sem Tarabul, sem más nem sugallt semmit nekem. Csupán szívem legbensőbb óhaját tolmácsoltam felségednek.

– Nem hiszem!

– Tudom, milyen tisztelettel tartozom atyámnak, mégis kimondom: még felséged sem vádolhat engem hazugsággal!

A királyfi olyan méltósággal ejtette ki ezeket a szavakat, hogy a király önkéntelenül elnémult, és gyönyörködve nézett rá. De amikor a terem végében várakozó Tomirra esett a pillantása, újból feltámadt benne az előbbi harag. A kancellár úgy állt ott a kíséret többi tagjától elkülönülve, mint valami felkiáltójel, amely szinte fenyegetőn figyelmeztet valamire, amit nem szabad elfelejteni. Fia tiszta arca megnyugtatta volna, de a kancellár mérgezett szavai nem engedték megnyugodni. Lorin bizonyára nem hazudott abban, hogy imént előadott kérése tulajdon vágyából eredt. De hiszen egy ártatlan gyermeknek úgy is lehet sugallani veszélyes gondolatokat, hogy annak sejtelme sincsen arról, mire késztetik!

A király mélyen felsóhajtott, azután nyögve szorította mellére a tenyerét.

– Kedves atyám, rosszul érzi magát? – kérdezte ijedten a királyfi. A királyné is nyugtalanul hajolt férjéhez.

– Menj, menj... most egyedül akarok maradni... – intett fia felé az uralkodó.

A kíséret tagjai is megértették mozdulatát, Lilliával és Lorinnal együtt elhagyták a termet.

A király és királyné egyedül maradt. Néhány pillanatig szótlanul üldögéltek egymás mellett. Végül a királyné felkelt, és izgatottan járt fel és alá.

Egyszerre megtorpant férje előtt.

– Kértem felségedet, hogy vesse el ennek a Lorin és Lillia között kötendő házasságnak az eszméjét. Mi nagyobbak vagyunk, hatalmasabbak vagyunk...

– De a mi katonáink éppen úgy elhullanak a háborúban, mint az övéik – szakította félbe a király. – A doránok, hacsak meg nem engeszteljük őket a Kincses-hegység elvesztése miatt, soha nem nyugszanak meg. És ha háború esetén biztosak is lehetünk győzelmünkben, ez a győzelem túlontúl drága lenne ahhoz, hogy vágyakozzunk utána. Az a nép, amelyik a földjéért harcol, olyan, akár az oroszlán. Nem törődik a halállal, és mielőtt elpusztul, összemarcangolja ellenfelét.

– Foguk van, annyi bizonyos. Lám, a leányát is jól kitanította az az alattomos Délia királyné. Azt kívánta a kis kígyó, hogy minden este járuljak csókra az ágyához! Már most úgy viselkedik, mintha királyné lenne!

A király felnyögött, homloka elsötétült. Hátha igaza van a királynénak, s Lilliát alaposan kitanították odahaza? Talán ő biztatja fel Lorint is? Lám, milyen éles szemű a kancellár, mindjárt észreveszi a rejtett szándékokat.

Amint erre gondolt, feltűnt előtte Lillia sóvárgó, gyermeki arca. És megenyhülten, önkéntelenül is védelmező hangon mondta:

– A leányka nem látszik ravasznak. Talán azért buggyant ki belőle ez a kérés, mert szeretetre vágyik.

– Szeretetre? – A királyné felhúzta vékony szemöldökét, s még sebesebben járt fel s alá. – Tőlem várja ezt az érzést? Hát én vajon kitől kaptam valaha is? Nem, énbennem nincsen szeretet.

A király elfordította a fejét.

Nagyon jól megértette a királyné hangjából kicsapó keserű szemrehányást. Bizony, ő sohasem volt gyöngéd élettárs, sohasem közeledett kedvesen a feleségéhez. Hiszen mint uralkodó ő sem házasodhatott érzései szerint, mint annyian. E fontos lépésnél is az állam érdekét kellett szem előtt tartania. Lorin volt közöttük az egyetlen kapocs. Lelkében ismét felszínre került a gyötrelmes gondolat:

„Lehetséges, hogy Lorin tudva vagy öntudatlanul máris a helyére tör? Azért ragaszkodik oly makacsul kéréséhez, mert ilyen fiatalon népszerűség és hódolat után sóvárog?”

A lelki szenvedés, mint rab a láncát, maga után vonszolta a testi kínt is. A király felhördült, és fogát csikorgatva hátrahanyatlott.

Az összeesküvők

Két sovány lótól vont ócska batár gördült végig a torán főváros mellékutcáin. Durva szövettel elfüggönyözött ablaka mögött azonban nem közönséges utasok ültek. Ha a kopott vagy rongyos járókelők bepillanthattak volna a kocsi belsejébe, bizony elcsodálkoznak, hogy a nagy hatalmú kancellár s a gőgös Mona hercegnő ilyen egyszerű ruhában, egy silány jármű ülésén igyekszik célja felé.

A hercegnő fojtottan, de annál szenvedélyesebben beszélt. A herceg sápadt arcán egyetlen izom sem mozdult. Fejét sem hajtotta közelebb hozzá, pedig komor örömmel, mohón itta a lázas szavakat.

– Kinek kell ez a beteg, tépelődő, csapongó hangulatú király? Hiszen csak díszes báb a feleségével együtt, nem egyéb. Kegyelmességed kezében van az igazi hatalom. Kegyelmességednek, az igazi hatalom birtokosának kell a trónt elfoglalnia. Ezt nem csupán én mondom, hanem azok az előkelő férfiak is, akik most Mirada kamarás palotájában várnak reánk, s akiket éppen olyan gyűlölet fűt, mint engem.

– A nép azonban nem gyűlöli oly mértékben királyát, mint óhajtanám, bár ennek érdekében mindent elkövettem – szűrte a szót foga között a kancellár. – Különösen azóta kell félnünk érzelmeik változásától, amióta Lillia hozzánk érkezett. Hiába próbálom megakadályozni, mégis kezd kiszivárogni az a hír, hogy a király nem akar többé a doránokkal háborúzni. Ennek a házasságnak az eszméjét nem tudtam őfelsége fejéből kiverni. Ehhez a beteg ember makacsságával ragaszkodott.

– Hogy a nép mit gondol, mit érez, mit tart előnyösebbnek, az nem sokat jelent – felelt hátravetett fejjel a hercegnő. – Ma ezért dobálja sapkáját a levegőbe, holnap amazért ordítja ki tüdejét. Hol a háborút ellenzi, hol a békét, mikor miből remél nagyobb hasznot. Eddig kegyelmességed ellen acsargott. Most azonban egyre inkább a király ellen fordul, mert kegyelmességed hívei mindenfelé elterjesztik azt a hírt, hogy a király kényszerítette kancellárját a kemény rendeletek aláírására és kibocsátására.

– Én magam is mindent elkövetek, hogy ebben a nép megbizonyosodjék.

– Ó, a tudatlanokkal nem lesz nehéz ezt elhitetni! Életem legboldogabb napja lesz, amikor hercegséged méltó helyére, a trónra ülhet!

– Köszönet szavaiért, hercegnő. Én ezekre így válaszolok: királyságom első órájában megkérdezem, melyik óhaját teljesítsem legelébb.

– Kegyelmességed tudja, hogy engem egyetlen gondolat éltet. Nevünkről, címerünkről akarom a rákent foltot letörölni. Unokaöcsém, nevünk fenntartója, mint tapasztalatlan ifjú, távoli rokonának halála után örökösként lépett fel. A király azt állítván, hogy ez a rokon az ő családjához sokkal közelebb állt, önmagát jelölte ki örökösnek, és száműzte öcsémet, hogy elkobozhassa minden javát, vagyonát. Ezt én neki soha nem bocsátom meg. Ellensége leszek mindaddig, amíg le nem bukik a trónról.

– Ha azt akarja, hercegnő, hogy forró óhaja teljesüljön, mindenben követnie kell tanácsomat.

– Csak parancsolnia kell, nálam nincsen odaadóbb híve.

– A királyfi és Lillia megnyerő kedvessége, hevessége veszélyezteti terveinket. Szükséges, hogy a nép – mert ha mélyen alattunk áll is, akaratával, erejével számolnunk kell – ne csak királyától, hanem családtagjaitól, örököseitől is forduljon el. Lorint én tartom a kezemben. Nem könnyű kedvem szerint hajlítani, de hajolni fog!

A kancellár hangja olyan fenyegetőn tört fel, hogy Mona elismeréssel, bámulattal nézett rá. Azután így folytatta:

– Lilliát az ön gondjaira bíztam. Nem elég őt fegyelmezni és korlátozni akaratában. Meg kell vele gyűlöltetni új szüleit, és minden módon dacot, ellenállást kell kiváltani

belőle. Ha a hercegnő jól végzi feladatát, amiben nincs okom kételkedni, a heves természetű gyermek előbb-utóbb olyan szavakra és cselekedetekre ragadtatja magát, ami meghiúsítja a házasságot. Talán még meg is szökik, és akkor újra fellángol az ellenségeskedés, a harc a Kincses-hegység birtoklásáért. Hiszen a doránokat csak a mi megtisztelő lánykérésünk, a rokonság köteléke tartja féken. Egy népszerűtlen és hosszúnak ígérkező háborúban pedig sokkal könnyebb megszabadulni a megutált uralkodótól, mint békében.

Tomir elhallgatott, de magában még hozzátette:

„Másik, hőn óhajtott kívánságom is teljesedik. A végsőkig elkeserítem Délia királynét meg férjét, és porig alázom őket."

– Kegyelmességed kiválóan építette fel ezt a tervet! – kiáltotta szinte lázasan Mona. – Ígérem, mindent megteszek annak érdekében, hogy Lillia életét megkeserítsem.

A Fekete Herceg válaszul megszorította a hercegnő kezét, akiben ismét megmoccant az a remény, hogy talán nem is olyan sokára osztozni fog a hatalomban a mellette ülő férfival.

– Megérkeztünk – szólalt meg hosszú szünet után Tomir.

Egy, a város szegélyén emelkedő komor palota tövében állt meg a rozoga batár. Kocsisa nem a díszes főbejárat elé hajtott. Megkerülte az épületet, és egy keskeny, alig észrevehető ajtó elé kormányozta járművét.

A Fekete Herceg az erős tölgyfa ajtóhoz lépett, és ötször egymás után kopogott. Odabenn félrehúzták a nehéz vasreteszt, s a kancellár társnőjével együtt belépett. Nem kérdezett semmit az őrá váró, köpenybe burkolózott alaktól. Mint aki jól ismeri a járást, végighaladt a keskeny folyosón és annak végében a lefelé vezető lépcsőkön. Mona mindenütt a nyomában lépdelt.

Nemsokára egy alacsony, de tágas föld alatti helyiségbe jutottak, amelyet a falra erősített fáklyák világítottak meg. A nyugtalan lángok hol remegő, kékes fénnyel árasztották el az asztal körül ülő és álló alakokat, hol feketén repdeső árnyékkal borították el valamennyiüket. Az egyik székről Mirada kamarás emelkedett fel, és olyan mély bókkal fogadta a kancellárt, ami csakis a királyt illette volna meg.

– Kegyeskedjék ide... az asztalfőre.

A Fekete Herceg bólintott, és természetes méltósággal foglalta el a magas támlájú, trónszerű karosszéket. Mirada állva maradt, és beszélni kezdett hozzá:

– Mindannyian tudjuk, miféle cél hozott össze bennünket. Ez a találkozó, az előbbiekhez hasonlóan, nem veszélytelen. Mégsem hátrálhatunk meg, nem tűrhetjük tovább a beteg zsarnok uralmát. Alig akad közöttünk valaki, akit hiú féltékenységében, gyáva gyanakvásában meg ne bántott volna. Mona hercegnő öccsét egy nagyon is kétes ok miatt száműzte. Engem hét éve nevezett ki a királyfi kamarásává. Azóta sem tisztségemet, sem jövedelmemet nem emelte magasabbra. Hasonló sérelem érte itt jelenlévő társainkat is. Úgy látszik, nem óhajtja, hogy képességeinket szélesebb körben érvényesítsük. A lopással gyanúsított Ewin gróf kegyvesztetté vált, s egyedül Tomir hercegnek köszönheti a kegyelmet, aki szolgálatába fogadta. Sorolhatnám vég nélkül panaszainkat, de miért tenném? Mindannyian tudunk róluk.

Mirada most a Fekete Herceg felé fordult.

– A király ma még teljesen megbízik kegyelmességedben. De mi történik akkor, ha egy napon féltékeny lesz kegyelmességed fényes elméjére, acélos erejére, bölcsességére? Beteges szeszélyében kit emel vajon fölénk? Talán egy méltatlan, üresfejű udvaroncot, aki majd tetszése szerint rendelkezik vagyonúnkkal, rangunkkal, s meglehet, a fejünkkel is. Tűrhetjük ezt?

– Nem, nem tűrhetjük, nem is akarjuk tűrni! Nem várjuk meg, amíg ez bekövetkezik! Cselekedni fogunk! – zúgták a jelenlévők.

– Úgy van, cselekedni fogunk! – folytatta emelt hangon Mirada kamarás. – A sors olyan férfiúval ajándékozott meg bennünket, aki ezerszer inkább méltó a trónra, mint VII. Vallon.

Tomir kiegyenesedve, összefont karokkal ült a helyén. Igen, mindig erre vágyott, ifjúkora óta a korlátlan hatalom utáni sóvárgás emésztette. Sikerült elérnie, hogy a király bizalmasának, teljhatalmú kancellárjának rangjára emelkedjék. De büszkesége már alig tűrhette, hogy nagy hatalma ellenére is meg kellett játszania a szolgálatkész udvaronc szerepét. Semmi szükségét nem látta ennek a komédiának, amikor ő az ész, a hatalom, az akarat, és a főurak jó része mellette áll! Hogy így történjék, arról évek szívós munkájával ő maga gondoskodott. Hiszen elég volt, hogy elültesse királya szívében a gyanakvást, s a sóvár előkelőségek nem hághattak feljebb az aranyos ranglétrán.

Mirada szavait kardok csörtetése és hangos éljenzés követte. De a lármát csakhamar legyűrte Ewin gróf öblösen zengő, szenvedélyes hangja:

– Soha, soha nem bocsátom meg a királynak, hogy engem aljas váddal illetett! Az elsüllyedt és az utolsó darabig kimentett aranyrögöket én hiánytalanul beszolgáltattam a királyi pénzverdének. Bizonyítani nem tudom igazamat, mert a gyöngyhalász, aki felszínre hozta a tengerfenékről a drága hajórakományt, nyomtalanul eltűnt. Kancellárunk, aki készséggel kiküldte embereit a gyöngyhalász felkutatására, nehéz szívvel adta ezt tudtomra. Úgy vélem, VII. Vallon oktalan haragja játszott itt közre. Megvetem a királyt azért is, mert legtöbb rendeletét Tomir herceg nevében bocsátja ki, hogy minden felelősséget reá hárítson, ő pedig a beteg és félrevezetett király szerepében tetszeleg.

A gróf még feljebb emelte hangját:

– Az a férfiú, aki egy aljas vád terhével sújtott embert magához emel, kockáztatva a király bizalmát, megérdemli, hogy teljes odaadással szolgáljam, s ha kell, életemet is feláldozzam érte! Erre esküvel is köteleztem magam. Éljen I. Tomir király!

Ewin heve, szenvedélyes hangja még inkább feltüzelte a többieket. Felugrottak, és kardjukat magasba emelve kiáltották:

– Éljen a mi nagylelkű, igazi uralkodónk, I. Tomir király!

A kancellár felemelkedett ültéből. Kezének egyetlen intésére mély csend támadt. Semmi nem árulta el megvetését, amit e percben érzett, amikor látta, hogy az általa irányított személyek pontosan úgy beszélnek, cselekednek, amint ő eltervezte és akarta. Királyi tartással kezdett a beszédhez:

– Köszönöm a bizalmat, és elfogadom a nekem felajánlott legmagasabb méltóságot. Ám most a legfontosabb kérdés: hogyan érjük el kitűzött célunkat? Szerintem igen nagy hiba volt békét kötni Dorániával. Hadseregünk nemcsak a Kincses-hegységet vehette volna birtokába, hanem az egész országot is. A nép egy része talán nem örül a háborúnak, de a zsákmányra éhes katonák annál inkább. A béke, amelyet megkötöttünk, eléggé ingatag, s ki tudja, megtörténhet-e majdan a gyermekek egybekelése, ami megszilárdítaná a békét? Váratlan események következhetnek be, amelyekre fel kell készülnünk. Ezt ne feledjék el a jelenlévők, s azt sem, amit most mondok és esküszóval fogadok: amint elfoglalom VII. Vallon helyét, minden méltatlanul büntetett, mellőzött vagy száműzött úr megkapja tőlem azt, ami jog és igazság szerint megilleti.

Még az eddiginél is erősebb éljenzés harsant. Az összeesküvők mindegyike önfeledten kiáltozott, mintha a kancellár máris orvosolta volna vélt vagy igazi sérelmeiket.

A mozdulatlanul ülő hercegnő lehunyt szemhéja alatt tarka, nagyszerű képek táncoltak el. Látta száműzetésből visszatérő öccse diadalmenetét s a fogoly király arcán a félelmet, a porba sújtott ember gyötrelmes kínját. S önmagát, nem mint egy idegen, gyűlölt gyermek gondozóját, hanem mint az udvar első hölgyét, elhalmozva az új király tiszteletének, bizalmának jeleivel, s akinek talán... még a kezét is felajánlja.

Ha tudta volna, hogy a Fekete Herceg milyen sorsot szán azoknak, akiknek segítségével a trónra akar kapaszkodni, s akiknek túlzott igénye máris terhére volt, ész nélkül, sikoltozva menekül a közeléből.

Azokon a napokon, amikor az összeesküvők Mirada kamarás palotájának pincéjében terveiket dolgozták ki a király eltávolítására, Tarabul mindig módját ejtette annak, hogy Lillia és Lorin kettesben találkozzék. A soros udvarhölgyeket és őrködő kamarásokat azzal csalta magához, hogy megtanítja őket az új táncok lépéseire, akik örömmel fogadták a lovag kedves ajánlatát.

Amíg a lovag vékony, görbe lábait kecsesen rakosgatva a legbonyolultabb táncfigurákat magyarázta áhítatosan figyelő tanítványainak, a két gyermek önfeledten játszott, beszélgetett. Lorin mindjobban ragaszkodott Lilliához s az is őhozzá. Közös volt a bánatuk, az örömük, még egyetlen barátjuk is, Tarabul. Mindketten másféle, szabadabb életre, kevesebb ceremóniára és több szeretetre vágytak, s ez még inkább erősítette vonzalmukat.

– Nélküled már nem is tudnám elviselni a palota hideg levegőjét s a kancellár dölyfét, zsarnokságát – ismételgette a leánykának Lorin.

Az esti lefekvés után Lillia gondolatban mindig újra átélte az együtt eltöltött időt. Ilyenkor eszmélt rá arra, hogy új, pompázatos környezetében csupán Tarabultól meg Lorintól várhat kedves szavakat, örömteli pillanatokat. Annak a szeretetnek, amelyet szüleitől kapott, még a parányát sem remélheti a hercegnő vagy a királyné szívétől. Erre a gondolatra mindig kibuggyantak a forró könnyek Lillia szeméből. Amíg el nem aludt, mindig ezt ismételte vágyakozva, sóvárgón:

– Bárcsak veletek lehetnék, drága szüleim! Vajon mikor láthatlak újra benneteket, édesapám, édesanyám?! Bárcsak találkozhatnánk!

A szökés

Lilliának minden nappal nehezebbé vált a sora. A hercegnő eddig sem volt barátságos, de most már éppenséggel úgy viselkedett, akár a jégcsap, és minduntalan tüskeként szúró célzást tett Lillia eddigi neveltetésére. Hátha még a leányka tudta volna, gondozónője mit művel a háta mögött! Mona minduntalan kihallgatást kért Szedella királynétól, és el-elakadó hangon, mint akinek rosszulesik ismételni a szörnyű szavakat, elpanaszolta, hogy védence folyton édesanyjához hasonlítja új anyját, és százszor is felemlegeti, hogy az mennyivel jobb, szebb, kedvesebb. A királynéban egyre inkább erősödött az a meggyőződés, hogy Délia biztatta fel leányát az ő megalázására, kicsúfolására. Természetes hát, hogy a király unszolása ellenére is vonakodott őt gyakran fogadni, s a nyilvános ebédeken vagy ünnepségeken is ritkán szólította meg. Végül pedig, amikor Mona közlése túlságosan is megsértette büszke érzékenységét, ezt a parancsot adta neki:

– A királykisasszony addig nem jelenhet meg nálam az esti kézcsókra, míg ön olyanná nem formálja, amilyennek lennie kell.

– Felség, mindent megteszek, hogy tökéletes teremtéssé váljék – fogadkozott mély meghajlással a hercegnő. – Fájdalom, ehhez igen hosszú időre lesz szükség, mert a királykisasszony szerfölött makacs és akaratos. Azt csakis ő tudja, mit sulykoltak a fejébe, hogy nem akar a jó szóra hajlani.

Lilliának ezután hetekig nem sikerült Lorinnal négyszemközt találkoznia. Pedig Tarabul megtette a magáét. De mintha az udvarhölgyeket az utóbbi időben kevésbé érdekelték volna az új táncok és a legutolsó divatról szóló hírek, egy pillanatra sem hagyták magára a királykisasszonyt. Lorin szolgálattevő kamarásai is elvesztették érdeklődésüket az udvari pletykák iránt, nem lehetett őket a királyfi mellől elcsalogatni.

Végül is Tarabul a gyermekek érdekében merész lépésre határozta el magát. Fürgén a király lakosztályának bejáratához szökdécselt. Az őrt álló lakáj önkéntelenül elmosolyodott, mikor a lovag sírós, nyafogó hangját meghallotta:

– Tarabul lovag kér kihallgatást őfelségétől!

A lakáj eltűnt, hogy továbbítsa a kérelmet a belső szobában szolgálatot teljesítő kamarásnak, s néhány perc múlva ezzel a válasszal tért vissza:

–Őfelsége nem óhajtja fogadni Tarabul lovagot.

Tarabul hosszú arca és orra még inkább megnyúlt az elutasítás hallatára. Úgy érezte, hogy a beteges VII. Vallon kedveli őt, hiszen nemegyszer sikerült megnevettetnie, amivel az udvarnál nem sok ember dicsekedhetett.

Szemközt, a fényes folyosó fordulójában feltűnt Tomir fekete ruhás alakja. Kimért fejbiccentéssel fogadta a lovag köszönését. Tarabul sohasem szenvedhette a kancellárt. Most azonban a gyermekekre gondolva félretette ellenszenvét, mert segítséget próbált kérni tőle. Mély meghajlás után így szólt:

– Ha kegyelmességed szólna néhány szót érdekemben őfelségénél, igen hálás lennék érte. Nem tudom, mi okból, nem óhajtott fogadni. Tudtommal semmi olyast nem követtem el, amiért őfelsége neheztelhetne reám.

– Nem áll módomban őfelsége határozatán változtatni. Egyébként... ha ártatlan, miért háborog, s miért jár földre sütött szemmel, lovagom? – kérdezte epésen Tomir.

– Éppen azért háborgok, mert ártatlannak tudom magamat.

A tekintetemet meg azért szögezem a földre, hogy el ne tévesszem az igaz utat. Aki mindig felemelt fővel jár, könnyen megbotolhat, akár egy parányi göröngyben is.

– Sok baja van a göröngyökkel, lovagom – sziszegte a kancellár. – Egy napon orra bukhat, bármilyen óvatosan lépeget is közöttük!

– Az én orrom nem fél az anyaföld érintésétől, és elég kemény ahhoz, hogy ne törjön be holmi kis bukfencezéstől.

A lovag, hogy nyelvét és szellemét köszörülhette, egészen felvidult, s fürge léptekkel ment tovább. A kancellár sápadt arcára árnyék borult.

– Nem lesz az olyan kis bukfenc, mint gondolod, te elbizakodott pojáca – mormolta.

Tarabul Lilliához sietett, hogy elóírt tennivalóit ismertesse vele. Abban bizakodott, hogy egy rövidke percre egyedül maradhatnak. Ám Mona hercegnő nem tágított a királykisasszony mellől. Égő szemével oly erősen figyelte mindkettőjüket, hogy Tarabul csupán egy szerény kacsintást mert megkockáztatni. De ez is elég volt ahhoz, hogy a

szomorú Lillia kissé felderüljön. Lám, mégiscsak szereti valaki! A lovag így ad hírt a maga meg Lorin együttérzéséről.

Tarabul azonban csak a bánatos gyermekarcot látta, s ezért oly sírós hangon olvasta fel mondókáját a földig szaladó papír-tekercsről, mint még soha:

– Reggeli.

– Reggeli után öltözködés.

– Tanulás.

– Játék Golár herceg leányaival.

– Játék után pihenés.

– Pihenés után öltözködés.

– Ebéd hat udvarhölgy jelenlétében.

– Ebéd után pihenés.

– Pihenés után öltözködés.

– Lorin királyfi látogatása.

– A látogatás után öltözködés.

– Öltözködés után tanulás.

– Tanulás után öltözködés, utána vacsora hat udvarhölgy jelenlétében, ezután öltözködés és esti látogatás a királyi párnál. Már kívülről tudom az egészet, ne fárassza magát, kedves lovagom – szakította félbe Lillia a felsorolást.

A hercegnő villámló szemekkel ugrott fel ültéből.

– Ha tudja is fenség, akkor sem illő megakasztani a ceremóniamestert, akinek évszázadok óta az a magasztos feladat jutott osztályrészül, hogy a királyi család gyermekeinek idejével sáfárkodjék.

– Lillia hercegnő bizonyára azért mentett fel kötelezettségem alól, hogy kissé kipihenjem több évszázados fáradságomat – próbálta tréfával feloldani Mona hercegnő szigorúságát a lovag.

– Az etikettet semmiféle okkal nem lehet megsérteni, ezt önnek kell tudnia a legjobban – vágott vissza élesen a hercegnő.

– Idős ember vagyok, de ez a feddő, kioktató hang, amelyet a hercegnő használ, újra kis tacskóvá fiatalít, és visszavisz szép gyermekkoromba. Ezért most úgy érzem, hogy kettőnk közül a hercegnő az idősebb, méghozzá sok-sok esztendővel.

– Elengedem további jelenlétét – sziszegte Mona, és gyűlölködő pillantással nézett Tarabulra.

A vitában győztessé vált lovag kecsesen kitáncolt az ajtón, s elmenőben még egyszer Lilliára kacsintott.

– Újra és nyomatékosan csodálkozásomnak adok kifejezést – szólalt meg Mona. – Nagyon rossz nevelést kaphatott odahaza, hogy ennyire semmibe veszi az udvari szokásokat.

– Én pedig újra kimondom, hogy engem szeretettel nevelt az édesanyám, és csakis szépre-jóra tanított – válaszolt sírását lenyelve Lillia. – Oktatóim megtanítottak az udvari szokásokra, de ezt ők szeretettel tették, és nem gyötörtek, nem kínoztak, mint itt.

– Nos, ha úgy nevelték, ahogyan az eredmény mutatja, fenséged nem lehet rá büszke. Jobban teszi, ha mindent elfelejt, és új nevelőinek engedelmeskedik.

– Úgy gondolom, eddig is engedelmeskedtem, ha néhányszor hibáztam is. De azt, amit otthon tanultam, nem tudom és nem is akarom elfelejteni – felelt reszkető hangon Lillia.

– Doránia nem hazája többé, fenség. Torániát kell hazájaként szeretnie.

– Én Dorániát nem tudom sem elfeledni, sem megtagadni – mondta felindultan Lillia. – Még akkor sem, ha ezt maga a király és a királyné parancsolja.

– Példátlan dac él önben, fenség. A torán felségek az ön új szülei. Hallatlan dolog, hogy erre újra meg újra figyelmeztetnem kell.
– Az én édesanyám minden reggel csókkal ébresztett, és minden este csókkal búcsúzott tőlem. A királyné őfelsége még csak meg sem simogatott soha.
– A torán királyné nem szolgáló, hogy parancsszóra fenséged ágyához járuljon! – csattant fel a hercegnő.
– Én nem parancsoltam, csak kértem... Az én édesanyám...
– Fenséged anyja a torán királyné, s méltatlan dolog őt minduntalan a dorán királynéhoz hasonlítani.
Lilliát a megdöbbenés valósággal megnémította. Hogyan? Nemcsak hazáját, hanem édesanyját is meg kell tagadnia? Úgy elkábult, hogy egy szóval sem tudott válaszolni. Egész nap a hercegnő szavaival viaskodott. Az előírt időben megjelenő Lorinnak is szórakozottan felelgetett, s gépiesen tette fel a szokásos kérdéseket. Pedig mennyi mondanivalója volt számára! És tanácsot, vigaszt kért volna tőle, ha kettesben maradnak. De erre nem nyílt alkalom. Igaz, Lorin a tekintetével aggódva kérdezte, mi bántja, de ő is csak szomorú, zavart pillantásával válaszolhatott, az ajkára toluló szavakat nem ejthette ki.
Este, lefekvés után a hercegnő, aki szokás szerint ellenőrizte, ágyban van-e már, észrevette az arcán végigcsorgó könnyeket.

– A torán királynéra gondoljon fenség, s akkor nem lesz a sírásra oka – szólt szigorúan a királykisasszonyhoz.

Hogyan? Még az anyjáért sírt könnyeit is el akarják venni tőle? Talán még az álmát is el szeretnék rabolni, amely édesanyját mutatja neki? Nem, nem lehet, ezt nem tűri tovább!

A nedvesség felszáradt Lillia arcán. Új elhatározás született benne. A hideg-rideg bánásmódot elviselte valahogyan, de azt nem bírja el, hogy megfosszák drága édesanyjától, hazájától. Hiszen már arra a gondolatra is magányosan, árván vacog, hogy nem szabad Délia királynéról mint anyjáról beszélnie. Nem, egy napig sem marad itt tovább, ahol szívtelen bábbá akarják formálni! Igaz, Lorinért és Tarabul lovagért sajogni fog a szíve, de hát itt sincs sokkal több reménye a velük való együttlétre, mint odahaza, Dorániában.

Vajon hogyan fog hazajutni? Nem sokáig tépelődött rajta. El akarják venni tőle legdrágább kincsét, édesanyját, édesapját, meg akarják fosztani hazájától – s ezt nem viseli el.

Lillia ezen az éjszakán keveset aludt. Reggelre kelve az volt az első gondja, miként érhetné el, hogy lehetőleg egyszerűen öltöztessék. Szeszélyesen azt követelte, hogy az egyik kerti ruháját adják rá. Az udvarhölgy végül is teljesítette kívánságát. Lillia ettől bátorságra kapott, és azzal az ürüggyel, hogy borzong, kis köpenykét kért a vállára.

A belépő Tarabul csodálkozva látta, hogy Lillia olyanformán néz ki, mint aki útra készül. Valami egyéb is megragadta figyelmét. Az a csüggedt szomorúság, ami az utóbbi napokban jellemezte a leánykát, nyomtalanul eltűnt. Csillogó szemű, bátor arckifejezésű kis teremtést látott maga előtt. De nem sokáig töprenghetett, a soros udvarhölgy gyanakvó tekintete alatt olvasni kezdte az ismert szöveget. Amint befejezte mondókáját, Lillia az ellenőrzéssel nem törődve, ismét megsértette a szent etikett szabályait. Megragadta és szívére szorította a ceremóniamester hosszú, csontos kezét.

– Köszönöm a jóságát, kedves lovagom, köszönök mindent, amit értem tett...

Tarabul a leányka csillogó, elnedvesült szemébe nézett, és valósággal kiszédült az ajtón. Vajon miért érzékenyedett el ennyire Lillia? – tűnődött magában. És miért beszélt olyanformán mintha búcsút venne tőle?

Ezen a napon sem Mona hercegnő, sem a kancellár nem mutatkozott. Ismét Mirada kamarás városszéli palotájába vitte őket a kopott, régi kocsi.

Tanulás után Tarabul így szólt Lorinhoz:

– A királykisasszonyt szokatlan hangulatban találtam ma reggel. Arra kérem fenségedet, panaszkodjék főfájásról, így talán módja lesz levegőzés ürügyén kisétálnia a kertbe és találkoznia Lilliával.

Lorin nagy lelkesedéssel fogadta ezt a tervet. Olyan meggyőzően ecsetelte szenvedését, hogy a szolgálattevő kamarás késznek mutatkozott őt a kertbe kísérni. Minthogy azonban öreg volt és szerfelett köszvényes, igyekezetében, hogy lépést tarthasson a fürge gyermeki lábakkal, már az első percekben úgy félrebicsaklott a bokája, hogy alig tudott a legközelebbi padig bicegni.

– Most mi történjék? – kérdezte kétségbeesetten. – Fenséged nem maradhat kíséret nélkül.

– Ha méltóságod megengedi, örömmel átveszem a kísérő szerepét – szólalt meg a közelben egy elnyújtott, nyafogó hang. Tarabul lépett elő a fák közül, s tollas kalapját lengetve, fél lábát hátratéve köszöntötte a kamarást. Az idős úr korántsem viszonozta hasonló szívélyességgel ezt az üdvözlést. A kancellár néhány elejtett szava mélyen megragadt az emlékezetében, s ez elegendő volt ahhoz, hogy gyanakvással nézzen a ceremóniamester púpos kis alakjára. De jobb híján el kellett fogadnia ajánlatát.

– Fogadja köszönetemet, kedves lovagom! – mondta Lorin meleg hangon.

Nemsokára odaértek a füves tisztásra, ahol a játszótársak naponta találkoztak. De milyen nagy volt a meglepetésük, amikor a három leányka helyett csak kettőt pillantottak meg.

– Hol van a királykisasszony? – kérdezte Lorin szinte indulatosan a jelenlévő udvarhölgytől.

– Őfensége fejfájásról panaszkodott, és szobájába kísértette magát.

– Úgy, hát neki is fáj a feje – mormolta Lorin. Azután Tarabulhoz fordult. – Aggódom a

királykisasszony egészsége miatt. Érdeklődni szeretnék hogyléte felől, kedves lovagom.

– Akkor hát hozzá kísérem fenségedet.

Gyors léptekkel siettek vissza a palotába. Lillia nappali szobájában ismét egy udvarhölgybe ütköztek, aki mély bókkal jelentette:

– A királykisasszony lepihent, még az ablakot is el kellett függönyöznöm, mert mint mondotta, bántja szemét a beáradó fény.

Lorin kedvetlenül csapkodta aranyhüvelybe dugott kis tőrét a csípőjéhez. Éppen most fájdult meg Lillia feje, amikor oly gyorsan siklanak el a játékra, beszélgetésre lopott percek! Segélykérőn nézett az udvarhölgyre.

– Kérem... nagyon kérem, nézné meg, nem ébredt-e fel Lillia. Lehet, hogy látogatásunk híre jókedvre deríti.

Az udvarhölgy láthatóan habozott, nem tudta, miként cselekedjék. Már éppen arra gondolt, hogy legjobb lesz elájulni, amikor Tarabul, szokása ellenére, igen erélyesen rászólt:

– Kegyeskedjék a királyfi kívánságát teljesíteni.

Az udvarhölgy sértődött arccal átsuhogott a szomszédos szobába, ahonnan a következő pillanatban éles sikoltás hallatszott ki. Tarabul és Lorin berohantak, hogy megnézzék, mi történt.

Az udvarhölgy falfehérre sápadva állt a szoba közepén, és remegő ujjal mutatott az ágyra:

– Ü... üres... el... eltűnt...

A párnákon, a takarók alatt valóban nem feküdt senki.

– Megtörténhet, hogy játékból, pajkosságból elbújt. Gyermekekkel, még ha királykisasszonyok is, megeshet ilyesmi – mondta csillapító hangon Tarabul.

Míg a lovag az udvarhölggyel körbejárta a szobákat, Lorin töprengve állt az ágy mellett. És hirtelen eszébe jutott, mit mondott az udvarhölgy: Lillia arra kérte, hogy húzza össze a függönyöket, mert bántja a fény. Mégis ragyogó világosság fogadta őket, amikor átlépték a küszöböt. Vajon kinek a keze húzta meg a vastag selyemzsinórt? Csakis a Lilliáé lehetett.

Egyetlen ugrással az ablaknál termett. Önkéntelenül a zsinór után nyúlt, de nem találta meg, mert az nem volt sehol. Kihajolt a nyitott ablakon, és felkiáltott meglepetésében. A párkány kovácsoltvas díszítéséhez kötve ott függött az eltűnt zsinór, amelynek segítségével – ez most már pillanatig sem lehetett kétséges – Lillia a parkba jutott. De miért kellett ezt a bonyolult módot választania? Lorin tudta, mennyi nehézséggel kellett Lilliának megküzdenie, míg a levágott zsinór a vaskampóra került. És mennyit kellett ravaszkodnia, míg végre egyedül maradt, hogy végrehajthassa tervét. De miféle tervet?

Ha a játék folytatására vágyott, nem kellett volna egyebet tennie, mint hogy az udvarhölggyel a parkba kísértesse magát – töprengett Lorin. Nem, Lilliának egészen más foroghatott a fejében, amikor észrevétlenül a földre ereszkedett. Semmi esetre sem játszótársaihoz, hanem éppen az ellenkező irányba futott.

A királyfi nem vívódott tovább. Fürgén felkapaszkodott a párkányra, és a zsinórt megragadva, leereszkedett rajta. Abban a pillanatban, amikor földet ért, fenn megszólalt Tarabul hangja, aki a kétségbeesett grófnővel együtt kihajolt az ablakon.

– Fenség, hová igyekszik? S miért nem az ajtón keresztül távozott?

– Lillia is így hagyta el a szobáját, sietek, hogy utolérjem! – kiáltott vissza Lorin. A palotát megkerülve futni kezdett a kerten keresztül a vadaskert felé. Ösztöne vezette erre, hiszen ha Lillia el akart bújni, ezt csakis ott, az erdőcskévé sűrűsödött fák között

tehette meg. És valóban: a park virágágyai, bokrai, nyesett díszfái között sehol sem látta a leánykát, bár megállt, és alaposan körülnézett. A távoli fák titokzatosan susogtak, integettek, és Lorin újból szaladni kezdett, míg el nem érte a vadaskertet. Itt, a rácsos, magas kovácsoltvas kerítéstől őrizve könnyedén szökellő őzikék, agancsos fejüket méltóságteljesen emelgető szarvasok szimatoltak a külső világ felé. A királyfi kissé kifújta magát, azután lassan, figyelmesen pillantgatva maga köré, egyre beljebb hatolt a sűrűben, és időnként felkiáltott:

– Lillia! Itt vagy, Lillia?

Válasz nem érkezett, és Lorin továbbhaladt, s csak tulajdon lépteinek, gyors, izgatott lélegzetvételének s a megtiport, lehullott gallyak reccsenésének neszét hallotta. Végül elcsüggedve a vaskerítéshez ért, amelyen túl már sík terület, lovaglásainak színtere nyújtózott a látóhatár felé.

Kikukucskált az erős vasrudak között, nem azért, mintha a királykisasszonyt kint kereste volna, hanem mert annyira érdekelte, vonzotta az a távolba vesző tájék, amelynek földjét lába még nem taposta, s a hullámzóan áramló, élesebb levegő, amelyből még sohasem kortyolhatott. Szeretett volna nekiszaladni annak a tiltott messzeségnek, amelyet az aláhajló égbolt csak azért takart el, hogy még csábítóbbá tegye mindazt, amit nevelői elzártak előle. Miközben vágyakozva tekintett kifelé, virágos selyemszoknya fodrai lebbentek meg előtte.

– Lillia – tört fel Lorinból az örvendező kiáltás.

Csakugyan Lillia volt az, aki Lorin felé futott.

– Ó, nagyon kérlek, hallgass, ne árulj el! – szólalt meg kérőn, s két vasrács között Lorinhoz hajolt.

– Hogyan jutottál ki? – kérdezte Lorin most már suttogóra fogva a hangját. – Hiszen a kerítés magas, és a tetején élesre csiszolt lándzsák meredeznek.

Lillia elnevette magát.

– Otthon annyiszor másztam meg a mi kerítésünk vasrácsát, ahányszor jólesett. Szerencsére ezt a tudományomat nem felejtettem el.

Lorin válasz helyett felkapaszkodott a magasba, ügyesen átemelte lábát a fenyegető lándzsahegyeken, és nagy ugrással Lillia mellett termett.

– Mondd csak, miért ereszkedtél le a függönyzsinóron, és miért vállalkoztál ilyen merész ugrómutatványra?

Lillia arcáról eltűnt a mosoly. Elszántan felelt:

– Azért, mert nem akarok többé itt élni. Hazamegyek Dorániába.

Lorin szeme nagyra nyílt. Megragadta Lillia karját.

– Ó, én megértem, hogy nem érzed magad túlságosan jól nálunk. Hiszen én is börtönnek érzem a palotát. Mégis mi késztetett erre a hirtelen elhatározásra?

A királykisasszony fekete szemébe könnyek szöktek, ajka megremegett.

– Mona hercegnő kicsinylően beszélt az édesanyámról. És azt mondta, el kell felejtenem, hogy a dorán királyi pár és Doránia leánya vagyok. – Hangja megszilárdult, szeme villogott. – Márpedig én sohasem fogom szüleimet és hazámat elfelejteni! És nem akarok, nem tudok ott élni, ahol erre a gyalázatosságra kényszerítenek!

Lorin tőre markolatára csapott.

– Igazad van, Lillia, százszor is igazad van! Bátorságodért még jobban szeretlek, mint eddig! És ne gondold, hogy a bajban magadra hagylak! Én is veled megyek, s megvédelmezlek, ha kell!

Lillia könnyei felszáradtak, már nevetett örömében.

– Tudtam én, hogy te bátor, jószívű fiú vagy. Majd meglátod, milyen pompásan fogunk szórakozni az úton!

Lorin körülnézett. Szinte szédült, míg arra gondolt, hogy végre megismeri a gondtalan vándorlás, a kaland örömét, hazája tájait és az embereket... De egyszerre elborult a homloka, és hangosan kimondta gondolatát:

– Egyetlen bökkenő van itt. Nem szeretném anyámat, apámat megszomorítani, eltűnésemmel kétségbe ejteni őket.

Lillia nagyot sóhajtott, s búsan nézett a királyfira.

– Igazad van, Lorin. Búcsúzzunk el, és térj vissza, amíg nem késő. Én útnak indulok, mielőtt felfedeznék távollétemet.

– De hiszen már felfedezték, Lillia. Tarabul és az őrködő udvarhölgy szobád ablakából figyeli, vajon megtalállak-e. Ne feledd, én is annak a függönyzsinórnak a segítségével kerültem meg az ajtónállókat, amelyen te oly szokatlan és cseppet sem előkelő módon távoztál.

Lillia nevetett, de hirtelen összecsapta a kezét ijedtében.

– Jaj, hiszen akkor már mindenfelé keresnek! Sietnem kell, nehogy elfogjanak.

– Mondtam már, hogy elkísérlek, Lillia. Ilyen hosszú, nehéz útra hogyan is engednélek egyedül? De rövid időre vissza kell térnem a kertbe. Bízzál bennem, és várj itt rám, senki sem fogja addig felfedezni hollétedet. Bizonyos vagyok abban, hogy a mi Tarabul barátunk még nem csapott lármát, mert arra gondol, hogy szaladgálunk, kergetőzünk kissé, és nemsokára viszontlát bennünket.

– Ó, a kedves Tarabul lovag! Ő az egyetlen, akitől fáj megválnom. Mennyire sajnálom, hogy még üzenetet sem hagyhatok neki.

– Bízd ezt is reám. És amint mondottam, várj türelmesen.

Lorin ügyesen felkapaszkodott a rácsok kiálló díszein, és alig ért a túloldalon földet, máris eltűnt Lillia szeme elől. Gyorsan haladt előre a fák között, csak akkor vált óvatosabbá, amikor a vadaskertből a parkba érkezett. Kezében puha, könnyen porladó vörös követ szorongatott, amelyet az egyik fatörzs aljában talált. Odalépett az első fehér márványpadhoz, és nagy betűkkel ráírta:

„Arra kérem szeretett atyámat és anyámat, ne aggódjanak miattam. Lehet, hogy sokára térek vissza, de visszatérek. Lorin. Tarabul lovagra szeretettel gondol a két szökevény."

Eldobta a követ, és szaladni kezdett a vadaskert felé. Kacagni szeretett volna az örömtől, hogy kinyílt előtte a világ. Hiszen csak azt teszi, amit atyja a régmúltban, ifjúsága idején. Igaz, engedély nélkül, de hiszen kitől várhatna erre engedélyt! A kancellár ebben a kérdésben is tüstént érvényesítené befolyását. Engedély nélkül kell hát cselekednie.

Odaérkezett a kerítéshez, felkapaszkodott rá, átlépte a vaslándzsákat, és könnyedén odaszökkent a várakozó Lillia mellé.

– Indulhatunk! – kiáltotta diadalmasan.

– Indulhatunk! – ismételte meg Lillia ugyanúgy, és megfogta Lorin odanyújtott kezét.

Ott álltak hát őrök nélkül, kettesben, szabadon. Előttük hatalmasan kinyílva terült el a világ. A kérdés most az volt: merre induljanak?

– Az a legfontosabb, hogy minél elébb magunk mögött hagyjuk a palotát. Azért hát ne térjünk se jobbra, se balra, hanem fordítsunk hátat a vadaskertnek, és menjünk előre – döntött végül Lorin.

így is cselekedtek. Nem gondoltak arra, mi lesz, ha megéheznek, megszomjaznak, vagy ha rájuk tör az éjszaka. Csak mentek előre összefogózva. Szinte egyszerre kezdtek el énekelni. Nem volt ennek az éneknek se dallama, se szövege. A szívükből tört fel, a boldogságuk vált hangokká a szabad levegő, a játékos szellő lágy érintésére.

Órák múltán Lorin észrevette, hogy lábuk előtt keréknyom süpped a földbe. Örvendezve felkiáltott:
– Nézd, Lillia! Az országúton járunk. Talán éppen ez vezet Dorániába. Nézd!
– Akkor hát kövessük a keréknyomot! Ki tudja, holnap talán már viszontláthatom szüleimet!
– Ne feledd, Lillia, hogy kocsin is napokig tartott az út fővárosotokból Malondóig, hiszen nagy kanyarral megkerüli a tengerpartot. Talán egy hét is beletelik, míg gyalogosan Dorániába érkezünk. És persze pihenni is kell, no meg kérdezősködni is, mert az utak sokfelé vihetnek, nehogy éppen ellenkező irányba forduljunk.
– Mit bánom én, két nap vagy egy hét! Csak hazaérkezzünk. Meglásd, nálunk majd milyen jól érzed magad! Csak ne lennék annyira fáradt... – tette hozzá panaszosan.
A hátuk mögött csengő hangja szólalt meg. Megfordultak és megálltak, hogy utat engedjenek a közeledő lovasnak, aki meglett korú, falusi módra öltözött ember volt.

Mögötte, a nyergéhez erősített hosszú szíj végén még három ló szedte a lábát. A nyakukra kötött csengők szóltak olyan kedvesen. Amikor melléjük ért, a férfi megrántotta a kantárszárat.

– Elfáradtatok? – kérdezte. – Látom, a kisasszonyka sántikál.

– Mind a ketten tudunk lovagolni! – kottyant közbe Lillia.

A férfi habozott egy pillanatig, azután megrántotta széles vállát.

– Üljetek fel a két fiatal pejkóra. Uras a ruhátok, nem az én fajtámból valók vagytok, remélem, nem kevertek bajba. Nem szeretném, ha a király vagy a kancellár katonáival akadna dolgom miattatok. De hát... valamirevaló ember segít a rászorulókon, még ha veszélyt is kell vállalnia.

– Köszönjük a jóságát, uram – szólalt meg Lorin, miután, már mindhárman lóháton, elindultak a keréknyomok között. – De elárulná nekünk, miért nem szereti a királyt?

– Megnyomorítja életünket a magas adókkal – felelt a férfi. – Kimondom, még ha szavaim bajt hoznának is reám, hogy elkeseríti, tönkreteszi népét. Nekem is vásárra kell vinnem lovaimat, hogy a rám kirótt magas adót kifizethessem, különben családostul kikergetnek házamból, és elveszik kis földemet. Sokan ugyan azt hangoztatják, hogy a kancellár uralkodik helyette, mások meg azt, hogy a kancellárt ő kényszeríti a kemény rendeletek kibocsátására, de szerintem ez nem lehet mentség. Az országnak olyan uralkodó kell, aki nem távolodik el népétől, és a lakosság gyarapítására használja fel hatalmát. Hiszen ez erősíti meg igazán az ő trónját is. Ezt én, Ventadur, akárkinek a szemébe merem mondani.

– Remélem, okos szavai nemsokára eljutnak a királyhoz. Bízzon ebben, uram – felelt Lorin.

– Igen messze van népétől a király – csóválta meg a fejét Ventadur. – De azért jólesnek megértő szavaid.

Élénk beszélgetés közben telt az idő mindaddig, míg egy útelágazáshoz nem értek.

– Nekem itt el kell térnem a vásárt tartó falu felé. Velem jöttök továbbra is? – kérdezte Ventadur. – Ha szórakozást kerestek, a mutatványosok erre jó alkalmat kínálnak.

– Köszönjük a kedvességét, uram, de mi a tengerpart felé tartunk. Utunknak komoly célja van, nem tölthetjük mulatozással az időt.

– Nem, nem, pedig nagyon szívesen tennénk – mosolyodott el félrehajtott fejjel Lillia. – Igazán nagyon szívesen.

– Nem kérdezem, milyen dologban jártok, ez nem tartozik reám. De a tenger még igen messze van, s ti, amint látom, üres kézzel indultatok el.

Ventadur leemelte a nyeregkápán függő tarisznyát, és Lorin vállára akasztotta.

– Itt az úti elemózsiám, fogyasszátok el jó étvággyal. Ne is tiltakozzatok. Ha eladom lovaimat, ezt a hagyományos szokás szerint mi ketten, vevő és eladó – egy kis kocsmai evés-ivással ünnepeljük meg. Így hát könnyen nélkülözhetem a hazulról hozott cipót és kolbászt.

– Sohasem felejtjük el a nagylelkűségét – mondta kedvesen Lillia, és örömmel sandított a tömött tarisznyára.

– Remélem, nemsokára megváltozik nehéz helyzete, uram – mondta komolyan Lorin. – Eljön az idő, amikor a király érdeme szerint fog bánni sokat szenvedett népével.

Meleg kézszorítással vettek búcsút egymástól. Ventadur elindult az elágazó úton. A lovak csengettyűjének kedves hangja a távolság növekedésével lassan elenyészett.

A szökést felfedezik

Amikor Lorin lecsúszott a függönyzsinóron, Tarabul ott maradt Lillia szobájának ablakában, és egyre csitította a sápítozó udvarhölgyet:

– Ne sírjon, grófnő, mert piros lesz az orra hegye! Játszadoznak, futkároznak a gyermekek, meglátja, nemsokára előkerülnek.

Ám az udvarhölgy nem nyugodott meg, mert arra a gondolatra, hogy Mona hercegnő lángoló szemébe kell néznie, a félelem hidege futott végig a hátgerincén.

– Jaj, jaj, mi lesz velem, ha kiderül, hogy gyanútlanul ültem a szomszéd szoba pamlagán, amíg a királykisasszony a függönyzsinóron leereszkedett!

Azám, a függönyzsinór! Tarabul is tűnődve nézte, amint a vasrácson himbálózott. Ez a selymes szálakból font kötél rossz sejtelemmel töltötte el. Valójában éppen úgy aggódott, mint az udvarhölgy, mert huncutságnál jóval többet sejtett Lillia tette mögött. De ő nem önmagát féltette, pillanatra sem jutott eszébe, miféle büntetés vár reá, ha kiderül, hogy Lorin az ő jóváhagyásával kereste fel titkon Lilliát.

A két gyermekre gondolt csupán. Vajon miféle meggondolatlan cselekedetre készülnek? Eközben szüntelenül csitította a jajveszékelő udvarhölgyet.

– Szívesen sírnék a grófnővel, ha nem félteném szemem fényességét és arcom szépségét. Semmi kedvem nincs ily ifjan megcsúnyulni.

A grófnő Tarabul nagy orrára, mozgékony, ráncos arcára nézett, és önkéntelenül elnevette magát. De a pillanatnyi derű után kettőzött erővel folytatta a sopánkodást és sírást.

– Legjobb lesz, ha várunk egy kevéssé, és nem lármázzuk fel a palotát – fordította komolyra a szót a lovag. Az járt az eszében, hogy mindenképpen időt kell nyernie.

Hátha sikerül a gyermekek dolgát elsimítania, és azok észrevétlenül visszatérhetnek szobáikba. Eszével azt bizonygatta magának, hogy Lillia most Lorinnal kergetőzik a vadaskert fái között. De szíve már kitalálta a szökést, és jobban tudta eszénél, milyen merész lépésre szánták el magukat a gyermekek.

Elképzelte, milyen élete lenne Lilliának, ha megtalálnák és visszacipelnék. A hercegnő agyongyötörné, a királyné meggyűlölné. Lorint pedig a Fekete Herceg kínozná meg kedve szerint. Nem, nem, jobb, ha szenvedés árán is elérik céljukat. Egyik visszakerül szerető szüleihez, a másik megismeri végre hazáját.

Tarabul tudta, hogy minden pillanattal súlyosabb lesz a büntetés, ami az ő fejére hull. Mégis mozdulatlanul ült a helyén, s bármilyen feldúlt volt is belül, elég ereje maradt ahhoz, hogy egy-egy tréfás szóval vagy biztató mosollyal úgy-ahogy megnyugtassa a remegő, szepegő udvarhölgyet.

Végre is a grófnő elvesztette türelmét. Felugrott, és kezét tördelve a lovag elé állt.

– Nem jönnek vissza! Érzem, nem jönnek vissza! Hiszen már egy órája várakozunk! Szólnunk kell valakinek... kerestetnünk kell őket... Jaj, megbolondulok!

– Őrizkedjék ettől a kellemetlen cselekedettől – felelt komolyan Tarabul. – Még egy kis türelmet kérek, azután megyek és jelentem...

– Kinek? – vágott szavába az udvarhölgy. Arra a gondolatra, hogy a hercegnő néhány perc múltán meghallja a szörnyű hírt, még a fürtjei közé tűzött széles szalag is reszketni kezdett.

– Tomir herceghez megyek, neki kell jelentenem, mi történt.

Az udvarhölgy erre a válaszra fellélegzett. Megint nyert egy kis időt, törheti tovább a fejét, miként védekezzék.

„Menj csak, púpos – gondolta magában, amikor a lovag végre elindult –, legalább a te nyakadba szakad először a vihar."

Tarabul a kertbe sietett. Tele akarta szívni tüdejét friss levegővel, mielőtt felkeresi a herceget. Tudta, mi vár rá, bizony, erőre volt szüksége. Lassan lépegetett, s nem oly kecsesen, mint máskor. Messziről egy fehér pad márványa kandikált ki a bokrok közül, arrafelé tartott, hogy kissé megpihenjen. Nagy meglepetésére a pad ülőkéjét valaki nagy, gömbölyű betűkkel rótta tele. Olyan ismerősek voltak a kézvonások, hogy megdobbant a szíve. Lehajolt, és mohón olvasta a felfelé görbülő sorokat:

„Arra kérem szeretett atyámat és anyámat, ne aggódjanak miattam. Lehet, hogy sokára térek vissza, de visszatérek. Lorin." És lejjebb: „Tarabul lovagra szeretettel gondol Lillia és Lorin."

– Ó, hát jól éreztem én, együtt indultak a nagyvilágba! – kiáltott fel a lovag. – Azaz nem is a nagyvilágba, hanem Dorániába, arra le merném tenni az esküt! Hiszen Lorin nem hagyja magára a királykisasszonyt, az bizonyos! Lelkem mélyéből szerencsés utat kívánok nektek, kedveseim, és remélem, ott részesültök mindabban a szeretetben, amire itt hiába vágyakoztatok. Nos, hercegem – folytatta elmélkedését most már sokkal derűsebben Tarabul –, károghatsz már, a madárkák elrepültek! Remélem, a király is ráébred arra, miféle rideg, keményszívű emberre bízta gyermeke nevelését. Szegény fiúnak szökéshez kellett folyamodnia, hogy kiszabaduljon az oktalan szigor, a jéghideg élet légköréből. Gyerünk csak hercegünkhöz, a fekete hollóhoz, hallgassuk, miként károg, ha megtudja a nagy eseményt. Most azután joggal viselheti fekete ruháját, gyászolhatja tulajdon vereségét.

A lovag egészen felvidult. Lám, a kedves gyermekek nem feledkeztek meg róla. Búcsút venni nem volt idejük, mégis módját lelték annak, hogy tudtára adják ragaszkodásukat. Felfrissülve, megerősödve lépett be a kancellár lakosztályába, ahol a fehér harisnyás, térdnadrágos lakáj elé állott.

– Hazatért már őkegyelmessége?

– Haza, lovag úr – pislogott bizalmatlanul a lakáj, aki mindenben ura után igazodott, s mert a herceg nem állhatta Tarabult, hát ő sem nézte jó szemmel.

– Jelentsen be urának, fontos hírt óhajtok vele közölni.

A lakáj eltűnt. Kis idő után visszatért, és szélesre tárta az aranycirádás ajtó szárnyait.

Tarabul átszökkent a küszöbön. Szíve hevesen dobogott, mint mindenkié, aki a hatalmas terembe lépett, amely komor pompájával annyira illett lakójához. A herceg maga az árnyékos sarokba húzódva, íróasztala mögött állott.

– Rendkívüli hírt kell közölnöm kegyelmességeddel – kezdte Tarabul, és merőn a másik férfi arcába nézett.

– Hallgatom, lovag.

– Lorin királyfi és Lillia királykisasszony ma délelőtt eltűntek a palotából. Az egyik kerti márványpadon üzenetet hagytak hátra, így nincs kétség szándékuk felől.

Tomirt vad öröm fogta el, hogy vágya ily hamar, ily pompásan teljesült. Szemét egy pillanatra lehunyta, hogy az előtte álló vékony kis ember figyelő tekintetével ne olvasson

gondolataiban. Amikor ismét kinyitotta, már nyugodt volt, hangja hidegen és élesen vágott, akár a kés:

– Rettenetes újság ez, amelyet ön ily nyugodtan hoz tudomásomra. Okát tudná-e adni, hogy a két gyermek ellenőrzés nélkül találkozhatott? A királyfi talán megszegte az etikett parancsait?

Tarabul bátran nézett Tomir szikrázó szemébe.

– Én szegtem meg, én, a ceremóniamester. A királyfi fejfájásról panaszkodott. Így lovaglás helyett sétát tett a kertben. Minthogy Lilliát hiába kereste a játszóhelyen, s megtudta, hogy a szobájában tartózkodik, engedélyemmel lakosztályába ment, hogy érdeklődjék hogyléte felől. Így történt...

– Ez így nagyon ártatlanul hangzik – szakította félbe Tomir. – „Engedélyemmel lakosztályába ment!" De szerencsére én átlátok az efféle ravaszságon. Az igazság az, hogy a lovag úr cinkosan segítette ezt a kis összeesküvést. Talán tudott arról a nagyobb összeesküvésről is, amelyet a két gyermek forgatott a fejében, s amit mások sugalltak nekik?! – kiáltott Tarabulra rettenetes hangon. – Királya szívét akarta megsebezni, vagy egyéb önző érdek vezette?

Tarabul felemelte a fejét.

– Visszautasítom ezt a vádat, herceg. Mit sem tudtam a két ifjú lény szándéka felől. Meg kell azonban mondanom, hogy nagyon is megértem őket. A palota börtön volt számukra, azért törtek ki belőle.

– Veszélyes szavak csúsztak ki a száján, lovagom – felelt fenyegető hangon a kancellár. – Most pedig vezessen a padhoz!

Odakinn megváltozott az idő, nehéz, sötét esőfelhők takarták el a napot. A kertbe jutva a lovag fürge, kecses szökdécseléssel vitte Tomirt a fehér márványpadhoz. A Fekete Herceg lassan, elmerülten olvasta el a nagy, gömbölyű betűket. Midón a Tarabult üdvözlő szavakhoz érkezett, tekintete felvillant. „Nyelvelni tud a pojáca, de a maga megmentéséhez nincs esze" – gondolta megvetően. A padra írt üzenetet, amely bűnösnek mutatja, nem törölte le. „Ostobaságában hogyan is tudná, hogy mindezzel az én malmomra hajtja a vizet?"

Összeráncolta homlokát, és kinyújtott kézzel mutatott a padra. – Nem szükséges, hogy bárki is megpillantsa a királyfi sorait. Őfelségeiknek reggelig nem szólok, hátha sikerül addig elfogni a szökevényeket, s így megkímélhetem őket a fájdalomtól. Lovag úr, tüstént törölje le az írást!

Tarabul hátralépett, arca elsápadt a haragtól.

– Nem vagyok kegyelmességed szolgája. Kérésre megtenném, amit óhajt, de így nem, ezerszer is nem!

– Ajánlom, ne ingereljen!

– Hogyan ingerelhetné az egér a tigrist?

– Nem kérek a találós kérdéseiből. Teljesítse parancsomat!

Ebben a pillanatban nagy cseppek koppantak Tarabul tollas kalapján. Eleredt a zápor, s oly bőven ömlött, hogy néhány pillanat múltán nyomtalanul eltűnt a padról az üzenet.

Tarabul mit sem törődve a feje búbját paskoló esővel, levette díszes fövegét, s mély bókkal meglengette a felhők felé.

– Köszönöm, hálásan köszönöm!

– Pojáca! – rivallt rá a herceg olyan pillantással, amelytól a lovag akaratlanul is megremegett. Az újra felragyogó napfényben sokáig nézett a távozó nagyúr után, és így szólt magában:

„Néhány pillanattal ezelőtt még arra gondoltam, hogy nem is lehetsz oly keményszívű, mert a szülőket meg akarod kímélni a bánattól. De aki ily gyilkos pillantásra képes, annak a részvéte mögött valami titkos szándék lappanghat. Most még inkább remélem, hogy a király szívét, szemét felnyitja a csapás, és ráébred arra, hogy sötét ruhád mögött a szíved is fekete."

A kancellár visszatért dolgozószobájába. Mozdulatlanul ült íróasztalánál, de agya lázasan működött. Micsoda váratlan meglepetés, hogy Lillia alig fél esztendő múltán már most jóvátehetetlen lépésre határozta el magát, s magával csalta Lorint is. Szörnyű hír lesz ez VII. Vallon számára, megingatja a békét és fején az aranykoronát.

„Lillia bizonyosan Dorániába akar visszatérni – elmélkedett a herceg. – Időt kell engednem neki, jusson csak haza! Az a tény, hogy szökésre kényszerült, ellenünk tüzeli a doránokat. Mi pedig joggal vádolhatjuk a dorán királynét és férjét, hogy a torán királyfi megszöktetésére biztatták fel leányukat. Pirulhat, sírhat a gőgös Délia, ha ez a szégyen és a háború felelőssége az ő és királyi párja fejére hull. Ha pedig a szökevényeket keresve VII. Vallon átlépi a dorán határt, és találkozik Lillia szüleivel, oly súlyosan megsértik majd egymást, hogy tüstént kitör a háború. A torán nép pedig emiatt örökre meggyűlöli királyát."

A bosszú és a hatalom közeledő reménye mosolyra húzta keskeny, vértelen ajkát. Meghúzta a csengő szalagját, és Ewin grófot kérette.

Néhány perc múltán Ewin már ura előtt állott. Barna szeme, széles, piros arca becsületes szolgálatkészséget fejezett ki.

– Ewin gróf, tud hallgatni, titkot tartani? – kérdezte kemény pillantását ráemelve Tomir.

– A sír nem lehet némább, mint én, ha kegyelmességed titkát kell megőrizni – válaszolt a gróf.

– Ezt most bebizonyíthatja. Olyan ügyben kívánom szolgálatát, amelytől hazánk sorsa függ.

– Parancsoljon velem, hercegem!

– Az történt ugyanis, hogy Lillia királykisasszony és Lorin királyfi eltűnt a palotából.

– Hogyan? Eltűntek?

– Szökésnek is mondhatjuk, Ewin gróf.

– És a király...?

– Még semmit sem tud. Ha ön reggelig megtalálja a két könnyelmű gyermeket, akkor nem is fog megtudni semmit. Egyedül kell keresnie őket, senki nem tudhatja meg titkunkat. Itt a fővárosban kezdje a kutatást. Jól ismerem a királyfi kíváncsi természetét, mindenáron a csőcselék közé kíván elegyedni. Szilárd meggyőződésem, hogy itt bujkál valahol, s e pillanatban a királykisasszonnyal együtt valamelyik mocskos csapszékben hallgatja a mulatozók részeg énekét.

– Máris megyek, hercegem, hogy teljesítsem parancsát – mondta szinte ünnepélyesen Ewin. – Felkutatom a várost olyan lelkiismeretességgel, mintha tulajdon gyermekeimről lenne szó.

Tomir kezét nyújtotta a grófnak, és kegyes főhajtással elbocsátotta. Ha a gróf hátrafordul, bizony fejébe szalad a vér, látván tisztelt ura megvető, lekicsinylő mosolyát.

– Menj csak, ostoba, dróton rángatott bábu – sziszegte a herceg, mert mélységesen megvetette azokat, akik vakon engedelmeskedtek parancsainak, és nem láttak homloka mögé. – Menj csak és keress! Összeesküvésünk részese vagy, mégsem jut eszedbe, hogy Lillia haza akar jutni. De így van ez jól, mert ostoba becsületességedben te magad segíted őt és Lorint s egyben célunk teljesülését is. Most pedig a hercegnőhöz!

Mona mindjárt megérezte, hogy Tomir nagy fontosságú ügyben kéreti. Hiszen az egész délelőttöt együtt töltötték az összeesküvők között, nagy oka lehet, hogy megint beszélni akar vele. Amikor meghallotta a meglepő újságot, égő szemmel nézett a Fekete Hercegre.

– Akkor hát... Toránia és Doránia között nem sokáig tart a béke. Kegyelmességed tervei rövidesen valóra válnak. És ebben én segítettem! Mert hogy Lillia ilyen cselekedetre szánta el magát, az csakis nekem köszönhető. Remélem, ezt nem felejti el, hercegem!

– Hogyan tudnám ezt elfelejteni! – felelte Tomir, és hideg ujjaival megszorította a hercegnő kezét. A szép hölgy alig tudta elrejteni diadalmas mosolyát. Lehunyt pillája mögött csodálatos kép merült fel. Önmagát látta trónon ülve, fején aranyos-gyémántos koronával. A kancellár hangja riasztotta fel:

– A grófnő kötelességmulasztása nagy hasznunkra vált. Természetesen erről neki mit sem szabad tudnia. Éppen ezért arra kérem, szigorú hallgatást és még szigorúbb büntetést szabjon ki reá.

– Még ebben az órában elveszíti udvarhölgyi rangját. De mi történik a szertartásmesterrel, hercegem?

– Bízza őt reám. Nem sok időbe telik, és lovagunknak elmegy a kedve a tréfálkozástól.

– Végre, végre! – ujjongott a hercegnő. – A vakmerő púpos megkapja a magáét!

Ezalatt Ewin gróf parancs szerint egyedül, lelkiismeretes buzgósággal járta a főváros, Malondó utcáit. Éjfél felé kimerülten, porosan megjelent a herceg előtt.

– Vigasztalhatatlan vagyok, hercegem, de azt kell jelentenem, hogy nincs semmi eredmény. Pedig mindent elkövettem, hogy a szökevények nyomára bukkanjak.

– Ebben bizonyos vagyok – szólt a herceg kegyesen. – Nemsokára olyan feladattal bízom meg, amelyet könnyebben teljesíthet, s újabb tanújelét adhatja hálájának és hűségének. Én kora reggel a királyhoz megyek, hogy a gyászos hírt kíméletesen tudtára adjam. Meg akartam kímélni a fájdalomtól, nem rajtam múlik, hogy nem lehet.

Másnap, alighogy a nap felkelt, a herceg végigsietett a márványfolyosón, és benyitott az uralkodó lakosztályába. A szolgálattevő kamarás intésére a lakáj tüstént bebocsátotta a belső termekbe. A király, aki éppen a feleségével beszélgetett, érdeklődve fordult kancellárja felé.

– Meglep, hogy ily szokatlan időben keres fel, hercegem. Talán olyasféle dolog történt, amelyről tüstént értesítenie kell?

– Valóban, felség, ezért zavarom ilyen korán. Szólnom azonban nehéz, mert a hír, amit hozok, sokkal jelentősebb és rosszabb, semmint azt felséged képzeli.

A király puffadt arca a szokottnál is fakóbbá vált.

– Lorinról van mondanivalója? – kérdezte elfulladva.

A kancellár bólintott, s szokása ellenére mintha megzavarodott volna. Szemét egy pillanatra lesütötte, mert nem tudott az apa kimeredt, rémülettől üvegesen csillogó szemébe nézni. Tompán, gyászosan koppantak a szavak a terem csöndjében:

– A királyfi tegnap délelőtt Lillia királykisasszonnyal együtt eltűnt a palotából. A kert egyik márványpadján színes kővel írt üzenetet találtunk, amellyel szüleit azzal nyugtatja meg, hogy egyszer majd visszatér. Felségteken kívül még Tarabul lovagot üdvözölte, mint aki igen közel áll szívéhez.

A királyné éles hangon felkiáltott. Mintha a hideg páncél, amelyet a boldogtalan érdekházasság, magas állásának kényszere s az etikett a szíve köré fagyasztott, meghasadt volna, oly kétségbeesett volt feltörő sikolya. A király, úgy tetszett, nem hallott semmit, úgy maradt dermedt mozdulatlanságban, azután kíntól eltorzult arccal hátrahanyatlott.

– Orvost hamar! – ugrott fel a királyné.

Tomir a csengőhöz lépett, de mielőtt megrántotta volna a szalagját, a király felesége segítségével nehézkesen felült. Szenvedő arca még egészségtelenebbnek látszott a csipkés nyakfodor felett, mint egyébkor. Mégis volt benne valami félelmet keltő, amint kezét parancsolón a kancellár felé nyújtotta.

– Tegnap reggel történt a szökés, és kegyelmességed csak most jelenti? Hogyan lehetséges ez? Várom válaszát!

A herceg felkészült erre a kérdésre, és folyékonyan felelt:

– Reméltem, hogy nyomára akadok drága szökevényeinknek, s így felségteket megkímélhetem attól a fájdalomtól, amely most szívüket eltölti. Leghűségesebb emberem éjfélig járta a várost, de nem talált rájuk.

– Hogyan? Egyetlen emberrel kerestette őket?

– Csakis így akadályozhattam meg a szökés hírének elterjedését, ami nemkívánatos nyugtalanságot keltett volna a népben.

– Mondtam... mondtam... hogy hallgassunk a kancellárra – szólalt meg ziháló lélegzettel a királyné. – Nem kellett volna a doránokkal békét kötnünk... Lillia, lám, bajt hozott reánk... Érzem, tudom, ő bírta rá fiamat a szökésre!

A király elhárító mozdulatot tett a kezével, és ismét Tomirhoz fordult.

– Miért Malondóban kerestette fiamat és nem másutt?

– Engedelmével, felség, a királyfi mindig a fővárosba vágyakozott. A csőcselék, vagy ahogyan ő kifejezte magát, a nép közé. Nemegyszer valósággal követelte, hogy sétalovaglását a városban végezhesse.

– Engedetlen fiú! – A király remegő öklével széke karjára ütött, hangját elrekesztette a felindulás. – De én őt mégis...

– Csillapodjék, felség! – A kancellár úgy tett, mintha mélységesen aggódna uráért. – Lám, aki a királyfit és a királykisasszonyt a könnyelmű cselekedetben segítette és találkozásukat ravaszul kimódolta, nem törődött felségtek szülői féltésével, szeretetével!

– Kegyelmességed kire gyanakszik? – kérdezte éles hangon a királyné.

– Felségtek ítéletére bízom, hogy a padra írt üzenetben, amelyet, fájdalom, teljesen elmosott az eső, miért éppen Tarabul lovagot biztosítják meleg érzéseikről drága szökevényeink, és nem mást.

– A lovagnak bűnhődnie kell! – sziszegte a királyné.

– A lovag bűnhődni fog! Börtönbe vele! – kiáltotta a király. – Megparancsolom, kancellár, hogy még ebben az órában fogassa el!

– Máris indulok, hogy teljesítsem felséged parancsát – hajolt meg a herceg.

– Igen, igen. Siessen, és kerestesse fiamat és Lilliát, de ne csak a városban, hanem a környéken is! Estére látni akarom őket, látni, látni, látni!

A Fekete Herceg bosszúvággyal eltelve sietett dolgozószobájába. Először Ewint hívatta, és így szólt hozzá:

– Remélem, kissé kipihente magát. Folytassa a kutatást. Ha estélig eredményt ér el, nemcsak gazdag jutalomra számíthat, hanem királya teljes bocsánatára is. Azért bízom újra önre ezt a feladatot, hogy végre igazolhassa hűségét a felséges pár előtt.

– Kegyelmességed nagylelkűsége csodálatra méltó – felelt a gróf. – Mindent elkövetek, hogy megtaláljam a két gyermeket.

És istenemre – fejezte be kardjára csapva ha a városban bujkálnak, meg is találom őket!

„Csakhogy nincsenek ott, te bolond – gondolta magában Tomir gúnyosan, a távozó után nézve. – Keresd, keresd csak őket, úgyis a semmit markolod! De most munkára!”

Becsengette a lakájt, és így szólt hozzá:

– A palotaőrség kapitánya két emberével tüstént jöjjön elém!

Alig telt bele néhány perc, a három páncélos katona ott állt íróasztala előtt.

– Kövessen embereivel, kapitány uram, egy nagy bűnöst kell börtönbe szállítaniuk.

A fényes folyosók sorát elhagyva, a szertartásmester lakosztálya felé kanyarodtak. A herceg a lakájt félreintve lépett be kíséretével a belső szobába. Tarabult éppen tükre előtt állva találta. Meg se rezzent, mintha éppen ezeket a vendégeket várta volna, s még egyet igazított nyakfodrán és kézelőin.

A herceget felbőszítette ez a nyugalom. Kinyújtotta a kezét, és parancsolón így szólt:

– Kapitány, ragadja meg és vigye a palota legmélyebb börtönébe ezt az embert!

A kapitány súlyos tenyerét a lovag keskeny vállára tette. Tarabul hosszú ujjaival félretolta a kapitány kezét.

– Sokáig készültem erre a találkozóra. Ezért hát arra kell kérnem, kapitány uram, ne gyűrje össze kabátom selymét. Megyek én magamtól is, nincs szükségem nyers biztatásra.

A kapitány önkéntelenül félrehúzódott, és utat engedett a lovagnak, aki a két katona között megindult kifelé. Felemelt fővel, könnyedén lejtett végig a folyosón. De kísérői nem nevettek rajta, mert Tarabulban púpja és vékony, kissé görbe lábai ellenére mégis volt valami nemes méltóság. A herceg merőn nézett utána, míg el nem tűnt a hosszú folyosó kanyarulatánál.

– Nem leszel többé utamban, te szemtelen púpos! – sziszegte. – No, majd meglátjuk, milyen lesz díszes öltözéked, ha már néhány hónapot eltöltöttél a börtön fenekén!

Tomir, akinek az éjszaka beálltakor jelentenie kellett a nyomozás eredményét, olyan arccal jelent meg a királyi pár előtt, ami semmi jót nem ígért.

– Kiküldött emberem ismét átkutatta a fővárost és környékét, mégsem találta meg drága szökevényeinket – kezdte a beszámolót. – Fájdalom, nem közölhetek mást. Arra kell gondolnom, bár habozva ejtem ki a szót, hogy a királykisasszony a királyfival együtt Doránia felé vette útját.

A király a melléhez kapott. A királyné elsápadt, keskeny arcából kifutott a vér. Mikor megszólalt, a belénevelt önuralom ellenére is alig tudta leplezni felindulását.

– Ó, bár ezt elébb is eszünkbe juttatta volna! Miért is jött hozzánk ellenségünk leánya! Ravaszul arra biztatta fiamat, hogy menjen vele Dorániába.

– Igen, igen, most már én is úgy érzem, hogy oda indultak...

– A király úgy kapott a szón, mint ahogyan fuldokló kapaszkodik az elébe sodródó deszkaszálba. – Nem szabad átlépniük a határt, mert akkor vége a békének, ismét kitör a háború. Ó, hát Lillia Doránia felé viszi a fiamat!

– Mentegetnem kell ót, bármilyen bűnösnek látszik is – szólt tettetett részvéttel a Fekete Herceg. Merőn nézett uralkodójára, és lassan folytatta, hogy minden szava biztosan hasson, mint a méreg: – Ki tudja, Lillia ártatlan lelkébe miféle gondolatokat ültettek el odahaza! Ezek a gondolatok találkoztak azokkal, amelyeket felséged ellenségei sugalmaztak a királyfinak, hiszen a lovag bűntársait még csak ezután derítjük fel, ha a vallatás...

Szavait nem fejezhette be. A király felemelkedett ültéből, arca egészen elváltozott.

– Erről majd később. Most az a legfontosabb teendőnk, hogy megakadályozzuk, hogy fiam a dorának kezébe jusson. Herceg, tüstént adja ki a rendelkezést, álljon elő az útihintó, utánamegyünk! Vissza kell hoznunk őt!

– Hogyan? – hökkent meg a királyné. – Felséged ilyen nehéz útra akar indulni? Bízza ezt a feladatot hűséges, erős karú hívünkre, Tomir hercegre!

– Arra kérem, felség, mondjon le erről a tervéről! – fordult VII. Vallon felé a kancellár. – Meglehet, arra kényszeríthetik a körülmények, hogy átlépje a dorán határt, s ennek súlyos következményeiről nem kell szólanom.

– Nem törődöm semmivel, ha fiam megmentéséről van szó! – kiáltott fel a király. – Megmondtam, hogy személyesen indulok keresésére, senki engem ettől a tervtől el nem tántoríthat.

A herceg alig tudta elrejteni diadalmas tekintetét. Vége lesz nemsokára az ő akarata ellenére létrejött békének. Csupán egy gondja volt most: miként húzza el az indulás idejét, hogy a gyermekek, akik gyalogosan vándorolnak, biztosan eljussanak Dorániába.

– Nem tanácsolom, hogy éjszaka vágjunk neki az útnak, felség. Szükséges lenne, hogy a nehéz fáradalmak előtt kipihenje magát. Szökevényeink úgysem juthatnak gyalogosan messzire.

– Én is csatlakozom hercegünk kéréséhez – lépett közelebb Szedella királyné.

VII. Vallon nem szívesen ugyan, de végül mégis engedett. Mielőtt elbocsátotta Tomirt, még megkérdezte tőle:

– Ki vezeti a kocsinkat kísérő katonákat?

– Felséged engedelmével Ewin gróf.

– Hogyan? Ewin gróf, aki megrabolta a kincstárt? Csakis az ön nagylelkűségének köszönheti, hogy megtarthatta kardját és szabadságát.

– A gróf mélységesen megbánta tettét, és mindent elkövet, hogy felséged előtt is kegyelmet nyerjen. Valósággal könyörgött egy nehéz megbízatásért.

– Ha nyomra vezet bennünket, számíthat bocsánatomra, és jogos tulajdonának tekintheti a tenger mélyéből felszínre hozott aranyrögöket.

– Ő lesz a legbuzgóbb a katonák között, biztosíthatom felségedet. Ha valaki, akkor ő megtalálja szökevényeinket.

– Bárcsak úgy lenne!... – sóhajtott fel a király. Az ablak felé fordult, és belenézett a csillagok szelíden fénylő szemébe. – Soká lesz reggel... – mormolta. Kezének intésével elbocsátotta a herceget, de még utánaszólt: – A hintó reggelre készen álljon! A legegyszerűbb kocsit kérem, senkinek sem szabad megsejtenie, hogy a király az utasa. Valóban súlyos következményekkel járna, ha elterjedne az országban a hír, hogy a trónörökös megszökött.

„Ewin sohasem találja meg a két gyermeket – gondolta kifelé indulóban a kancellár –, és sohasem nyeri el ura bocsánatát."

Azért tette meg őt a kis kísérő csapat vezetőjének, mert ostoba és vak hűségében nem fogja észrevenni, ha ő, Tomir, ura és parancsolója szándékosan hátráltatja a hintó haladását.

Alig virradt meg, a király teljes útikészületben lekísértette magát a palota udvarára. A nehéz, két lótól vont, egyszerű útibatár éppen akkor gördült a feljáró aljába. A király főhajtással fogadta Ewin és a négy katonából álló kíséret tisztelgését. Egészségtelenül duzzadt arca ijesztően fakónak látszott a kékesen derengő hajnali világosságban, de mozgása, arckifejezése szokatlan erélyt árult el. Az eléje siető kancellár segítségével helyet foglalt a ruganyos párnákon, azután felszólította Tomirt, hogy üljön melléje. A lakáj becsukta a kocsi ajtaját, a palota hatalmas kapuja kitárult, és a lovak vágtatva ragadták a hintót a messzeségbe.

A halász és felesége

A két gyermek vidáman haladt előre. A nap sütött, az aranyosan remegő levegő megtelt az áthevült föld, a fű, a sok vadvirág, a tenger felől érkező áramlatok dús szagával. Szinte megmámorosodtak ettől az illattól s a réteket, erdőket, hegyeket kínáló messzeségtől.

– Erre vágytam mindig – mondta szinte önmagának Lorin, mintha hangosan gondolkodna. – Tudom, Tomir bírta rá az én beteg atyámat, hogy megtagadja kérésemet. Pedig mennyire sóvárogtam az emberek közelsége, hazám tengere, mezősége, hegyvidéke, erdőségei után! Mennyi barátot szerezhettem volna már eddig is, olyanokat, mint Ventadur, ha nem tartottak volna rabságban!

– Látod, Lorin, milyen jók az emberek? – szólalt meg fejét félrehajtva Lillia, és a teli tarisznyára pislogott. Azután széttárt karral felkacagott a kéken káprázó égre. – Nagyon-nagyon jók! Meglásd, továbbra is segítenek, hogy mielőbb átölelhessem szüleimet!

Most már, hogy gyalogosan folytatták útjukat, óvatosságból betértek a közeli erdőbe. Gondtalan, boldog beszélgetés közben telt az idő. Nemsokára elfogyasztották az ajándékba kapott elemózsiát, nagyot szundítottak egy lombjait szélesen kiterjesztő vén fa alatt, azután kézen fogva ismét elindultak.

Délután az addig madaraktól, a természet ezerféle hangjától, a zuhogó napfénytől zengő táj hirtelen elcsendesedett. A nap lejjebb csúszott az égen, könnyű árnyékok ereszkedtek a földre. A gyermekek sem ugrándoztak már az úton, még a narancsfák gyümölcsei után sem kapkodtak, mint korábban. Lassan baktattak egymás mellett.

Lillia kissé húzta az egyik lábát, s végül olyan feltűnően kezdett bicegni, hogy Lorin is észrevette.

– Fáj a lábad? – kérdezte részvéttel. – Akarod, hogy megpihenjünk?

– De még mennyire!

Lorin füvet kezdett tépni, hogy halomba rakja. Lillia is kedvet kapott ehhez a munkához. Miközben ágyaikat elkészítették, beesteledett. A száraz, napfénytől átfűlt puha derékaljon igen jó fekvés esett. Lorin csuklyás köpenyéjével gondosan betakarta Lilliát, azután maga is leheveredett. Körülöttük ezerféle halk nesztől átszőve ereszkedett le az éj.

– Lorin – hallatszott a csendben Lillia remegő hangja –, nagyon jó itt, de azért félek egy kicsit...

Lorin maga is érzett egy kis szorongást, de Lillia félelme elűzte az övét. Az a kívánság, hogy megvigasztalja, erőt, biztonságot öntött belé.

– Ne félj, kedves kis Lillia – szólalt meg nyugodt, biztató hangon. – A fák, a bokrok, a madarak nem bántanak bennünket.

Reggel, amikor a napsugarak széttépték az erdő sűrűjében megbúvó homályt, a két felfrissült, útra kész vándor a fák között kanyargó ösvényre bukkant.

– Ezen megyünk tovább! – jelentette ki Lorin. – Úgy látom, majdnem párhuzamosan halad az országúttal, csak valamivel beljebb. Itt nem találnak ránk azok, akik keresnek bennünket, s a meleg sem lankaszt el annyira.

A gyermekek vidám ugrándozással követték az ösvény játékos kacskaringóit, s észre sem vették, hogy az már egészen eltérítette őket az országút vonalától.

Jóval elmúlt már dél, amikor a fáradtság s vele az éhség is rájuk szakadt. Elfogyasztották a tarisznya mélyén talált falatokat, szamócát is szedtek, de bizony éhük alig csillapult.

– Tíz szamócabokrot adnék egy darabka kenyérért... – sóhajtott Lillia.

– Nézd csak, nézd! – kiáltott fel hirtelen Lorin. – Kikerültünk az erdőből!

Csakugyan, ebben a pillanatban hagyták maguk mögött az utolsó fatörzseket, és nagy, füves, virágos réten találták magukat. Távolabb egy domb zárta el a látóhatárt. Lorin megragadta Lillia kezét.

– Látod ott, a domboldalon azt a fehér házat?

– Igen, igen, én is látom – örvendezett Lillia. – Füst lengedezik a kéménye fölött, bizonyosan főzik a vacsorát. Menjünk oda, kedves Lorin...

– Természetesen felmászunk a dombra, és kopogtatunk a ház ajtaján. Remélem, olyan emberekre bukkanunk, akik szívesen megosztják velünk vacsorájukat.

Kézen fogva, vidáman indultak el, az eddig megjárt út fáradalma nyomtalanul elszállt tagjaikból. Nem törték a fejüket rajta, kik lakhatnak a hajlékban, hívta, vonzotta őket az életet, táplálékot ígérő füst...

A ház konyhájában csakugyan vacsora készült. Kövér halak húsa sistergett a tűzhely lapján a serpenyőben. Széles vállú, magas, csontos arcú asszony forgatta villájával a piruló szeleteket.

Kétes tisztaságú főkötője alól rendetlenül hullott nyakára egyenes szálú fekete haja. Korát nehezen lehetett megállapítani. Aki ránézett, nem tudhatta, idős-e vagy fiatal.

Háta mögött, a súlyos tölgyfa asztalnál negyven év körüli, jól megtermett, görnyedt tartású férfi ült. Fejét tarka, összesodort kendő körítette, a ritkás szakáll szinte teljesen benőtte arcát. Orra kissé félreállt, s ez ravasz kifejezést adott arcának, de apró, barna szemében szüntelen félelem csillogott.

– Landa – szólalt meg szinte nyöszörögve, és abbahagyta a leves kanalazását –, Landa, tudd meg, hogy az éjszaka is vele álmodtam... Az asszony felrántotta a vállát.

– Bolond vagy te, Gurin, vagy legalábbis nemsokára az leszel. Remegsz egy négyéves leánygyermek álomképétől.

– Hogyne félnék, amikor fekete szemével olyan mereven nézett reám, és a kezét is felemelte, mintha...

– Ostoba! – csattant fel Landa hangja. – Aki meghalt, az se nézni, se fenyegetni nem tud többé. Látod, én sohasem álmodok vele.

– Persze, mert magadnak főzöl a felejtető, mély alvást hozó csodafűből, de nekem nem! – kiáltott fel heves indulattal a férfi.

– Mert helyetted is szégyellem magam. Nagy, erős férfi létedre elbánik veled egy gyermek, aki már nem is él. Azt akarom, hogy egyedül győzd le az ostoba rettegést. Nem Zóra képétől kell félned, hanem az apja bosszújától.

– Igen, jól tudom, de most mégis arra gondolok, ha nem vitted volna ki a tengerpartra...

Landa lecsapta a villát, megfordult, és villogó szemmel nézett Gurinra.

– Én csak azt tettem a mostohalányommal, amit ketten megbeszéltünk. Abban a hitben, hogy az apja már nem él, kinn hagytam dagály idején a parton, s a tenger hullámai a mélybe sodorták.

– Talán nem is álmodnék Zórával oly sokszor, ha nem tudtuk volna meg attól a tengeri martalóctól, aki a minap kikötött a parton, hogy Paramon nem pusztult el, gályarab a morénok egyik hajóján, és nemsokára visszatér. Csakugyan az övé az az óngyűrű, amit a martalóc átadott?

– Csakugyan. Ahelyett hogy látomásokkal vesződnél, inkább azt okoskodd ki, hogy magyarázzuk meg Paramonnak, mi lett a lányával. Ha neki is azt hazudjuk, mint másoknak, hogy a nővéremhez vittem, mert nem bírta az erős tengeri levegőt, akkor tüstént útra kel, hogy viszontlássa. Ha meg bevallom, hogy a tenger pusztította el, bizonyosan gyanút fog. Különösen, ha téged is itt talál.

– De hiszen már nyolcadik éve, hogy viharba került halászás közben, s csónakja üresen vetődött a partra. Mindenki holtnak hiszi. Nem érheti hát váratlanul, hogy a felesége máshoz kötötte a sorsát.

– Látod, mégis izent nekem, éppen úgy, mint az anyjának, mert azt hiszi, még mindig hazavárom. Szerencsére az öregasszonyt nem találta már a falujában a hírt hozó tengeri martalóc, s még ha nyomára is bukkant volna abban a távoli erdőben, ahol most él, nem sokra ment volna vele, hiszen az a vénség hibbant eszével már semmit sem ért meg. De hogy szavamat ne felejtsem, ha Paramon meglát téged itt, a házában mint gazdát, bizonyosan elbánik veled haragjában.

– Mit akarsz evvel mondani? – kérdezte elfulladt hangon Gurin. – Mit csináljak, ha Paramont a morénok szokásuk szerint a nyolcadik év közepén feloldják a gályarabság alól, és elengedik?

– Te vagy a férfi, neked kell tudnod – felelt száraz hangon az asszony, és mélyen ülő fekete szemével lopva a másikra lesett.

– Így kezdted akkor is Zórával – ütötte öklével az asztalt Gurin. – Most meg egészen énrám akarod bízni volt férjed elpusztítását. De abból bizony semmi nem lesz, te boszorkány!

Már éppen egymásnak akartak esni, amikor az asszony véletlenül kipillantott az ablakon.

– Nézd csak, nézd! – rikoltotta, megragadva Gurin karját.

Az ablak négyszögében, mint valami képkeretben, megjelent Lillia és Lorin. Kézen fogva lépkedtek felfelé a domboldalon, s időnként ujjal mutogattak a ház felé, mintha a távolságot mérnék.

– Ide jönnek – mondta kedvetlenül Gurin.

– Gyönyörű gyermekek és idegenek, nem erről a vidékről valók... – felelt Landa. Hangja erős izgalmat árult el. – Elébük megyek – folytatta, és félrelökte a férfit.

– Mit nyájaskodsz velük? Hátha enni kérnek, és oly kevés a hal...

– Ne féltsd a hasadat, te nagy bendőjű. Csak az orrodig látsz meg a serpenyőig. Fogadni mernék, sejtelmed sincs arról, miféle ötletem támadt.

Gurin nagy, duzzadt szája kinyílt, csodálkozva bámult az asszonyra. De az nem törődött vele, hanem kiment a ház elé. Gurin utána cammogott.

– Erre-erre, édeseim! – kiáltotta mosolyogva Landa. – El ne kerüljétek szerény hajlékunkat! Kuss! – ripakodott rá a szín mellől előrontó két kutyára. Az állatok meghunyászkodva eloldalogtak.

A gyermekek, bármennyire vágytak is a meleg vacsorára, megtorpantak. A domb tetején integető asszony, akinek ajkára annyira nem illett a mosoly, rendetlen hajával, rideg arcával nyugtalanságot ébresztett bennük. A mögötte álló görnyedt, medveszerű alak mord, barátságtalan képével szintén nem nyújtott vonzó látványt.

Landa szapora szóval sietett elébük:

– Sok fáradt vándornak jelent menedéket a mi házunk. Ti se menjetek tovább, hiszen nemsokára besötétedik.
– Bizony, bizony elfáradtunk... – Lillia olyan mosollyal nézett Landára, amellyel még inkább maguk felé remélte fordítani a különös arckifejezésű, idegen nő szívét. És félrehajtott fejjel, reménykedőn hozzátette: – Meg is éheztünk, méghozzá nagyon.
– Finom sült halat kaptok, lépjetek csak be... – felelt Landa. Csontos kezének erős mozdulatával szinte betaszította a jövevényeket a konyhába.
– Nincs semmink, amivel fizethetnénk jóságukért – mondta becsületes nyíltsággal Lorin.
– Kik vagytok? Mi dolgotok erre? – kérdezte gyanakvó pislogással Gurin.
– Magányos gyermekek, akik hozzátartozóikat keresik. Kérem, uram, elégedjék meg ennyivel – felelt Lorin.
– Nem kérünk mi tőletek semmit, éppenséggel semmit, szegény, elárvult gyermekek... – nyájaskodott Landa. – Üljetek asztalhoz, ne kéressétek magatokat, és egyetek-igyatok kedvetek szerint.
A gyermekek felvidulva telepedtek le a deszkalócára, és jó étvággyal láttak hozzá az elébük tálalt, jó szagú sült hal és ropogós burgonya elköltéséhez. Gurin kimeredt szemmel figyelte, hogy Landa milyen bőkezűen oszt a vendégeknek az ő rovására. De lenyelte a mérgét, mert tudta, hogy Landa semmit sem tesz ok és cél nélkül.
Vacsora után Landa a tisztaszobába vezette a két álmos jövevényt. Alig takarta be őket, már aludtak is, nem érezték az asszony figyelő, erős tekintetét.

Gurin is becammogott, és pillantása mindjárt a királyfi kis tőrére esett. A drága mívű aranyhüvely és – markolat csak úgy ragyogott a félhomályban. Gurin mohón felkapta a székről, és forgatta, tapogatta vastag ujjaival.

– No nézzék csak... hiszen ez színarany! Honnan került ez a fiúhoz? – fordult Landa felé.

– Talán elcsente valakitől. De akár lopta, akár nem, ha akarod, a tiéd lehet.

Gurin gyorsan helyére lökte a tőrt, mintha égetné a tenyerét. De rövid habozás után ismét érte nyúlt, felemelte, vizsgálta, simogatta, és ezúttal már lassan, vonakodva tette le. Landa, aki a szeme sarkából figyelte, győzelmesen elmosolyodott.

– Gyere, gyere – sürgette azután –, feküdjünk le mi is. Holnap el kell menned a tengerpartra halászni, csigát szedni, hogy lisztre, burgonyára, zsiradékra cserélhesd be a falvakban.

A konyha túlsó oldalán nyíló szobában pihentek le. Ez a helyiség sokkal elhanyagoltabb volt, mint a másik. Gurin, miután nyögve elhelyezkedett a vackán, felmordult:

– Én még sohasem hajthattam le fejemet a szép, hímzett párnáidra. De ez a két éhenkórász kedve szerint szuszoghat rajtuk.

– Csak ma éjszaka. Holnaptól kezdve már nem uraskodhatnak, ne félj!

– Mi a terved velük? – kérdezte rekedten a férfi.

– Ostoba! Hát még nem találtad ki? Nem nézted meg a leányt?

– Mit nézzek rajta? Napsütött a képe, barna haja a vállát veri, a szeme fekete.

– Azám! Ha Zóra nem halt volna meg, most ő is ilyenforma lenne. Nagyjából a koruk is megegyezik.

– Mit akarsz evvel mondani? – kérdezte remegő hangon Gurin.

– Értesz te már jól, ne tettesd magad! Ezt a lányt a sors küldte nekünk. Addig oktatom szóval, ököllel, korbáccsal, amíg megérti, hogy Zóra a neve, s úgy kell viselkednie és beszélnie, ahogy én parancsolom. Ne félj, fújni fogja a leckét, akár a szajkó. Erről én gondoskodom!

– De... de... mi lesz a fiúval? Hiszen elárulhat bennünket... – nyögte ki a férfi.

Landa úgy tett, mintha nem hallotta volna a kérdést, azután száraz, közönyös hangon így szólt:

– Annak a tőrnek a hüvelye, markolata csakugyan színarany.

– Arany... arany... – ismételte meg Gurin, s hangjában kétségbeesett félelem szűkölt. Félt, mert tudta: kapzsiságában mindent megtesz, hogy a tőr az övé legyen, ez pedig újabb rémképekkel terheli meg napjait.

– Éppen elég mély szakadék akad a közelben – szólalt meg Landa. – Ha a fiú beleesik valamelyikbe, az ördög se húzza ki.

– Jaj, jaj – nyögött fel Gurin –, majd ő is megjelenik előttem, mint az a másik, hogy fenyegessen...

– Nem mindegy az, hogy egy gyermeket látsz-e vagy kettőt, te anyámasszony katonája?

– Nem, nem, egyet se akarok... Adj az italból, a mélyen altató csodaitalból, követelem!

– Cselekedj úgy, ahogy én akarom, akkor minden este kapsz belőle. És nem álmodsz soha senkivel. Én kigondoltam a nagyszerű tervet, és gondjaimba veszem a leányt. Neked pedig a fiút kell elintézned. Gondolj a bosszúálló Paramonra, hogy erőt nyerj hozzá.

– Azt mondod... valamelyik... szakadékba kell... lökni?

– Csupán egy mozdulatot kell tenned, s akkor nincs mit félnünk többé Paramontól. Boldog lesz, ha viszontlátja leányát. Elviszi, és belenyugszik abba, hogy én újra férjhez mentem.

– Már... már holnap este kapok a csodaitalból? – kérdezte szűkölve Gurin.

– Kapsz hát, hiszen megígértem. De most már aludjunk, mert eljárt az idő.

A szoba elcsendesült. Csak Landa egyenletes lélegzetvétele hallatszott és egyszer-egyszer Gurin nyögése. A nagydarab ember félálmában többször a levegőbe kaszált kezével, mintha egy makacsul elébe álló alakot próbálna elhessenteni.

Zóra a neved!

Reggel a két gyermek Landa nyers hangjára ébredt:

– Egy-kettő, keljetek fel, mert nemsokára hasatokra süt a nap. Nincs ünnep, hogy sokáig heverjetek!

Lorin csodálkozva ült fel a szőttessel letakart dikón, Lillia meg riadtan nézett az ágyból a rideg tekintetű asszonyra, aki megragadta a kezét, felnyalábolta holmiját, és kihúzta a konyhába.

– Mosakodj, öltözz, Zóra, de gyorsan, annyit mondok! – Asszonyom – szepegte a királykisasszony –, nem vagyok Zóra... és különben is, ha olyan kedves lenne hozzánk, mint tegnap, akkor...

– Zóra a neved, te félkegyelmű! – ripakodott rá Landa. Landa arckifejezése olyan félelmetessé vált, hogy Lillia remegni kezdett. Sietve magára kapta ruháját, és engedelmesen elfoglalta helyét az asztalnál, ahová Landa kinyújtott ujja parancsolta. A szobából kilépő Lorinhoz sem mert szólni. Landa eléjük tette a kenyérből és néhány szem apró gyümölcsből álló reggelit. Miközben eszegettek, belépett Gurin. Nehézkesen a lócára zökkent. Elgyötört arcán a petyhüdt ráncok mélyén és szeme alatt sötét árnyékok ültek. De akárhogyan kínozta is az éjszakai látomások emléke, sóvár irigységgel nézte a gyermekek ajkai között eltűnő falatokat. Szüntelenül csillapíthatatlan éhség rágta, úgy érezte, tőle orozták el a gyümölcsöt és a kenyérszeleteket.

– Igyekezz, uracskám – bökött hüvelykével Lorin felé –, hogy megszolgáld a kosztodat, fát fogsz aprítani.

– Örömmel szolgálom meg a vendéglátást – felelt kedves főhajtással Lorin –, ámbár a faaprításban nincs gyakorlatom. Délben azután továbbmegyünk, nem leszünk terhükre.

– Hallod-e, asszony, mit mond a fiú? – Gurin csukláshoz hasonló hangokat adott ki. – Örömmel segít... hahaha! Egy herceg se mondhatná különben!

Landa hangja keményen felcsattant:

-– Hogy mersz így beszélni, te kölyök? Nem segíteni fogsz, hanem dolgozni, amíg csak bírod szusszal. Arról pedig ne is képzelődj, hogy elmentek innen. Zóra a mi lányunk, ezt jegyezd meg magadnak!

Lorin szikrázó szemmel fordult Landa felé.

– Nincs joguk ahhoz, hogy visszatartsanak bennünket. Ehhez a leányhoz pedig semmi közük. Sohasem hívták Zórának, és nem az önök gyermeke!

– Nem bizony! Nem és nem! – kiáltott fel Lillia, akibe Lorin magatartása bátorságot öntött. De alig fejezte be szavait, hátán, vállán erős ütés csattant.

– Hát csakugyan félkegyelmű vagy?! – ordított rá Landa. – Ha még egyszer megtagadsz bennünket, úgy elpáhollak, hogy örökre megemlegeted!

– Azt hittem, derék emberekhez tértünk be, de most látom, hogy félrevezettek bennünket, kegyetlenek, gonoszak! Nem tűröm, hogy bántsák ezt a leányt! – kiáltotta Lorin. És mert a férfi meg akarta ütni, felugrott, kirántotta hüvelyéből kis tőrét, és vívóállásba helyezkedett.

Gurin néhány pillanatig ámulva nézte a könnyed, merész mozgású fiút meg a tündöklő pengét. Azután oldalról teljes súlyával rávetette magát kis ellenfelére. Ide-oda hemperegve viaskodtak a földön. Landa némán figyelte a küzdelmet, Lillia azonban kétségbeesett sírással könyörgött:

– Jaj, kedves emberek... ne bántsák az én hűséges pajtásomat... szeretett barátomat... irgalmazzanak!

Gurinnak végre sikerült a tőrt és hüvelyét megkaparintania.

Ez olyan örömmel töltötte el, hogy a haragjáról is megfeledkezett. Odaszólt a lábra álló Lorinnak, akin kék foltok virítottak:

– Most megtanulhattad, kettőnk közül ki az erősebb. Jó lesz hát, ha nem berzenkedsz tovább.

– Szökni sem tanácsos – szólt fenyegető hangon Landa,
mintha eltalálta volna a királyfi gondolatát –,
mert a kutyák úgyis megtalálnak és összemarnak
benneteket.
– Menjünk hát fát vágni, uracskám – recsegte Gurin.
A királyfi belátta, hogy az ellenkezés hiábavaló,
itt testi erővel nem, csak ésszel találhatja meg
a menekülés útját. Bátorító pillantást vetett Lilliára,
és engedelmesen követte Gurint az udvarra,
aki a nyitott szín mellé lerakott fahasábok felé indult.
– Itt a balta, aprítsd fel a fát
– parancsolta. – Megmutatom a módját,
azután boldogulj magad.

Lorin ügyes és tanulékony volt, néhány perc múltán már a vastag hasábok is darabokra vágva hullottak szét csapásai alatt. Munkáját csupán az nehezítette meg, hogy Gurin pillanatra sem engedte pihenni, és szüntelenül szidta, fenyegette. Végre kínzója elcammogott, görnyedt alakja eltűnt a ház mögötti gyümölcsösben. Lorin leült a földre, hogy kissé megpihenjen. Agya azonban kétségbeesett erővel dolgozott.

„Hogyan szabadulhatnánk ki e gonosz emberek kezéből?" – kérdezte önmagától, de nem tudott választ találni. A mozdulatlanul figyelő kutyákra nézett. A két betanított véreb feszülten kísérte minden mozdulatát. Tudta, ha eltávolodna a háztól, utána vetnék magukat. Mégsem hunyt ki szívében a reménység. Soha nem volt ennyire magára hagyatva, és mégis – soha nem érezte magát ilyen erősnek. Hiszen először történt, hogy egy nála gyöngébb lénynek a sorsa, élete az ő eszétől, leleményességétől függött.

Eközben Gurin elhagyta a gyümölcsöst. Egyre távolabbra jutva meg-megállt a sziklahasadékok előtt, hogy kiszemelje, melyikbe dobja bele a fiút. Tudta, hogy a mélyebb üregeket a tengerpart közelében kell keresnie. Itt már félelmetesen mély szakadékokra bukkant. Az egyik előtt, amelyiknek körös-körül különösen sima volt a fala, sokáig ácsorgott. Ahogy merőn nézett az üregbe, az alján egyszerre csak foszladozni kezdett a homály, bizonytalan körvonalú fehér folt merült fel belőle, amely lassan, fokozatosan megszilárdult, és az elpusztított kis Zóra arcává változott. Fekete szeme mozdulatlanul, vádlón nézett Gurin széles, petyhüdt ráncokkal barázdált arcába.
A nagydarab, görnyedt ember kezével ügyetlenül támaszték után kapkodva, hátrább lépett.

– Mit nézel rám – nyögte rekedten hiszen én nem csinálok egyebet avval a fiúval, csak egy kicsit meglököm. Nem tehetek másképp, mert különben apád megtudja tőle, hogy az a leány, akit bemutatunk neki, nem az ő gyermeke. És akkor Paramon megöl engem, az bizonyos. Az egyik fa csúcsáról éles rikoltozással madár röppent fel. Erre a hangra Zóra képe eltűnt, mintha az üreget megtöltő sötétség szövete egy pillanatra sem ritkult volna meg, Gurin megrázta magát, hogy végképp megszabaduljon az iménti látomástól. Azután nehézkes léptekkel továbbment az észrevétlenül lefelé lejtő úton, hogy elérje a tengerpartot.

Landa egyedül maradt a házban Lilliával. Eleinte úgy tett, mintha ügyet sem vetne a leánykára, aki félénken összehúzódott a lóca szélén.

De idő múltával, amikor leejtett egy fedőt, kemény hangon ráparancsolt:

– Vedd fel, Zóra!

– Asszonyom, említettem már, hogy semmi közöm a Zóra névhez... – rebegte a királykisasszony. Abban a pillanatban pofon csattant az arcán.

– Hányszor ismételjem, hogy Zórának hívnak, te félkegyelmű! – förmedt rá Landa. – Úgy látszik, amikor tilalmam ellenére felmásztál az almafára, és leestél róla, kibillent helyéből az eszed kereke.

– De hiszen én csak otthon másztam fel a fák ágaira, itt még egyszer sem, és nem is láttam alma...

Lillia nem fejezhette be, mert Landa súlyos tenyere ismét lecsapott rá.

– Mit karattyolsz te itt? Asszonyomnak szólítod nevelőanyádat, aki egyéves korod óta gondoz? Tüstént mondd azt, hogy „anyám”! Megértetted? Mondd azt, hogy anyám, mert ha nem, kék-zöldre verlek!

Lillia könnyei felszáradtak, ziháló sírása megszűnt. Dac ébredt benne, s ez még a félelmét is elfelejtette vele. Hogyan? Ez a durva, gonosz asszony azt kívánja, hogy a legkedvesebb szóval szólítsa? Hiszen azért szökött el Torániából, hogy szívében és ajkán ezt a szót vigye el annak a drága lénynek, akit már nem tudott tovább nélkülözni. Ezt a szót, hogy „anyám”, nem ejti ki kínzója előtt akkor sem, ha csakugyan megveri.

Landa, úgy látszik, megérezte a királykisasszonyban feltámadó ellenállást, mert botot ragadott, és ütötte, csépelte, ahol csak érte. Lilliából feltört a sírás, és kétségbeesetten kiáltozott:

– Könyörüljön, asszonyom... jaj, nagyon fáj... Irgalmazzon! Lorin, hol vagy... segíts... bántanak... segíts...

– Hiába hívod a pajtásodat, nem beszélhetsz többé vele – mondta kárörvendőn Landa. – Nem engedhetem, hogy még jobban megzavarja hibbant agyadat. Vagy észre térsz, és úgy viselkedsz, ahogy én akarom, vagy addig verlek, amíg szusz van benned. Most menj, feküdj a tűzhely melletti szalmazsákra. Ezután az lesz a fekhelyed. Ott elég időd lesz gondolkodni afölött, amit tőlem hallottál.

Lillia a piszkos lepedővel letakart szalmára kuporodott. Minden tagja fájt, úgy érezte, soha többé nem tud lábra állni. De a testi fájdalomnál százszorta jobban kínozta a félelem. Ó, hogy irtózott a hideg nézésű, súlyos kezű asszonytól, aki mindenáron az anyjává akart lenni!

– Lorin, mikor végzed már el a munkádat, mikor jössz már be, hogy elpanaszolhassam bánatomat? – suttogta maga elé.

Lillia azonban hiába hívta, hiába várta a királyfit. Amikor elérkezett az este, és Lorin már nem bírta a baltát felemelni, Gurin odacammogott hozzá.

– Látom, fiú, ugyancsak kimerültél. No de gondom lesz rá, hogy megedződj, és alaposan beletanulj a favágásba.

– Úgy hiszem, uram, máris beletanultam – felelte a királyfi.

– No nézzék csak, favágó létére is milyen cikornyásan beszél! – kiáltott fel gúnyosan Gurin, bár láthatóan tetszett neki az „uram” megszólítás. – De most már elég a szóból! Hordd be a színbe a fát, rakd fel takarosan, azután lefekhetsz. De nem ám benn a házban, hanem itt, a színben, arra a vedlett pokrócra, ni! Az ennivalódat is itt fogyasztod el, nem pedig odabenn, az asztal mellett!

A királyfi meghökkent. Bármilyen hitványul bántak is itt velük, arra mégsem számított, hogy elválasztják Lilliától. Miként szabadulhatnak ki az aljas emberek kezei közül, ha nem találkozhatnak, ha nem beszélhetik meg a szökés tervét?

Szüntelenül erre gondolt, míg elnehezült, fáradt karján a színbe hordta a fát. S a megerőltető, egész napi munkától az éhsége is nőttön-nőtt. Már a hold is ott fénylett az égen, amikor Landa, két tányérral a kezében, megjelent a ház küszöbén. De még most sem a várakozó fiú, hanem a két kutya ételét hozta.

– Egyetek szaporán – biztatta a két mohón habzsoló állatot –, mindjárt hozom a vizet is, hogy szomjan ne vesszetek. Ha pedig az a fatönkön ülő fiú ott szökni próbálna, csak utána! Húzzátok le a földre, harapjatok a lábszárába úgy, ahogyan az almatolvajjal tettétek!

Végre Lorin is megkapta a maga vacsoráját, amely egy tányér szűken mért levesből és egy kis szelet kenyérből állott. Landa ott maradt mellette, míg utolsó cseppig ki nem kanalazta a híg folyadékot.

– Igen jó levest készített, asszonyom – szólt Lorin udvariasan. – A tányért majd én viszem vissza a konyhába, ne fáradjon vele.

– Te csak maradj itt! – kiáltott rá durván az asszony. – Az a leány, akivel érkeztél, eltűnt. Csak az én Zórám van itt, őhozzá pedig semmi közöd.

Kikapta Lorin kezéből a tányért, és visszasietett a házba.

A királyfi dermedten nézett utána. Vajon miért állítja ez a gonosz asszony azt, hogy Lillia nem Lillia, hanem Zóra? És miért választja el őket egymástól?

Nem ment be a színbe, hanem a földre heveredett. Feje alá tett kézzel nézett fel a szédítő, csillagfényes magasságba. Belehallgatózott a csendbe, amely egyszerre zúgni kezdett körülötte, és a zúgás tisztán érthető szavakká formálódott:

– El innen, el! El, el, messzire!

Igen, el innen, minél hamarább és minél távolabbra, de hogyan? Hol a szabadulás útja? – töprengett a királyfi. És ha ki is találná a menekülés módját, hogyan adhatná tudtára Lilliának? Hiszen a gonosz házaspár még a közelébe sem engedi!

A csend csak zúgott tovább. Az imént még tisztán érthető szavak elmosódtak, most mintha szöveg nélküli dallamot zümmögött volna lágyan, ringatóan. A királyfi feje félrebillent, szemét leragasztotta az álom.

Lillia ezalatt odabenn feküdt a tűzhely vackán, s várta, egyre várta Lorint, de az nem mutatkozott. Végre megértette, hogy elválasztották őket egymástól. A feszült várakozásban elfeledkezett a verésről, de most, hogy reményei szertefoszlottak, ismét sajogni kezdtek a csontjai.

– Anyám, édesanyám, látod, hogyan bánnak velem, ütnek, vernek, kínoznak – panaszolta suttogva Délia királynénak, akit a képzelet vigasztalásul eléje hozott. Csak akkor hallgatott el, amikor Gurin belépett a konyhába, és lezökkent az asztal mellé.

Mély redőkkel felszántott arcán sötét kifejezés ült. De mégsem ez tette igazán ijesztővé, hanem az a rettegő félelem, amely a szemében tükröződött.

Vastag ujjaival letépte a homlokát körítő kendőt. Rendetlen, hosszú haja most egészen a homlokára hullt.

– Nedvesítsd meg! – szólt oda Landának, aki vízbe mártotta a tarka, piszkos ruhát, és ismét átkötötte vele a férfi fejét. Azután nagy darab sült húst tett eléje, amelyet

teljesen elborított a ráhalmozott, rózsásra sült burgonya. Gurin mohón nekilátott az evésnek, de ugyanakkor sóváran pislogott az asszony tányérjára, látszott rajta, hogy mindent maga szeretne felfalni. Amikor az utolsó falatot is lenyelte, tenyerébe fogta homlokát, és felnyögött:

– Már megint sajog... megint lüktet... Ó, micsoda éjszakám lesz! Megígérted a csodaitalt, amitől mélyen és álom nélkül alhatok. Ide vele!

Az asszony lekicsinylő gúnnyal nézett a kínlódó emberre, de nem szólt semmit, felkelt, bement a tisztaszobába, ahonnan egy vászonzacskóval tért vissza.

A zugolyban kuporgó Lillia megfigyelte, hogy ebből a zacskóból fehér port önt egy vízzel teli fazékba, amit azután a tűzhelyre állít. A víz csakhamar bugyborékolni kezdett, s akkor Landa félrehúzta az edényt. Amikor számítása szerint a főzet már kihűlt, csordulásig megtöltött vele egy fakupát. Gurin remegő kézzel nyúlt utána.

– Van elég? – kérdezte rekedten.

– Nyugodt lehetsz, háromnapi adagot főztem.

Landa a kupát fogva Gurinhoz hajolt, így Lillia nem értette a kérdést, amit a férje fülébe súgott:

– Végzel holnap a fiúval? Ha igen, akkor ihatsz.

– Igen, igen, igen – hangzott tompán a felelet.

Lillia nem tudta, mire válaszol a gyors igenekkel Gurin, de amint félénk pillantással ránézett a férfi sötét arcára, remegni kezdett egy rossz, kínzó sejtelemtől.

Gurin rettegő s rettegést keltő tekintete csakhamar elhomályosult. Nehéz szemhéja le-lecsukódott, csak nagy erőfeszítéssel tudta ismét kinyitni.

– Vesd meg az ágyat... – motyogta.

– Megvetettem én azt már vacsora előtt, te álomszuszék. Gyere, feküdj le, mert még lefordulsz a székről.

Landa betámogatta a botladozó Gurint a szomszéd szobába, ahol a férfi ruhástul végigzuhant fekhelyén. Landa csak nagy kínnal húzhatta le róla ruhadarabjait, lábbelijét.

– Aludj csak, te gyáva, aludj – mormolta eközben. – Bármenynyire rettegsz is a parancstól, amelyet végre kell hajtanod, mégsem szabadulsz. A hatalmamban vagy, még sokkalta jobban, mint hajdan Paramon, és azt kell tenned, amit én akarok.

Lillia odakinn a konyhában merőn nézte a kiürült kupát.

– Úgy látszik, álomital volt benne – suttogta maga elé. – Bárcsak Landa is inna egy jókora pohárral, s ő is olyan kábult lenne tőle, mint élete párja. Akkor kimehetnék az udvarra, és megkereshetném Lorint.

Az asszony visszatért. Lillia úgy tett, mintha mélyen aludna, de szempillája alól lopva ki-kisandítva megfigyelte, hogyan önti a fazékban maradt, átlátszóan tiszta álomitalt egy hasas üvegbe, s hogyan állítja az edényes polc tetejére.

„Éppen olyan, mint a víz – gondolta csodálkozva. – Éppen olyan, akár a víz!” – ismételgette magában, míg el nem nyomta az álom.

Reggel arra ébredt, hogy durván rázzák a vállát.

– Nyisd ki a szemed, és ugorj! – hallatszott fölötte Landa nyers hangja. – Azt hiszed, egész nap heverészhetsz?

– Ne, ne, ne bántson, asszonyom... – rebegte ijedten Lillia, s oly gyorsan kelt fel, amennyire csak telt sajgó csontjaitól.

Landa nehéz öklével a vállára csapott.

– Még most sem jött meg az eszed? Most se szólítasz anyádnak?

Lillia remegni kezdett félelmében, amint Landa irgalmatlan arcába, súlyos kezére nézett. És mégis úgy érezte: inkább belepusztul, de ez a rettenetes asszony sohasem hallja meg tőle azt a szót, hogy „anyám”.

Landa teli tarisznyát lökött feléje.

– Tisztítsd meg a halakat, Zóra. Amíg te lustálkodtál, nevelőapád megmerítette hálóját a tengerben. Ha enni akarsz, dolgozz. De annyit elárulhatok, ha nem végzed jól a munkádat, a tányérod üres marad.

Lillia ijedten nézte az asztalra öntött, síkos testű, könnyedén szertecsusszanó halakat. Akárhogyan fogta is meg őket, könnyedén kiugrottak szorító ujjai közül.

– Te mamlasz, te ostoba! – ripakodott rá Landa. – Ha így ügyetlenkedsz, éjfélig sem készülsz el!

– Ha megmutatná, asszonyom, hogyan kell a halakkal bánni... – nézett rá félénken a királykisasszony.

Abban a pillanatban kemény pofon csattant az arcán.

– Asszonyom? Már megint asszonyom? Csúfolódni mersz anyáddal? Majd megtörlek én, ne félj! – dühöngött Landa. – Most pedig nézz ide, megmutatom, hogyan tisztítsd meg a halakat, mert ingyen nem hízhatsz az én asztalom mellett.

Kezébe vette a kést, és gyors, gyakorlott mozdulatokkal kaparta le néhány halról a pikkelyt. Lillia feszülten figyelte a keze mozgását, mert tudta, csak szenvedéseit növeli, ha nem képes a munkát megtanulni. Minden erejét, ügyességét összeszedte azután, hogy utánozza az asszonyt. Kétségbeesett igyekezettel harcolt a halakkal. De Landától így sem szabadult meg. Ott állt a háta mögött, leste minden mozdulatát, és egyszer csak megszólalt:

– Ha elfelejtetted, hogy anyád vagyok, talán arra sem emlékszel, te tökkelütött, hogy hét évig Kalaféta nénédnél nevelkedtél.

– Valóban nem emlékszem – rebegte a királykisasszony. Még azt is hozzá akarta tenni, hogy „asszonyom”, de idejében elharapta a szót.

– Akkor ismételd el a következőket:

„Hét évig Kalaféta néninél nevelkedtem, ahonnan nevelőszüleim arra a hírre hoztak haza, hogy igazi apám él és hazajön. Kalaféta néni elhalmozott minden jóval, mintha csak az ő gyermeke lennék.”

Lillia felsírt.

– De hiszen ez... ez nem igaz... Engem édesanyám, édesapám nevelt. Nem tudom, ki az a Kalaféta néni, sose láttam, sose hallottam felőle. Az én igazi apám sohasem veszett el, és...

Újabb pofonok csattantak a leányka arcán.

– Úgy látszik, egészen gyengeelméjű lettél, amióta leestél az almafáról. No de szerencsére jól tudom a módját, hogyan kell téged észre téríteni.

– Ne üssön... az égre kérem, ne üssön! – esdekelt Lillia.

– Mondd hát meg, hogy hívnak? – kérdezte Landa.

– Zóra... Zóra a nevem... – sietett rémülten elhárítani az ütlegeket Lillia.

– Folytasd! – sürgette Landa.

– Hét évig Kalaféta néninél nevelkedtem, aki elhalmozott minden jóval, és úgy bánt velem, mintha csak az ő gyermeke lennék...

Lillia alig hallhatóan rebegte a szavakat. Úgy érezte, ezek elfedik előle igazi életét, elszakítják anyjától, apjától, Lorintól és mindattól, amit ismer és szeret.

– Ismételd! – csattant Landa rideg, éles hangja.

Lillia a halak fölé hajolva, gépiesen újra elmondta a szöveget. Utána egész testében reszketve kockáztatta meg a kérdést:

– Ha egy pillanatra láthatnám a pajtásomat, akivel együtt... aki idáig kísért...

– Miféle pajtásról beszélsz, te féleszű? Nincsen neked semmiféle pajtásod, megértetted?! – rivallt rá a leánykára Landa.

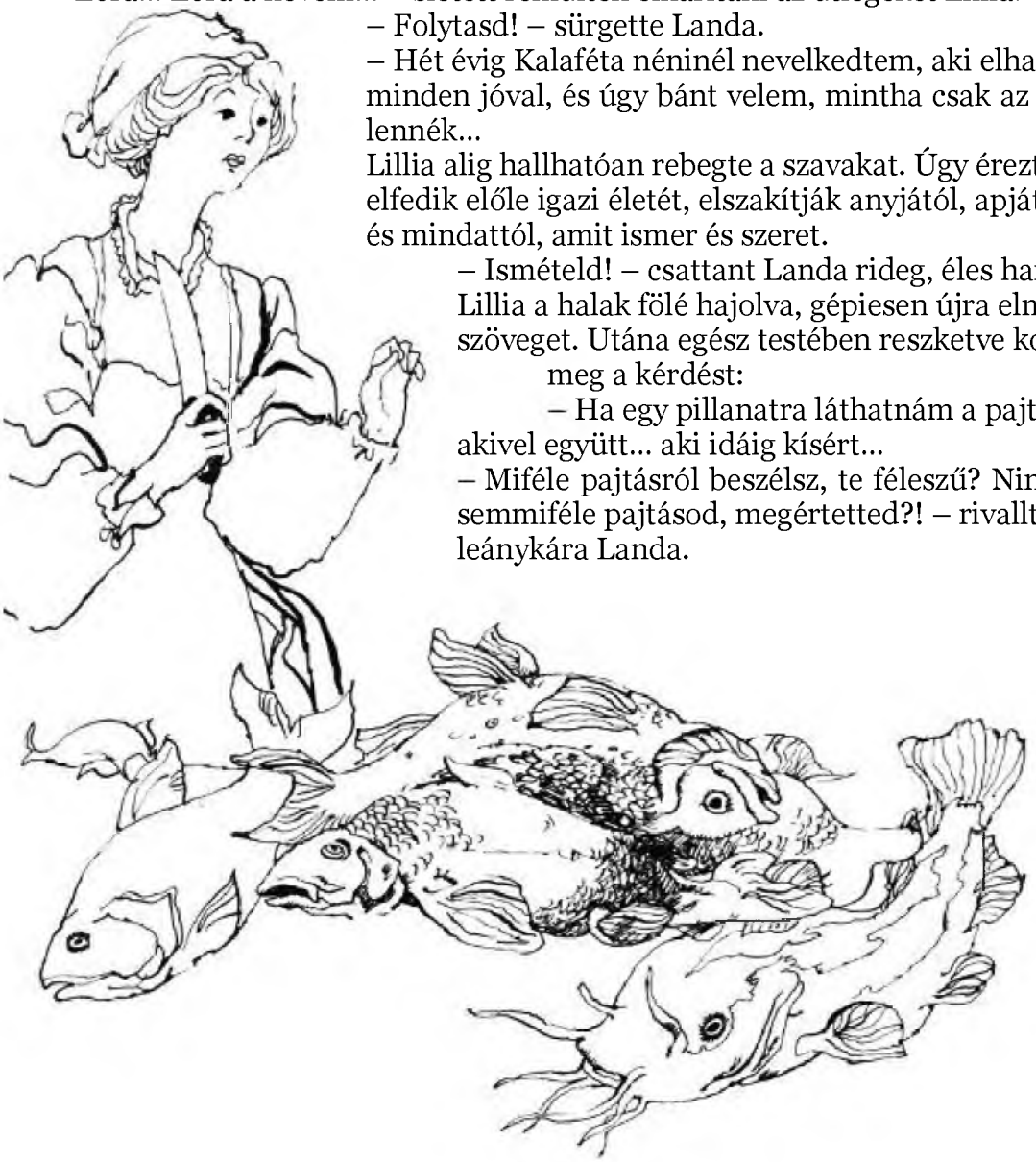

– Megértettem... – hebegte Lillia. Dermedten nézett a felemelt kezű asszonyra, és úgy érezte, hogy csakugyan elhagyja a józan esze. Szédült, és fejében zavart gondolatok keringtek.

„Ki vagyok én tulajdonképpen? Lillia, aki szerető szülei után sóvárogva megszökött a torán királyi palotából, vagy Zóra, ennek az asszonynak a nevelt leánya?”

Kábult tűnődéséből Landa riasztotta fel:

– Most a kertben van dolgom. Ha távollétemben leskelődni mersz, vagy éppen kilépsz az udvarra, olyan verést kapsz, hogy holtod napjáig megemlegeted. Eddig csak simogattalak, de ha megszeged a tilalmat, akkor igazán megismerkedsz az öklömmel, ezt ne felejtsd el!

Amikor Landa mögött becsukódott az ajtó, Lillia a késsel, halakkal viaskodva folytatta fáradságos munkáját. A veréstől való félelem hajtotta, s közben ajkai remegve mormolták a rákényszerített szavakat:

– Zórának hívnak... Hét évig Kalaféta néném nél nevelkedtem... aki elhalmozott minden jóval...

Egyszerre elhallgatott. Eszébe jutottak Landa szavai:

„Miféle pajtásodról beszélsz? Nincsen neked semmiféle pajtásod!”

Mit jelent ez? Mit akar tenni a királyfival a két rettenetes ember, hová akarják rejteni előle? Meg kell tudnia, hol van most Lorin. Mit tettek vajon az ő kedves kis barátjával, aki miatta hagyta el szüleit? Mi lesz vele, ha itt marad Lorin nélkül, árván, egyedül?

Letette a kést, és remegve, minden lépésnél megállva és hallgatózva odament az ajtóhoz. Félrehúzta a függönyt, és kitekintett. Tágra nyílt szemmel nézte a nagy, csendes térséget, amelyen nem mutatkozott emberi lény. Már majdnem kibuggyant a könnye, amikor messze, az udvar végében megpillantotta Lorint. A királyfi ott hajladozott a nyitott szín előtt.

Fát aprított. Baltájának csattogását tompa nesszé tette a távolság. Időnként megpihent néhány pillanatra, s ilyenkor a ház felé fordult.

– Nem vett észre! – sóhajtott fel a királyleány. – De hogyan is láthatná meg arcomat a függöny résében, mikor oly messzire esik a színtől a ház? Ó, csak néhány percig együtt lehetnénk! – suttogta.

Ebben a pillanatban Lorin elszántan elindult a ház felé. Lillia most már nem törődött semmivel, merevvé hűlt ujjaival lenyomta a kilincset. A zár csattant, s ő rémültem megtorpant, nem rohan-e elő Landa a ház mögül a kertből, s nem súlyt-e reá irgalmatlan öklével. De nem történt semmi, s ő futni kezdett a szaladó Lorin felé. Amikor összetalálkoztak, görcsösen megragadta pajtása karját.

– Lorin, menjünk el innen! Szökjünk, meneküljünk, mert én nem bírom tovább – zihálta.

Lorint elkábította az öröm, hogy láthatja Lilliát. De a leányka félelmet csillantó szemébe nézve megértette, mit kockáztatott ezért a találkozásért. Csillapítón simogatta meg a kezét.

– Nyugodj meg, Lillia. Én is szüntelenül azon töröm a fejemet, milyen módon szabadulhatnánk meg innen.

– Menjünk már most... induljunk el tüstént... most talán nem látnak meg bennünket...

– A házaspár nem. De itt a két betanított véreb. Hallod, máris milyen vészjóslón morognak? Ha eltávolodnánk a háztól, mindjárt utánunk vetnék magukat. És az, aki a fogaik közé kerül, nem szabadulhat.

– Akkor hát... itt kell elpusztulnunk?

Lorin elfeledkezett a tulajdon félelméről, és bátorítón, vigasztalón mondta:

– Ne félj, nem esik bántódásunk. Ha okosan, bátran készülünk fel, akkor bizonyosan megmenekülünk.

Lillia elmosolyodott. Még a friss levegő tiszta, édes kortyainál is többet jelentettek Lorin nyugodt, bizakodást ébresztő szavai. Félrehajtott fejjel nézett a pajtására.

– Ó, Lorin, hiszek neked... De igyekezzünk okos tervet készíteni, mert itt már nem bírom tovább...

Ebben a pillanatban a távolból felhangzott Gurin krákogása. A királylányon remegés futott át. Megfordult, és szélnél sebesebben visszaszaladt a konyhába.

Éppen ideje volt, mert a férfi nehézkes cammogással megjelent az udvaron. Gyanakodva vizsgálgatta Lorint.

Nem tudta, mi történt, de megsejtette, hogy a fiúban valamilyen oknál fogva kigyúlt az öröm. Márpedig ő semmit nem irigyelt jobban, mint a tiszta boldogságot.

Még mohóbban vágyott rá, mint a pénzre meg az ételre, mert ezt örökre eljátszotta akkor, amikor a kis Zóra elpusztításában cinkosa lett a feleségének. És ha nem viaskodott volna ébredése óta azzal a gondolattal, hogy délután a mélységbe kell dobni a fiút, hát bizony irigy bosszúvágytól hajtva bizonyosan megüti.

De ezt most nem tudta megtenni, mert szüntelenül maga elött látta a tágra nyílt szemű, fehér arcú Zórát és mellette az éppen olyan fehérre sápadt Lorint. Mindketten feléje nyújtották a kezüket, mintha le akarnák húzni a

tengerfenékre vagy egy szakadékba... Így azután nem telt többre az erejéből, mint hogy rámorduljon a fiúra:

– Nagyon is kényelmesen dolgozol, uracskám!

A kertből visszatérő asszony is sanda pillantásokkal méregette a királyleányt, akinek olyan fény sugárzott az arcán, aminek nem tudta okát adni. Ez dühre ingerelte.

– Mondd meg tüstént, hogy hívnak? – rivallt rá nyersen. – Mit tátogsz, mint a sült hal? Már megint elfelejtetted a nevedet, te hibbant agyú?

– Zórának hívnak... Zórának, asszonyom... – suttogta Lillia, és két karját védekezőn emelte maga elé. De hiába, mert újra pofon csattant az arcán.

– Asszonyom? Asszonyom? Hát még most se tudod, ki vagyok? Gondviselőd, második anyád. Ezt meg fogod tanulni, különben az erdő valamennyi husángját eltöröm a hátadon.

De hiába fenyegette Lilliát. A leányka irtózott a veréstől, mégsem tudta ezt a gonosz teremtést „anyámnak" szólítani. Ehelyett egyre ezt ismételgette:

– Zórának hívnak... hét évig Kalaféta nénémnél nevelkedtem, mert ártott nekem az erős tengeri levegő. A néni elhalmozott minden jóval, úgy bánt velem, mintha csak az ő kedves gyermeke lennék...

– Folytasd! – förmedt rá Landa. – Mindezt úgy kell tudnod, hogy ha éjszaka felköltelek, akkor is hibátlanul el tudd ismételni az egészet.

– Igenis... – felelt engedelmesen Lillia, és akár a gép, mondta el újra meg újra a kívánt szöveget.

Végre elérkezett a dél. Ebéd után Landa a kutyáknak vitte a maradékot, amit megmentett Gurin falánksága elől, majd a kiürült edényekbe friss vizet töltött. Csak azután adott Lorinnak is némi ennivalót. Amikor visszatért az udvarról, félrehúzta Gurint.

– Mikor indulsz el a fiúval?

– Majd... nemsokára... – hebegte az ura. Landára meredő pillantása szűkülő félelemről árulkodott. – Muszáj? Muszáj a... a fiút a mélységbe löknöm?

– Jól tudod magad is! – hallatszott a fenyegető válasz.

Mindketten Lilliára pillantottak, aki a sarokban kuporgott, s látta, de nem értette suttogásukat. Azután a férfi kicammogott a konyhából – Landa mindaddig a küszöbön maradt, amíg Gurin a királyfival együtt el nem tűnt a távolban. Hogy az idő hasznosan teljék, megint kikérdezte Lilliát, aki egyre inkább olyanná vált, mint valami felhúzott szerkezet. Igazi emlékei összetörtek, akár a kővel megdobott tükör, és apró darabjai összekeveredtek a bemagolt, rákényszerített mondóka szavaival. Ismét hatalmába kerítette az a furcsa érzés, hogy szinte már nem is tudja, kicsoda voltaképpen.

Estefelé felhangzott a kutyák csaholása. Gazdájuk visszatértéről adtak hírt. Landa oly gyorsan szaladt ki az udvarra, mint akit bottal kergetnek. Lillia ezt a percet használta fel, és kikémlelt a függöny keskeny résén. A nap már a látóhatár aljára csúszott, és a búcsúzó sugárzás enyhe rózsaszínben fürdette a földet, a fákat, a nyitott szín csúcsos deszkatetejét. De ő most nem gyönyörködött a mesebeli szépségben. Szívére szorította a kezét, és kitört belőle a rémült kérdés:

– Hol van Lorin?

Mert a királyfi most nem hajladozott a szín előtt. Baltája a vágótőkébe csapva árválkodott.

Talán a színbe húzódott, hogy kipihenje fáradtságát – igyekezett meggyőzni magát a királykisasszony. De ez a gondolat nem vigasztalta meg, mert nyomában már ott tolakodott a másik, amelynek sokkal inkább hitelt kellett adnia. – Ha Lorin itthon

lenne, a kegyetlen emberpár dolgoztatná, hajszolná a vacsora idejéig. De hát akkor... hová lett, merre tűnt? Hátraugrott, mert Landa és Gurin belépett a konyhába. A leányka még jobban megijedt, amikor rájuk nézett. Az asszony szeméből, minden mozdulatából diadal áradt. A szája elhúzódott, s ez még félelmetesebbé tette mosolyhoz nem szokott arcát. Gurinnal valamilyen okból meglepő kímélettel bánt. Karja alatt támogatta a meggörnyedt férfit, akinek megfeketedett arcából pirosan virított elő bambán kinyílt, vastag szája.

– Az italból... adj az italból... – hörögte, és könyökével oldalba lökte az asszonyt, aki most még ezért sem haragudott.

– Hogyisne! Majd vacsora után! Gyere csak a tisztaszobába, beszélgessünk! Úgy hiszem, van mit elmondanod!

Lillia az ajtóra meredt. Vajon miről faggatja az utálatos asszony élete párját, miféle titok van közöttük? Ó, ha kihallgathatná őket! A csukott ajtó mögül azonban egyetlen hang, egyetlen szó nem szűrődött ki. És ez az ijesztő némaság ismét felidézte Lilliában a kérdést:

„Hol van most Lorin? Hová tűnt, mit tettek vele? Miért volt Gurin első szava a csillapító, mély, álomtalan alvást szerző ital? Ki kell innen szabadulnom, hogy megkeressem az én drága pajtásomat...”

Az a bizonyosság, hogy Lorinnak segítségre van szüksége, és ezt senki mástól, csak tőle kaphatja meg, soha nem érzett erőt öntött Lilliába. Igaz, ahányszor a tisztaszoba ajtajára nézett, elfogta a rémület, hiszen az minden pillanatban kinyílhatott – de úgy érezte, a legszörnyűbb büntetés kilátása sem tántoríthatja el szándékától.

A terv most született meg benne, és mindjárt hozzá is látott a kiviteléhez.

Óvatosan az edényes szekrényhez cipelte a súlyos zsámolyt. Felállt rá, és leemelte a főzettel telt üveget. Majd kiöntötte a kancsóból a vizet a dézsába, és színig megtöltötte az álomitallal. A kiürült üveget megmerítette a vízgyűjtő dézsában, és visszatette előbbi helyére. Azután folytatta a rábízott munkát, hogy a kilépő Landa ne fogjon gyanút. Kis rongydarabokat varrt egymáshoz, és közben szüntelenül sóhajtozott:

– Bárcsak nagyon szomjasak lennének ma este...

Most már nehezen várta, hogy kínzóik előkerüljenek. Ez nemsokára meg is történt. Gurin valamivel nyugodtabbnak látszott, és eddig nem ismert eréllyel követelte a vacsorát. Bár ennek szokott ideje még nem érkezett el, Landa egyetlen szóval sem ellenkezett. Pár perc alatt pirosra sütötte a serpenyőbe készített halakat, és ebből meg burgonyából valóságos dombot rakott az ura tányérjára. Gurin utálatos mohósággal gyömöszölte magába az ételt. Landa egyre-másra szelt neki a kenyérből, meg pótolta a rohamosan fogyatkozó burgonyát, és vizet öntött poharába a kancsóból. Úgy látszik, jól megsózta a húst, mert nemcsak a férfi, hanem ő is sűrűn nyúlt az ital után.

– Tölts még... – szólalt meg Gurin nehezen forgó nyelvvel, és hátradőlt a padon.

– Mi az? Csak nem teltél el máris? – kérdezte Landa, és a fejéhez nyúlt, mert úgy érezte, hogy az olyan könnyűvé vált, akár egy felfújt hólyag.

– Dehogyis... csak pihenek egy kicsit. Adj még vizet...

Gurin elnehezült karját kinyújtotta a pohár után. Kiürítette, azután behunyt szemmel ismét hátratámaszkodott.

Landa odalépett hozzá, s megrázta a vállát.

– Mi történt veled? Abbahagyod az evést?

Az asszony hirtelen megszédült, s belekapaszkodott az asztal szélébe. De azért tovább faggatózott:

– Felelj! Miért nem eszel?

– Ál...álmos vagyok... hagyj... – felelte Gurin elhaló hangon. Súlyos felsőteste előre-hátra hintázott, azután rázuhant a tányérra.

Landa lehajolt a kancsóhoz. Elhomályosuló öntudata ellenére még észrevette az aljára süllyedt finom fehér üledéket. Azután fenyegetőn felemelt öklöllel elindult a királyleány felé. Lillia védekezőn meggörnyedt, hogy tompítsa az ütések erejét. De az álomital Landát is leütötte a lábáról. Végigzuhant a padlón, azután oldalára fordulva hangosan, egyenletesen horkolni kezdett.

A királyleány nagyot sóhajtott megkönnyebbülésében, s tüstént indult volna, hogy megkeresse kis barátját, amikor pillantása az asztal lábához készített öblös fatányérra esett. Belényilallt az ijedség:

– A kutyák! A kutyák még ébren és éhesen lesik az ennivalójukat. Vajon elfogadják-e az én kezemből?

Besietett a kamrába. Ott tartotta az asszony egy rossz lábasban a kutyáknak félretett csontokat. Jól megrakta a két fatányért, még jókora kolbászt is tett a csontok tetejére, és kiment az udvarra.

A kutyák megérezték a táplálék szagát, és örömükben ugrándozni kezdtek. A királyleány hirtelen mozdulattal eléjük tette a tányérokat.

– Egyetek!

A két állat tüstént falni kezdett. Lillia megkönnyebbülten és fürgén visszafutott a konyhába. A kancsó tartalmát egy mély tálba öntötte, majd óvatosan, hogy semmi ne vesszen kárba a drága italból, kivitte az udvarra. Most már jóval bátrabban szólt rá a kutyákra:

– Igyatok! Egy cseppet se hagyjatok a tál fenekén!

A jóllakott kutyák megfogadták a tanácsot. És néhány perccel később már az oldalukra fordulva békésen szuszogni kezdtek.

A szabadulás

Lillia kilépett a házból az udvarra, és felnyújtotta kezét a magasba, az ezüstragyogású Esthajnalcsillag felé.

– Szép csillag! Segíts fényeddel, hogy megtaláljam Lorint!

A remegő csillagsugarak a távolba mutattak. A leányka befordult a ház sarkánál, elhaladt a veteményeskert meg a gyümölcsös sövénye mellett, és nemsokára már messze járt. A leszálló sötétségben azután óvatosabban lépegetett előre, és időnként hangosan szólongatta pajtását:

– Lorin! Hol vagy, Lorin?

Semerről sem érkezett válasz. A ritkás fákról egy-egy lefelé szállongó levél hullott Lillia vállára, mintha alig érezhető érintésével vigasztalni akarná. A leányka egyre hangosabban szólongatta a királyfit.

Egyszerre megtorpant.

– Erre, erre! – súgta fülébe újra meg újra a szellő. Hangja éppen olyan volt, mint a Loriné, csak sokkal rekedtebben, fojtottabban szólt. – Erre, erre! Itt vagyok!

Lillia most már teli torokkal kiáltotta:

– Lorin, hol vagy?!

– Itt, itt, a mélységben!

A leányka futva igyekezett a hang irányába, s nemsokára széles szakadékhoz érkezett. A szélén őrködő fa törzsébe fogózva lenézett a mélybe. Odalenn bizonytalanul elmosódó, mozgó foltot látott.

– Te vagy ott lenn, Lorin? – kérdezte zihálva az izgalomtól.

– Én vagyok, Lillia! – felelt az örömtől kacagva Lorin. – De te hogyan tudtál...

– Az most nem fontos. Nem törted össze magad?

– Nem. A szakadék alja tele van lágy mohával. Kicsit megütöttem a lábam, amikor lezuhantam, egyéb baj nem történt.

– Nem tudsz kimászni?

– Már megpróbáltam, de nem lehet. A sziklafal teljesen sima, nincs mibe megkapaszkodnom.

– Hogyan segíthetnék?

– Kötélre lenne szükség. Anélkül nem tudok kijutni innen.

– Akkor vissza kell térnem a házba. Várj türelmesen. Nemsokára itt lesz a kötél.

– Nem, nem mehetsz vissza. Azok a rossz emberek megvernek, megkínoznak szökésedért.

– Ne tarts te attól. Várj nyugodtan, míg oda leszek.

Lillia talpra ugrott, és sebbel-lobbal elindult visszafelé. Amíg Lorinnal beszélt, szinte vidám elszántság töltötte el, de most remegni kezdett benne a lélek. Hátha a kutyák és gazdáik már legyőzték az álomital erejét? Hátha lesnek rá és megrohanják, hogy véresre verjék?

Egész úton ilyen képzelődések gyötörték, de azért csak ment előre rendületlenül. Amikor előbukkant a ház sarkánál, megkönnyebbülten látta, hogy a vérebek ott hevernek, ahol ledőltek, mozdulatlanul. A ház felől sem érkezett nesz. Az ajtó tárva-nyitva állt, s odabenn meg-meglobbant a mécses lángja, mintha jóakaratú hunyorgással belépésre biztatná a királykisasszonyt.

A konyhában semmi nem változott. Gurin az asztalra dőlve, a tányérján aludt, szájánál, mintha ingerkedne vele, ott kínálta magát a halpecsenye. Landa most is a földön feküdt.

Lillia irtózva fordult el tőlük, s szaporán hozzálátott, hogy összeszedje a szükséges holmikat. Előkereste a tarisznyát, Ventadur kedves ajándékát, és a kamrában megtöltötte ennivalóval. A kis szobában nyakába vetette a karikába csavart köteleket, Lorin köpenyét a karjára akasztotta, és ismét útnak indult.

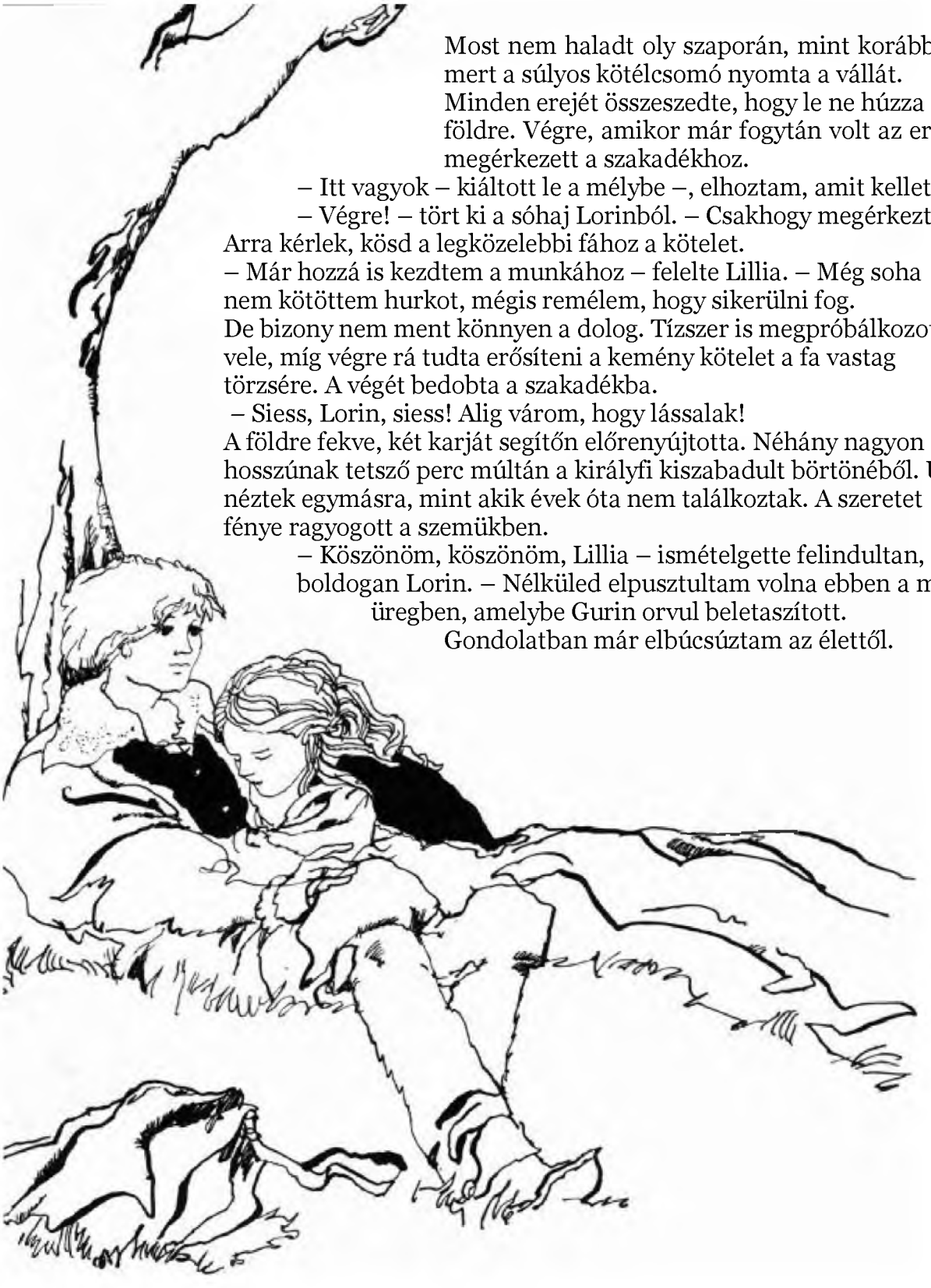

Most nem haladt oly szaporán, mint korábban, mert a súlyos kötélcsomó nyomta a vállát. Minden erejét összeszedte, hogy le ne húzza a földre. Végre, amikor már fogytán volt az ereje, megérkezett a szakadékhoz.

– Itt vagyok – kiáltott le a mélybe –, elhoztam, amit kellett!

– Végre! – tört ki a sóhaj Lorinból. – Csakhogy megérkeztél. Arra kérlek, kösd a legközelebbi fához a kötelet.

– Már hozzá is kezdtem a munkához – felelte Lillia. – Még soha nem kötöttem hurkot, mégis remélem, hogy sikerülni fog.

De bizony nem ment könnyen a dolog. Tízszer is megpróbálkozott vele, míg végre rá tudta erősíteni a kemény kötelet a fa vastag törzsére. A végét bedobta a szakadékba.

– Siess, Lorin, siess! Alig várom, hogy lássalak!

A földre fekve, két karját segítőn előrenyújtotta. Néhány nagyon hosszúnak tetsző perc múltán a királyfi kiszabadult börtönéből. Úgy néztek egymásra, mint akik évek óta nem találkoztak. A szeretet fénye ragyogott a szemükben.

– Köszönöm, köszönöm, Lillia – ismételgette felindultan, boldogan Lorin. – Nélküled elpusztultam volna ebben a mély üregben, amelybe Gurin orvul beletaszított.

Gondolatban már elbúcsúztam az élettől.

– Ó, ne mondj ilyet!

– Igen, igen, így történt. De az a különös, hogy mégsem estem igazán kétségbe. Mert a lelkem mélyén élt a remény, hogy segítség érkezik általad.

A rossz, nehéz napok után Lillia most nevetett fel először hosszan, vidáman. De nyomban felkiáltott, mert észrevette Lorin egyik nadrágszárán a hasadást és alatta a megalvadt vércsíkot.

– Fáj a sebed?

– Most már nem túlságosan.

A leányka széles csíkot szakított le alsószoknyájából, és bekötötte a sérülést.

– Pihenj kissé, azután nekivágunk az útnak.

Lorin leült a fűbe, és maga mellé vonta Lilliát is.

– Még most sem értem, hogyan szöktél meg, hogyan tudtál segíteni rajtam. Arra kérlek, mondd el, s utána megfontoljuk, miképpen kell cselekednünk.

Lillia készségesen elbeszélte, hogyan tette ártalmatlanná a két gonosz embert meg a két kutyát.

– Bátran és okosan viselkedtél – dicsérte meg ragyogó szemmel a királyfi. – Jobbat nem is lehetett volna kitalálni. De minél elébb el kell mennünk innen, mert ha a házaspár felébred, tüstént üldözőbe vesz bennünket.

– Landa kevesebb folyadékot ivott, mint az ura, és mielőtt elaludt, megsejtette, hogy én játszottam ki őket. Jaj, Lorin, mi lesz, ha hamarosan magához tér?! Felveri és ránk uszítja a vérebeket...

– Ne félj, mi akkor már messze járunk.

A királyfi felkelt, és néhány lépést tett, hogy lábizmait kipróbálja. Bizony erősen sántikált.

– Támaszkodj reám – biztatta Lillia.

Lorin nem tehetett egyebet, megfogadta Lillia tanácsát. Igyekeztek, amennyire csak tőlük telt, hogy minél hamarább maguk mögött hagyják a veszélyes vidéket. Nem kívántak aludni, nem éreztek sem éhséget, sem fáradtságot. Egyetlen gondolat járt csak a fejükben: el innen, el minél messzebbre, nehogy még egyszer Landa és Gurin kezébe kerüljenek.

Az országúton

A két ló sebes ügetéssel vitte előre a nehéz utazóbatárt. Malondó házai már régen eltűntek a felvert por könnyű, napfénytől átvilágított, aranyos fellegei mögött. Az út rétek, szántóföldek, legelők között futott a messzeség felé. Jobbról-balról narancsfák tűntek fel, sárga, kerek gyümölcseik friss szaga átitatta a levegőt.

A kocsi ablakánál ülő király nem törődött a napfénnyel, az eléje táruló, folyton változó képpel. Az érett gyümölcsök üdítő illatáról sem vett tudomást. Mégis mélyen, szinte sóhajtva lélegzett, s anélkül hogy szándékosan tenné, nagyokat kortyolt a régen nélkülözött, szabad levegőből. Gyötrő érzés emésztette, ami Tomir szavai nyomán a

dorán királyi pár ellen ébredt fel benne. Úgy látszik, betegségének híre arra bátorította őket, hogy leányuk gyanútlanságát kihasználva, összeesküvést szőjenek ellene. Hát már annyira tehetetlennek tartják, hogy ilyen tettre mertek vetemedni? Hiszen néhány nap alatt eltörölhetné a föld színéről egész országukat! De majd olyan háborút zúdít a nyakukba, hogy térden állva könyörögnek kegyelemért! Vajon Lillia csakugyan titkos megbízatással érkezett a torán királyi palotába?

VII. Vallon előtt feltűnt Lillia kedves arca. Tettetés lett volna a megnyerő tekintet, a hang, a szó? És ha igen! A gyermek akkor sem tehet róla. Odahaza a Toránia elleni gyűlölettel táplálták. Ezért, hiába fogadták itt oly ünnepélyesen, hiába tartották a legnagyobb pompában – híven teljesítette, amire otthon felbiztatták, hogy fossza őt meg legdrágább kincsétől.

A másik érzés a bánat volt, ami súlyossá tette szívét. Hiszen fia oly könnyen vált meg tőle és anyjától! Talán azért, mert egyik-másik kívánságát nem teljesítették? Hiszen ez mindenkor azért történt, hogy tekintélye ne szenvedjen csorbát, s hogy ne ébredjen fel benne túl korán a népszerűség, az uralkodás vágya. Ez megkeserítette volna életét, és megronthatta volna szüleihez fűződő viszonyát.

A király mélyen felsóhajtott. Ó, hát mindenben, mindenkiben csalódnia kell! Úgy látszik, éppen Tarabul lovag volt az, aki fiában nagyra nevelte a népszerűségre, tapsra, dicséretekre sóvárgó szomjúságot. Lám, a kancellárnak igaza van. Nem szabad ellágyulni. Keménynek, könyörtelennek kell lennie, csakis így tarthatja féken népét és acsarkodó, lesből támadó ellenségeit, akik a lovagot eszközként használták. És kemény is lesz, csak előbb megtalálja s még egyszer karjai közé szoríthassa fiát. Ez olyan erőssé teszi majd, hogy senki nem mer trónja, hatalma ellen törni.

Míg a királyt így hányta-vetette a felgerjedő harag s a szülői szomorúság, a kancellárt a túlsó ablaknál egészen másféle gondolatok nyugtalanították. Számítása szerint a

gyermekeknek legalább hat-hét nap kell ahhoz, hogy Dorániába jussanak. Félő, hogy amennyiben az országúton haladnak, legkésőbb holnap már utolérik őket. Ez esetben a király nem lesz kénytelen átlépni a dorán határt.

„Mindent el kell követnem tehát, hogy a hintó ne érje utol a szökevényeket! – gondolta magában a kancellár. – Ezt a jó alkalmat, ami háborút és teljes zűrzavart támaszthat, és megszerezheti számomra a trónt, nem szalaszthatom el. Istenemre, nem is fogom elszalasztani!”

De a késleltetés módjain túl a kancellár agyában még fontosabb tervet érlelt. Olyan terv volt ez, amelyről egyetlen bizalmasának, még Mona hercegnőnek sem beszélt, s amelynek végrehajtására most ugyancsak jó alkalom kínálkozott.

A Fekete Herceg soha nem szenvedhette a királyfit, aki több ízben ellene szegült akaratának. Tudta, hogy később már csak nehezen vagy alig tudná féken tartani. S ha most az országutat meg a falvakat járva, régi kívánsága szerint megismerkedik a falusiakkal, hát kedvességével meghódítja és maga meg atyja felé fordítja az emberek szívét. Azért hát fel kell használnia a most kínálkozó jó alkalmat, és meg kell szabadulnia Lorintól. Mégpedig úgy, hogy másokat keverjen gyanúba.

A kerekek forgása meglassúdott. A kocsis parancs szerint megállt, ha szemközt kocsi vagy gyalogos közeledett, mert a király ki akarta kérdezni az országút valamennyi utasát, vándorát.

Ezúttal egy batyut cipelő férfi és asszony ugrott félre a hirtelen megtorpanó lovak elől.

– Nem láttatok egy szőke kamasz fiút s egy nála valamivel fiatalabb, barna hajú leánykát az úton? – kérdezte az ablak függönyét egészen félrehúzva Tomir.

– Nem, uram, nem láttunk senkit... – felelt a sovány, rongyos férfi akaratlanul is riadtan, mert a herceg szúrós pillantása, sápadt, kemény arca félelmet ébresztett benne.

– Messziről jöttök?

– A faluból... – mutatott a férfi hüvelykével a háta mögé. – Bognár vagyok, de senkinek nincs pénze kocsit csináltatni. Útnak indultam hát, hogy új lakóhelyet és munkát keressek.

A herceg intett a kocsisnak, az megrántotta a gyeplőt, és a lovak nekiiramodtak.

– Hogyan? – szólalt meg kisvártatva a király. – Oly szegény lenne az a falu, hogy egy bognár nem élhet meg benne?

– Ennek csakis ő az oka, felség. A tudatlanok nem gondolnak a jövővel. Igazán rájuk illik a szólás: egyszer hopp, másszor kopp. Ha felség megfigyelte a házaspár arcát, jól láthatta rajta azt a félelmet, amit a rossz lelkiismeret ébreszt.

– Valóban... – mormolta a király. Szívesen hitt a magyarázatnak, annál is inkább, mert hideg ellenszenv ébredt benne a rongyosok iránt, akik nem tudtak vagy nem akartak neki a két szökevényről semmit sem mondani.

Estefelé a falu határába értek. Behajtottak a fogadóba. A fogadós mély hajlongással fogadta az előkelő külsejű vendégeket.

– Én az ország kancellárja vagyok, de ezt ne add tovább – szólt hozzá a hintóból kiszálló herceg. – Fáradt, beteg társamnak a legszebb szobát nyisd ki, és készíttess számunkra finom vacsorát.

A király, akit kimerített az egész napos út, szobájában fogyasztotta el estebédjét, s utána nyomban lefeküdt.

– Pihenjen csak, felség, addig én mindenkit kivallatok, nem fordultak-e meg itt a gyermekek – nyugtatta meg urát a kancellár. – Égek a vágytól és a türelmetlenségtől, hogy nyomukra akadjak.

Tomir ez alkalommal nem mondott valótlanságot. Mindenképpen nyomra akart találni, hogy azután teljes biztonsággal félrevezethesse a királyt. De Ewin és katonái, akik bejárták a falut, azzal a hírrel tértek vissza, hogy a lakosok mit sem tudnak a két kis vándorról.

Eközben a fogadós suttogó szavai nyomán elterjedt a híre annak, hogy a sápadt, fekete hajú, fekete ruhás férfi nem más, mint a kancellár.

A falusiak kis csoportokban a fogadó köré gyülekeztek. Furcsa, kettős érzés húzta őket ide. A félelemtől áthatott kíváncsiság meg a vágy, hogy elpanaszolják nehéz sorsukat, és a segítségét kérjék. Mindannyian ismerték már Beder történetét, akinek a Fekete Herceg elengedte adótartozását és az előírt korbácsütéseket.

A herceg kitalálta, miért ácsorognak a falusiak az épület körül, s miért vetnek oly sóvár pillantásokat ablakára. Behívatta Ewint.

– Gróf úr, rendkívül fontosnak tartom, hogy lovaink patkóját s kocsink épségét minden pihenő alkalmával átvizsgáltassuk. Éppen ezért arra kérem, vezettesse elém a falu kovácsát, beszélni kívánok vele.

– Hercegem – lépett előre Ewin miért fárasztaná magát ily csekély dologgal? Bízzon meg bennem, mindent elintézek.

– Gróf úr nagyon jól tudja, hogy nem szeretem a fölösleges beszédet – felelt hidegen Tomir. – A király úti kényelmének biztosítása nem csekély jelentőségű ügy. Ha elérkezik az ideje, nyíltan megküzdök vele, de addig szigorú gondossággal teljesítem kötelességemet.

Ewin kerek arcának pirossága sötétvörösre vált. Büszkesége, önérzete tiltakozott a rideg kioktatás, a fölényes leckéztetés ellen. De nyomban ezután arra gondolt, milyen nagy hálával tartozik a kancellárnak, és erőt vett magán.

Negyedóra sem telt belé, a kovács már megjelent Tomir előtt. Szigorú, hideg pillantása megzavarta a szegény embert. Egyik lábáról a másikra állott, remegő ujjakkal gyűrögette kopott sapkáját, majd ügyetlenül fél térdre ereszkedett. A kancellár felkelt karosszékéből, s körüljárta, majd tőrének hegyével megbökte széles, görnyedt vállát.

– Úgy látom, barátom, te nagyon is jól tudod, ki hívatott magához. Hallgass hát ide: ügyes munkát és titoktartást kívánok tőled, méghozzá a magad és a falubeliek érdekében. Tudod-e, ki utazik velem a határban?

– Honnan... honnan tudnám... kegyelmes herceg?

– Figyelj, én megmondom neked. VII. Vallon, a király!

– A király? – kérdezte elbámulva, kimeresztett szemmel a kovács.

– Úgy van, a király. Látni akarja közelről, hogyan él a nép. És nem azért, hogy javítson sorsán. Azt fürkészi, kutatja, hogyan sajtolhatná ki belőletek elrejtett pénzeteket, mert új adókat akar kivetni, hogy növelje, erősítse hatalmát. Úgy látszik, szerinte még mindig túlságosan sokat esztek, és nagyon is könnyű a sorotok. Azért utazik rangrejtve, egyszerű ruhában, nehogy félrevezessék.

– Hát sajnálja tőlünk még azt a keveset is, amivel rendelkezünk! – kiáltott fel elkeseredetten a kovács.

– Azért hívattalak, hogy vizsgáld meg gondosan a lovak lábait. Én csak annyit jegyzek meg, hogy egy lehulló patkó erősen hátráltatná a hintó és utasai útját.

A kovács keze ökölbe szorult, szemében gyűlölet villant.

– Az én kezem ugyan nem segíti a királyt abban, hogy új adókkal terhelje meg a népet. Minden patkó elhull az úton, erre esküszöm!

Hirtelen ráocsúdott arra, kihez beszél, s az arcán látható haragot az alázat és hála kifejezése váltotta fel.

– Igaz szívből köszönjük jóságát, kegyelmes herceg. Mindannyian tudjuk, mit tett Bederért, s most ismét megbizonyosodtunk arról, mennyire szívén viseli a nép sorsát.

Tomir a függöny mögé húzódva nézte, hogy cammog át a téren, hogy fogják körül s miként faggatják, vallatják a falusiak.

„Lelkemre, akárcsak a fogadós, te sem őrződ magadban sokáig a titkot! – gondolta elégedetten a kancellár. – Holnap már a következő falu kovácsa is tudni fogja, hogyan patkolja meg az álruhás utas lovait!”

Reggel, amikor hintójába szállt, megütődve látta a király, hogy a falusiak milyen néma, komor gyűrűben veszik körül a járművet. Oly ellenségesen, oly vádoló tekintettel nézték, míg be nem csukódott utána a párnázott ajtó, hogy úgy érezte, hideg késpengék járják át a szívét. Arra gondolt, hogy ezek az emberek talán látták és felismerték a fiát, de nem árulják el, hogy meggyötörjék, s erre keserű gyűlölet fakadt fel benne.

– Menjünk innen minél gyorsabban! – szólt oda rekedten Tomirnak. – Gyalog nem juthattak messze szökevényeink, utol kell érnünk őket!

– Utol is érjük, nyugodjék meg, felség.

– Csak önben bízhatom meg, herceg – felelt tompán a király. – A nép, most ismét meggyőződtem róla, nem érdemli meg gondoskodásomat.

– Hányszor ismételtem el felségednek, hogy a korbácson kívül nem szolgáltak rá egyébre. Makacs, ellenséges nép, még a jót is gyanakvással fogadja – felelt a herceg.

A hintó maga mögött hagyta a falut. A király óhajára a herceg minduntalan gyorsabb hajtásra ösztökélte a kocsist, de az hiába rángatta a gyeplőt. Végül is az egyik ló váratlanul térdre rogyott, és magával rántotta a másikat is.

A kocsis leugrott a bakról. Megnézte az állatok patáját, és ijedten felkiáltott:

– Milyen patkót vert fel a kovács? Tönkretette vele a lovak lábát.

Valóban, mindkét állat lába kisebesedett és vérzett.

– Az a kovács, akinek ilyen a munkája, korbácsot érdemel! – csattant fel indulatosan a herceg hangja.

– Két katonám lovát a kocsi elé fogjuk – szólalt meg nyugodtan Ewin. – Ők majd a sérült lovakat vezetik kantárszáron.

Valóban nem tehettek mást. Ám alig indult el újra a nehéz határ, az újonnan befogott lovak megtorpantak, s az ostor biztatására sem húztak tovább.

– Vérnyomok maradtak a kocsi nyomában! A mi lovaink is lesántultak! – kiabálták a hátul haladó katonák.

– Nem mehetünk tovább! – jajveszékelt a kocsis.

Ewin gróf, aki a hintó mellé rúgtatott, észrevette, hogy a király viaszfehérre sápadt, s hátrahanyatlott az ülésen. Behunyt szemű arca olyan kínt, olyan fájdalmat fejezett ki, hogy nem tudta a tekintetét elfordítani róla. Hosszú ideje már, hogy csak gyűlölettel tudott a királyra gondolni, aki megfosztotta becsületétől. Igaz, a herceg felkarolta, de ezzel még nem törölte le egészen a nevéhez tapadt foltot. De most, amint erre a testi-lelki gyötrelemtől eltorzult arcra nézett, elhalványult lelkében a bosszú tüzének lángja, és akarata ellenére feltört benne a részvét, ő is apa volt, három szép, kedves gyermek várta, hogy újra tiszta fényben ragyogjon a család neve. De a királynak csak egy fia van. Milyen aggodalom marcangolhatja a szívét, milyen keserű csalódás emésztheti, hogy ez az egyetlen gyermek is elhagyta! Ewin mélyen átérezte ezt a szülői bánatot, és közben megfeledkezett gyűlöletéről. Nem tehetett mást, derekát meghajtva így szólt a felpillantó királyhoz:

– Felség... az én lovam még bírja... Hadd menjek előre az úton, hogy a királyfit és a királyleányt megkeressem.

A király lázasan csillogó szemével merőn Ewin arcába nézett. Vajon megbízhat-e ebben az emberben, aki a Fekete Herceg szerint megrabolta a kincstárt, akit csak rangja mentett meg a legszigorúbb büntetéstől, és aki most mindenképpen ki szeretné érdemelni ura bocsánatát? Ez a bűnös ember azonban meglepően nyílt, őszinte tekintettel állott előtte, arcvonásai mély együttérzésről, részvétről tanúskodtak.

– Menjen, gróf – sóhajtott fel kis szünet után –, menjen, és járjon szerencsével.

Ewin megveregette lova nyakát, s az állat nekiiramodott. A többiek utána néztek, a király reménységgel, a herceg hideg gyűlölettel. De a felvert por még el sem takarhatta előlük, amikor a paripa két mellső lába megcsuklott, s a gróf kizuhant a nyeregből.

– Most már világosan értem, mi történt – szólalt meg a kancellár, aki elégedetten látta, hogy embere alapos munkát végzett. – Ez a falusi kovácsmester korántsem volt olyan ostoba, mint amilyennek az ábrázata mutatta. Úgy látszik, nemcsak kocsink útját akadályozta meg, hanem valamennyi ló patkóját kicserélte. Hogy milyen szándékkal, nem lehet kétséges.

– Ugyan miféle szándékkal?! – kiáltott fel a király. – Hiszen nem tudja, kik vagyunk.

– De hátha tudja? – nézett szinte bűvölő pillantással urára Tomir. – Hátha tudják valamennyien, s éppen ezért szánták el magukat erre a merész lépésre?

A király arcvonásai megkeményedtek, szemében gyűlölet villant, keze ökölbe szorult.

– Ha ilyen gonosz ez a nép, akkor minden rosszat megérdemel. Rászolgál a rideg bánásmódra, a kemény büntetésre!

– Úgy van, felség. Rászolgált a szigorú leckéztetésre, a korbácsra, de még a háború pusztító tüzére is.

– Most mit tegyünk? Ha kell, gyalog indulok fiam felkutatására.

– Nem jutna messzire, felség – felelt Tomir.

– Mit tanácsol hát?

– Itt vagyunk, hogy tűzön-vízen keresztül segítsük! – hajolt meg a herceg. – A kocsis a rúdhoz áll, két katona hátul tolja a kocsit, kettő pedig kötőféken vezeti a lovakat. Én és Ewin gróf gyalogosan haladunk a hintó két oldalán. Így ha lassan is, de elérjük a következő falut.

Nem volt más megoldás, így a király, bár emésztette a türelmetlenség, elfogadta a herceg ajánlatát. Megindult hát a menet. A király az ülésen arra gondolt, töméntelen kincse, nagy hatalma sem elég ahhoz, hogy erős, fürge lovakat kapjon, és felkutassa eltűnt gyermeke nyomát. Hogyan is sejthette volna, hogy már régen elhagyták azt a

mellékösvényt, amelyen a szökevények az erdei útra tértek, hogy Landáék házába tévedjenek?

Forgott a hintó kereke, múltak az órák, az este ráborult a tájra. A király kívánsága szerint mégis továbbhaladtak. Igaz, lassan, mert az éjszaka sötétsége és a fáradtság nagy súllyal terhelte meg tagjaikat.

Kora hajnalban érkeztek meg a következő faluba.

A lakosok mintha előre sejtették volna érkezésüket, a fogadó körül ácsorogtak. A királyt ismét meghökkentette rideg csendjük, ellenséges pillantásuk. De most már ő is hasonlóképpen nézte ezeket a rossz ruhába öltözött embereket, akiknek legtöbbjéről lerítt a szegénység.

„Azért élnek nehezen, mert megérdemlik – gondolta a király. – Gonoszak, szívtelenek s bizonyára lusták is, nem szeretnek dolgozni."

– Szerezzen lovakat, herceg! – fordult a kancellárhoz, aki szobájába kísérte. – Egy perccel se maradjunk itt tovább a kelleténél. Amint indulhatunk, azonnal költsön fel.

– Parancsára, felség! – hajolt meg a herceg.

A fáradt katonákat mindjárt szétküldte a faluba. Azok csak nagy sokára jöttek vissza, méghozzá azzal a hírrel, amit Tomir már előre tudott, hiszen bizonyosra vette, hogy a kovács mindenről értesítette a falusiakat.

– Egyetlen lovat sem találtunk. Az itteniek azt hangoztatják, hogy nem urak ők, paripát nem, csak ökröt, szamarat tartanak.

– Hagyjuk a királyt szunnyadni, ráér a rossz hírt akkor megtudni, ha már kipihente magát. És pihenjünk le mi is – felelt a herceg.

Mindenki nyugovóra tért hát, csak Ewin gróf nem tudott elaludni. Különös nyugtalanságot érzett. Még sohasem járt olyan faluban, ahol ne lett volna ló. Hová és miért tűntek el innen ezek a hasznos állatok? És miért viselkednek ilyen ellenségesen a falusiak? A királyra bizony van okuk haragudni, hiszen a súlyos adók az okai szegénységüknek. De nem sejthetik, hogy az egyszerű, sötét ruhás úr a király. És a kancellár miért nem tombol haragjában, amikor egyik baj a másikat követi?

„Ő sokkal okosabb és higgadtabb mindnyájunknál, sohasem veszíti el a hidegvérét és tudja, mit kell tennie" – nyugtatta meg magát Ewin. A fal felé fordult, és nagy nehezen elaludt. De álmában is azok a gondolatok foglalkoztatták, amelyekkel ébren küszködött.

– Fájdalom, nem tudtunk lovakra szert tenni – jelentette az uralkodónak déli ébredésekor Tomir. – Még egy sovány gebét sem sikerült felhajtanunk.

– Lehetetlen! – kiáltott fel a király. – Át kell kutatni a házakat, az istállókat, a lombos kerteket, a határban található üregeket, hátha oda rejtették előlünk állataikat.

– Mindez már megtörtént, felség. Sajnos eredmény nélkül.

A falu szegény, senkinek nincs lova.

– Akkor patkoltassa meg a mi paripáinkat, herceg. Most mindjárt, hogy az ebéd elköltése után máris indulhassunk.

– Ezt sem tehetem, felség. A bognár, akivel útközben találkoztunk, ebből a helységből való. Ő volt egyben a falu kovácsa is. Rajta kívül senki nem ért ehhez a mesterséghez.

– Lelkemre, én magam verem fel a patkókat! – szólt a király, és öklével az asztalra ütött. – Amire nem képes a tunya, gonosz tudatlanság, majd megteszi a szeretet.

– Nem kegyeskedett végighallgatni, felség. Akár szép szóval, akár fenyegetés árán, de bizonyosan lelünk olyan embert, aki elvégzi ezt a munkát. Más baj van itt. A túlerőltetett lovak lába még oly dagadt, hogy legalább holnap reggelig pihenniük kell.

– Minden ellenünk esküdött! – hördült fel a király. – A gyermekek meg ezalatt átlépik a dorán határt, és a dorán király tapsolni fog örömében. Lám, a torán királyfi így szereti szüleit, egy másik gyermek szavára otthagyta őket. Az ő leányának panaszai meg jó okot szolgáltatnak a harc felújítására. De nem sokáig ujjonghat, mert én is megérkezem, hogy beléfojtsam a diadal örömét. Ám még ezzel sem gondolnék, ha nem kellene attól félnem, hogy az úton netán baj éri a fiamat!

– Emiatt szükségtelen aggódnia, felség! Ugyan ki bántana két kedves gyermeket? Attól se tartson, hogy nem érjük utol őket.

Lám, katonáimat, ezeket az erős férfiakat is annyira megviselték a fáradalmak, hogy képtelenek lennének ma is gyalogolni. Elképzelhető, hogy kis szökevényeink milyen lassan haladnak, ha hozzávesszük azt is, hogy gyerek módra eljátsszák az időt.

A kancellárnak úgy-ahogy sikerült megnyugtatnia a királyt, aki másnap reggel azzal a reménnyel ébredt, hogy végre folytathatja útját. Ám kiderült, hogy a lovak lába még mindig dagadt, nem lehet rá patkót verni.

Ewin többször látta céltalan kerti sétája közben VII. Vallont. Szívében akarata ellenére újra feltámadt a részvét, amint halvány, feldúlt arcába nézett. A királyból kicsapó türelmetlenség csak fokozta Ewin nyugtalanságát.

Este bement az istállóba, és maga vizsgálta végig a lovakat. Legnagyobb meglepetésére lábaikon friss sérüléseket talált, mintha hegyes szögbe léptek volna.

„Valaki vagy talán egy egész banda észrevétlenül besurrant ide, és szándékosan kárt okozott, hogy holnap se folytathassuk utunkat – gondolta megdöbbenéssel. – őrizni kell az istállót, mert még nagyobb baj is történhet."

Ewin bement a fogadóba, és ha nehezen is, de sikerült a katonákat mély álmukból felvernie. Felváltva őrségbe küldte őket az istálló elé. Ő maga is sokáig járt-kelt az udvaron, és csak jóval éjfél után tért nyugovóra.

A király s a herceg reggel értesültek a történtekről s arról, hogy ezen a napon sem kelhetnek útra.

– Nagyon helyesen tette, gróf úr, hogy őrséget állított az istálló bejáratához – dicsérte meg Ewint a herceg, de közben szemének hideg pillantása vágott, akár a kés. Ewin önkéntelenül lesütötte a szemét, mint aki nem elismerést, hanem szidást kapott. – Úgy látszik, egynémelyik elvetemedett paraszt nem riad vissza semmitől.

– Korbácsot nekik! – kiáltott felindulva a király. – Megérdemlik, ha ilyen rosszak és kegyetlenek. Ön szerint sem ma, sem holnap nem indulhatunk, herceg? Eddig összesen ötnapi előnyt szereztek a gyermekek. Ezek a nyomorultak meggátolnak abban, hogy a fiamat megkeressem! Korbácsot mindenkinek!

A királynak a harmadik nap végét is tétlenül kellett megvárnia. Sötét arccal, roppant nyugtalansággal járt-kelt a kertben és szobájában. A herceg, hogy a parancsnak eleget tegyen, tíz falusit megkorbácsoltatott. Mind a tízen némán tűrték az ütlegeket, s az összesereglett nézők ajkán sem kelt panasz.

Ewin idegenkedett a testi fenyítéktől. Ám most, úgy látszott, nagy szükség volt arra, hogy a merész, ellenségesen viselkedő népet észre térítsék. Csodálkozva kellett azonban tapasztalnia, hogy senki sem zúgolódik, és úgy tekintik a büntetést, mint valami szükséges rosszat, amit el kell viselniük. És itt is, ott is ilyesféle szavakat kapott el:

– A fekete ruhás úr nem tehet róla... Meg kellett büntetnie néhány embert, nehogy ő is gyanússá váljék...

– Miért beszélsz így? – kérdezte egy idős embertől a gróf. – Az az úr azért büntet benneteket, mert oktalanul akadályozzátok utazását.

Az öreg hunyorított a szemével.

– Uram, ha az az úr, az a fekete ruhás úr igazán haragudna, amilyen szigorúnak látszik, még a bőrünket is lenyúzatná.

– Hogy érted ezt? – kérdezte elámulva Ewin.

De az öreg, úgy látszik, megijedt, hogy többet mondott a kelleténél. Csak a vállát vonogatta és eloldalgott.

Reggel végre továbbindulhattak az utasok. A lovak lába rendbe jött, s két ügyes siheder elvégezte a patkolást is.

A király a hintó ablakánál ült, s félrevonta a függönyt, hogy jól lássa az oldalt elsuhanó vidéket. Égő tekintettel vallatta a lombjaikat rengető fákat, a fénylő levegőben felröppenő madarakat, a messzeségben kéklő hegyeket: vajon nem látták-e a fiát? Ó, milyen tehetetlennek érezte magát! Nem volt hatalma sem a gyűlölködő emberek, sem a hallgató táj felett, bár amerre csak ellátott, ő uralt mindent és mindenkit.

A hintó sebesen haladt az úton. A pihent lovak gyors iramban ragadták előre. A hátasparipák lábai egy ütemre dobogtak mellette és mögötte. Délfelé kicsiny falu tűnt fel a messzeségben.

– Siessünk! – szólt ki az ablakon a király. – Hátha ott megtudhatunk valamit a fiamról!

A kocsis a lovak közé csapott. Az egyenletes ügetés vágtatásba ment át. De mielőtt elérték volna a falut, az utat szegélyező fák közül emberi beszéd hallatszott. Ewin előrerúgtatott, hogy jelt adjon a kocsisnak. A gyeplő megfeszült, a lovak hátrahőköltek. A király és a herceg, akik a batár belsejében mit sem hallottak, csodálkozva néztek ki az ablakon. A következő pillanatban azonban megértették, miért torpant meg a kocsi. Az út menti, cserjékkel körülnőtt fák mögött barna meg szürke ruha színe villant, s a következő pillanatban előttük állott Landa meg Gurin.

Az elefántszikláik között

A két gyermek összekapaszkodva haladt egymás mellett. A könyörületes hold ezüstfényt hintett a fák között a földre, mégis nehezen jutottak előre. A furcsa, megmegmozduló árnyékok egyszer eltakarták a talaj mélyedéseit, máskor meg olyan üregeket hazudtak, amelyek valójában nem voltak sehol. Félniük kellett volna, hogy eltévednek, és körbekeringve ismét visszajutnak a rettegett házaspárhoz, ha nem hallják a láthatatlan tenger fokozódó zúgását. Ez a zúgás volt iránytűjük, reménységük, erejük.

– Fáj a lábad? – kérdezte időnként Lillia a fiútól.

– Már nem érzem annyira – felelt ilyenkor a királyfi. Azután ő kérdezte meg: – Félsz?

– Kicsit... – felelt a királyleány. Fejét félrehajtva felnézett a hatalmas fákra, amelyeknek hallgatása különös és fenséges volt az éjszakában. Úgy tetszett, ezüstsugaraktól ékes fejükön tartják a fénylő holdat.

– Kicsit se félj... – súgta Lorin. – Az erdő, az éj, a hold jóbarátaink. Segítenek bennünket, hogy elrejtőzhessünk kínzóink elől.

Így vigasztalták, bátorították egymást, s közben lankadatlanul haladtak tovább, tovább. Lassanként ritkulni kezdett a sötétség.

A föld erősen lefelé lejtett. A fák, bokrok, fűszálak elmaradtak, mintha nem lenne erejük együtt szaladni a mélybe ereszkedő talajjal. A gyermekek nem tudtak egyebet tenni, mint hogy nekifutottak a lejtőnek. Lorin elfeledkezett lábfájásáról, és mint Lillia, szinte repült lefelé. Kacagva, futástól lihegve kapaszkodtak össze, s amikor megállottak, elragadtatva kiáltottak fel:

– A tenger! A tenger!

Igen, eljutottak az itt kitüremlő öböl partjára, amelyen túl a végtelen víz hullámzott. A látóhatár aláhajló, puha ködökbe burkolózó peremén éppen akkor kelt fel a nap. Izzó gömbje, mintha csak a tengerből emelkedett volna ki, elmosódó rózsaszínre festette a vizet és a köd menekülő, oszló-foszló nyáját. Ezüsttarajos hullámok futottak zúgva, dübörögve a parthoz, hogy nekicsapódva elomoljanak, s hogy újabb és újabb hullámrajok hágjanak föléjük.

– Ó, milyen szép, milyen csodálatos a tenger! – kiáltott fel Lillia.

– Igazán csodálatos – felelt Lorin. – Amióta megpillantottam, úgy érzem, túljutottunk minden bajon.

– Én pedig úgy érzem, hogy egy egész tyúkot meg tudnék enni – nevetett a leányka.

Néhány pillanat múltán már ott ültek az egyik parti sziklán.

Lábukat a fel-felcsapó vízbe lógatták, és jó étvággyal falatoztak, a tarisznyából bőven telt. Étkezés után leheveredtek a sziklák árnyékába, mert érezni kezdték az éjszakai hosszú vándorlás fáradalmát. Néhány perccel később már mélyen aludtak.

Magasan járt a nap, amikor felébredtek. Riadtan ugrottak talpra. Lorin nyugtalanul sürgette pajtását:

– Siessünk tovább! Túlságosan sokáig pihentünk, elvesztegettük az időt.

– Már egyáltalában nem sántikálsz! – nevetett fel útközben többször is Lillia.

– Úgy látszik, a sós tengervíz kiszívta a lábamból a fájást – mondta a királyfi. – Siessünk, kedves Lillia!

Elhatározni valamit azonban sokkal könnyebb, mint megvalósítani. A part teljesen megváltozott, a homok eltűnt. A víz finom, zöld moszattal benőtt, szabálytalan alakú kövek között locsogott, amelyek hol egymásra kapaszkodtak, hogy szeszélyesen szétszórva hevertek, s arra kényszerítették a vándorokat, hogy egymást segítve, ügyes ugrásokkal jussanak tovább. Az út kezdetén ez még mulatságul is szolgált, de később, amikor a kövek már valóságos sziklákká nőttek, elhalt ajkukon a nevetés. Most már kézzel is kapaszkodtak, hogy le ne csússzanak, és meg ne sebezzék magukat. A meleg is fogyasztotta erejüket A kopár sziklákat áthevítő napsugarak ellen egyetlen fa, egyetlen bokor sem nyújtott védelmet.

– Bírod még? – kérdezte a lihegve kapaszkodó leánykától Lorin.

– Ne aggódj, bírom még... – felelt nagy sóhajjal a királykisasszony. – De mondd csak... nem távolodhatnánk el a parttól?

– Arra messze, amerre mutatsz, bizony könnyebben haladhatnánk. De gondold csak meg, ott húzódik az országút. Kínzóink, ha észreveszik szökésünket, úgy okoskodnak majd, hogy a gyors haladás reményében a sima utat választottuk. De látom, kimerültél – mondta sajnálkozva Lorin. Egy magasba szökkenő sziklacsoportra mutatott. – Ha eljutottunk odáig, akkor megpihenünk.

Egymásra mosolyogtak, és új erőre kapva igyekeztek tovább.

Jól félórába telt, míg elérték a kiszemelt helyet, s egymást tolva–húzva felkapaszkodtak a sziklacsoportozat tetejére. Úgy-ahogy elhelyezkedtek, egymásnak vetették a hátukat, és jó étvággyal hozzáláttak, hogy a tarisznyából elővett maradékot elfogyasszák.

Lillia egyszerre abbahagyta az evést, szeme kimeredt a rémülettől, és kinyújtotta remegő kezét.

– Lorin, nézd csak... ott... ott...

A királyfi felkapta a fejét. Mindjárt észrevette, hogy az úton, amit oly nagy fáradsággal tettek meg, két kicsinynek tetsző alak tűnt fel. Az egyik férfi volt, a másik nő.

– Ők azok... – suttogta elfehérült szájjal Lillia. – Visszavisznek és még erősebben megkínoznak bennünket, mint ahogyan eddig tették. Miért is ilyen rosszak, ilyen gonoszak az emberek, Lorin?

– Ne félj, nem fognak el bennünket. Addig megyünk, amíg valami biztosabb búvóhelyre nem találunk. Most pedig előre!

– Előre? – torpant meg hangosan felsírva Lillia. – Előre, de hová?

Valóban, a sziklacsoportozat, amelynek tetejére felkapaszkodtak, nem folytatódott tovább. Oldala szinte függőlegesen zuhant le a mélybe. A tengeröböl itt beljebb húzódott, s a két gyermek alátekintve nem vizet látott, hanem egymásra tornyosuló, különös alakzatú, roppant köveket. Mintha óriási, lomha elefántok pihennének összeszorulva a csendben. A rendkívül széles szakadék túlsó oldala ugyancsak meredeken kapaszkodott felfelé, híd nem ívelt át fölötte. A túloldali ormon s a távolban sötétzöld fák sűrű, tömött rendjébe ütközött a szem.

– El kell jutnunk az erdőig! – jelentette ki szilárd hangon Lorin.

– Hogyan? – nézett rá segélykérőn Lillia. – Még egy deszkaszál sincs a két magaslat fölött.

– Leereszkedünk a sziklafalon. Én megyek előre, s te mindenütt a nyomomban kapaszkodsz.

– Félek, lezuhanunk... – szipogott Lillia.

– Nézz hátra! – válaszolt Lorin.

Amíg ők tanakodtak, üldözőik oly gyorsan közeledtek feléjük, hogy alakjuk, arcuk világosan felismerhetővé vált. Magasra emelt ököllel fenyegetőztek, s látszott, nem kímélik erejüket, hogy mielőbb nyakon csípjék a két szökevényt.

– Menjünk, menjünk, Lorin... – suttogta rémülten Lillia. – Bármit megteszek, csak tőlük szabadulhassunk!

– Meg is szabadulunk, higgy nekem – válaszolt bátor hangon Lorin. – Most pedig ne gondolj semmire, csakis arra, amit a következő órában kell véghezvinnünk. Várj egy kicsit, s amikor szólok, gyere utánam.

Lorin ügyesen leereszkedett a szikla peremről, lábát megvetette egy kiálló kövön, míg kezével egy repedésbe kapaszkodott. Lillia feszült figyelemmel kísérte barátja mozdulatait.

“Jöjj! – hívta a királyfi, miközben lejjebb hatolt. – Ott kapaszkodj, ahol én az imént!

– Ó, Lorin, milyen szörnyű mélység van alattunk!

– Ne nézz le, nagyon kérlek, mert leszédülsz a szakadékba. Csak a sziklára figyelj, és kapaszkodj erősen.

– Igen, igen, tanácsod szerint teszek! Bárcsak már túl lennénk a veszélyen!

Hosszú idő elteltével nagy nehézségek között végre leértek a mélybe, az elefánt formájú sziklák hátára. Megálltak, hogy kifújják magukat, és összemosolyogtak. Ám útjuk legnehezebb része most következett.

A szakadék innenső oldalán felfelé kellett mászniuk, az előbbinél jóval simább sziklafalon. Csak nagy üggyel-bajjal tudtak kezükkel-lábukkal megkapaszkodni. Lillia hirtelen fájdalmasan felsikoltott. Lába beakadt egy hasadékba, s amikor erre-arra fordulva ki akarta húzni, még inkább a nyílás csipkés kő fogsora közé szorult.

– Lorin, segíts! – jajdult fel a leányka. A királyfi mindjárt átlátta a veszélyt. Óvatos ujjakkal próbálta kiszabadítani a megkínzott lábat, ami végre sikerült, de akkorra a boka tájéka már vastagra dagadt.

– Mi lesz most?! – rémüldözött sírva Lillia. – Nagyon fáj a lábam, nem tudok továbbmenni.

– Márpedig fel kell jutnunk a tetőre, hogy elrejtőzhessünk Landa és Gurin elól – mondta Lorin. – Fogd át a nyakamat, a hátamra veszlek. Nem vesztegethetünk el több időt.

– Nem, nem, hogy gondolod? Egyedül sem könnyű, hát még másodmagaddal az éles köveken...

– Megpróbálom. Kulcsold körül a nyakamat, így ni...

Lorin nagy kínnal kapaszkodott feljebb. De bármint erőlködött is, nemsokára annyira kifulladt, hogy nem volt képes megmozdulni.

– Hagyj itt, és menekülj magad. Miért fogjanak el mindkettőnket? – szipogta sírását és ijedségét visszafojtva a királykisasszony.

Mintegy válaszul kárörvendő, károgó nevetés harsant. Landa állt fenn férjével együtt az elhagyott sziklatetőn, a szakadék túloldalán, és öklével feléjük fenyegetve, így kiáltott:

– Nemsokára kezemben lesztek ismét, drágalátos madárkáim! Majd érdemetek szerint megjutalmazlak benneteket a csalásért, a szökésért meg ezért az útért, úgy bizony.

Csípőre tett kézzel ismét kacagásban tört ki, majd hozzálátott, hogy segítsen Gurinnak, aki kötéllétrát hurkolt az egyik kiugró sziklafokra.

– Mi lesz velünk? – kérdezte Lillia rémülten, és megragadta Lorin karját. – Vagyis inkább velem... Te siess, menekülj!

– Megígértem, hogy szüleidhez kísérlek, és soha el nem hagylak – szólt szilárd hangon Lorin. – Ne is kérj tehát arra, hogy nélküled meneküljek.

Landa hangja diadalmas vijjogással szállt feléjük:

– Indulunk már elfogásotokra, és nemsokára visszatértek oda, ahonnan megszöktetek.

– Meg ne mozduljatok! – hallatszott ebben a pillanatban egy erős, parancsoló hang. A házaspár meglepetve engedte el a kötéllétrát, a gyermekek pedig, akik már felkészültek a legrosszabbra, bámulva kapták fel fejüket.

Fölöttük a sziklatetőn tollas süveget, csizmát viselő, széles vállú, karcsú fiatalembert pillantottak meg. Barna haja válláig ért, szeme merészen és vidáman csillogott. Puskáját célzásra emelve állott a szikla kiugróján, s tekintetét nem vette le a határozatlanul ácsorgó asszonyról és férfiról.

Landa tért először magához, s odakiáltott a legénynek:

– Mondd csak, ki hívott ide? Mi közöd a mi dolgunkhoz? Ez a két rossz, hálátlan kölyök megszökött hazulról. Nincs jogod megakadályozni a szülőket abban, hogy hazavigyék a haszontalanokat.

– Ne higgy nekik, kedves ismeretlen – nyújtotta karját esengve a legény felé Lillia. – Segíts rajtunk, mentsd meg az életünket.

– Nem a szüleink ők, és csak azért akarnak magukkal hurcolni, hogy tovább kínozzanak bennünket! – toldotta meg Lillia szavait a királyfi.

– Ugyan mit tátod a szádat! Indulj, egy-kettő, csak nem ijedsz meg ettől a tejfölösszájútól, aki nyilván még célozni se tud! – lökte oldalba emberét Landa.

A következő pillanatban lövés dörrent. A golyó Gurin bő nadrágszárát lyukasztotta át.

– Jaj, megölnek, megölnek! – nyögött fel a sziklához lapulva Gurin.

Az idegen felkacagott.

– Csak a nadrágodat tettem szellősebbé, figyelmeztetésül. Ha megkísérled a lebocsátkozást, ígérem, második golyóm már a füledet fogja kicsipkézni.

– Átkozott hencegő! – sziszegte Landa.

Ökölbe szorult kézzel kénytelen volt végignézni, hogy a derekáról lecsavart kötél segítségével mint ereszkedik le a szikla oldalán az ismeretlen, s mint emeli hátára a sérült Lilliát. Óvatosan kapaszkodott terhével felfelé, nyomában Lorinnal, s biztos talajra érve, vigyázattal a fűre fekteti a leánykát.

– Most mi lesz? – kérdezte pislogva Gurin.

– Mi lesz? Mindenáron el kell fognunk a nyomorultakat! Ha eljár a szájuk, hogy a leányra rá akartuk kényszeríteni a Zóra nevét, a fiút meg az üregbe lökted, hát csúnyán megjárhatjuk.

– Asszony, miattad kerülök bajba... Miért nem vártad meg, amíg a kutyák lábra állnak? Már régen utolérték és tisztességre tanították volna a hitvány kölyköket.

– A kutyákat olyan alaposan megitatta álomitallal a kis alamuszi, hogy két nap is beletelik, amíg felocsúdnak. Nélkülük kell elcsípnünk a szökevényeket.

– Hiszen ha megpróbálunk leszállni a szakadékba, az a puskás bitang lepuffant bennünket.

– Itt már semmi keresnivalónk. Hallgass ide: visszafordulunk, és kicsapunk az országúira. Onnan közelítjük meg az erdőt, amelyen ennek a pokolra való puskásnak át kell haladnia. A kerülő nagy, de nem hiábavaló, hiszen ő nem tehet mást, mint hogy ölben cipelje a sérült leányt, s így nemsokára már igazán nem lesz frissnek, fürgének mondható. A fáradt, meglepett legénnyel és a fiúval, ha hátba támadjuk őket, könnyen elbánhatunk, és visszavihetjük a lányt. Nálad van a tőr, amit elvettél a fiútól? Arra a támadásnál nagy szükséged lesz.

– Nálam... – nyögte Gurin. Arra gondolt, hogy most már nincs kegyelem, végeznie kell a fiúval, s ha álmában vagy nappal megjelenik, nem mondhatja neki, hogy „én semmit se tettem, csak a mélység szélén meglöktelek egy kicsit”... – De... de „azután” mindennap kapok a csodaitalból? – kérdezte zihálva.

– Amennyi beléd fér... – hangzott lenézőn a válasz. – És lódulj már, nincs vesztegetni való időnk! Ha ez a legény ismeri az erdei öregasszonyt, és a leányt elviszi hozzá, az még nagyobb bajt hozhat reánk.

Gurin arcán szűkölő félelem látszott. Petyhüdt arca, félrenyomott orrának hegye megremegett.

– Az öregasszonnyal... nem akarok... találkozni... – hebegte.

Landa megvetően rántott egyet a vállán, és szó nélkül megfordult. Gurin sötét arccal törtetett a nyomában.

Effiri

A szakadék túlsó oldalán, a szikla tövében sokkal derűsebb beszélgetés folyt. A gyermekek hálásan szorongatták megmentőjük kezét.

– Mivé lettünk volna nélküled? Ezerszer köszönöm jóságodat – ismételgette ragyogó szemmel Lillia.

– Az utolsó pillanatban érkeztél, hogy megszabadíts bennünket. Sohasem felejtjük el, mit tettél érettünk! – mondta Lorin.

– Szívesen segítettem – felelte barátságos mosollyal az ifjú. – Hallottam, milyen csúnyán fenyegetőzött az a kellemetlen külsejű emberpár; láttam, milyen gonosz képpel emelték felétek az öklüket, hát rájuk fogtam a puskámat. Ennyi az egész, kár több szót vesztegetni rá. Inkább azt mondjátok el: miért vettek üldözőbe benneteket?

– Valamilyen titkos oknál fogva azt akarták, hogy az ő leányuk legyek, és felejtsem el igazi szüleimet, s új nevet akartak rám kényszeríteni. A pajtásomat pedig, hogy ne segíthessen rajtam, bedobták egy mély üregbe. Nagy nehezen elmenekültünk, de ők vissza szeretnének hurcolni bennünket – felelt a kérdésre Lillia.

– Hogyan kerültetek hozzájuk, és kik vagytok?

Most Lorin vette át a szót:

– Okunk van rá, hogy ne fedjük fel kilétünket. Arra kérünk, bízzál meg bennünk, és hidd el, becsületes szándékkal vágtunk neki a dorán határ felé vezető útnak.

– Talán elárvultatok, és most rokonaitokat keresitek? – kérdezte részvéttel a legény.

– Közel jársz az igazsághoz, bátor idegen. S most arra kérlek, ne vallass tovább. Engem szólíts Rinnek, társamat pedig Liának.

Mindketten örülnénk, ha te viszont elárulnád, ki vagy, és mi a neved.

– Készséggel megmondhatom mindkettőt. Vadász vagyok, s távoli falunkból idáig is elkalandozom. A nevem Effiri.

– A vadászat a szenvedélyed? Az bizonyára érdekes mulatság! – hajolt közelebb Effirihez Lillia.

– Szeretek vadászni, de mégsem a szenvedély hajt, hanem a szükség. Oly súlyosak a terheink, oly gyakran jelennek meg a király emberei állatainkért, búzánkért, hogy pótolni kell az ennivalót. Nem akarom, hogy szüleim és testvéreim nélkülözzenek.

– Kegyetlennek tartod a királyt, Effiri? – kérdezte elszorult hangon Lorin.

– Apám azt mondja, hogy ifjúkorában sokat utazgatott, s ismerte a nép gondját-baját. Úgy látszik, betegsége elhomályosította előtte ezeket az időket. Azóta, úgy mondják, a kancellár uralkodik helyette, ő szipolyozza, zsarolja a népet. Igaz, legújabban az a hír járja, hogy a kancellár megváltozott. Azt rebesgetik, hogy eddig is csak kényszerből hozott kegyetlen rendelkezéseket, s nem ő, hanem a király az oka nyomorúságunknak. Én azonban, mint sokan mások is, nem hiszem el ezt. Ha a király erőre kapna, és elűzné maga mellől a Fekete Herceget, higgyétek el, jobb világ lenne itt!

– Köszönöm, Effiri, köszönöm okos, őszinte szavaidat! – kiáltotta örömteli felindulással Lorin. – Reméljük, a király egészségével együtt visszatérnek a szebb idők is.

– A lábam! Nagyon fáj a lábam! – jajdult fel Lillia, akivel a szabadulás öröme kis időre elfeledtette a szenvedést.

– Kifújtuk magunkat, tehát most már elindulunk – ugrott fel Effiri. – A falum innen meglehetősen messze van. Én egyedül hamar megjárnám az utat, de mert karomban kell vinnem Liát, sokára érnénk el odáig. Ezért az erdei öreganyó kunyhójába viszlek benneteket, aki ismeri a gyógyító füveket, és egykettőre eltünteti a daganatot.

Effiri felemelte Lilliát, és Lorintól követve elindult a sűrűség felé. Igen lassan és óvatosan haladt, nehogy a fájós láb valamelyik fának ütközzék. A hosszú gyaloglás után végre megritkultak a fák, s kerek kis tisztás tűnt elő, amelynek dús füvét színes vadvirágok tarkázták. A tisztás közepén csúcsos tetejű, időtől megbámult faház állott.

Lillia, aki álmosan szunyókált Effiri karjaiban, most felélénkülve csapta össze a kezét.

– Milyen kedves házacska!

– Hát még a lakója! Öreganyónál nincs jobb asszony széles e világon. Igaz, van egy kis hibája, elveszett az emlékezete. Nagy bánat érhette valamikor, és azt az esze meg a szíve nem heverte ki, de elhihetitek, ha én mondom, hogy csupa jóság, és senki sem kéri hiába a segítségét. Téged is meg fog gyógyítani.

Effiri odalépett az ajtóhoz, és bekopogtatott.

– Ki van kinn? – kérdezte egy élénk hang.

– Én vagyok, Effiri, a vadász. Két őzikét hoztam neked, anyókám. Az egyik gyors segítségre vár.

Bentről sietős csoszogással közeledett valaki. Az ajtó kinyílt, s kicsiny termetű, hajlott hátú, kövérkés asszony jelent meg a küszöbön. Ráncokkal barázdált kerek arcában két fekete bogyószem világított, ősz hajára fehér főkötő borult, vállát sötét kendő takarta. Bár öreg volt, a szája körül bujkáló mosoly s apró szemének élénk madártekintete meghazudtolta korát.

Amikor a három vándort megpillantotta, vidáman ütött egyik apró kezével a másikba.

– Ó, hát megtréfáltál, s nem őzikéket, hanem gyermekeket hoztál nekem, Effiri! Hanem amint látom, az egyik nem tud a lábára állni. Lépj be, fektesd a leánykát a kanapéra, hadd vizsgáljam meg, mi baja esett, s melyik szeremet alkalmazzam.

Az ifjú nyakát, derekát meghajtva belépett az alacsony ajtón a takaros konyhába, onnan meg a csinos, ragyogóan tiszta szobába, amelynek nyers deszkából készített bútorzatát színes kézimunkák, tarka szőttesek díszítették. A fiatal vadász a csíkos takaróval borított kanapéra fektette a leánykát.

– Vajon reggel továbbindulhatunk, anyókám? – kérdezte Lorin. – Nagyon sürgős az utunk, nem maradhatunk itt sokáig.

– Én annak örvendenék, ha hosszú hetekig időznétek nálam. De már most megnyugtatlak, hogy a leányka lába rövidesen helyrejön – felelt anyóka.

– El kell mennem – szólalt meg Effiri –, nehogy öreg szüleim, akiket már kora reggel magukra hagytam, aggódjanak miattam. De nemsokára visszatérek, hogy távozásotok előtt még egyszer viszontlássalak benneteket, gyermekek. Anyókám, arra kérlek, hogy szokott gondosságoddal ápold a kis beteget. Hálából finom csemegét hozok neked, tudom, milyen nagyon kedveled a nyalánkságot.

Anyóka vidáman felnevetett, és kis kezével megcsapkodta a legény széles hátát.

– Menj, menj, huncut Effiri, ne rágalmazz engem pákosztosnak vendégeim elött.

Alig csukta be Effiri maga után az ajtót, anyóka nehézkes, mégis sietős mozgásával a kanapéhoz csoszogott. Kezében kis tégelyt tartott.

– Mutasd csak a lábacskádat, virágom. Mindjárt észrevettem, hogy duzzadt a bokád. Meglásd, ha evvel a magam készítette kenőccsel bedörzsölöm a fájó részt, a daganat hamarosan lelappad, és elmúlik a fájdalom. Így ni. Feküdj nyugodtan, nemsokára még táncra is perdülhetsz. Most nézzelek csak téged, fiacskám. Bizony fáradtnak látszol. Gyere a konyhába, adok meleg vizet, mosakodj meg. Azután szunyókáltok egy sort. Látom, rátok fér a pihenés.

Amíg Lorin kinn tisztálkodott, anyóka ügyesen megmosdatta Lilliát. Néhány órával később, amikor pihentető álmukból felébredtek, a leányka boldogan észlelte, hogy bokájáról eltűnt a daganat, s a helye még csak nem is sajog. Hogy a járást is kipróbálja, anyóka biztatására Lorinnal együtt fel s le sétálgatott a kunyhó előtt. A friss zöld fű, a virágok, az enyhe szellőben susogó fák, a fölöttük elszálló madarak mindkettőjükkel elfeledtették Landát, Gurint, az átélt szenvedéseket. Úgy érezték, a szakadékkal, ahonnan Effiri kimentette őket, maguk mögött hagytak minden bajt, minden veszélyt.

Később anyóka is kijött hozzájuk, és bő szoknyáját szétterítve, leült velük együtt a fűbe.

– Hát, reggel itt hagytok engem... – sóhajtotta, de közben mosolygott. – így van ez... Ha beteg őz lábát meggyógyítom, megrázza magát, futásnak ered, és eltűnik a fák között. Ha sérült madárkáim szárnyán beheged a seb, fellendülnek a levegőbe, és huss, már nincsenek sehol! Ti is továbbmentek, kedveskéim.

– Fáj ez neked, anyókám? – kérdezte Lillia, és szeretettel, hízelegve hajolt közelebb.

– Nem fáj, kedveském, mert örülök, hogy a gyermek, az őzike, a mókus, a nyúl kedve szerint ugrándozhat megint, és a madár arra száll, amerre a vágya hajtja. Menjetek csak ti is oda, ahol várnak reátok.

– Nagyon egyedül vagy te itt, anyókám! – szólt Lorin, és megsimogatta az öregasszony kicsi, kövérkés kezét.

Anyóka halkan nevetett, és ravaszkásan hunyorított fekete bogyószemével a fiúra.

– Azt hiszed? Tévedsz, kedveském! Akit szeretnek, és aki szeretni tud, az soha nincsen egyedül. Nézzétek a fű közül kivirító virágokat. Mind ismerősöm, mind beszél hozzám. Nézzétek csak a fákat. Úgy vélitek, érzéketlenül ácsorognak, bámészkodnak a tisztás körül? Bizony, aki ezt képzeli, nem tud róluk semmit. Reggel benéznek az ablakomon, felkeltem-e már. Ha derűs a kedvem, leveleik, lombjaik suttogásával beszélnek hozzám; ha meg elfog a szomorúság, ők is sóhajtoznak, akárcsak én.

Anyóka szeme elhomályosult, ajka körül félénk, tanácstalan mosoly jelent meg.

– De bármilyen résztvevők is, ők sem adnak választ arra a kérdésre, hogy ki vagyok... Hiába kérdezgetem őket, egyre csak azt susogják, ezt neked kell tudnod... De nem jut eszembe a felelet, nem jut eszembe...

Öreganyó Lorinra pillantott, hirtelen legörbült az ajka, szeme elhomályosult. Két kézzel felkapta kötényét, és arcára borítva halkan, panaszosan sírni kezdett.

A két gyermek megdöbbenve meredt rá. Lillia pajtásához húzódott, nem tudta, mit mondjon. Végül a királyfi előrehajolt, és részvéttel megkérdezte:

– Mi bajod, anyókám? Igazán nem tudod, ki vagy?

Anyóka leengedte a kötényét, és gyámoltalan mosollyal ingatni kezdte a fejét.

– Nem, nem tudom. Csak annyi maradt meg az emlékezetemben, hogy volt egy fiam, aki egyszerre csak eltűnt. Hogy miképpen s hány esztendős korában, arról sejtelmem sincs... Amint rád néztem az imént, fiacskám, ő jutott eszembe, azért sírtam.

– A nevére sem emlékszel, anyóka?

– Nem. A magaméra sem. Csak az maradt meg bennem, hogy eltűnt, és amikor ennek hírét vettem, egyszerre fekete felhő borult a lelkemre, az egész világra. Elindultam, hogy megkeressem az elmúlt időt, benne a fiamról való emlékeket, a nevét s őt magát, mert nem hittem el, hogy már nincs többé – de nem találtam rá. Erőm csak eddig a kunyhóig tartott. Itt összeestem, és betegen feküdtem sokáig. A kunyhó akkori gazdája, egy vénséges vén asszony ápolt, aki felépülésem után megtanított az ő gyógyító tudományára. Amikor meghalt, rám hagyta a házát. Azóta én istápolom a sérült állatokat, és hozzám járnak betegségükben a környező falvak lakói, még akkor is, ha a szívüket érte bántalom.

– Arra sem emlékszel, anyókám, honnan jöttél idáig? És a fiad arcát sem tudod magad elé idézni? – kérdezte elfogódottan Lillia.

Anyóka ráemelte szomorúságtól fátyolos tekintetét.

– Sem előbbi lakhelyem nevét, sem az én drága fiam arcvonásait nem őrzi a lelkem. De mit tehetek? Hátha nem halt meg, és egyszer visszatér hozzám.

– Mi ketten veled együtt hisszük, hogy viszontlátod őt! – kiáltott fel Lillia. – És arra kérünk, ne sírj. Még mindig homályos a szemed a könnyektől.

– Mégis a könnyek tanítottak meg látni. Meglátni, észrevenni azt, hogy hányan szenvednek körülöttem. Ti is szenvedtetek már, érzem én azt, ha szóval nem is mondtátok nekem.

– Igazad van, anyókám – bólintott Lorin. – De a te jóságod elfeledteti velünk a szenvedés emlékét.

– Lám csak, milyen szépen beszéltek ti, kedveskéim! – nevetett örvendezve anyóka. Szokott elevenségével ugrott fel, puha kezével megsimogatta két kis vendége fejét.

– Későre jár az idő, észre sem vettük, hogy bealkonyodott. Itt a vacsora ideje. Menjünk be a házba, gyújtsuk meg a mécseseket.

Odabenn a konyhában anyóka már frissen forgolódott, megterítette az asztalt, és az abroszon elhelyezte mindazt a jót, ami kis kamrájából kikerült. Éppen befejezték a falatozást, amikor karján ruhaneművel, tarisznyával, ajkán derűs szóval betoppant Effiri.

– Szép jó estét kívánok a kedves társaságnak! Neked, anyókám, lisztet, vajat s egy mázas köcsögben finom, sűrű tejfelt hoztam. Az ennivalót anyám küldi a köhögést és oldalfájást csillapító főzetért. A ruhákat meg a szomszédok, akiknek elmondtam, hogy két fáradt, tépett ruhájú kis vándort vittem az erdei kunyhóba. Igaz, egyszerű háziszőttesből készültek, de épek, tiszták, takarosak.

– Nagyszerű ember vagy te, Effiri, és hasonlóképpen azok a falusiak is, akiknek szegénységéből még ajándékozásra is tellett – rázta meg a legény kezét Lorin.

Effiri derekasan viszonozta a kézszorítást.

– Hiszen barátok vagyunk, igaz-e, és a barátokért meg kell tennünk mindazt, ami tőlünk telik.

– Igen nagyra tartom barátságodat – válaszolt a királyfi. – Nem is tudod, milyen nehezen sikerült elérnem, hogy megismerjelek. De ígérem, senki nem akadályozhat meg többé abban, hogy ellátogassak anyókához, hozzád és mindazokhoz, akik hasonlók hozzátok.

Lillia, aki közben magára öltötte a szoknyát, ingvállat, örvendező nevetéssel lépett ki a szobából a konyhába.

– Eddig még soha nem volt ilyen kedves ruhám. Nézd csak, Lorin, milyen szép, színes csíkok díszítik a derakat és a szoknya alját!

Anyóka körüljárta a kipirult arcú leánykát, és összecsapta két kis tenyerét.

– Annyira illik rád ez a falusi öltözet, mintha mindig ilyenben jártál volna. Igaz-e, Effiri? De lám csak, meg sem kérdeztelek, kedves fiam, nem éheztél-e meg az idevezető úton. Sok jó falat kínálkozik még a tálakon, ülj le és egyél.

– Köszönöm a meghívást, anyókám, de otthon vacsorával várnak. Már indulok is haza.

– Akkor hát búcsút kell vennünk egymástól – szólalt meg a királyfi –, mert mi reggel útra kelünk a tengerpart felé.

A gyermekek átölelték megmentőjüket.

– A viszontlátásra, kedves Effiri! Nemsokára ismét találkozunk, ha a sors megsegít bennünket – mondották elérzékenyülve. – Sohasem felejtjük el, hogy mit tettél értünk!

– Járjatok szerencsével! Bízom szavatokban, és remélem, hamarosan viszontlátjuk egymást!

Lillia és Lorin a ház előtt állva a holdfényben, addig integetett a vissza-visszaforduló Effirinek, míg az el nem tűnt a tisztást határoló fák között.

– Ó, milyen kedves fiú a mi új barátunk! És milyen jók az emberek! – mondta Lillia boldog mosollyal.

Odabenn a házban már megvetett fekhely várta őket. Nemsokára mindhárman nyugovóra tértek.

Meleg, csillagos éjszaka borult az erdőre. A hold fölött könnyű, áttetsző fellegek úsztak el, de a kerek égitest minduntalan kibukkant alóluk, hogy kék árnyékot vető ezüstfényével bevonja az erdőt és az elcsendesült hajlékot.

A tisztás szélén őrködő fák alól egyszerre, mint lábra kelt árnyék, egy ember bukkant elő. Fáradtan vonszolta magát keresztül a vadvirágos térségen, és habozva állt meg a ház előtt. Fejét lehajtotta, térde megrogyott, két tenyerét a falnak támasztotta, hogy össze ne essen. Hajdan izmos, erőteljes férfi lehetett, erre vallott széles válla, háta, mellkasa. De most ijesztően ösztövér volt, melle behorpadt, háta meghajolt, szeme besüppedt a homlok eresze alá. A torzonborz szakáll, a vállát verő kusza haj még soványabbnak mutatta csontos, beesett arcát. Hosszú habozás után, talán mert fogyni érezte erejét, bekopogott az ablakon.

Anyóka és a két gyermek felriadt.

– Valaki bebocsátást kér... – suttogta ijedten Lillia. – Vajon ki lehet? Mit gondolsz, Lorin?

– Mindjárt kiderül – mondta nyugodtan anyóka. Kendőt vetett a vállára, és nehézkes, mégis gyors járásával elindult kifelé. A gyermekek követték.

– Ki van itt? Ki kopogott? – kérdezte anyóka a szélesre tárt ajtóban. De mindjárt elhallgatott, mert észrevette az éjszakai vándort.

– Ne félj – csitította a hozzá húzódó leánykát Lorin –, hiszen majd összeesik a fáradtságtól ez a váratlan látogató. Láthatod, segítséget kér.

Az idegen erőre kapva odarohant anyókához, és megragadta a vállát, hogy az arcába nézhessen. Azután elcsukló, szaggatott hangon felkiáltott:

– Anyám! Hát maga az, édesanyám?!

Anyóka erre a hangra, ezekre a szavakra megdermedt. Kicsiny szája megnyílt, szeme tágra meredt. De fagyott, különös mozdulatlansága csak egy pillanatig tartott. Egész testében megremegett, szemébe visszatért az értelem fénye. Valami új, eddig ismeretlen kifejezés jelent meg kerek arcán, amely ettől szinte megvilágosodott, mintha homloka mögött egy eddig homályos lámpa gyulladt volna ki. Nevetve, zokogva tördelte:

– Fiam, Paramon! Édes, drága, egyetlen fiam!

A gyermekek ámulva nézték, hogy húzza magához anyóka a torzonborz férfi fejét, s hogyan borítja el csókjaival ijesztően sovány arcát, s hogyan beszél hozzá ujjongó felkiáltások között:

– Lám csak... tudok már mindent... Azt mondták az emberek, hogy halászat közben a tengerbe vesztél... Ez a hír elvette az eszemet. Nekiindultam a világnak, hogy rád találjak... De azután azt is elfeledtem, miért indultam el... Csak fájt a szívem, s hiába kerestem ehhez a fájdalomhoz az emlékeket... Paramon, drága, egyetlen fiam, hát itt vagy, hát élsz!

– Itt vagyok, nem haltam meg, anyám, visszajöttem – felelte zokogását visszafojtva, remegő hangon Paramon. – Milyen boldogság, hogy ismét hallom a hangját, hogy újra látom, édesanyám!

– Nézzétek, kedveskéim, itt az én fiam... Visszatért hozzám, s vele együtt visszatért elmúlt életem, minden emlékem... – fordult anyóka a gyermekekhez. De mindjárt

ezután ijedten felkiáltott, mert Paramon megingott, s az ajtófélfába kapaszkodott, hogy el ne essen.

– Gyere, gyere be... lefekszel, és kipihened magad, édes, drága fiam! – ölelte át fia derekát anyóka.

A gyermekek segítségével betámogatta a szobába, és miután lehúzta róla a ruháját, a maga ágyába fektette. Akkor vette észre, hogy karján, lábszárán csúnya zúzódások sötétlenek.

– Ó, szegény fiam... mi mindenen mehettél keresztül... – ismételgette panaszosan, de közben óvatos, gyors ujjakkal mosta, kente, kötözte a sebeket. Paramon mit sem tudott erről, oly mély sóhajokkal vett lélegzetet, amelyek elárulták, milyen kimerült, és milyen nagy szüksége van a nyugodt alvásra.

A gyermekek anyóka unszolására ismét lefeküdtek, de az ő szemükre is, akárcsak a boldog anyókáéra, sokára szállt le az álom. Suttogva beszélgettek a váratlan, örömteli eseményről, ami visszaadta anyóka fiát és emlékezetét. Csak éjfél felé szunnyadtak el, de azután mélyen és sokáig aludtak. Az ablakon bevilágító nap Lilliát ébresztette fel először. Gyorsan felöltözött, s kiszaladt a konyhába. Paramont már édesanyja mellett találta.

Tiszta ruhájában, megnyírt hajjal-szakállal egészen másképpen festett, mint az éjszakai holdfényben. Bár csontig lefogyott, nemcsak hogy ijesztő nem volt, de a kissé tömpe orr, a göndör barna hajjal érdekes ellentétet mutató világoskék szempár, a nyílt homlok vonzóvá tette széles arcát. Amint Lilliát megpillantotta, felindultan tárta szét karjait.

– Zóra! Kicsi Zórám!

Lillia, amint meghallotta ezt a nevet, amely szenvedéseit juttatta eszébe, ijedten húzódott a kilépő Lorinhoz.

– Én... én nem vagyok Zóra... – dadogta.

– Azt hittem, ő vendégeskedik magánál, édesanyám – fordult Paramon anyókához. – Ki hát ez a szép leányka és ez a csinos fiú, aki védőleg karolja át?

– Kis vándorok, akik szállást, segítséget kértek tőlem, édes, egyetlen fiam. Éjszaka oly elcsigázott voltál, hogy nem vetted őket észre. Ami pedig Zórát, a te drága leánykádat s az én forrón szeretett unokámat illeti, várj csak, most már emlékszem... az a hír jutott el hozzám, hogy Landa a nővéréhez vitte, mert az erős tengermelléki levegő ártott neki.

– Most hát tudom, hol keressem leánykámat. De hová tűnhetett a feleségem? Tegnap reggel, amikor partra szálltam, olyan állapotban találtam a házat, ami arra vallott, hogy nem sokkal azelőtt hagyta el, hiszen még a mosatlan edények is ott hevertek az asztalon. A kutyákat pedig, mintha valaki szándékosan elkábította volna mind a kettőt, sehogyan sem tudtam felébreszteni. Csak nem érte Landát valami baj?

– Tudod jól, Paramon, sohasem titkoltam, hogy nem szeretem a feleségedet. Nem tartottam őt méltónak hozzád, és nem bíztam abban, hogy jó nevelőanyja lesz Zórának. De azért szívből óhajtom, hogy egészségesen lásd viszont Landát.

A gyermekek egyre izgatottabban hallgatták a beszélgetést, és amikor anyóka kiejtette Landa nevét, Lorin felindultan vágott közbe:

– Uram, azt hiszem, mi elmondhatjuk önnek, miért nem találta otthon azt az asszonyt, akit a feleségének nevez.

– Hogyan? Ti tudjátok? – kérdezte ámulva Paramon.

– Mielőtt ideérkeztünk a szakadékon keresztül, betévedtünk a házába, s ő semmiképpen nem akart továbbengedni bennünket. Mi tehát megszöktünk, ő pedig az üldözésünkre indult.

– Engem – vette át a szót a királykisasszony –, hiába tiltakoztam, Zórának szólított. Rám parancsolt, felejtsem el a nevemet, s ha bárki kérdez, mondjam azt, hogy Zórának hívnak, és hét évig a nagynénémnél nevelkedtem. Én nagyon féltem tőle, hiszen ütött-vert, mert nem akartam Zórává lenni és igazi anyámat őmiatta megtagadni.

– Azt akarta... hogy... te légy Zóra? – kérdezte anyóka, és mindkét kezével a szívéhez kapott. – Akkor hát Zóra...

– Akkor tehát... az igazi Zóra... már nem él – fejezte be a félbetört mondatot a falfehérre sápadt Paramon.

– Én... én nem tudtam, hogy volt-e egy igazi Zóra, vagy sem... – felelt elfogódottan Lillia, aki Lorinnal együtt most értette meg, miféle titok lappangott a Zóra név mögött.

– Zóra tehát meghalt – szólt tompán Paramon. – Hét évig, amíg a gályapadhoz láncolva emelgettem az evezőt, és mellettem egymás után hullottak el társaim, engem az a remény tartott életben, hogy hét év után, ha üt a szabadulásom órája, viszontláthatom gyermekemet.

– Nem sejtettük, hogy szavainkkal ilyen nagy fájdalmat okozunk önnek... – szólt részvétteljesen Lorin.

– Elébb-utóbb úgyis megtudta volna, kedveskéim... – sóhajtott anyóka, és igyekezett elfojtani zokogását. – Édes kis unokám, drága kis Zórám, milyen hamar itthagytál bennünket...

Egy nap alatt ennyi öröm, ennyi bánat...

– Tehát Landa azt akarta, hogy Zóra helyett te légy a lánya – mondta töprengve, remegő hangon Paramon, és Lillia felé fordult. – Azt mondtad, ütött-vert, hogy miatta igazi anyádat megtagadd, és elvállald a Zóra nevet. Így volt csakugyan?

– Így volt, uram, nagyon sajnálom, nem mondhatok egyebet. De Gurin még nála is gonoszabb – tette hozzá szaporán, hogy Landa rosszaságának csökkentésével enyhítse Paramon fájdalmát. – Belökte Lorint az erdőben egy mély szakadékba, ahol éhen is veszhetett volna, ha... ha...

– Ha te ki nem mentesz belőle – szólt közbe Lorin.

Paramon, aki a Gurin név hallatára öklével az asztalra csapott, most indulatosan kiáltotta:

– Gurin! Hát a részeges, garázda Gurin miatt elfelejtett engem! Amikor halászat után elmentem az ő falujába, eladni a fogást, mindig elkerültem, mert csak úgy áradt belőle az irigység, a rosszindulat. Azt rebesgették, hogy ifjúkorában egy kalózbanda tagja volt, és ezért mindenki tartott tőle. Ha Landa abban a hiszemben élt is, hogy én a viharos tengerbe fúltam halászás közben, hogyan tudta életét ehhez az aljas emberhez kötni? S hogy tudta rábízni az én leánykámat?

– Ó, fiam – sírt fel anyóka –, én mindig figyelmeztettelek, nem hozzád való asszony az! Evvel ugyan magamra vontam a gyűlöletét, de mégsem tudtam elhallgatni igaz érzésemet!

– Magam is meggyőződtem róla később, hogy Landának kemény a természete, de azt soha nem hittem volna, hogy ha magára marad, ennyire elvadul!

Paramon elhallgatott, és mély töprengésbe merült. Majd váratlan kitöréssel felugrott, hangjában kétségbeesés, harag, düh remegett:

– Értem már, értem, mi történt! Zóra meghalt, s úgy látszik, olyan módon, hogy életben maradásom, közeli visszatérésem híre nyugtalanná tette Landát és Gurint. Hiszen el kellett jutnia hozzájuk annak az izenetnek, amit szabadulásom előtt egyik szabaddá vált társammal küldtem. Ezért akarhatták, hogy az odatévedt leányka vegye át Zórám szerepét. A fiút pedig el kellett tenniük láb alól, nehogy tanúja maradjon gazságuknak. De ez az iszonyú terv kiderült, és én bosszút állok rajtuk!

Paramon két öklét megrázta a feje fölött, azután kimerülten roskadt le a székre, arcáról, homlokáról csurgott a veríték.

– Nyugodj meg, drága fiam! – karolta át a vállát anyóka, és kicsiny, hűvös kezével többször egymás után megsimogatta tüzelő arcát. – Majd ha visszanyerted egészségedet, erődet, akkor számadásra kényszeríted a két gonosztevőt, akik így bántak legdrágább kincsünkkel.

Lillia és Lorin riadtan hallgatta Paramon kitörését, ők is most értették meg, hogy miért akarta őket a házaspár mindenáron kézre keríteni. Látták a bánatot, a szenvedést, amit a két elvetemült ember idézett anyóka s a fia fejére. És Lorin ismét megfogadta, ha egyszer övé lesz Toránia trónja, újra meg újra bejárja az országot, hogy segíthesse a derék, becsületes embereket, és megbüntethesse a rosszakat. De még előbb arra kéri a királyt, hogy inkább fia, mint a kancellár szemén keresztül nézze a világot.

Elfogta a kívánság, hogy mielőbb találkozzék apjával. De ehhez az kellett, hogy hazáig kísérje Lilliát, és visszatérjen Torániába.

– Készülj, Lillia – szólt a bő étkezés után a leánykához –, nemsokára delelőre ér a nap, ideje, hogy útnak induljunk.

Szinte egyszerre, ugyanattól az érzéstől áthatva odaléptek anyókához és Paramonhoz. Anyóka megsimogatta hajukat, arcukat.

– Csupa öröm a szívem és csupa bánat. Megérkezett a fiam, az unokám pedig eltávozott örökre. Hátralévő időmet most már arra szánom, hogy azokon a gyermekeken segítsek, akik gonosz emberek hatalmában elhagyatva, szeretet nélkül sínylődnek.

Paramon megragadta a gyermekek kezét, és lázasan csillogó, beesett szemével hosszan nézett rájuk.

– Nagy csapás ért engem ezen a napon, de még szörnyűbb lett volna, ha soha nem tudom meg az igazságot, s leánykám halála bosszulatlan marad. Menjetek hát, ha mennetek kell. De remélem, nemsokára találkozunk.

A gyerekek mély megindulással vettek búcsút anyókától és fiától. Tarisznyájukban a sok jó falat mellett ott pirosodott a hajnalban sütött kalács. Sokáig integettek, visszafordulva az ösvényről, míg csak az összeboruló fák, a távolság s könnyeik el nem takarták előlük a ház két lakóját, kikre egyszerre szakadt rá a boldogság és a bánat. Nem sejtették, hogy ádáz gyűlölettől csillogó szemek kísérik lépteiket.

A vadászat

Landa és Gurin meghökkenve álltak a király és kísérete előtt. Nem számítottak arra, hogy az előkelőnek látszó utasok az ő személyük miatt megállítják a kocsit, és vallatóra fogják őket.

– Honnan jöttök? – kérdezte a Fekete Herceg, aki kiszállt a kocsiból. Sötét szeme oly élesen és hidegen szegeződött rájuk, hogy nemcsak Gurin, de Landa is beleborzongott.

Gurin a feleségére nézett. Amióta összekötötte vele a sorsát, hajdani önállóságát teljesen elveszítette, és mindenben őhozzá igazodott. Bár vastag szája kinyílt, hogy a kérdésre makogjon valamit, mégis az asszonyra lesett, hogy az miféle választ találna jónak. A kancellár figyelmét nem kerülte el az asszony habozása s a férfi apró szemében megcsillanó aggodalom.

– Beszéljetek! – csattant fel a hangja parancsolón.

– Az erdőben jártunk, legkegyelmesebb uram – sietett a parancsnak eleget tenni Landa, mert megérezte, hogy evvel a férfival nem lehet tréfálni. – Szamócát, gombát

akartunk szedni, mert nagyon szegények vagyunk, és a természettől kapjuk táplálékunkat. Nem vettük észre, hogy egyre kijjebb kerülünk az erdőből, s végül itt találtuk magunkat az országúton.

– Hol laktok? Az előttünk lévő falvak valamelyikében?

– Éppen ellenkezőleg, legkegyelmesebb urunk, éppen ellenkezőleg. Az erdőn és a sziklákon túl van a házunk, beljebb, ott, ahol a tengeröböl mélyen benyúlik a szárazföldbe.

A Fekete Herceg most már nyugodtan tette fel a harmadik kérdést, mert tudta, hogy tagadó választ kap reá:

– Nem láttatok egy előkelően öltözött szőke fiút és egy barna hajú leányt, vagy nem hallottatok felőlük?

– Beszéljetek! – szólt ki türelmetlenségtől égve a király a hintó ablakán. – A jó hírért aranyat kaptok jutalmul!

Gurin az „arany" szó hallatára megfeledkezett a veszélyről.

A sóvár kincsszomj legyőzte benne a félelmet és az óvatosságot. Landára sandított, s már-már szóra nyitotta a száját. Az asszonyt azonban nem szédítette meg a kilátásba helyezett jutalom. Bizonyos volt abban, hogy ha ezek a nagyurak megtudják, hogyan bántak ők a gyermekekkel, akkor a fejük nem marad a nyakukon. Ezért hát gyorsan elébe vágott Gurinnak, és alázatosan, de határozott hangon így felelt:

– Boldogan lennénk szolgálatára legkegyelmesebb urunknak, de sajnos nem találkoztunk a keresett úrfival és kisasszonnyal.

A király a kocsiból nem láthatta jól a házaspárt. A Fekete Herceget azonban Gurin kérdő pillantása és Landa sietsége, amivel társát megakadályozta a feleletben, ennek az állításnak az ellenkezőjéről győzte meg. Odaszólt a katonáknak:

– Fogjátok közre ezt az embert és asszonyát. A következő faluban a kocsis elhíreszteli, hogy kovácsot is hoztunk magunkkal. Így remélem, megakadályozzuk a falusiakat gonosz és ellenséges cselekedeteik elkövetésében.

Gurin rémületében szinte összeroskadt, mikor a két lovas arra kényszerítette, hogy induljon el a kocsi nyomában. Landa is megijedt, és miközben sebesen szedte a lábát, feszülten gondolkodott, milyen hibát követett el. De miután meggyőzte magát arról, hogy okosan viselkedett, úgy vélte, ha kitartóan tagad, nem érheti bántódás. Közben átkozta magát meg a férjét, miért nem vigyáztak jobban a kezük közé került leányra. Általa a visszatérő Paramont bizonyosan sikerült volna félrevezetniük. Volt ura életben maradásának híre végképpen meggyűlöltette vele azt az embert, aki eltűnéséig arra késztette őt, hogy jobbnak mutassa magát, mint amilyen. Most pedig még veszélybe is sodorta, hiszen Paramon gyanújának elterelése és bosszújának elhárítása miatt kellett volna az odatévedt leánykát rabságban tartani és a fiút eltenni láb alól.

„Én még soha semmin nem vesztettem rajta – gondolta, míg a két lovas között a hintó kerekeit követte. – Innen is megszabadulok, és akkor jaj Paramonnak, mert ha gyanakodni fog rám, mielőtt bármit tenne is ellenem, odajuttatom, ahová Zórát küldtem, a tenger mélységes fenekére!"

A király és kísérői késő délutánig elérték a következő falut.

Itt is az a különös csend, gyanakvó, elszánt hallgatás fogadta őket, mint másutt.

– Gróf úr, az elfogott házaspárt az ön gondjaira bízom – szólt Ewinhez a herceg. – Felettébb gyanús személyek. Zárja be őket jól, mert ön felel értük. Én addig a szobájába kísérem őfelségét.

A király, akinek Tomir a legtágasabb szobát választotta ki, fáradtan zökkent le a kemény székre. Tenyerével végigsimította gondterhelt, sápadt homlokát.

– Lám, itt is milyen ellenségesen néznek reánk. Vajon miért?

Nem tudom okát adni. Ha nem kényszerülök erre az útra, legalább megmarad az a hitem, hogy becsületes nép fölött uralkodom. Látta-e, herceg, milyen gyűlölet süt a parasztok szeméből?

– Minek titkolnám, felség... – válaszolt Tomir, és magában így folytatta: „Láttam, és nagy megelégedésemre szolgál. Az állítólagos kovács jelenléte senkit sem fog megakadályozni abban, hogy kárt tegyen a kocsiban és állatainkban. Már idenyargalt valaki az előző faluból, és elterjedt a híre, miért kelt országjáró útra az uralkodó." Hangosan pedig így fűzte tovább a megkezdett mondatot: – Ha tudnák, hogy királyuk tartózkodik körükben, bizonyosan alázattól görnyedezve ácsorognának az út szélén, felség.

– Nincs szükségem képmutató szeretetükre. Most arra kérem, hercegem, küldje szét embereit a faluban, ön pedig a házbelieket fogja vallatóra, nem látták-e a gyermekeket. Mindjobban emészt a türelmetlenség, miért nem tud róluk senki, ha mint véltük, a Dorániába vezető úton indultak el.

– Valóban nem árulnak el róluk semmit, de kötve hiszem, hogy azért nem, mert nem is tudnak semmit – felelt a kancellár, és diadallal nézte, mint lesz e szavakra még sápadtabb a király arca.

– Ó, hát csakugyan ilyen gonoszok lennének? – Hirtelen eltorzult az arca, és felkiáltott: – Korbácsot nekik! Nem érdemelnek mást, addig csípje hátukat a szíj, míg ki nem vallják, amit a fiamról tudnak.

– Mindent megteszek a cél érdekében, felség – hajolt meg a kancellár, és elhagyta a szobát.

Ewin ezalatt kiüríttette az egyik raktárhelyiséget, és odakísérte a foglyokat. Az ablakot sűrű vasrács, az ajtót pedig erős pánt védte. Amint átlépték a küszöböt, a holtfáradt Gurin nyögve végigzuhant a sarokba halmozott szalmán. Ewin, akiben a két rossz arcú ember amúgy is ellenszenvet keltett, pirosra gyúlt arccal rivallt rá:

– Kelj fel, himpellér! Hogy merészelsz a jelenlétemben engedély nélkül lefeküdni? Állj tüstént talpra, mert ha nem, én tanítalak becsületre!

Lehajolt, és haragjában megmarkolta a ruhát Gurin mellén. Ujjai valami kemény tárgyat fogtak át.

– Micsoda? Fegyver van nálad? – kérdezte haragosan.

A riadtan lábra álló Gurin a melléhez kapott, de már későn. Ewin feltépte a zekéjét, s kirántotta az ing alá rejtett tőrt. Megkövülve meredt rá. Lorin kis aranymarkolatú tőrét tartotta a kezében. Jól ismerte, hiszen kegyvesztettsége előtt sokszor látta a királyfi övén. Megragadta Gurin vállát, és teljes erejéből megrázta.

– Honnan vetted ezt, te nyomorult?! Hogyan jutott hozzád?

Hirtelen átcikázott agyán a gondolat, hogy talán egy ártatlan gyermek gyilkosával áll szemben. Vasöklével térdre kényszerítette Gurint, aki olyan riadtan tátogott, mint egy csapdába került, vesztét érző állat.

– Nem tudom... Én csak... ez az én tőröm – dadogta.

Landa megértette, hogy most hirtelen ki kell találnia valamit, hogy kimásszanak a csávából. A gróf szikrázó tekintete, haragtól égő homloka semmi jót nem ígért. Mégis arra kellett gondolnia, hogy ez a díszesen öltözött, előkelő külsejű férfi is parancsra cselekedett, amikor ebbe a helyiségbe vezette őket. Tehát a másik, a fekete ruhás, hideg szemű, sápadt arcú férfi a rangosabb kettejük közül, az, aki a rendelkezést kiadta.

– Kegyelmességed kíváncsi, hogyan került hozzánk a tőr. Elmondjuk szívesen, de csakis annak a fekete ruhás úrnak, aki fogollyá tett bennünket – szólalt meg merészen.

– Ez a ravaszság nem ment meg benneteket! – mordult rá Ewin. – Mindjárt itt lesz ő maga, és rátok szabja a megérdemelt büntetést.

Olyat lökött Gurinon, hogy az végigpuffant a földön. Azután végigdobogott a folyosón, és éppen akkor ért a király szobája elé, amikor Tomir kilépett az ajtón.

– Nézze, hercegem! – szólt felindultan, s tenyerén a kancellár felé nyújtotta a csinos kis fegyvert. – A fogoly férfi ingéből húztam elő. Az a gyanúm, hogy ennek a gazembernek sötét bűn terheli a lelkét.

Tomir a tőrre meredt. Akár a gróf, ő is arra gondolt, hogy a tőr gazdája talán már nincs is életben. De benne ez másféle hatást keltett, mint Ewinben. Mellét a diadal érzése feszítette. Lám, a sors kegyeli őt, talán máris megszabadult vetélytársától, aki ifjúságával, kedvességével szeretetet ébresztett volna a népben. Csak az nem tetszett neki, hogy Ewin találta meg a tőrt. Érzéseit legyűrve, hideg tekintetét a gróf felhevült arcára emelte.

– Találták? Vagy másképpen jutottak hozzá?

– Nem tudom. Az aljasok csakis kegyelmességednek akarnak vallani.

– Adja ide zárkájuk kulcsát, gróf, beszélni kívánok a házaspárral. Vallomásuktól függ, mit közlünk őfelségével, s hogy mi lesz a legközelebbi teendőnk.

Amikor a herceg belépett a foglyokhoz, mindkettő mély alázattal hajlongani kezdett előtte. Jéghideg tekintetét végigjáratta arcukon. Tapasztalata most sem csalta meg. Már

az országúton úgy látta, hogy tudnak valamit. Hosszú, merev pillantásától Gurinnak remegni kezdett a térde. Landa is veszített elszántságából. Megérezte a sötét ruhás férfiban a kegyetlenség erejét és az irgalmat nem ismerő, célra törő akaratot.

Végre, amikor már félni kezdtek a vészjósló csendtől, a fekete szem ijesztő bűvölésétől, a kancellár megszólalt:

– Bármily kicsiny is a tőr, amit nálatok megtaláltak, ahhoz elég jó, hogy elmetssze a nyakatokat, ha nem beszéltek őszintén.

– *Ő...Ő* majd elmond mindent... – sietett a válasszal Gurin, és ujjával Landa felé bökött. – Én... én nem tettem semmit.

– Hallgass! – szólt rá Landa. Azután hízelgő mosollyal fordult a herceg felé. – Majd én elmondok mindent legkegyelmesebb urunknak, hiszen hő vágyunk, hogy szolgálatára lehessünk.

– Beszélj! – intett parancsolón gyűrűs kezével Tomir.

Landa elhatározta, hogy amennyire tanácsosnak látszik, őszinte lesz. Tudta, hogy ezt a fekete ruhás nagyurat, akinek éles pillantása a velőkig hatol, nem bolondíthatja el. A részleteket azonban így is megmásította, hogy mentse a bőrét.

– Legkegyelmesebb urunk, a kedves kisgyermekek, akiket keres, lázas betegséggel kerültek hozzánk. Talán a nagy meleg ártott meg nekik, vagy a koplalás, hiszen táplálékot kérve kopogtak be hozzánk. A leányka szüntelenül azt kiáltozta lázas önkívületében, hogy ütik-verik, a fiút meg alig tudtuk visszatartani attól, hogy neki ne szaladjon a nagyvilágnak. A tőrét azért vettük el tőle, nehogy lázas állapotában kárt tegyen magában. De a virrasztástól mi is kimerültünk, és lecsukódott a szemünk. Így történt, hogy a kedves fiúcska kiszökött az éjszakába, a leányka meg követte őt. Mi reggel felocsúdva utánuk eredtünk, nehogy baj érje őket. Az elefántsziklák között a leányka lába megsérült.

De nem tudtunk segítségére sietni, mert egy csavargóféle ránk lőtt, és arra kényszerítette a szegény gyermekeket, hogy a túlsó oldalon kapaszkodjanak ki a szakadékból. Mi tehát nagy kerülővel, az országút felől szándékoztunk megközelíteni az erdőt, hogy utolérhessük őket. A legény ugyanis, aki karjába vette a leányt, csak nagyon lassan haladhatott. Így jutottunk ki az útra, ahol találkoztunk a hintóval.

Landa elhallgatott. Fürkészve lesett a nagyúrra, de annak mozdulatlan, merev arcáról semmiféle hatást nem tudott leolvasni.

Pedig Tomir ugyancsak figyelte szavait, és feszülten gondolkodott. Az a reménye, hogy ez a csöppet sem bizalomgerjesztő házaspár eltette Lorint láb alól, nem teljesült. Amíg ezt megállapította, már ki is alakult benne az a terv, amelyet az események oly készen kínáltak. Vészjósló hangon így szólt:

– A gyermekek nem lázas önkívületben, hanem félelmükben menekültek, mert megraboltátok és megkínoztátok őket. Elég reátok nézni, efelől semmi kétségem sincs. Nem szükséges tudnotok, kik tévedtek be hozzátok. Elég annyi, hogy a velük szemben tanúsított bánásmódért örökös rabságot, de még inkább kötelet érdemeltek.

Landa és Gurin iszonyodva nézett össze. Szinte egyszerre vetették térdre magukat. Landa mellét verve így kiáltott fel:

– Miért sújtasz ilyen szörnyű büntetéssel bennünket, legkegyelmesebb urunk? Esküszöm, bármit mondanak is a gyermekek, nem tettünk ellenük semmi rosszat, ezt csupán lázas állapotukban képzelhették. Ne vedd el életünket, hiszen alázatos szolgáid vagyunk, és mindent megteszünk, amit csak parancsolsz.

– Szavadon foglak! – nézett rá a herceg.

Landa szeme felvillant, de nem mert szólni, szinte megdermedt a várakozás feszültségében.

– Ha életben akartok maradni – folytatta Tomir akkor, amint világosodik, korábbi szándékotokhoz híven betértek az erdőbe. Megkeresitek a gyermekeket, akiknek

szintén szükségük volt az éjszakai pihenésre, és elfogjátok a fiút. A leányt futni hagyjátok, mehet, amerre akar.

– De... de... akkor mindenkinek azt mondja majd, hogy mi bántottuk őt!

Hadd fogjuk el a leányt is, nehogy bajt hozzon reánk!

– Hallgass, és tedd azt, amit parancsolok! – rivallt rá Landára a herceg. – Csak a fiút fogjátok el, és átadjátok annak a három férfinak, akiket mellétek rendelek, és velük együtt váramba viszitek. Egy ideig ott maradhattok ti is, így elkerülitek a megtorlást.

Köszönjük, legkegyelmesebb urunk. Mindenben úgy járunk el, ahogyan meghagytad nekünk – hajolt meg mélyen az asszony. Alig tudta örömét eltitkolni. Ha egy ideig ennek a nagyúrnak a várában élhetnek, akkor kikerülik a Paramonnal való találkozást, és ha a szükség úgy hozza, később is oltalmat találhatnak nála.

– Amint mondtam, reggel indultok el – rendelkezett a kancellár. – Az a csavargó a sérült leánnyal úgysem juthatott messzire. Lehetséges, hogy útközben egy hajlékra

bukkant, s ott kért szállást. Vagy pedig megunván a gyermekekkel való törődést, a gézengúzok természete szerint elszelelt, és sorsukra hagyta őket.

Most pedig pihenjetek, gyűjtsetek erőt.

A herceg úgy érezte, hogy végre kezében tartja a hatalom kulcsát. Landa és Gurin által akarta elfogatni a királyfit, hogy Lillia és aki még rajta kívül a támadás tanúja lesz, bizonyíthassa, valóban a házaspár hurcolta el a fiút. Tőlük azután átveszi Ewin és a két katona, akik Landáékkal együtt az ő sziklavárába viszik. Onnan már soha többé nem kerül elő. A király azután tűvé teheti az egész országot, fiát és elrablóit soha nem találja meg. Landa és Gurin sem látja meg még egyszer a napvilágot, így nem lesz senki, akinek az árulásától tartania kellene.

A fegyvereseiben megbízott, hiszen busásan megfizeti őket, s vakon engedelmeskednek neki. Hogy Ewinnel mi lesz, akinek a magatartása haragot gerjesztett benne, ezt még nem döntötte el.

De a lelke mélyén már születőben volt egy sötét gondolat, csak várt még valamire, azért nem gondolta végig... Egyelőre az volt a legfontosabb gondja, hogy ebben a faluban tartsa VII. Vallont addig, amíg megtudja, hogy Lorin kézre került-e. Azonfelül időt akart adni Lilliának, hogy hazajusson Dorániába, és a királynak is, hogy fiát keresve, oka legyen átlépni a dorán határt, ami egyet jelent a háborúval. A nép máris gyűlöli királyát, s a vész, a háború nyomában járó nyomorúság, szenvedés még feljebb szítja dühüket. Azt fogják trónra emelni, aki békét szerez, s ő lesz az, aki megajándékozza a nyugalom örömével Torániát.

Minden oka megvolt azt hinni, hogy a falusiak ezúttal is kitalálnak valamit a hintó visszatartására, emiatt tehát nem aggódott túlságosan. Vacsora közben azt mondotta VII. Vallonnak, hogy semmi hír nincs a gyermekekről. Az a meggyőződése azonban, hogy a szökevények Dorániába indultak, szilárd. Talán már át is lépték a határt, s a doránok ujjonganak, hogy sikerült kezükbe kaparintani a torán királyfit, és általa megsebezni gyűlölt ellenségüket, a torán királyt.

– Ha így van, szörnyű bosszút állok! – lihegte a király, és öklére támasztotta verejtékes homlokát.

„Játékszer vagy a kezemben – nézett rá megvetéssel a kancellár. – Majd én megmutatom, ha a helyedre ülök, hogyan kell uralkodni!”

Vacsora után csend borult a fogadóra. Csak a kocsiszínben munkálkodtak fürge, erős kezek. Az Ewin által állított őrt már régen elnyomta az álom.

– Ahelyett hogy fűrészelünk, inkább a királlyal beszélnénk – szólt fojtottan egy nyugodt, mély hang. – Az elrontott tengelyt előbb-utóbb megcsinálják, s ha késve is, elindul a hintó.

– Ugyan már, azt hiszed, meghallgatna bennünket a király? – felelt egy másik hang bosszús suttogással. – Neki csak az adó fontos. A herceg talán igen, úgy hírlik, megváltozott, és ha lehet, pártunkat fogja.

– Én nem bízom benne – dörmögte az előbbi hang. – Eddig miért nem próbálta javunkra felhasználni hatalmát?

– Ki ismeri ki magát a nagyurak esze járásában? – szólalt meg a harmadik falusi. – Lehet, most összekülönbözött a királlyal. Elég annyi, hogy itt-ott segít rajtunk, a többin úgyis hiába rágódunk.

A suttogás elcsitult, és a három falusi megfeszített igyekezettel folytatta munkáját.

A megsápadt csillagok még nem tűntek el az égről, Ewin már besietett a kancellár szobájába.

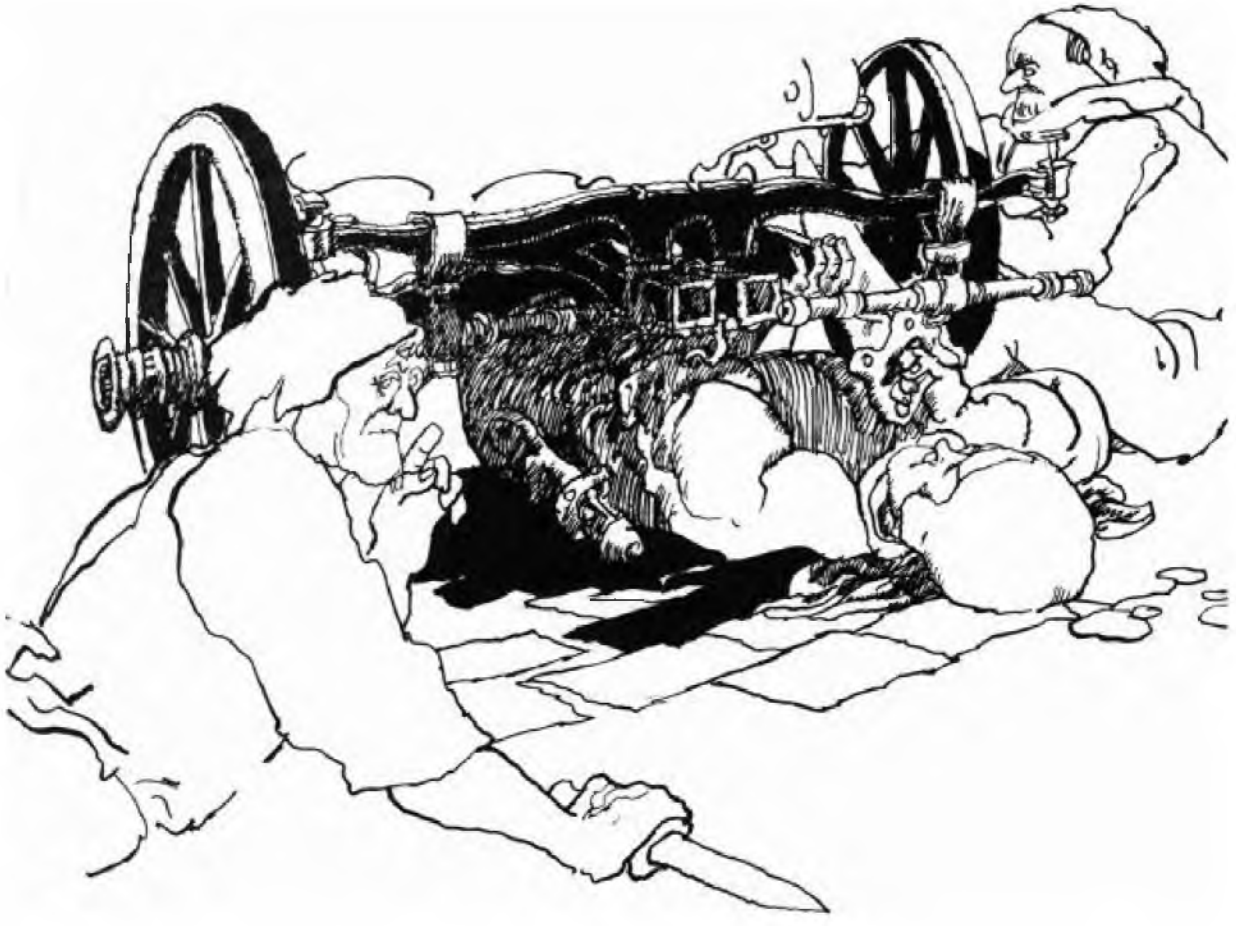

– Rossz hírt hozok, hercegem. A kocsis jelentette, hogy a hintó használhatatlan. Eltörték a tengelyét. Amíg nem találunk olyan hozzáértő mestert, aki helyrehozza, az indulásról szó sem

– Elfelejtett őrséget állítani?! – rivallt rá a herceg.

Ewin fejét elöntötte a vér. Félig kihúzta, majd hüvelyébe lökte kardját.

– Nem érdemlem meg ezt a vádat. Még egyszer sem feledkeztem meg kötelességemről. De arról nem tehetek, hogy az őr elaludt.

Farkasszemet néztek egymással. Végül is Ewin fordult félre. Megbánta hevességét azzal a férfival szemben, akinek annyit köszönhetett.

– Induljon, gróf! – hallotta a herceg hideg hangját. – Kerestessen valakit, aki a tengelyt megjavítja. Én addig kíméletesen közlöm őfelségével a történteket.

VII. Vallon már ébren volt, amikor Tomir benyitott hozzá. Feléje fordította egészségtelen, duzzadt arcát.

– Készülhetünk már?

– Sajnos nem, felség. A kocsitengelyt az éjszaka tönkretették a falusiak. Előbb meg kell javíttatnunk, és csak...

Tomir nem fejezhette be szavait. A király amúgy is fakó arca olyan fehér lett, akár a mész.

– Megbüntetni... az egész falut megbüntetni! – tört ki a szó rekedten vértelen ajkai közül, azután hátrahanyatlott.

A kancellár segítségért kiáltott, s a kint hallgatózó s tüstént besiető fogadóssal ágyba fektette a királyt. Lekicsinylőn nézett a hunyt szemű arcba. Mégis aggasztotta az uralkodó állapota, hiszen gyanússá vált volna, ha ezen az úton egyszerre pusztul el a

királyfi és a király. A mocsoktalan, tiszta jellem látszatát mindenképpen meg kellett őriznie. Ráparancsolt hát az ijedt vendéglősnére, hogy odaadó gonddal ápolja a beteg „előkelő urat”, majd szobájába térve maga elé hívatta a falu bíráját, megmutatta neki a kancellári pecsétet, és így szólt hozzá:

– Az éjszaka elfűrészelték kocsink tengelyét. Amennyiben a bűnösöket nem tudod előkeríteni, tíz embert korbácsoltass meg.

A bíró is azok közé tartozott, akik hittek abban, hogy a Fekete Herceget a király kényszerítette a népnyomorító rendeletek kibocsátására. Most még inkább meggyőződött erről, hiszen a vendéglőstől megtudta, hogy a büntetési parancs az egész falura vonatkozott. A lakosok között is elterjedt ez a hír. A tíz embert nemsokára a falu közepére vezették, s csak azok nézték komoran az újra meg újra lecsapó korbácsot, akik valamilyen félelmetes csapdát sejtettek a Fekete Herceg újabb kegyessége mögött.

Míg a főtéren csattogott a korbács, a herceg szobájába hívatta Ewint, és így szólt hozzá:

– A tőr ügyében kikérdeztem a foglyokat, és megtudtam a legfontosabbat. A trónörökös él, és a királykisasszonnyal együtt az erdőben rejtőzik.

Tomir figyelmét nem kerülte el, milyen megkönnyebbülés mutatkozott e szavakra a gróf arcán. Merőn nézve rá, így folytatta:

– Ügyünket, úgy látszik, a sors és a szerencse is pártolja. A házaspárt megbíztam, hogy eredeti szándékukhoz híven menjenek a menekülők után. Úgy akarom, hogy ők fogják el a királyfit, Lilliának nem szabad katonáimat látnia, nehogy rám valljon, ö csak hadd jusson haza. Ön, aki a két katonával együtt a foglyok nyomában lesz, mind ezeket, mind a királyfit váramba kíséri, s ott várja be további parancsaimat. Én addig maradok itt, míg a király, akit túlságosan kimerített az út, meg nem erősödik.

Ewin arca, míg a herceg előadta tervét, híven tükrözte érzelmeit. Elébb örömet mutatott, azután meglepetést, majd döbbenetet.

– Hercegem – tört ki belőle szinte akaratlanul a szó –, nekem minden okom megvan arra, hogy haragudjak a királyra. Most mégsem a zsarnokot tekintem benne, hanem az apát. Nem választhatjuk el őt gyermekétől, akit oly kétségbeesetten keres.

– Ön pillanatnyi érzéseire, nem pedig eszére hallgat – felelt metsző hangon Tomir. – Nem gondolja, hogy az ügy, amelyért velem együtt küzd, így vereséget szenved? A királyból már kiábrándult mindenki, de Lorinra még sokan úgy tekintenek, mint reménységükre. Nem gondolnak arra, hogy még sok-sok év telhet el az ő trónra jutásáig, s arra sem, hogy az apja fia, aki éppen olyan kíméletlenül bánna az urakkal, a néppel, mint a király. Meg kell hát szabadulnunk tőle, s erre itt a legjobb alkalom.

– Nem, nem harcolok egy ártatlan gyermek ellen! – kiáltott fel Ewin. – Ezt nem kívánhatja tőlem, hercegem!

– Gondoljon esküjére! – kiáltotta a kancellár, és öklével az asztalra sújtott. – Vagy talán már elfelejtette fogadalmát?

– Nem feledkeztem meg róla, de aljasnak érezném magamat, ha egy szenvedő apát szándékosan megfosztanék a fiától – felelte a gróf.

– Túl sokat merészel! – sziszegte a herceg. Szorosan a másik férfi elé lépett, és hideg, fenyegető pillantását, mint valami acéltűt, a szemébe fúrta. – Úgy látom, nem gondol arra, mit tettem az egykor közönséges lopással vádolt, kegyvesztett Ewinért!

A gróf lehorgasztotta a fejét, és hátralépett, mintha mellbe vágták volna.

– Nem, erről soha nem feledkeztem meg – mormolta, és önkéntelenül felsóhajtott. – Rendelkezzék velem, hercegem!

– Örülök, hogy végre tisztán látja kötelességét – mondta Tomir, de hangja, szavaival ellentétben, hideg maradt. – Arra kérem, tüstént készüljön fel az útra, és elmenőben küldje be hozzám a két katonát, akiket vezetni fog.

Néhány perccel később a két fegyveres már ott állt a kancellár előtt. Feszült figyelemmel hallgatták, amint teendőiket felsorolta, készen arra, hogy vakon kövessék nagy hatalmú és bőkezű uruk rendelkezéseit. Már éppen indulni akartak, amikor a herceg kezének intésére ismét vigyázzba merevedtek.

– Ami a grófot illeti – szólt a herceg lassan, nyomatékkal tagolva a szót –, figyeljétek meg, hogyan viselkedik. Ha arra határozná el magát, hogy parancsom ellen cselekedjék, tüstént öljétek meg. Aki hűtlen lesz hozzám, annak életével kell lakolnia. Ha pedig mindenben úgy tesz, amint meghagytam neki, akkor vele együtt menjetek váramba, és ott a fiúval meg a házaspárral együtt őt is zárjátok a börtön fenekére. A gróf megingott hűségében, ezért éri utol a méltó büntetés. Íme, itt ez a pecsétes levél. Váram parancsnokának szól, aki ebből tudni fogja, miként cselekedjék.

A katonák arca most sem fejezett ki a teljes szolgálatkészségnél egyebet. Távozásuk után a herceg az ablakhoz állt, s figyelmesen nézte, hogyan indul el Landa és Gurin nyomában a három férfi. Amikor pillantása Ewin erőteljes, széles vállú alakjára, máskor oly nyílt, most elsötétült arcára esett, vonásain egy pillanatra a bosszúvágy fénye villámlott keresztül.

„Tudtam, ha nyíltan beszélek veled, elárulod magad, te forrófejű bolond. Utamban állsz, tehát eltaposlak. Vagy az erdőben pusztulsz el, vagy a börtön szalmáján. Menj csak, menj, siess sorsod elé, gróf Ewin!”

Az erdőben

Landa szívós igyekezettel haladt előre, mellette, minduntalan elmaradva, Gurin szedte a lábát. Mindketten égtek a vágytól, hogy ismét kezükbe kaparintsák a fiút, aki miatt annyi félelmet állottak ki. Az az ígéret is ösztönözte őket, hogy jutalmul a nagyúr várában élhetnek, és így jó időre elvethetik a Paramonnal való találkozás gondját. Talán meg is unja a várakozást, és hibbant anyjával más vidékre vándorol szerencsét próbálni.

Az erdőbe jutva, igyekezetük ellenére is lassan haladtak előre, mert kerülgetniük kellett a szálas fatörzseket és a tömötten nőtt bokrokat. Landa úgy okoskodott, hogy a lakott helyek messze vannak, ezért Effiri bizonyosan nem távolabb fekvő falujába, hanem az öregasszonyhoz vitte a sérült leányt, hogy gyógyulást és megfelelő szállást találjon. Így hát az erdei lak felé vezette a katonákat, ahová délfelé meg is érkeztek. A fák sűrűjében a tisztáshoz közel mindannyian letáboroztak. Bár együttesen könnyedén elbánhattak volna anyókával s a netán nála lévő vadásszal, Landáéknak mégsem volt merszük betörni hozzá. Gurin babonás rettegéssel gondolt Paramon emlékezetét vesztett anyjára, Landa pedig a be nem vallott félelem mellett attól tartott, hogy anyóka mégis rájuk ismer. Feltevésében, hogy a gyermekek, akiknek indulására türelmesen várakoztak, valóban a házban tartózkodnak, megerősítette az a körülmény, hogy a bokrok, fák közül kileskelődve látta, amint az öregasszony az ajtó előtt négy kicsiny lábbelit tisztogat.

Ewin gróf egy hatalmas fa tövében ült. A fölötte mély hallgatással összehajló lombok között megpillantotta a mennyboltozat világoskék foltját, amelyen fehér bárányfelhő fénylett. Hanyatt fekve sokáig nézte a sugárzó fehérséget, amely mintha kérdezgette, vallatta volna, hogy végképp feldúlja amúgy is háborgó szívét.

„Mondd, mit teszel, Ewin? Gyermekekre vadászol, ahelyett hogy nyílt és férfias küzdelemben a méltatlan uralkodó és hívei ellen húznád ki kardodat?”

Ewin felnyögött. A herceggel való vitája óta valami megváltozott benne. Ami eddig még sohasem fordult elő, kétkedni kezdett abban, hogy jótevője mindig helyesen cselekszik. Jellemére árnyékot vetett az a kérlelhetetlenség, amellyel a gyermek királyfi ellen tör. Vajon mi a szándéka vele? Börtönbe veti, vagy talán meg akarja fosztani életétől? Erre a gondolatra a meleg napon is hideg verejték verte ki homlokát. Milyen gondolatok rejtőznek vajon az ő urának és parancsolójának homloka mögött? Most bizonyosan a háborúra gondol, amelyet Lillia hazatérése és a torán király megérkezése ki fog robbantani.

Ewinnek eszébe ötlött az utazásuk lassúsága. Mintha csak titokzatos akarat rendezte volna úgy, hogy Lilliának bőven legyen ideje a hazatérésre s panaszaival szülei és a nép fellázítására.
A gróf újra felnyögött, és megpróbálta elhessegetni ezeket a kancellárt vádló gondolatokat. Hiszen csak nemes jellem képes arra, hogy pártfogásába vegyen egy súlyos cselekedettel vádolt, kegyvesztett embert, és megvédje a betegesen ingerült király haragjától! Hogyan is sejthette volna Ewin, hogy a vád is a hercegtől származott, aki a királyt meg akarta fosztani legjobb híveitől?
Így hánykolódott kínzó gondolatai között, s csak akkor riadt fel, amikor Landa leshelyéről ujjongva azzal tért vissza, hogy a gyermekek most indultak el az ösvényen. Erre mindannyian felkerekedtek, hogy a tisztást megkerülve, a fák között észrevétlenül kövessék lépteiket. Landa és Gurin csak akkor akartak rájuk rohanni, amikor már bizonyosak lehettek abban, hogy hangjuk, ijedt kiáltozásuk nem hallatszik el a kunyhóig, s nem csalja ki onnan anyókát. Az a körülmény, hogy a fiatal vadász már nincs velük, csak fokozta biztonságukat.

Ewin sötét arccal lépdelt mögöttük. A házaspár mohó öröme, a két katona lecsapni kész elszántsága megvetést keltett benne, és komor hallgatásba merült.

Végre Landa elérkezettnek látta az időt arra, hogy a vállalt feladatot végrehajtsa. Számított arra, hogy a gyerekek futni próbálnak, ezért Gurinnal együtt előretörtetett, hogy szembekerülhessen gyanútlan áldozataival, amikor kitör a fák közül.

A gyermekek gondtalanul haladtak előre az ösvényen, amely lágyan lefelé lejtett. Messziről tompa morajlás hallatszott. Lorin felkapta a fejét.

– Nemsokára kiérünk az erdőből, és ismét a tengerparton haladunk tovább. Zöld erdő után kék víz...

– Zöld erdő után kék víz... – kacagott fel a királykisasszony.

– Ez szép, nagyon szép. De én most inkább Effirire és anyókára gondolok, akik megmentettek bennünket. Milyen jók az emberek, Lorin!

– A szép hazai tájakról és jó emberekről beszélek atyámnak, ha újra találkozom vele – szólalt meg ismét a királyfi. – Alig várom azt a napot! Tudom, ha ismét a nép közé megy, meg fog gyógyulni.

Lillia egyszerre a fák felé fordult, és felemelte a mutatóujját.

– Sss! Hallod ezt a zörgést-ropogást? Talán őzikék ugrálnak az erdőben.

– Hátha medvék és nem őzek? – tréfált Lorin, és nem is sejtette, hogy csakugyan vad indulatú lények lába alatt zörögnek a lehullott száraz ágak. – Ha így lenne, mindjárt futásnak erednél!

– Azt elhiszem! – nevetett Lillia. – Már a neve is menekülésre késztet!

Megperdült a saját tengelye körül, és szaladni kezdett. Az ösvény fordulója mögül, ahol eltűnt, egyszerre felsikoltott:

– Lorin, ments meg! Lorin, segíts!

A királyfi lélekszakadva iramodott a leányka után. Amint utolérte, megtorpant. Lillia Landa kezében vergődött. Az asszony felhasználta az alkalmat, hogy a leányka előrefutott, mert tudta, hogy általa a fiút is könnyen fogságba ejthetik.

Lorint csak egy pillanatra dermesztette meg a csodálkozás. Nekirontott Landának, hogy a kétségbeesett királyleányt kiszabadítsa. Ám ekkor előrontott Gurin, és ádáz dühvel vetette magát a fiúra. Landa a kapott parancs szerint elengedte martalékát, és a férje segítségére sietett. Ketten együtt azután lefogták a foggal-körömmel védekező királyfit. Gurin kezét-lábát szoros gúzsba fogta, kendővel bekötötte a szemét, rongyot tömött a szájába, és felnyalábolta, hogy becipelje a fák közé. De Lillia, akiben a szeretet ereje legyőzte a félelmet, nekiesett, és rángatta, cibálta Gurint.

– Engedje el a pajtásomat! Engedje el!

Landa megragadta a leányka vállát, megrázta, és a fülébe sziszegte:

– Ha követni mersz bennünket, a pajtásod bánja. Úgy elagyabugyáljuk, hogy holta napjáig megemlegeti.

Lillia tehetetlenül nézte, mint hurcolják be megkötözött, elnémított, elkábult kis barátját az erdőbe. Azután szivárgó könnyeit törölgetve elindult az ösvényen. De nem jutott messzire. Úgy érezte, nem tudja magára hagyni Lorint. Leült a fűbe, és ott ült a semmibe bámulva. Egyszer-egyszer megborzongott arra a gondolatra, hogy Landa ismét megjelenik, megragadja, és magával viszi, hiszen az csak véletlen lehet, hogy őt elkergették. De mégsem kelt fel, nem menekült. Csak ült tovább némán, mozdulatlanul, mint aki csodára vár.

Azalatt Landa és Gurin bevitte a fiút az erdőbe, oda, ahol a gróf és a két katona várt rájuk. Ewinnek összeszorult a szíve, amikor a sápadt, összevert, bekötözött szemű, betömött szájú királyfit megpillantotta. Égő, tűrhetetlen szégyenkezést érzett, hogy

erős, meglett férfi létére ő is részese egy gyermek elrablásának. Szinte örült, hogy kendő van a szemén, mert nem tudta volna kiáltani a tekintetét.

– Vegyétek ki a rongyot a szájából! – parancsolta indulatosan.

Az egyik katona kelletlenül engedelmeskedett.

– Becstelenek! – kiáltott fel abban a pillanatban a királyfi. – Ha tőrömet nem lopják el tőlem, nem sikerült volna ez az aljas merénylet. S ti többiek, akik itt forgolódtok körülöttem, s akik összejátszottatok kínzóinkkal, nem szégyellitek magatokat, hogy segítséget adtok egy ilyen hitvány merénylethez? És te – fordult Ewin felé –, akinek hangjában irgalmat éreztem, te is egy húron pendülsz a többiekkel?

– Elég! – kiáltott fel a katona, és ismét betömte a királyfi száját. Büntetésül le akart sújtani rá, de Ewin odébb lökte.

– Hozzá ne nyúlj, mert megbánod! Annak, aki egy ujjal is érinteni merészeli, velem gyűlik meg a baja!

A katona sötét arccal engedte le öklét.

– Indulunk! – adta ki röviden a parancsot Ewin.

A királyfi azonban úgy tett, mint aki nem tudja az egyik lábát használni.

Ewin megvizsgálta a sebet, ami Gurin rúgásától származott. Amint óvatos ujjakkal hozzáért, Lorin feljajdult, hogy mutassa, mennyire szenved.

– Várnunk kell – jelentette ki –, amíg a gyermek fájdalma csillapodik. Így nem tud gyalogolni. Készítsetek számára fűágyat, mert itt töltjük az éjszakát. És heverjetek le ti is.

Ewin maga sem tudta, mit remélt az éjtől, de alig várta, hogy leszálljon a sötétség. Nem oldatta le a királyfi szeméről a kendőt és kezéről-lábáról a kötelet, mert egy belső érzés alakoskodásra késztette. Ha lassan is, de leszállt, majd öreg estévé érett az alkony. Landa és Gurin már javában aludtak, a katonákon is erőt vett az erős, fűszeres levegő, akik addig merőn figyelték a gróf minden mozdulatát. A királyfi is elszunnyadt, kedves arcát ezüstös fénnyel világította meg a lombok közül kitűző hold sugara. Csak Ewint kerülte az álom, s ugyanazt a szégyent érezte, mint amikor a fák között várakozva végighallgatta a két megtámadott gyermek rémült kiáltozását.

„Nem, belőlem nem lehet gyermekek kínzója, elrablója – gondolta magában. – Úgy teszek, amint lelkiismeretem parancsolja."

Nesztelenül odalépett a királyfihoz, kihúzta szájából a rongyot, és megérintette a vállát.

– Ébredjen, fenség.

Lorin felült, s ide-oda forgatta a fejét, de a szemét eltakaró kendő kötése nem lazult meg.

– Ki az? Ki beszél hozzám?

– Csendesen, fenség, nehogy őrei felébredjenek. Én most kioldom a kendőt és a kezét-lábát szorító kötelet. Ha nem tud járni, akkor a hátamon elviszem a...

– Tudok, uram, csak tettettem magam. De kicsoda ön, honnan tudja, hogy én ki vagyok, és miért ment meg engem?

– Engedje meg, hogy ne válaszoljak. Minden pillanat drága. Az ösvényig elkísérem, nehogy eltévedjen, és arra kérem, igyekezzék, amilyen gyorsan csak tud, társnője után.

Lorin talpra állt, kinyújtózott, azután kutatva nézett Ewinre. De a sötétségen keresztül elmosódó foltként látta szakállas arcát, csak szeme világított tüzesen, mégis szomorú fénnyel.

– Adja a kezét, és lépkedjünk olyan zajtalanul, ahogyan csak lehet.

– A hangja ismerősnek tetszik, uram – suttogta a királyfi –, mégsem tudom, ki az, aki megment a gazemberek kezéből.

– Mindkettőnk számára jobb így, fenség – mormolta válaszul Ewin.

Elérkeztek az ösvényhez, amelynek a fák állása szerint hajló szalagja tompán derengett az éjszaka sötétségében. Odébb, egy hatalmas fa tövében elmosódott, határozatlan körvonalú árnyék mozdult meg, mintha a fa törzséről vált volna le egy világosabb folt.

– Lillia! – kiáltott fel Lorin.

– Lorin! – zihálta sírva-nevetve a leányka.

A két gyermek kitárt karral, boldogan összeölelkezett.

– Ne vesztegessék el a perceket! – szólalt meg Ewin. – Induljanak el és siessenek, mert még közel a veszély.

– Ki beszél hozzánk? – ámuldozott a leányka.

– Bátor megmentőm, aki nem óhajtja megnevezni magát – felelt Lorin. – Adja ide a kezét, uram, legalább egy kézszorítással köszönhessem meg, amit érettünk tett. Hiszem, hogy egyszer másképpen is kimutathatom hálámat. Addig is ég önnel!

– Ég önökkel is, fenség. És siessenek, siessenek!

Ewin hosszan nézett az éjszakában alig észrevehetően távolodó két kis alak után. És közben ezt gondolta:

„Lám, ez a félénk leányka nem gondolt arra, hogy meneküljön. Itt ült és várt bízón, reménykedve, hűségesen. Én pedig egész napon át vívódtam, mit tegyek."

Ewinnek egy pillanatra megfordult a fejében, hogy ő is elmenekül. De mindjárt elutasította magától ezt az alig felötlött tervet. Vállalja, amit elkövetett, nem fut el, mintha bűnösnek érezné magát. Remélte, hogy meggyőzheti a kancellárt tettének helyességéről. A gróf, bár lelke mélyén egy hang azt mondta, hogy a királyfi szabadulásának hírére szörnyű harag ébred pártfogójában, mégis visszatért az éjszakai pihenőhelyre. Leheveredett, és a következő percben már aludt is nyugodtan, megbékélten, mint akinek tiszta a lelkiismerete.

De álma csak hajnalig tartott. Landa rikoltására ébredt:

– A fiú eltűnt! Ébredjetek! Eltűnt a fiú!

Valamennyien talpra ugrottak. A magasabb katona, akinek karján a feszes zubbony ujja rendkívüli izmokat sejtetett, dühtől eltorzult arccal fordult Ewinhez.

– Ön engedte szabadon! Ne is tagadja, ön volt az!

– Így van, barátom – válaszolt Ewin nyugodt méltósággal. – Most visszatérünk a herceghez, és ő meg fogja érteni, hogy életemben először miért nem teljesítettem a parancsát.

– Először és utoljára! Rajta! – ordított fel a katona. Villámgyors mozdulattal előhúzta kardját, és Ewin oldalába döfte. A grófnak, aki nem számított erre az orvtámadásra, annyi ideje sem maradt, hogy kardja markolatához nyúljon. A másik katona is rárohant, és tőrével szúrta-vágta, ahol csak érte. Ewin a földre zuhant. A két katona, Landa és Gurin föléje hajolt.

– Nem lélegzik – súgta rekedten Gurin.

– Meghalt – jelentette ki Landa, aki a gróf mellére szorította a fülét.

– Vége van – hagyta helyben a magasabb katona. – Vele már nincs több dolgunk. Most keressük meg a fiút!

Mind a négyen kicsörtettek az ösvényre. Akár a tengerpart, akár az erdei lak felé indult el a szökevény, még nem juthatott messzire. De hiába keresték-kutatták órákig négyféle irányban, eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. A nap már delelőre hágott az égen, amikor lihegve, csapzottan összetalálkoztak a megbeszélt helyen.

– Most mitévők legyünk? – kérdezte Gurin, akinek puffadt, sötét árnyékokkal borított arcára kiült a félelem.

A katonáknak sem volt jókedvük. Tudták, kemény büntetés vár rájuk, nem vigyáztak eléggé a grófra, akire uruk jó ösztönnel gyanakodott, s aki kiszabadította a fiút. Nem tetézhetik bűnüket azzal, hogy most a házaspárt is szélnek eresztik. Ha már a fiú megugrott, legalább ezt a kettőt szállítsák oda, ahová kell, s talán ha később kerülnek a herceg szeme elé, annak addig mérséklődik a haragja.

– Indulás a várba! – adta ki a rendelkezést mogorván a magasabb katona. – Egy-kettő, menjünk szaporán!

– De menjünk ám! – helyeselt megkönnyebbülten Gurin.

Míg ők négyen a herceg sziklavára felé igyekeztek, Effiri, aki már korábban elindult a falujából, nesztelen léptekkel haladt át az erdőn. Szép, kövér madarakat keresett, hátha lőhetne egyet-kettőt. Táskájában lisztet, gyümölcsöt vitt anyókának, amit szívesen megpótolt volna egy kis pecsenyének valóval is.

A legény gyakran megállt, hogy széttekintsen. Éles szemével hirtelen észrevette, hogy távolabb egy ember fekszik a fűben.

„Aki délidőben is alszik, megérdemli, hogy lövéssel ébresszék” – gondolta magában. Megcélzott egy előbukkanó fácánt, és meghúzta a ravaszt. A kövér madár a földre

hullott, a zsongó, suttogó erdő pedig, mintha megriadt volna, egy pillanatra elhallgatott, a heverő ember azonban nem mozdult meg.

„A csudába is, ugyancsak mély az álma!” – álmélkodott Effiri.

Táskája szíjára kötötte a madarat, és a férfihoz sietett. De alig hajolt fölébe, hátrahőkölt. Ewin élettelen testét alvadt vér vette körül.

„Vajon ki támadhatta meg ezt az embert ezen a csendes, békés vidéken? – gondolta Effiri. – Tele van késszúrásokkal, úgy látszik, már nincs benne élet. De lám, a keze, arca meleg! Én bizony elviszem anyókához, talán még segíthet rajta!”

Bár erős, izmos fiatalember volt, igen nagy fáradságába került, míg a jól megtermett, súlyos testű férfit felemelte, a fa törzséhez támasztotta, s előrecsukló testét a vállára vette. Szokatlan terhével csak nehezen haladt előre. Végül is hosszas kínlódás után megérkezett a kunyhóhoz, és bezörgetett az ajtón.

– Anyókám, beteget, nehéz sebesültet hozok! – kiáltotta. – Lehet, már elszállt belőle az élet, de azért mégsem hagyhattam sorsára. Elhoztam hozzád.

Anyóka megjelent a küszöbön. Amint megpillantotta a viaszfehér arcú embert, kitárta az ajtót.

– Hozd be gyorsan, fiam! Mindjárt bekötözöm, nehogy elfolyjon a vére!

Paramon, aki szintén előjött a zörgetésre, segített az ifjúnak, s nagy vigyázattal az ágyra fektették Ewint. A kimerült Effiri csaknem olyan sápadt volt, mint a lezárt pillájú, mozdulatlan ember. De bármennyire elfáradt, azt tüstént észrevette, hogy anyóka valamiképpen más most, mint amilyennek eddig ismerte. Tétovasága eltűnt. Arca határozottabbnak tetszett, s szeme bánatosan, mégis tisztább fénnyel csillogott. Paramon jelenlétén nem csodálkozott volna, hiszen sokszor talált a házban gyógyulásra áhítozókat, ha ez a sovány, lázas tekintetű férfi nem „anyám"-nak szólítja az öregasszonyt.

Anyóka puhára mosott gyolccsal bekötötte az idegen sebeit, amelyekből még vékony erecskékben szivárgott a vér. Azután egy üvegből halványzöld növénypárlatot öntött a mellére, és kis tenyerével könnyedén, de fáradhatatlanul dörzsölni kezdte az eszméletlen férfi szíve táját. Paramon és Effiri feszülten figyelték, életre kél-e az idegen. Effiri ugyan egyszer megtörte a csendet, mert visszatérő erejével egyre kíváncsibb lett, mi történt távozása óta, de választ nem kapott.

– Nemsokára mindent megtudsz, fiam, de előbb várd meg, míg súlyos betegünk magához tér – intette le anyóka, ő kételkedés nélkül hitte, hogy az ismeretlen él és élni fog.

Egyszerre valami történt. Ewin mellkasa lassan felemelkedett, s a simogató ujjakat illanó, langyos páraként érte az alélt férfi lehelete. Néhány pillanattal később a szemét is kinyitotta, és mint aki nagyon messziről tért vissza, s nem tudja, hogy távozása óta egy perc vagy egy évszázad telt el – ámulva, értetlenül nézett körül. De mindjárt azután, hogy öntudatra ébredt, Ewint megrohanták a gyötrő emlékek is.

– A herceg... – suttogta alig hallhatóan – csakis a herceg parancsára döfhettek le...

– Hallgass, jó uram, hallgass... – hajolt föléje anyóka. – Most az az egyetlen dolgod, hogy összeszedd magad. Az én füveim és orvosságom segítségével ez hamarosan megtörténik. Azután jöhet a többi.

– Nagyon... nagyon fontos dolgom lesz, ha meggyógyulok... – suttogta Ewin. Feje félrebillent, a gyengeség ismét erőt vett rajta, mély álomba merült.

Anyóka betakarta, azután Paramon mellé ült.

– Gyere közelébb – mosolygott Effirire nyájasan. – Elbeszélem, hogyan tért vissza a fiam és vele együtt az emlékezetem, amelyet nélküle hiába kerestem oly hosszú időn át...

Effirit nem kellett kétszer hívni. Fürgén felugrott, és anyóka lábaihoz telepedett. Azután ámuldozva, hol ökölbe szorított kézzel, hol elérzékenyülten hallgatta az anya, a fiú és az unoka történetét.

Alinda

A két gyermeket nem nyelte el a föld, szárnyuk sem nőtt, nem repültek el. Hanem az történt, hogy Lilliát a viszontlátás öröme után olyan gyengeség fogta el, hogy alig bírta emelni a lábát. Lorint is elgyötörte a kiállott lelki izgalom és a testi szenvedés, így negyedórai gyaloglás után megfelelő helyet kerestek, ahol biztonságban megpihenhetnek. Bár az ismeretlen jótevő sietésre ösztökélte őket, ehhez most nem volt

erejük. Az egyik százados fa roppant törzse mély, puha mohával bélelt üreget kínált. Ide húzódtak be mind a ketten. Nyílását hullott, leveles ágakkal takarták el. Nem sejtették, meddig aludtak. Álmukat a reggeli világosság és harsány, szörnyű szitkokkal tarkított kiáltozás űzte el. Nem tudták, hányan csörtetnek előre-hátra az erdőben. De a többi között felismerték Gurin rekedt és Landa éles hangját, s ez elegendó volt ahhoz, hogy lélegzetüket visszafojtva lapuljanak meg rejtekhelyükön. A nap már a fák csúcsán lebegett, éhségük is delet jelzett, amikor végre elült a tehetetlen düh lármája. A gyermekek még sokáig várakoztak teljes csendben, s csak azután merészkedtek eló rejtekhelyükről. A kényszerű pihenés és anyóka finom úti elemózsiája visszaadta erejüket annyira, hogy amikor ismét egymás mellett haladtak az úton, szívesen énekeltek volna, de az óvatosság csendet parancsolt rájuk.

– Eleinte nagyon féltem ott benn a fa odvában – szólalt meg Lillia. – Elképzelni sem merem, mit tesznek velünk üldözőink, ha megtalálnak bennünket. Ó, Lorin, milyen gonoszak az emberek!

– Én csak arra az egy emberre gondoltam, aki feloldozta kötelékeimet. Vajon mi a neve? A hangját mintha már hallottam volna valamikor. Mégsem tudom, ki lehet. Ha nem akart bántani, miért tört rám a többiekkel együtt? Érted te ezt, Lillia?

A királykisasszony oldalra hajtotta a fejét, és bocsánatkérő, hízelgő mosollyal nézett társára.

– Neeem... Hogyan is érteném? Hiszen te sem érted, pedig te okosabb vagy nálam!

Erre mindketten elnevették magukat. A lombok között gyors ütemű dalba kezdett egy madár.

– Bizonyosan azt akarja – mutatott rá Lillia –, hogy táncoljunk egyet. Ezt pedig mindenképpen meg kell tennünk ezen a mélybe lejtó ösvényen.

Hirtelen megragadta pajtása karját.

– Hallod? Újabb zene a tánchoz.

– A tenger hangja – felelt Lorin.

Valóban, a fák mögül egyre erősödő, ütemes moraj hallatszott. A messzeségből zúgva, fenyegetőn rohanó s a parton lágyan elsimuló hullámok idáig küldték hangjukat. Az ösvény már nem szaladt meredeken lefelé, lassan lejtett lépteik alatt. A fák ritkulni kezdtek, mintha a tenger közelségétől megriadva, védelmet keresőn visszamenekülnének az erdő árnyas, zizegő csendű sűrűjébe. Az utat elöntötte a nap oldott kéveként széthulló fénye. Szemet káprázató kék ragyogással feltárult a tenger.

A két gyermek széttárt karral futott a víz felé. Odaérve ledobálták felsőruhájukat, és belemerültek a tajtékos habokba. A víz nyitott tenyérrel előre-hátra paskolta, löktetaszította testüket. Fürdés után frissen felöltöztek, és farkasétvággyal fogyasztották el anyóka finom falatjainak maradékát. Azután ismét nekivágtak az útnak.

Balról a tenger kísérte lépteiket, jobbról pedig meglehetős távolságban kis falvak házai sorjáztak.

– Talán ott lakik Effiri is – szólalt meg Lillia. – Meglátogathatnánk.

– Szívesen tenném, de a lakott helyek veszélyt jelentenek – felelt Lorin. – Atyám bizonyosan futárokat küldött szét az országban, hogy felkutassanak bennünket. Ha reánk találnak, akkor te ismét Mona hercegnő felügyelete alá kerülsz.

– Nem, nem, nem! – kiáltott fel a királykisasszony, aki ennek a gondolatára is remegni kezdett a félelemtől. – Haza akarok menni a szüleimhez, és arra kérlek, maradj te is velünk!

– Megígértem, hogy elkísérlek Dorániába, de azután én visszafordulok, Lillia. Szeretem a szüleimet, akik a padra írt üzenet ellenére is nyugtalankodhatnak távollétem miatt, és nem akarom őket és hazámat elhagyni.

– Igazad van, és ne haragudj azért, amit az imént mondtam – kérlelte bűnbánó mosollyal pajtását Lillia.

– Látod azt az égre rajzolódó, halvány, hosszú hullámvonalat? – állította meg a leánykát Lorin. – Az már, úgy vélem, a Kincses-hegység. A túlsó oldalán hazád földjére lépsz, Lillia.

A királylány ugrott egyet, és megölelte pajtását.

– Hiszen akkor nemsokára otthon leszünk! – kacagott fel boldogan.

– Messze van még az a hegység, hidd el – mosolyogott a királyfi.

Lillia tréfás duzzogással nézett rá.

– Ugyan mit beszélsz! Ha kinyújtom a kezem, elérem a tetejét.

– Próbáld meg, csakugyan megérintheted-e.

Vidám beszélgetés közben teltek az órák. A nap tompa fényű, lilásrózsaszín, áttetsző ködökbe öltözve lassan lefelé csúszott az égen.

– Nemsokára besötétedik... – mondta halkan Lillia.

A királyfi körülnézett. A parton itt-ott piciny, deszkából tákolt halászkunyhókat, vízbe dugott orral pedig néhány hosszú, ormótlan ladikot látott.

– Úgy látszik, a kunyhók üresek, hiszen az ajtajuk nyitva áll. Behúzódhatunk valamelyikbe éjszakára, vagy akár egy ladikban is elalhatunk.

Most már lassabban baktattak. Lillia egyszerre panaszosan megszólalt:

– Éhes vagyok...

– Én is – vallotta be Lorin. – Most azonban egy kicsit koplalnunk kell. De nézz csak előre! Minél inkább megközelítjük a Kincses-hegységet, a tenger annál hátrább húzódik. Vagy inkább az út kanyarodik el a parttól. Úgy vélem, holnap délelőtt már ismét mezőn,

réten, fák között fogunk járni. Ha egyébbel nem is, gyümölccsel kedvünkre jóllakhatunk.

– Olyan hosszú ideig kell koplalni? – kérdezte kerekre nyílt szemmel Lillia.

– Meglehet. Hacsak nem repül a szánkba a sült galamb, finom, puha kenyérszeletekkel a szárnya alatt.

Ezen mindketten jót nevettek. De ajkukon elhalt a hang, mert egy korhadó, felfordított csónak tetején, háttal az eltávolodott tengernek, ülő alakot pillantottak meg.

A királykisasszony megtorpant. Alsó ajka lebiggyedt, és remegett a hangja.

– Félek... hátha megint rossz embert hozott elénk a sors... Térjünk más irányba...

– A magányos ember, már látom, egy nő. Remélem, semmiféle ártó szándéka nincs – súgta Lorin a királyleánynak. – Nézd, ő is észrevett bennünket, és elindult felénk.

Amikor egymás közelébe értek, láthatóvá vált, hogy a bánatos tekintetű, szenvedő arcú asszonytól nem kell tartaniuk. Magas, széles vállú teremtés volt, barna hajfonata koszorúként keretezte arcát. A nagy, sötét szemekből sugárzó szomorúság különös lágyságot kölcsönzött vonásainak. Karjaiban kendőbe bugyolált, öt év körüli fiúcskát tartott, egyik vállát duzzadt átalvető húzta le.

– Hova mentek, kis vándorok? – kérdezte mély, kellemes hangján.

Lillia megkönnyebbülten mosolygott rá, mintegy bocsánatot kérve, amiért megijedt tőle.

– A Kincses-hegység felé tartunk, asszonyom... Ó, milyen gyönyörű kisfiú... Az arca, mint a rózsa... Megnézhetem?

– Lázban ég, azért olyan piros... – felelt az anya, és ajka megremegett. – Az erdei anyókához viszem, azt mondják, mindenféle betegségre van orvossága.

– Nyugodjon meg, asszonyom, anyóka bizonyosan meggyógyítja a kicsit! – kiáltott fel lelkesen Lorin. – Mi ott jártunk nála, ismerjük, így hát hihet nekünk.

– Bárcsak úgy lenne... és az én egyetlenemet is meggyógyítaná... Mondd, fiam, messze van még ide a kunyhója?

– Meglehetősen messzire, asszonyom. És ha figyelembe vesszük, hogy a kis beteg miatt meg is kell pihennie...

Az asszony megrázta szép, koszorús fejét.

– Nem pihenek hosszan, legfeljebb néhány percig, mint az imént. Reggelre ott akarok lenni az erdei házban.

– A házacska az erdőben van, egy virágos tisztás közepén – szólt közbe Lillia. – Anyóka nemcsak jó szóval, gyógyító kenőcsökkel, de finom falatokkal is megkínálja látogatóit.

Lillia mélyet sóhajtott, utána pedig kezét a gyomrára szorítva nyelt egyet, és bánatosan pislogott.

Az asszony egy pillanatra elmosolyodott. Óvatosan letette az alvó gyermeket, és átalvetőjéből tiszta szőttesbe kötött ennivalót vett elő.

– Ízletes falatokkal Alinda is szolgálhat. Üljetek le, és fogyasszatok belőle annyit, amennyi tetszik.

Amíg a gyermekek ettek, Alinda megtöltötte Lorin tarisznyáját.

– Önnek így nagyon kevés marad – tiltakozott Lorin.

– Hoztam én bőven ennivalót – nyugtatta meg az asszony. – Elég lesz visszafelé is.

Kisvártatva ismét megszólalt:

– Nem tanácsolom, hogy ezen az úton haladva keljetek át a veszélyes bérceken. Sokkal okosabban teszitek, ha elhagyjátok ezt az ösvényt, balra tértek, és átvágtok valamelyik községen. Ilyen módon hamarosan eléritek az országutat. Ha azon igyekeztek tovább, gyorsabban érkeztek el a hegységhez, és kényelmes átjárót találtok rajta, amennyiben el akarjátok hagyni az országot.

– Köszönjük a jó tanácsot – válaszolt Lorin.

Meglepetve látta, hogy Alinda ültében most is hátát mutatja a tengernek, ha meg szemközt kerül vele, elfordítja a fejét.

– Jól látom, hogy nem szeret a tengerre nézni, asszonyom? – kérdezte szinte akaratlanul.

– Jó megfigyelő vagy. Valóban nem kedvelem a tengert – felelt fojtott hangon Alinda.

– A part közelében lakik, és mégsem kedveli? Miért?

– Valaha nagyon szerettem – mondta hosszú szünet után az asszony. – De most, hacsak lehet, nem nézek rá.

Megint elhallgatott, azután váratlanul megkérdezte:

– Honnan jöttök?

– A főváros környékéről – felelt óvatosan Lorin.

Alinda látható izgalommal tette fel a következő kérdést:

– Hallottátok-e hírét valaha Ewin grófnak, s nem tudjátok, kegyvesztett-e még?

A két gyermek meghökkenve nézett össze. Miért törődik Alinda a gróffal, és miért fontos számára a nagyúr sorsa?

– A gróf, úgy tudom, él, de a király, aki ellen súlyos bűnt követett el, kizárta kegyeiből – felelt végül Lorin.

– Ha a gyermekem felgyógyul, nem várok tovább. Hosszú útra kell indulnom, hogy felkutassam a grófot – mondta mély sóhajjal, szinte csak önmagának Alinda.

– Ha tudná, asszonyom, milyen kíváncsivá tett bennünket! – kiáltott fel Lillia.

– Jól látom, hogy nem csupán gyermekéért aggódik – mondta Lorin. – Ha tudnám szomorúságának okát, talán... talán nem is olyan sokára... segítségére lehetnék.

– Te... te segítenél rajtam, fiacskám? – Alinda megsimogatta Lorin szőke haját. De mosolyát mindjárt mély komolyság váltotta fel, és így szólt a figyelő gyermekekhez: – Jól van, teljesítem kéréseteket. Bár veszélyes szavakat mondok, amelyeket eddig gondosan őriztem a lelkem mélyén.

Nemsokára három esztendeje annak, hogy a tengeren elsüllyedt egy hajó, amely Ewin gróf felügyelete alatt a Kincses-hegyekből kibányászott aranyat szállította a királyi kincstárba. Férjem, aki gyöngyhalász volt, s a kagylókért nap mint nap lemerült a tengerfenékre, azt a parancsot kapta a gróftól, hogy hozza fel a mélyből az aranyrögöket. Férjem becsülettel elvégezte feladatát, s ezért a gróftól busás jutalmat kapott. Boldogan készültünk arra, hogy rozzant kunyhónk helyett csinos kőházat építsünk, de még hozzá sem kezdhettünk a munkához, amikor egy éjszaka három ember tört reánk. Engem leütöttek, férjemet pedig elhurcolták. Úgy tetszett nekem, hogy az a férfi, aki ökölcsapást mért a fejemre, a Fekete Herceg katonáinak egyenruháját viseli. Így tehát nem mertem panaszt tenni ellene, hiszen sokan tudják és vallják, hogy ő az igazi, a tényleges uralkodó. Nem tehettem mást, mint hogy hallgattam, és dolgoztam tovább, hogy elárvult fiacskám és a magam életét fenntarthassam.

Ezen a héten azután hírt kaptam a férjem, Golarik felől. Ennyi időbe telt, míg üzenetet sikerült hozzám eljuttatnia. Ebből megtudtam, hogy a Fekete Herceg foglya, aki avval vádolta Ewin grófot a király előtt, hogy a kincses hajó rakományának egy részét szándékosan a víz alatt hagyta, és azt később a maga kastélyába szállíttatta el. Férjem azonban tanúsíthatta volna, hogy az aranyrögöket az utolsó darabig felszínre hozta. Ezért kellett tehát a herceg várának sziklabörtönébe zárni, hogy el ne árulhassa ezt a gazságot. Minthogy férjem él, és ártatlanul szenved, mindent meg kell tennem kiszabadulásáért. Nem félek többé a hercegtől sem. Eleget tudok róla ahhoz, hogy félelmemet a megvetés és a bosszú érzése váltsa fel. El is indultam volna már a fővárosba, ha az én egyetlen fiacskám meg nem betegszik. Így elébb az erdei anyókát keresem fel, és ha ő meggyógyítja...

– Ebben bizonyos lehet, asszonyom – vágott közbe lelkesen Lillia. – És ne aggódjék, bizonyára sikerül majd találkoznia Ewin gróffal. Ami pedig a Fekete Herceget illeti, én mindig féltem tőle, mert amikor ránéztem...

Lillia itt zavartan elhallgatott, mert észrevette, hogy többet mondott a kelleténél. Alindának azonban nem maradt ideje a töprengésre, hol hallhatta-láthatta ez a kisleány a nagy hatalmú herceget, mert most Lorin szólalt meg, akit valósággal feldúlt az elhangzott történet:

– Nem is sejti, asszonyom, milyen jól tette, hogy kiöntötte előttünk a szívét. Olyan dolgokat beszélt el, amelyek megmutatták a herceg sebezhető pontjait. Alig várom, hogy ez az ügy a király tudomására jusson. Ez is bizonyítani fogja előtte, hogy méltatlan személynek adta át hatalmát.

– Talán te beszéled el férjem történetét a királynak? Hát ki vagy te, fiam? – kérdezte csodálkozva Alinda.

– Nem úgy értettem, asszonyom, hogy én mondom el neki, mi történt férjével, Golarikkal – sietett a csorbát helyreütni a királyfi. – Hanem Ewin gróf, aki mindent elkövet majd, hogy a felség elé jusson, és tisztázza magát a koholt vád alól.

– Ti kedves, jó gyermekek vagytok, reményt adtatok nekem – mondta megindultan a gyöngyhalász felesége. Karjára vette alvó fiacskáját. – Búcsúzzunk el egymástól. Ég veletek, kedveseim!

– Remélem, hogy találkozunk még – szipogta elérzékenyülten Lillia.

– Remélem, leánykám. S hiszem, akkor már nem fordulok el keserűen a tengertől, amely eddig szüntelenül arról beszélt nekem, hogy nincs kit hazavárnom.

– Így lesz, asszonyom, érzem, hogy így lesz – mondta Lorin megindultan. – A viszontlátásra!

Alinda elindult az erdő felé. Ha tudta volna, hogy anyóka hajlékában nemcsak a sóvárgott orvosságot kapja meg gyermeke számára, hanem Ewin gróffal is találkozik, akkor még inkább meggyorsította volna lépteit.

Lillia boldogan nevetett fel.

– Milyen jók az emberek, Lorin! Remélem, anyóka hamarosan meggyógyítja a kicsit, Golarik is kiszabadul hosszú fogságából, és a sokat szenvedett házaspár újból boldog lesz.

– A herceg sziklavárából eddig nem sokan szabadultak ki – felelt komolyan Lorin. – De ha atyámmal újból találkozom, felelek érte, hogy megürül a sziklabörtön!

Lorin továbbindult, de Lillia megállította:

– Ne erre menjünk, kedves Lorin. Hiszen hallottad, hogy ezen a részen milyen nehéz átjutni Dorániába. Forduljunk inkább balra, amint azt Alinda tanácsolta. Ha átvágva a falun, kijutunk az országútra, gyorsabban érjük el a hegységet, és könnyebben kelhetünk át rajta.

– Attól tartok, hogy a határ menti falvakban már keresnek bennünket.

– Hiszen már itt az alkony. Mire a faluba érünk, leszáll az éjszaka, aludni tér mindenki. Reggelre pedig már messze járunk a lakott helyektől. Én úgy félek a hegyi úttól, talán ismét szakadék állja utunkat, s akkor mitévők leszünk? Menjünk a kényelmesebb átjárón... – duruzsolta kérőn a királyleány. Végül is Lorin megadta magát.

– Jó, forduljunk a falvak felé. Talán neked van igazad.

Néhány lépés után kitaposott ösvényre leltek, ami az egyik falu felé vitte őket. Fejük fölött sűrű egymásutánban bukkantak elő a csillagok. Hátra- hátratekintve már csak érezték, de nem látták maguk mögött a roppant víztömeget, amelynek hangja lágy zsongássá csitult, majd egészen elhallgatott.

Úgy tetszett, a falu egyre fürgébben közeledik feléjük a csillagfényben. Éjféltájt már eléjük is toppantak az első, fehér falú, sötétségbe merült házacskák. Csak egyetlen, a

többi közül kimagasló emeletes házban égtek a gyertyák. A két gyermek arrafelé igyekezett. Elébb körüljárták az épületet, majd felkapaszkodtak a kerítésre. Betekintettek a nagy, négy szögű udvarra, amelynek mélyén fedeles szín és istálló húzódott meg, ahonnan elnyújtott lónyerítés hallatszott.

– Jaj, nézd, milyen óriási vadállat áll ugrásra készen az udvar közepén! – ijedezett a király leány. – Hatalmas szarvát előrenyújtja, hogy felnyársaljon bennünket.

– Ó, te gyáva! – nevetett Lorin. – Nem fenevad az, hanem úti-hintó, amelyből kifogták a lovakat.

Ebben a pillanatban egy alak emelkedett fel az istálló ajtaja mellől. Hangosan ásított, és nagyot nyújtózva ropogtatta meg csontjait.

Lorin megragadta a királykisasszony karját.

– Nézd csak, nézd azt a férfit! Úgy tűnik, a Fekete Herceg emberei közül való... Bárcsak erősebb lenne a holdfény, és jobban láthatnám a ruháját...

A tornác felől most vastag hang hallatszott:

– Ne ásítozz, hé! Mintha a kerítésen be akarnának mászni néhányan a koszos falusiak közül... Idáig hallom a pusmogásukat!

– Még hogy pusmognak! Nem volt itt egy árva pisszenés se!

– Nem hallottad, mert megint elszundítottál, fogadom! Emlékezhetsz, az előbbi faluban hány napba telt, míg sikerült megcsináltatnunk a kocsi tengelyét.

– Ej, inkább urunk betegsége miatt maradtunk ott oly sokáig – dörmögött az őr. – No de mindegy most már. Kerüljük meg a fogadót. Örök életére megemlegeti a találkozást, aki a markomba kerül!

– Jaj, szaladjunk, fussunk... – suttogta remegő hangon Lillia.

– Félek, nem akarom, hogy a kezükbe jussunk.

– Ha szaladnánk, utolérnének a hosszú lábaikkal – súgta vissza Lorin. – A vendégfogadó előtt terebélyes fákat láttam. Felmászunk valamelyikre, ott nem találnak reánk.

Lábujjhegyen a szélső fáig osontak, és néhány pillanat múltán már a törzs közepe táján csücsültek, egy majdnem vízszintesen kinyúló ág tövében. A nehéz, csizmás lépések alattuk döngtek el, és nemsokára már ismét csend borult a házra. Csak a veszély elmúltával vették észre, hogy egy vonalba kerültek az emelet kivilágított ablakaival. Az egyiknek félig elhúzták a függönyét, úgy látszik, a vendég friss levegőre vágyott. A szoba lakója ott ült az asztalnál, ahol, mint látszott, elnyomta az álom. Hátrahajtott feje a szék magas hátának támaszkodott, elernyedt vonásain kimerültség és szenvedés rajzolódott ki.

A királyfi csaknem felsikoltott, amikor megpillantotta a szendergő férfit.

– Atyám! – tört fel belőle határtalan megdöbbenéssel.

– A király! – suttogta pajtása elakadó lélegzettel.

– Ó, Lillia, csak ebben a pillanatban értettem meg, hogy szökésemmel milyen fájdalmat okoztam neki, s hogy ő mennyire szeret engem! Hiszen nem fiatal már, állandóan betegeskedik, és mégis elindult felkutatásomra. Ha otthon is éreztetik velem szüleim nagy szeretetüket, akkor minden másképpen történik. Nézd csak ezt az arcot, milyen sápadt, milyen elgyötört... Mennyire sajnálom apámat, és mennyire szeretem!

– Itt maradsz... nála? – Lillia hangja remegett, s az ő szemét is, akárcsak a királyfiét, elfutotta a könny.

Lorin csillapítón megsimogatta a kezét.

– Ne nyugtalankodj. Szavamat megtartom, hazáig kísérlek. Már csak azért is, mert ha atyám nem talál reánk, akkor úgy lehet, sőt bizonyos, hogy átkél a hegyeken, és

utánunk jön Dorániába. Ha atyád és ő... találkoznak, akkor... akkor talán meg is barátkoznak. Akkor pedig igazi béke születik Torania és Doránia között.

– Bárcsak így lenne! – Lillia már mosolygott, és összecsapta a kezét. – Ha ők ketten megbékülnek, talán még a büntetéstől sem kell félnünk. De hová mész, Lorin? – ijedezett, amikor látta, hogy Lorin, miután letört egy gallyacskát a fáról, előrekúszik a kinyúló ágon.

– Nem mehetek tovább anélkül, hogy meg ne csókolnám atyámat. Várj türelemmel, mindjárt visszatérek.

Az ág végéig csúszott, ahonnan ügyesen és alig ütve zajt, az ablak párkányára huppant. Várt egy keveset, s mivel a király nem ébredt fel, beugrott a szobába. A friss ágat édesapja mellére tette. Majd föléje hajolt, és megcsókolta sápadt homlokát. A király megmoccant, és alig észrevehetően elmosolyodott. Lorin még egyszer föléje hajolt, azután nesztelenül kilépett az ablakon. De mielőtt elkapta volna az ág végét, megnyílt a szoba ajtaja, és a Fekete Herceg lépett be rajta. A királyfi az ablakpárkányon a függöny árnyékába húzódott, és szinte szoborrá merevedett. A herceg odalépett a karosszékhez, de mielőtt keze az alvó vállához ért volna, VII. Vallon felébredt. Kitágult szemmel nézett kancellárjára.

– Mi az, már itt a reggel? Újabb bajt jelent, hercegem?

– Alig múlt éjfél, felség. Elszunnyadt a nyitott ablaknál, ami cseppet sem veszélytelen dolog.

– Oly meleg az éjszaka. Nem árthat a beáramló levegő.

– Nem a levegőtől óvom én felségedet, hanem „hű alattvalóitól". – Az utolsó két szót Tomir metsző gúnnyal ejtette ki. A király lehorgasztotta a fejét. Ebben a pillanatban észrevette mellén Lorin ajándékát. Megragadta és felemelte az ágacskát.

– Nézze, nézze csak, herceg. Amikor elaludtam, még nem volt sehol, most meg...

– Valószínűleg a szél sodorta be, felség.

A király tűnődve nézte a friss, leveles ágat. És amíg nézte, fiára kellett gondolnia. Szenvedő arcát megint a kancellár felé fordította.

– Szüntelenül afölött töprengek, hercegem, hogyan lehetséges, hogy nem találunk olyan emberre, aki fiamról tudna valamit. A józan elme azt mondja, hogy a gyermekek Doránia felé vették útjukat, sőt minden valószínűség szerint már oda is érkeztek. Bármilyen szívtelen is a nép, mégis kellene legalább egy személynek akadnia köztük, aki megszán egy kétségbeesett apát.

Tomir kiegyenesedett. Most, igen, most megint jó alkalom kínálkozik arra, hogy lesújtson erre a hatalmában vergődő emberre. A királyfi már útban van a sziklabörtön felé, s vele együtt Ewin gróf és a díszes házaspár. Most már csak a király van hátra, fel kell bőszíteni, hogy Dorániába érve tüstént sértse meg I. Eddint.

Amikor a kancellár idáig ért gondolataiban, sötét szeme diadalmas fénnyel villant fel, és ura füléhez hajolt.

– A nép hallgatásában semmi titokzatosság nincs, felség. A királyfi, kit Tarabul és más személyek felbiztattak, meg akarja nyerni a nép kegyét. Ki tudja, milyen ígéreteket tett, hogy ne árulják el, hogy engedjék simán az őt céljaihoz segítő Dorániába jutni?

A királyfi, ki egyre feszültebben figyelt, alig állta meg, hogy vissza ne térjen a szobába, és neki ne ugorjon a hercegnek. De mégsem tette, hiszen ha így cselekszik, Lillia nem jut haza, és VII. Vallon sohasem hinné el, hogy Lilliát nem tulajdon szülei biztatták a szökésre. Igen, Dorániába kell érniük. Akkor apja is kénytelen lesz követni őket, és ha megtudja az igazat, tartós béke születik a két uralkodó és a két ország között.

– Tulajdon fiam törne ellenem? – hallotta apja ziháló hangját. – Máris ilyen konokul vágyna a hatalomra? Hallottam már ezt a vádat, a tények is bizonyítják, mégis oly nehéz elhinnem... Miért olyan mohó, miért türelmetlen? Hiszen tudja, hogy beteg vagyok... Nem kell már sokáig várnia, hogy elfoglalja helyemet.

– Élj, apám, egészségben, és kormányozd országodat sok-sok esztendeig – suttogta a királyfi. – Bennem soha nem támad vágy arra, hogy téged elárulva, ellened lázadva, még életedben ülhessek a trónra.

– A gyermek olyan, akár a viasz – mondta odabenn a szobában Tomir. – Könnyen formálható, és szívesen hallgat azokra, akik hízelegnek neki. Minthogy én ehhez nem értek, így egészen a hitvány Tarabul befolyása alá került. Persze a lovagot a doránok és felséged ellenségei biztatták fel, de én hazatérésünk után kikutatom és megbüntetem őket, fogadom!

– Akár hízelgők hálózták be fiamat, akár nem, annyi bizonyos, hogy én nem szerethetem őt oly nyugodtan és boldogan, ahogyan a legszegényebb földmíves szeretheti a fiát. Ez a tudat jobban kínoz a betegségemnél is – mondta a király sötéten.

Levetette köntösét, és lefeküdt. A herceg betette az ablakot, és mély meghajlás után kifelé indult.

Akkor váratlanul megszólalt a király, s hangjában különös el-érzékenyülés bujkált:

– Adja ide azt a letört kis gallyat, hercegem... olyan üdítő az illata...

A harmatos levelek lehűtötték a király homlokának forróságát. És most először támadt fel az uralkodóban valami megmagyarázhatatlan idegenkedés a herceg ellen. Oly megdöbbentő volt az, amivel az apa előtt vádolta a fiút! Lehetséges-e, hogy egy gyermek a fővárostól Dorániáig tartó hosszú úton ily következetesen mossa el a hátrahagyott nyomokat? Hogy falvak sorát lázítsa fel, és hallgatást parancsoljon mindenkire? Vagy azért nem beszélnek a falusiak, mert nincs mit mondaniuk? De ha nem jártak erre, hol lehetnek most a gyermekek?

Ilyen töprengések között aludt el VII. Vallon. Bár egyik kérdésére sem kapott feleletet, álma mégis nyugodtabb volt, mint máskor. Még a reggeli nagy kiáltozásra sem ébredt fel, amikor a kocsis felfedezte, hogy a lovakat elrabolták az istállóból, ami újabb hosszas késedelmet jelentett. Talán azért aludt oly mélyen, mert arcát a gallyacskára fektette, és szüntelenül érezte a levelek érintését és illatát.

A kincskeresők között

A királyfi addig maradt az ablakpárkányon, míg édesapja le nem feküdt, és az ő szívének nyugtalan dobogása le nem csillapodott. Akkor felhúzódzkodott az ágra, és mindent elmondott Lilliának.

– Ó, a herceg még annál is gonoszabb, mint amilyennek hittem! Mi lesz velünk, ha a keze közé jutunk? – rémüldözött a királyleány, és úgy remegett, hogy majdnem lepottyant a helyéről.

– Ettől ne félj. Visszatérünk az elhagyott útra, ahol Golarik, a gyöngyhalász feleségével találkoztunk. A pihenésről le kell mondanunk. Úgy hiszem, megérted, hogy mindenáron el kell jutnunk a szüleidhez. Az országút veszélyes lehet számunkra. Ha útközben elnyomna bennünket a fáradtság, a hintó könnyen utolérhetne.

– A királyfi lemászott a fáról, és lesegítette a leánykát is.

A már megtett úton elhagyták a falut. A hold most bővebben ontotta fényét a tájra, s a távolban, ahol a tengert sejtették, ezüstös pára lengett. Hajnal felé elhalványult a fenti ragyogás. A világoskék ég alja összemosódott a rokon színű tengerrel. S amikor a nap, aranyosra festve a távolodó vizet, lassan felemelkedett, egyszerre a lenti világ kezdett ragyogni. A föld, a fű, a Kincses-hegység sok-sok felfelé döfő orma és meghasadt, rozsdaszín oldala.

Az ösvény mindjobban elkanyarodott a tengerparttól. Harmatos füvet tapostak lábbelijükkel, és elszórtan álló fák köszöntötték őket, nyújtózkodó ágaikon pedig a felserkent madarak.

Most már sokkal lassabban haladtak, mint az éjszakai órák alatt. Lábuk, derekuk sajgott a fáradtságtól. Már teljes fénnyel sütött a nap, amikor a fáradt vándorok elé tornyosult a Kincses-hegység, amelynek kopárságát csak itt-ott enyhítette a bokrok, fák üde zöldje. Éles, szúrós kövek között, nagy kínnal kapaszkodtak felfelé.

Alig haladtak néhány métert, Lorin puha, száraz fűvel bélelt, tágas üreget talált. Ledőltek, és már aludtak is mély, álomtalan, pihentető alvással.

Nem tudták, mennyi időt töltöttek rejtekhelyükön. Hirtelen és egyszerre ébredtek, s bámulva néztek körül. Jól emlékeztek arra, hogy egy szűk nyílású, homályos üregben húzódtak meg, most pedig kinn feküdtek a szabadban, gyér fűvel borított talajon, egy megdőlt szikla árnyékában. Fülüket hangos beszéd lármája ütötte meg, bizonyosan az szakította szét álmukat is. Mindjárt ezután négy férfit pillantottak meg, akik néhány lépésnyi távolságban üldögéltek. Izmos, jól megtermett férfi volt az első, aki kezével göndör, szénfekete szakállában babrált. Dús, gyapjas haja alacsony homlokába hullott. Mellette javakorabeli férfi ült, csaknem olyan izmos, mint amaz, de ültében is látszott,

hogy magasabb nála. Szeme különös fénnyel világított ki barnára égett, korai redőktől felszántott arcából. A nyugodt kék szemek szelíd kifejezésével ijesztő ellentétet mutatott a szigorúan összezárt száj, két sarkában kemény redőkkel, amelyeket valami csillapíthatatlan harag véshetett oda. A harmadik bodros hajú legény volt. Kerek fejét, amikor még puha volt a csontja, mintha összenyomta volna valaki, úgyannyira, hogy alig maradt álla és homloka, székében az arca annál jobban kikerekedett. A sárgás színű, szokatlan nagy farkasfogakat minduntalan kimutatták duzzadt ajkai, amelyeket a gyakori vigyorgás szinte a füléig húzott. A negyedik szikkadt testű, horpadt arcú, borostás férfi volt, leeresztett szemhéja mögül leselkedó pillantással nézett mindenre, mindenkire.

A gyermekek dobogó szívvel nézték a négy férfit, kik oly váratlanul jelentek meg előttük.

– Nézd csak, Gazda, vendégeink végre fel méltóztattak ocsúdni – kacagott az első. – Jobban értenek a szundikáláshoz, mint Farkasfogú, meg se moccantak, amikor kihoztuk őket a világosságra.

– Mondtam, hogy csiklandozzuk meg a talpukat egy kis parázzsal – vigyorgott Farkasfogú. – Igaz, Pislogó?

– Így jobb, legalább volt időnk megfigyelni őket – mondta fátyolos hangján a Pislogónak nevezett negyedik, s félig lehunyt szemhéja alól gyors, leselkedő pillantást vetett a gyermekekre.

Farkasfogú vihogni kezdett, de a Gazdának nevezett férfi ráförmedt:

– Elhallgass, ostoba! – Azután a fekete szakállúhoz fordult. – Minthogy a gyermekek felébredtek, továbbmehetünk, Gyapjas. Úgy látszik, kipihenték magukat.

– Persze nekünk várakozni kellett, amíg ők aludni méltóztattak – mondta hízelgő, mégis fenyegető hangon Pislogó.

– Ti választottatok meg vezéreteknek – szólt a kék szemű férfi, és összeráncolta homlokát. – Jól tudjátok, hogy nélkülem nem mehettek semmire. Tehát engedelmeskednetek kell.

A nyugodt, kemény hang megtette a hatását. Csend lett, és Gazda most a gyermekek felé fordult.

– Kik vagytok, és hová igyekeztek? – Mielőtt azonban bármelyikük is válaszolt volna, Gyapjas durván rájuk kiáltott:

– Keljetek fel, ha Gazda szól hozzátok!

Lillia mindjárt elpityeredett. Lorint is meghökkentette a nyers hang, de erőt vett magán, és a kék szemű férfihoz fordulva így felelt:

– Uram, bennem is van annyi illemtudás, hogy ne fekve beszéljek egy koros férfival. Engem Rinnek hívnak, a társnőmet pedig Liának. Dorániába tartunk. Hogy hová és miért, ezt nem mondhatom meg. Bízom abban, hogy számíthatunk az önök segítségére.

Gyapjas combjait csapkodva, fékevesztett nevetésben tört ki.

– No, régen hallottam már ilyen cifra szavakat! „Uram... önök... bízom a segítségükben...” Meg kell szakadni belé!

– Nyughass! – szólt rá Gazda, azután Lorinhoz fordult. – Előttünk nem titkolózhatsz. Módunk van arra, hogy kihúzzuk belőled, amit tudni akarunk. De erről majd később ejtünk szót. Most pedig előre, úrfi! És te is, kisasszony!

A figyelő férfiak elégedetten morogtak. Azután felcihelődtek, átalvetőjüket a vállukra emelték, és nekivágtak a felfelé vezető útnak.

A gyermekek kőről kőre ugrálva, eleinte könnyedén haladtak. De ahogyan múlt az idő, egyre fáradtabban emelték a lábukat. A táj is mind kopárabbá, ridegebbé vált. Lillia már csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudott a meredeken felfelé kapaszkodni, miközben halkan sírdogált.

– Támaszkodj rám – súgta neki a királyfi, bár az ő ereje is a vége felé járt.

– Lám csak, milyen nagy gavallér az úrfi – vigyorgott Farkasfogú.

Végre Gazda jelt adott, s a csapat letelepedett a kis fennsíkon, amelyet csúcsos sziklák fogtak körül. Farkasfogú és Pislogó száraz ágakat szedtek össze, és tapló meg kova segítségével meggyújtották. Gyapjas nyers húst vett elő a tarisznyából, és szétosztotta társai közt, azután ki-ki nyársra húzta a maga részét. Nemsokára kellemes illat terjengett a tűz körül.

A jó szag felélénkítette Lilliát.

– Éhes vagyok... – súgta panaszosan Lorinnak, abban a reményben, hogy a többiek is meghallják.

– Én is éhes vagyok – felelt Lorin, és beleszimatolt a levegőbe.

Mindjárt ezután Gazda a társaihoz fordult, és ujjával a gyermekekre mutatott.

– Nekik is enniük kell, hogy erejük legyen a munkához.

– Dolguk pedig lesz bőven – nevetett Gyapjas, s a szeme vidáman felvillant.

Lillia félénken nézett Gyapjasra, s miközben Lorinnal együtt átvette a feléjük nyújtott húst és kenyeret, fejét kissé félrehajtotta, és mosolyogva rebegte, abban a reményben, hogy meglágyíthatja a gyapjas hajú férfi szívét:

– Köszönjük, uram... igazán nagyon köszönjük, uram...

Gyapjas felkacagott, s a többiek felé fordult.

– Halljátok? „Köszönöm, uram." Ez a lány meg a pajtása értik a módját. Megtanulhatjuk tőlük, hogyan kell rangosabb körökben viselkedni, hogyha majd gazdagok leszünk.

Lorin felugrott. Az ijedt leányka hasztalan kapta el a kabátja szélét.

– Miért csúfolnak bennünket? – kérdezte kipirult arccal. – Mi udvariasan beszélünk önökkel, mint nálunk sokkal idősebb férfiakkal illik. Inkább segítsenek bennünket, hogy mielőbb átkelhessünk a hegygerincen, Dorániába.

Lorin bátor szavait meglepett csend követte. Ebbe a csendbe hullott bele súlyosan Gazda nyugodt, erős hangja:

– Számotokra itt megszakad az út. Nem mehettek tovább. Erről le kell mondanotok örökre.

– Örökre! – visszhangozta kárörvendően hunyorogva Pislogó és vidám vihogással Farkasfogú.

– Örökre? – kérdezte Lorin. – De miért tartanának itt bennünket?

– Miért? Azért, úrfi, mert aki velünk találkozott, annak számára megszűnt a világ.

– Jaj, drága anyám, apám... hát csakugyan nincs viszontlátás?! – jajdult fel Lillia.

Gazda hozzálépett, megragadta a vállát, s miközben beszélt, melle úgy járt, akár a fújtató.

– Hallgass! Azt mondom, hallgass! Ezeket a szavakat többé ki ne ejtsd a szádon, mert megkeserülöd! Más gyermekekről is tudok rajtad kívül, akik nem találkozhatnak apjukkal. Itt maradtok!

Szája sarkában még jobban elmélyedtek a kemény ráncok, homloka redőkbe gyűrődött, arca eltorzult.

– Ha megmagyarázná, uram, hogy miért... – kezdte Lorin.

– Azért, hogy el ne árulhass bennünket azoknak, akik ideküldtek kémkedni! – ordított közbe teljes indulattal Gyapjas.

– Kik küldtek volna ide kémkedni? – csodálkozott a királyfi.

– Kik? Hát a Fekete Herceg fogdmegei! – kiáltotta Gyapjas.

Lorin a kék szemű férfihoz fordult.

– Uram, minthogy társai önt gazdájuknak nevezik, önhöz fordulok. Mi ketten éppen úgy gyűlöljük a Fekete Herceget és embereit, mint önök. Szavunkat adjuk, hogy soha senkinek nem teszünk említést arról, hogy kikkel találkoztunk a hegyekben.

– Egy magadkorú gyermek akkor is fecseg, ha esküt tett a hallgatásra – mondta komoran Gazda.

– Nem hisz nekünk? – szepegett Lillia. – Akkor hát mi sohasem láthatjuk viszont apánkat és...

– Hallgass! – rivallt rá Gazda. – Mit törődöm én a ti apátok fájdalmával? Meg a tiétekkel? Ti talán törődtök... – Elharapta a szót, arca megvonaglott. Tekintete, amint Lorinra nézett, hideg és kifürkészhetetlen lett. – Lásd, igazam van. A leány szüntelenül fecseg, pedig az imént tiltottam meg neki, hogy e szavakat a szájára vegye.

Lorin rezzenés nélkül viszonozta Gazda tekintetét.

– Lia nem fecseg, csupán arról beszél, ami szüntelenül foglalkoztatja. De vajon megmondta-e, miért kell, miért akarunk Dorániába menni? Ezt egyikünk sem árulta el. Mi tudunk titkot tartani, uram.

Gazda meglepetéssel nézett a kipirult arcú fiúra, akinek tartása most szinte férfias erélyt mutatott.

– Elég volt a beszédből! – szólalt meg végül röviden és szigorúan. – Ideje már aludni. – A többiekhez fordult. – Adjatok takarókat foglyainknak, és heverjetek le ti is. Korán reggel munkához látunk. Frissen kell ébrednünk.

A négy férfi, úgy látszik, nem először éjszakázott itt, mert mindegyik keresgélés és tétovázás nélkül dőlt le a maga helyére. A gyermekek kissé távolabb, a kihamvadt tűz közelében helyezkedtek el.

– Mi lesz velünk? – suttogta Lillia.

– Meg kell szöknünk – felelt halkan Lorin. – Még nem tudom, hogyan, de megszökünk. Most aludj, pihenj, mert a szökéshez nemcsak jó terv és alkalom, hanem erő is kell.

Lorin nemsokára mély álomba merült. Lillia is elszunnyadt, de egy különös, jajgatáshoz hasonló hang felriasztotta. Kibújt a takaró alól, és riadtan nézett körül. A fölötte magasodó hegy tömege sötét, határozott vonalakkal rajzolódott ki az acélkék égre. A mennyboltozat roppant kupolája a fehér fényű csillagokkal most megközelíthetetlen közönyt árasztott. A természet hallgatott, és ebben a némaságban ismét megszólalt az a hang, amelyik Lilliát felébresztette. A fojtott, mélyről felszakadó jajongást szinte ijesztően felerősítette az éjszaka csendje.

Lillia szívdobogva hallgatózott. Talán rajtuk kívül más fogoly is van itt, és az nyög, az szenved elzárt sziklabörtönében?

De nem, valahonnan a közelből jön a hang, oly szívet tépőn, hogy Lillia meg sem gondolva, mit cselekszik, elindult a hang irányába.

Egyszerre megtorpant. Lábainál Gazda feküdt. Igen, *ő* jajgatott oly gyötrelmesen, mintha álmában tüzes vassal kínozták volna. Homlokán verejték csillogott, eltorzult arca olyan fájdalomról beszélt, hogy Lillia elfeledkezett a félelméről, letérdelt melléje, és kezével könnyedén megsimogatta az alvó homlokát s kínlódva emelkedő-süllyedő mellét. Gazda felsóhajtott, olyanformán, mintha lelkében kínzó görcs oldódott volna fel. Erős kezével átfogta Lillia csuklóját.

– Méla... gyermekem!

Lillia ki akarta szabadítani a kezét. Erre a mozdulatra Gazda kinyitotta a szemét, és felült. Belenézett a leányka föléje hajoló arcába és részvéttől könnyes sötét szemébe.

– Miért jöttél ide hozzám? – kérdezte megváltozott, szigorú hangon.

– Mert... mert ön, uram... olyan nagyon nyögött,... és... és annyira sajnáltam...

– És kíváncsi is voltál, igaz?

– Persze – ismerte be Lillia. – De úgy fájt a szívem az ön jajgatásától. Kérem, ne nehezteljen reám. És... és engedje el a kezemet.

– A kezedet? – Gazda csak most vette észre, hogy teljes erejéből szorítja a királykisasszony csuklóját. Szinte durván lökte odébb. – Menj... menj hát, és aludj tovább.

Lillia a helyére surrant. Maga sem tudta, miért, de már nem félt sem a néma éjszakától, sem Gazdától, aki csendben feküdt, és nyitott szemmel nézett fel az égre.

Másnap korán felcihelődtek. Gazda még komorabb volt, mint eddig, szeme alatt a fekete árnyékok az átvirrasztott éjszakáról beszéltek. Három társa annál élénkebbnek látszott. Sietve lépkedtek, és lázas izgalom vett erőt rajtuk. Alig két-három órai kapaszkodás után ott, ahol az út lapos térséggé szélesedett, egy nagy üreg bejáratánál megállapodtak.

– Készüljünk neki a munkának – szólt villogó szemét körbejártatva Gyapjas. – A fiú és a leány velünk jön a tárnába, ők beleférnek azokba a szűk hasadékokba is, ahová mi nem tudunk benyomakodni, és kihordják a levert köveket.

– A leány kinn marad – rendelkezett szárazon Gazda.

Gyapjas felhorkant:

– Úgy? Talán dísznek hoztuk ide? Ha itt van, akkor törje magát, mint mi! Ha nem teszi, akkor jobb, ha letaszítjuk a szikla tetejéről!

Gazda megrázkódott, sápadt arca még fakóbbra vált.

– Azt mondtam, a leány kinn marad – ismételte meg kemény, hideg hangon. – Egyikünk mindig a napvilágon dolgozik, így hát nem szökhet meg tőlünk.

– Hát felesleges kölönc legyen rajtunk?! – ordított szikrázó szemmel Gyapjas. – Ha neked nem is sürgős a gazdagság, nekünk sürgős, és ha ez a kisasszony napjában csak egy követ hoz ki a tárnából, avval is a mi vagyonunkat növeli!

– Úgy van, jól beszél! – kiabáltak a többiek.

Gazda rendíthetetlen nyugalommal állt a hangzavar közepén. Mikor a lárma elült, így szólt, miközben világoskék szemével hidegen nézett társaira:

– Tudom jól, pénzre, gazdag életre, vagyonra vágytok. Ismét eszetekbe juttatom, hogy egyedül én értek közületek ahhoz, hogyan kell az aranyat a kövekből kivonni. Te, Gyapjas, pedig ne merészelj többé olyan szavakat kiejteni a szádon, hogy taszítsuk le foglyunkat a szikláról. Üldöznek, vérdíjat tűztek ki a fejemre, akárcsak a tiétekére, de mégsem vagyok gonosztevő, aki egyik bűnét a másikkal tetézi.

Gyapjas nem sokáig állta Gazda tekintetét. Váratlanul harsányan, teli torokból felkacagott.

– Nézzétek csak, haragszik a Gazdánk! Ugyan miért? Hiszen jó cimborái vagyunk mi neki, nem igaz? Ha úgy akarja, maradjon kinn a leány!

Gazda egyszerre könnyű érintést érzett a karján. Lorin állt előtte.

– Uram – mondotta komolyan –, társainak semmi kára nem lesz abból, ha Liát nem visszük be a tárnába. Én helyette is dolgozom majd, amennyire tőlem telik.

A kék szemű férfi belenézett a királyfi nyílt, tiszta arcába, azután elfordult, és érdes hangon felkiáltott:

– Munkára!

A királyfi levetette zubbonyát és ingét, majd Gyapjas, Farkasfogú és Gazda kíséretében, csákánnyal és kosárral a kezében, eltűnt a tárna nyílásában. Pislogó kinn maradt, s a távolabb fekvő kőrakások mellett kezdett dolgozni. Figyelmesen megvizsgálta az ott heverő köveket, s amelyikben aranyos erezet csillogott, azt külön halomba rakta. Kisvártatva rászólt a királyleányra:

– Az üreg mellett, ahová a pokrócokat tettük, kisebb mélyedést találsz. Vedd ki onnan a tömlőket, azután indulj el jobbra, ott megtalálod a patakot. Hozz vizet, hogy ihassunk, és megfőzhessük az ebédet. Lódulj!

Lillia engedelmeskedett. Nemcsak a parancs ösztönözte sietésre, hanem a reménység is. Hátha ott, ahol a víz fakad, út nyílik számukra. De amikor a magasból induló, kőről kőre zuhogó kristálytiszta forráshoz érkezett, csalódottan sóhajtott. A víz mély szakadékba ereszkedett, itt meg sem lehetett kísérelni a leszállást.

– Vidd valamelyik szikla árnyékába a vizet, meg ne melegedjék – rendelkezett Pislogó, mikor a leányka visszatért. – Azután hordj ide száraz gallyakat. Én meggyújtom a tüzet, te pedig főzz ebédet, nemsokára itt a délidő.

– De hiszen nem tudok főzni! – kottyantotta közbe a királykisasszony.

– Akkor is főzöl – folytatta Pislogó alattomos nyájassággal, amelynek mélyén fenyegetés rejtőzött. – A raktárból előhoztam a burgonyát, a húst, az edényeket. Láss hozzá szaporán, ne kelljen még egyszer mondani!

Nem is volt erre szükség. A királyleány visszaidézte emlékezetében mindazt, amit Landa konyhájában látott. Meggyújtotta az egymásra halmozott ágakat, a felakasztott vasláb horgára akasztotta a vízzel telt üstöt, meghámozta a burgonyát, felszeletelte és a vízbe dobta a húst. Később pedig a darabokra vágott burgonya is az üstbe került. Amikor sót is szórt belé, és megkóstolta a jó szagú levet, mosolygott örömében, milyen finom gulyással várja Lorint.

Jócskán elmúlt már dél, amikor a királyfi a férfiakkal együtt előbukkant a tárnából. A verejtékkel elkeveredett por fekete piszokkal borította testét. Az ebéd, a rövid pihenő és a délutáni munka után alkonyatkor társai a patakhoz vitték a királyfit, ahonnan tisztán és felfrissülve tértek vissza. Lillia újból tálalt mindenkinek, kiürítve teljesen az üstöt, azután ki-ki elkészítette fekhelyét, és a kigyúló csillagok már a lehunyt szemű emberekre néztek alá a magasból.

Lehunyt szemmel feküdt a királyfi is, de nem aludt el. Kinyújtotta a karját, és megkereste a halkan, egyenletesen szuszogó Lillia kezét, aki tüstént felébredt.

– Hallgass rám, fontos mondanivalóm van – suttogta Lorin. – Odabenn a barlangban jókora nyílásra bukkantam, amely egy kis alagútba vezet, annak a túlsó végén világosság dereng. A kavics, amit belé hajítottam, nem ütközött akadályba. Ez azt jelenti, hogy szabad az út. Ha tehát mi belopózunk a barlangba, és kimászunk az alagúton, akkor azok mögé a sziklák mögé jutunk, amelyek ezt a helyet körülveszik.

– Nem egészen értem... – súgta Lillia.

– Gondolkozz csak... Ez azt jelenti, hogy a sziklák eltakarnak bennünket rabtartóink elől, tehát bátran mehetünk előre. Mire kivilágosodik, és észreveszik a szökést, mi már messze járunk.

– Mikor akarsz indulni?

– Most mindjárt, Lillia.

– Félek... – mondta panaszosan a leányka.

– Gondolj a hercegre, milyen váddal illette szüleidet. Gondolj arra, ha mi nem érkezünk idejében Dorániába, hogy összebékítsük apáinkat, megint háború lesz, és az szenvedést hoz mindkét népre. Hiszen te bátor leány vagy, a te segítséged nélkül ott vesztem volna az üregben, ahová Gurin dobott!

Lillia kidörzsölte szeméből az álom maradékát, és rámosolygott a pajtására.

– Persze, igazad van, ha kell, ha muszáj, akkor én nagyon bátor vagyok.

– Hát most muszáj – mosolyodott el a királyfi is. – Szedjük össze az erőnket, és amilyen csendesen csak tudunk, surranjunk be a tárnába. De várj csak, ne mozdulj... ki jajgat itt?

– Ó, hát megint! – kiáltott fel Lillia. – Gazda nyög és jajong, hallod, milyen borzasztóan? Nappal félek tőle, ilyenkor meg úgy sajnálom, de úgy... Tegnap is én költöttem fel, hogy ne szenvedjen tovább... Ó, szegény!

A két gyermek a maga gondjáról megfeledkezve, lábujjhegyen Gazdához ment, és dobogó szívvel, mély sajnálkozással föléje hajolt.

Gazda felriadt, és gyors mozdulattal felült.

– Mit kerestek itt?

– Megint... megint nyögött, uram... – mondta bátortalanul Lillia. – S mintha újra azt a nevet ismételgette volna, amit tegnap... Méla, Méla...

Gazda megrándult, s önkéntelenül lehunyta a szemét. Amikor újra kinyitotta, tekintete már tiszta volt és nyugodt. Kisimult arcán eddig új, ismeretlen kifejezést világított meg a fentről lesugárzó fény. Azután csendes hangon így kezdett beszélni.

– Amikor ezeket a hegyeket Toránia elvette Dorániától, aranybányász lettem az egyik tárnában. Egészen addig dolgoztam ott, míg apám meg nem halt, és reám nem hagyta földecskéjét. Azontúl szántottam-vetettem felserdülő fiammal együtt, és ha nehezen is, de tisztességgel megéltünk. Ám egyik napon megbetegedett legkisebb gyermekem, a szőke hajú Méla, aki minthogy mindig gyenge és véznácska volt, leginkább hozzánőtt a szívemhez. Kétségbeesésemben javasasszonyokat, kuruzslókat hívtam hozzá, akik ugyan az egészségét nem adták vissza, de elvittek a házunkból minden elvihetőt. Pénzt, lisztet, zsiradékot, lábasjószágot... Így aztán hiába fenyegetett a bíró, az adót nem tudtam kifizetni. Egyik este katonák vették körül hajlékunkat. Az istállót szétrombolták, ami használható holmit, eszközt még találtak, azt feldobálták egy szekérre, és a saroglyához odakötözték utolsó kincsünket, táplálónkat, a tehenet. Én a kezem ügyébe eső doronggal két katonát levertem a lábáról, és elmenekültem, mert a hatalom embereihez nem szabad nyúlni, ezért akasztófa jár. Nem tudom, mindez a király vagy a herceg rendelete szerint történt-e. Én egyformán átkozom mindkettőt. A bíró nem adhatott haladékot, hogy kifizethessem tartozásomat.

Mit sem számított egy apa fájdalma, kinek beteg gyermeke nem nélkülözheti a tejet. Így lettem becsületes emberből földönfutó, kinek fejére vérdíjat tűztek ki. Itt a hegyekben összeakadtam ezekkel a címeres útonállókkal, akiket szintén üldöz a törvény.

Az ő gondolatuk volt, hogy lopjuk meg a kincstárt, s bányásszunk a magunk zsebére titokban aranyat, amiért szintén halálbüntetés jár. Ők uraskodni, dőzsölni akarnak.

Nekem meg az a tervem, hogy ha elegendő aranyra teszek szert, felkeresem a családomat, és elmenekülünk Dorániába.

Gazda felsóhajtott, és szomorúan elmosolyodott.

– Amikor már úgy véltem, hogy eléggé kérges a szívem, akkor találtunk reátok. Azt hittem, gyűlölök minden apát, aki békén együtt lehet fiával-lányával, és minden gyermeket, aki nemhiába vágyik a szülői szeretet után. De tévedtem. Te, leánykám, megsimogattad a homlokomat, s akárhogyan küzdöttem is ellene, szívemről erre az érintésre leolvadt a páncél. Benned, fiú, felfedeztem fiam bátorságát, és így megtaláltam a vigaszt, hogy nem hagyja el anyját, kisebb testvéreit, hanem dolgozik, küzd a mindennapi falatért.

Társaimmal együtt megfogadtuk, hogy aki közénk téved, azt itt tartjuk segítségünkre. Én azonban most már nem akarom megakadályozni azt, hogy szüleitekhez jussatok. Megéreztem, hogy őket keresitek. Kinyitottam a tárna mélyében elfalazott nyílást, amelyet rajtaütés esetén szándékoztunk használni. Menjetek el innen. A többi a Gazda dolga, mármint Szolovéné, mert így hívtak valaha. Nyugodtan elárulom, mert ti nem árultok el.

– Milyen szomorú történet ez, milyen szomorú! – mondotta kis szünet után Lillia, nehezen nyelve könnyeit. Közelebb hajolt Szolovénhez, és rámosolygott:

– Ne bánkódjék, uram. Bizonyosan viszontlátja családját, és nagyon boldog lesz, mert látni fogja, hogy a kis Méla meggyógyult.

– Én... én csak annyit szeretnék mondani, uram – szólalt meg a királyfi, aki hol pirosra gyúló, hol elsápadó arccal hallgatta a férfi elbeszélését hogy a király semmit sem tudhat ezekről a szörnyűségekről. És ha... ha bekövetkezik az az esemény, amire gondolok... akkor nem lesz többé üldözött vad a gyermeke egészségéért remegő apából, higgye ezt el nekem, uram!

Szolovén a fiú arcába, égő szemébe nézett, azután odanyújtotta neki a kezét.

– Nem tudom, ki vagy, de nem vallatlak, mert saját példám megtanított arra, hogy mindenki meg akarja őrizni a maga titkát. Szeretném hinni, hogy úgy lesz, ahogyan reméled. És most te hallgasd meg az én szavamat: azért rázom meg a kezedet, mert megérdemled ezt a férfias parolát. Az emberek gondjával-bajával való együttérzésed azt mutatja, hogy derék ember, igaz férfi lesz belőled, fiam!

A királyfi szeme felragyogott. Soha nem ismert boldogító érzés töltötte el. Egyúttal megértette azt is, hogy ez a kézfogás pecsétje annak a fogadalomnak, hogy mindenkor a nép javára cselekszik. Éppen felelni akart, amikor Lillia ijedten rántotta meg a karját.

– Nézd csak... Pislogó kihallgatott bennünket!

Mindhárman arrafelé fordultak, ahol a furcsa, félelmetes ember feküdt. Fél könyökre támaszkodva lesett ki pillátlan szemhéja alól, száját kaján mosoly húzta félre.

– Örülök, hogy ennyire megkedveltétek egymást – sipogta csúfondáros udvariassággal. – Hadd menjenek el a kis ártatlanok, hadd áruljanak el bennünket, és hadd dúskáljanak a pénzben, amit a fejünkért kapnak. Ugye jó lesz így, Gazda?

Pislogó ezután elkiáltotta magát:

– Gyapjas, Faskasfogú, fel, fel, ébredjetek! Árulás!

– Fussatok, meneküljetek! – ragadta meg a két gyermek karját Szolovén, s a barlang felé vonszolta őket. – Be a tárnába! A bejárat szűk, el tudom állni, meg tudom védeni!

– De mi lesz önnel, uram? A többiek megölik... – mondták szinte egyszerre a gyermekek.

– Ne féljetek, elbánok én velük. Tusakodunk egy kissé, azután majd lecsillapodnak, mint máskor, hiszen nélkülem nem boldogulnak. Menjetek gyorsan, meneküljetek!

A két szabaddá vált fogoly gyorsan széthányta a tárna mélyén a nyílást álcázó köveket, és belebújt a kivájt, cső alakú üregbe. Ezen keresztülvergődve, hosszúnak tetsző idő után ismét kijutottak a szabadba.

Itt még sziklásabb volt a táj, mindenfelé vad szirtek ugrottak a magasba, csúcsukat ezüstbe vonta a holdfény, oldaluk vörösen, zölden és rozsdás árnyalatú rózsaszínben csillogott.

– Ó de szép, nézd csak! – ámult el Lillia.

– Nem álldogálhatunk itt – fogta meg a kezét a királyfi. – Szolovén most kemény küzdelmet folytat azért, hogy mi elérjük célunkat. Tovább kell mennünk, fel a hegygerincre, azután lefelé a túlsó oldalon, hogy minél hamarább dorán földre léphessünk. Atyám hintója talán már át is kelt a sima hágón, talán már a főváros utcáin forognak kerekei. Sietnünk kell, Lillia!

Óvatosan haladtak előre. Kőről kőre lépni, szikláról sziklára kapaszkodni nem mutatkozott egyszerű feladatnak, ha mégoly tiszta, ezüstfehér fényt is hintett szét a hold és a csillagsereg. De amint lassan maguk mögött hagyták a nehéz órákat, úgy világosodott a táj.

A hajnal rózsaszínű derengésében megsápadtak, majd semmivé olvadtak a nemrégen még ragyogó égitestek. Nemsokára már körös-körül lángolni kezdett az ég, mintha kibomló zászlók jeleznék lobogva a nap jöttét. A csúcsok most piros tűzben égtek, s az itt-ott kibukkanó fák harmatos ágkarjaikkal boldogan nyújtóztak az égi tündöklés felé.

A két gyermek leült egymás mellé. Eddig nem érezték izmaik fáradtságát, most azonban sajgott minden porcikájuk.

– Vajon mi történt Szolovénnel? – kérdezte halkan a királyleány.

– Bízom benne, hogy jó étvággyal reggelizik a három útonállóval – felelt a királyfi. – Ha nem így lenne, akkor azok már régen utolértek volna bennünket.

A nap már fenn járt a mennyboltozat tetején, amikor felfrissülve és éhesen felébredtek. Nagyot nyújtózva álltak talpra.

– Ó, Lorin, miért is olyan rosszak az emberek?! – sóhajtott Lillia.

A választ már nem hallotta. Végigdőlt a kemény sziklapadon, és nyomban elaludt. A királyfi is elfészkelődött a helyén, s a szeme tüstént lecsukódott.

A szeretet foglyai

A nap már fenn járt a mennyboltozat tetején, amikor felfrissülve és éhesen felébredtek. Nagyot nyújtózva álltak talpra.

– Menjünk, menjünk! – kiáltott fel a királyfi. – Már nem lehet messze a tető!

– Éhes vagy? – kérdezte kapaszkodás közben Lillia.

– De még mennyire! Hiszen én sem ettem tegnap este óta! Talán odafenn találunk valami ehető bogyót. Ha pedig nem...

– Ha pedig nem? – visszhangozta keserves képpel Lillia.

– Akkor annál gyorsabban szállunk alá a hegy túlsó oldalán Dorániába! – nevetett Lorin. – Előre hát!

Egymást húzva-tolva, támogatva, nógatva és vigasztalva küzdötték fel magukat a meredeken. És a tetőre érve, ámulva, kerekre nyílt szemmel néztek körül. Mintha új világba kerültek volna.

Hatalmas fennsík terült el a szemük előtt. Fűvel benőtt, a távolban fák koszorújával körülvett napos térség, amelyen akadály nélkül bukfencezett végig a jókedvű szél. Messziről kedves csilingelés hallatszott. Állatokat legeltetett egy láthatatlan pásztor. Jobbról fehérre meszelt házikó fala világított, ott tyúk kárált, liba gágogott az alacsony palánk mögött.

– Ennek a háznak a látványától még éhesebb lettem... – suttogta Lillia.

– Ha így áll a dolog, akkor közelítsük meg, és tapasztaljuk ki, vajon miféle emberek lakják.

Kézen fogva nekivágtak az útnak. Amikor a kerítéshez érkeztek, előrerontott egy fekete, bozontos szőrrel benőtt, rózsaszín orrú kutya, és ádáz haraggal ugatni kezdett. Erre kinyílt az udvarra szolgáló alacsony ajtó, és egy jól megtermett, gömbölyű

idomú, középkorú asszony lépett ki rajta. Fehér ingvállat, ráncos szoknyát viselt. Kerek, napsütötte arcán pirosan virított az egészség, telt ajkai mögül hibátlan gyöngyfogsor ragyogott elő, amikor vastag tenyereit összecsapva felkacagott.

– Hát ti, lelkecskéim, honnan kerültetek elő?

Lillia előrelépett, hogy megfeleljen a kérdésre. Fejét félrehajtva, hízelgő kedvességgel mosolygott.

– Mi csak úgy... az égből pottyantunk ide... Vagyis hogy...

– A nevünk Rin és Lia – szólt közbe a királyfi. – Nem árulhatjuk el, kik vagyunk, honnan érkeztünk, és hová tartunk. Ezért mondjuk, hogy az égből pottyantunk le. Ha tehát...

– Nem vagyok kíváncsi többre, nekem éppen elég ennyi – mondta örömtől és izgalomtól fénylő szemmel az asszony. – Idekerültetek valahonnan, és itt vagytok, csakis ez a fontos.

Gyönyörködve vizsgálgatta a gyermekeket, azután beterelte őket az udvaron keresztül a konyhába.

– Látom, fáradtak vagytok, s úgy vélem, éhesek is. Kota néni bő ebéddel szolgál nektek.

Odabenn a konyhában csín, tisztaság és a tűzhelyen készülő étel jó illata fogadta őket. Kota gyorsan cseréptálat, törülközőt hozott, hogy a váratlan vendégek tisztálkodhassanak. Közben folytonosan beszélt hozzájuk:

– Most csak így mosakodtok, lelkecskéim, holnaptól kezdve azonban a patakra jártok fürödni. Az öregem majd megmutatja, merre csörgedezik. Olyan a vize, akár a gyémánt, úgy szikrázik, úgy villog, ámbár soha nem láttam ezt a drágakövet. A te szemedet is, leánykám, bízvást gyémántnak nevezhetem. No de a tiéd sem alábbvaló! – csapott Lorin vállára. – A te szemed olyan kék, akár a mennybolt. Ezt bátran mondhatom, hiszen az áldott eget reggeltől estig látom, tudom hát, milyen!

Asztalhoz ültette vendégeit, és pompás ebédet tálalt eléjük. Derekán összekulcsolt kézzel, gyönyörködve nézte, milyen jó étvággyal fogyasztják. Amikor eltelve hátradőltek a széken, Kota elébük tolta a tálakat.

– Egyetek még! Hiszen alig hiányzik valami!

– De hiszen már a pukkadásig jóllaktunk! – mosolygott rá Lillia.

– Az én kedvemért kapjatok még be néhány falatot! – rimánkodott az asszony.

– Az ilyen kínálást nem utasíthatjuk vissza! – nevetett a királyfi.

Mindketten legyűrtek még egy kis húst és főzeléket. De utána úgy rájuk tört a fáradtság, hogy Kotának kellett őket a szobába, a két, kecskebőrrel bevont fekhelyhez támogatni.

Arra ébredtek, hogy világosabb van, mint amikor lefeküdtek. Csodálkozva néztek Kotára, aki megjelent az ajtóban.

– Fel, fel, lelkecskéim, tegnap dél óta szuszogtok itt! Már régen eltakarodott az éjszaka, és megérkezett a reggel. Talpra, álomszuszékok, talpra!

Kihúzta Lilliát és Lorint a konyhába az ura elé, és olyan büszkeséggel forgatta, mutogatta őket, mintha tulajdon édesgyermekei lennének.

– Nézd, Maddi, nézd, milyen kedvesek, milyen takarosak!

A fiú haja, akár a búza, a termete nyúlánk, a homloka okos, a szeme komoly, de azért nagy kópé, fogadom! A leány, láthatod a szeméből, huncut, hízelkedő, mosolya a követ is meglágyítja.

Nézd csak, már el is húzódott a szája. Hát meg tudnál-e bármit is tagadni tőle, ha így mosolyog rád?

– O, Kota néni – nevetett fel szívből Lillia –, nem kívánok én semmi egyebet, csak hogy szeressenek!

– Dehogyisnem kívánsz, lelkecském. Hát a reggelit ki fogyasztja el? No, mit szólsz hozzájuk? – fordult ismét férje felé izgatottan.

Maddi, a pásztor széles vállú, szikár, középtermetű ember volt. Vállig érő, deresedő haja, bozontos szemöldöke, hosszú, őszülő bajusza jóval idősebbnek mutatta élete párjánál. Nagy nyugalom ömlött el rajta, látszott, hogy igen nehéz a sodrából kihozni. Csupán csillapító mozdulattal felelt felesége lerendezésére, aztán kezet fogott a két kis vendéggel.

– Üdvözöllek benneteket szerény hajlékomban, itt szívesen látott jövevények vagytok. – Majd felesége felé fordulva helyeslően bólintott. – Igazad van, Kota. Csakugyan takaros gyermekek.

– Hát csak ennyivel válaszolsz? – kérdezte rosszallóan a felesége, miközben a párolgó tejet a hasas bögrékbe öntötte.

– Tudod, a beszéd nem kenyerem – válaszolt nyugodtan Maddi. – Te se beszélj oly sokat, inkább kend szaporábban a vajat a kenyérre.

– Keress még egy asszonyt, akinek fürgébben jár a keze az enyémnél, még akkor is, ha a nyelve megállás nélkül pereg! – kiáltott fel méltatlankodva Kota. – Egyetek, lelkecskéim, egyetek-igyatok, mindenből van elég! – biztatta a gyermekeket, azután az urához fordult. – Tudod jól, mennyit sírtam, keseregtem, mióta a lányaink férjhez mentek, és elrepültek innen férjük lakhelyére. Emlékezhetsz, mennyit nyaggattalak, hogy amikor az eladásra szánt túróval, sajttal, vajjal leereszkedsz a hegyről, keress néhány árvát, és hozd el őket nekem, mert én megbolondulok, ha nincs kire gondot viselnem. És most, hogy ez a két kedves teremtés, nyilván a sors akaratából, idevetődött, és a miénk lett, te azzal vádolsz, hogy nem kenem számukra elég gyorsan a kenyeret!

Maddi nagy nyugalommal tűrte a szemrehányásokat. Azután kétfelé törölve bajuszát, ennyit felelt:

– Én boldogan tartanám itt a leányt meg a fiút, de úgy vélem, őket is meg kell kérdezni szándékuk felől.

Erre Kota olyan szózáporral felelt, aminek alig akart vége szakadni. S ezzel párhuzamosan egyik szelet kenyeret a másik után nyomta Lillia és Lorin kezébe.

A gyermekek étkezés közben bámulva hallgatták a fejük felett kavargó vitát, és látván az asszony haragosan kigyúlt képét s a férfi rendületlen nyugalmú ábrázatát, alig tudták mosolyukat visszafojtani. Végül is a pásztor cihelődni kezdett. Derekára széles bőrövet kapcsolt, és vállára vetette színes fonallal kivarrt iszákját.

Kota nagyot nyelt, és ismét pörölni kezdett:

– Hát ember vagy te? Hát van neked szíved? Alig ettek valamit ezek az ártatlanok, és te máris indulnál velük a patakhoz? Hiszen elébb harapni kell nekik még valamicskét, mert amit eddig fogyasztottak, abból ugyan egy macska se élne meg!

– De hiszen annyit ettünk, amennyi csak belénk fért! Ha még egy falatot eszünk, rosszul leszünk – bizonykodtak a gyermekek.

– Ej, valami bajotok lehet, hogy ilyen kevéssel beéritek – csóválta meg a fejét aggodalmasan Kota. – No de majd én rendbe hozlak benneteket! Új ruhát is varrok nektek, elég vásznat szőttem, telik belőle.

– De hiszen erre nincs idő... – kottyantotta ki a királyleány.

– Vajon miért? – nézett rá gyanakodva Kota.

– Tovább kell menünk, kedves Kota néni – mondta szinte bocsánatkérőn Lorin.

– Ugyan miért olyan sürgős? Hová igyekeztek?

– Azt nem árulhatom el. De fontos ügyben járunk.

– Fontos ügyben... két ilyen kis cinegemadár! – kacagott fel Kota, megmutatva pirospozsgás képéből kiragyogó gyöngyfogait. – Ugyan miféle fontos dolgotok lehet? – Telt keblére ölelte a gyermekeket, hangja megremegett. – Ígérjétek hát meg, hogy nem

hagytok itt! Higgyétek el, sehol sem lesz ilyen jó dolgotok, mint nálunk. És senki nem szerethet benneteket ennyire, mint én!

– Kota néni jó szívét mutatják ezek a kedves szavak – felelt Lorin. – De most megyünk, mert Maddi bácsi már útra készen áll az ajtóban.

Odakinn szikrázva sütött a nap. Jólesett a szüntelenül körbenyargalászó szél, mert friss leheletével enyhítette a nagy meleget. Maddi a házból kilépve bal felé indult el a mezőn, arra, amerre a fák lombjai közül elővillant a karámok sárga deszkaoldala. Ezeken túl, fák sűrűjében, örökké nedves, zöld mohával lepett kövek között szökdécselt lefelé, kőről kőre a patak. A gyermekek megfürödtek, a napon megszárítkoztak, azután visszatértek Maddihoz, aki körül már vidáman ugrándoztak, mekegtek az akolból kiszabadult kecskék és gidák.

– Ennünk kell – sóhajtott egy idő múlva a pásztor, és iszákjából előszedte a kendőbe kötött elemózsiát. – Egyetek ti is.

– Mi még nem vagyunk éhesek – rázta a fejét Lorin.

– Mit számít az! – legyintett Maddi. – Csak üres tarisznyával térhetek haza, mert különben hallgathatom Kota néni szemrehányásait holnap reggelig.

Lorin és Lillia szót fogadott. Nevetve tömték magukba a finom vajas kenyeret, a sajtot, s minduntalan friss forrásvizet kortyoltak hozzá, hogy könnyebben csússzék a falat. Utána nagyot pihentek egy fa árnyékában. Amikor kinyitották a szemüket, letelepedtek a fatönkön ülő pásztor mellé.

– El kell mennünk, Maddi bácsi – mondta komolyan Lorin. – Nem vagyunk árvák, mint Kota néni hiszi. Bizonyos céllal indultunk el hazulról, és végére kell járnunk a vállalt feladatnak. Nem várhatunk tovább.

– A feleségem kisírja a szemét, ha nem maradtok itt. De ha, mint mondod, fontos tennivalótok van, nem tartóztatlak benneteket. Már most útra keltek?

– Igen. Merre vezet az út Dorániába?

– Úgy? Dorániába igyekeztek, fiam? Ha jobbra indultok el, egynapi járóföldre megtaláljátok a kényelmes átjárót, ahol lóval, kocsival közlekednek az utasok. Ha ezt nem akarjátok, bárhol leereszkedhettek, de persze a meredek sziklák között lassabban, fáradságosabban haladhattok.

– Mi mégis a nehezebb utat választjuk – felelt Lorin. – A kocsikat ki akarjuk kerülni, erre megvan az okunk, Maddi bácsi.

– Amint tetszik. Majd én elvezetlek benneteket az alkalmas ösvényig.

– Még szerencse, hogy a ház ablakai nem erre néznek – mondta a királyfi. – Így Kota néni nem veheti észre szökésünket.

Kota nevének említésére mindhárman elszomorodtak. Elképzelték, hogyan sürög-forog a konyhában, hogy gyúr, dagaszt, kever-kavar fürgén, izgatott boldogsággal, és várja ebédre vendégeit, akiknek lekváros gombócot ígért. Ám indulniuk kellett, s némán haladtak előre. Amikor már olyan messzire kerültek a háztól, hogy a távolság és a hátuk mögé sorjázó fák lombjai megszüntettek minden veszélyt, a pásztor megállt. Tarisznyájából a Lorinéba rakta a sok jó falatot, azután így szólt:

– Ég veletek, gyermekeim! Nehezen válok meg tőletek, de nem lenne becsületes dolog visszatartani benneteket. Ezért csaltam meg kedvetekért az én kedves Kotám jó szívét. Szegény most tucatszámra készíti a gombócokat, s nem tudja, hogy hiába.

Lillia alsó ajka lebiggyedt, a hangja megremegett.

– Mi is... nagyon-nagyon megszerettük magukat, Maddi bácsi... Mondja meg Kota néninek, ha lehet, nemsokára meglátogatjuk, és... és akkor megesszük a gombócokat is.

– Igen, így lesz – folytatta Lorin. – Egyszer visszajövünk, és elhozzuk Kota nénihez azokat a gyermekeket, akik valóban árvák, és szomjasan vágynak a szeretet után.

Mindketten elköszöntek a pásztortól, s nekivágtak a nehéz, meredeken lejtő hegyi útnak. Fáradságosan haladtak előre, s csak akkor pihentek meg, amikor már nem bírták tovább erővel. A rövid pihenő alatt Lillia egyszer csak elmosolyodott, és a pajtása felé fordult.

– Lorin... egész úton idáig arra gondoltam... milyen jók az emberek!

A következő pillanatban ijedten rázta meg a királyfi karját.

– Nyisd ki a szemed, kérlek... Nézd csak, ott a sziklán...

Messze, a ritkuló bokrok mögött egymásnak dőlt köveken elmosódott, világos foltok mozogtak rejtelmesen. Önkéntelenül felálltak, és kézen fogva, aggodalmasan közeledtek feléjük. Amikor már csak néhány lépés választotta el őket a sziklacsoporttól, mindketten megtorpantak.

A köveken három, durva vászoningbe öltözött gyermek kuporgott. A legidősebb kilenc-, a legkisebb négyéves lehetett.

Tágra nyílt szemükben, könnyektől maszatos, sovány arcukon riadt kifejezés ült.

– Hát tőletek ijedtem meg? – csapta össze a kezét Lillia.

– Itt laktok a hegyen? – kérdezte Lorin. – Vagy talán eltévedtetek? A hosszú útkeresés gyötört el benneteket ennyire?

– Ha csak ennyi lenne a bajunk, bizony nem sírnánk – válaszolt a legidősebb, egy vézna fiúcska. – Ennél sokkal nagyobb a bánatunk, és senkink nincs, akitől tanácsot kérhetnénk.

– Hogyne lenne – mosolygott rá a királyfi. – Hiszen itt vagyunk mi. Beszélj, hátha segíthetünk rajtatok.

– Édesapánk pásztor volt, és egy juhtolvajt kergetve lezuhant az egyik szikláról – kezdte panaszát a lenszőke fiúcska. – Egy idő múlva mostohaapa került a házhoz, aki kegyetlenül bánt velünk. Édesanyánk három nappal ezelőtt meghalt, mostohaapánk pedig idehozott bennünket a hegyre, és szigorúan meghagyta, hogy vissza ne merjünk térni a tanyára, ahol a házunk áll, mert akkor vége az életünknek. Tegnap dél óta vagyunk itt étlen-szomjan, és bizonyosan itt pusztulunk el.

Amíg a fiúcska beszélt, testvérei keserves sírásra zendítettek. A királykisasszony letérdelt a legkisebb elé, és megsimogatta maszatos arcát.

– Ne sírj... ne sírjatok! Nem is olyan messze innen találtok egy kis házat, ahol már várnak benneteket. Édes tej melegszik a tűzhelyen, és lekváros gombóc fő a nagy lábasban tucatszámra. Kota néni vár benneteket, s talán már hull is a könnye, mert nem tudja, hol késlekedtek. Addig is frissen sütött cipóból szelt vajas kenyeret kaptok tőlünk, útközben falatozhattok belőle. Ne szomorkodjatok hát, és siessetek. Kota néninek olyan nagy a szíve, mindhárman elfértek benne, ne sírjatok, szegény kis árvák!

– Köszönjük, mindent köszönünk! – zajongtak felvidámodva a testvérek. – Fogadjátok hálánkat, és járjatok szerencsével!

– Ti is! Ti is! – integettek Kota néni szökevényei.

Sokáig néztek a testvérek után, akik új erőre kapva igyekeztek a megadott irányba, a fennsík felé. Azután ők is elindultak, s mintha valami súlyos tehertől szabadultak volna meg, az arcuk ragyogott. Pedig leereszkedni a hegység lejtőjén nem volt könnyű feladat. Sziklától szikláig kapaszkodva, kőről kőre lépve, az itt-ott eléjük bukkanó karcsú fák

törzseibe fogódzkodva haladtak lefelé. Útjuk felén járhattak, amikor rájuk esteledett. Behúzódtak egy sziklaüregbe, amelyet mohával béleltek ki; alig helyezkedtek el, máris elnyomta őket az álom. Nagy-nagy csillogást láttak álmukban, melegítő fényességet, s amikor felébredtek, a fényesség akkor sem tűnt el. Ott tündökölt az üreg bejáratánál, pirosan kápráztatva szemüket.

– A nap! – kiáltotta a szabadba szökkenve Lorin.

– A nap! – ujjongott kibújva az üregből Lillia.

Nagyot nyújtóztak, kidörzsölték szemükből az álmot, félig kiürítették a tarisznyát, azután elindultak. Ó, micsoda vidámság, micsoda öröm tüzelte őket, milyen friss erő feszítette izmaikat! Most már pillanatnyi szünetet sem engedélyeztek maguknak.

Gyorsabban is haladhattak, hiszen a hegyoldal most már szélesen, szelíden terült a lábuk alá, sűrűbb lett a fű, szoros láncba kapaszkodva érkeztek elébük a fák. Már a mennybolt legmagasabb pontjához közeledett a nap, amikor kiléptek az erdővé gyülekezett fák közül. Dús rét nyílt ki előttük, túlsó szélén házak színes koszorúja virított. A réten tarka tehenek legeltek. Lassan lépegettek odébb, odébb, farkukkal lustán csapkodták az oldalukra tapadó legyeket. A táncoló, röpködő szellő föld- és tejszagot sodort magával, és a frissen kisült kenyér illatát hozta a falu felől.

Lillia csak állt a meleg fényben, ami tetőtől talpig elárasztotta, mohón szívta be az összekeveredett, csodálatosan jó, ismerős illatokat, és könnyes szemmel, remegő ajakkal, mosolyogva suttogta:

– A hazám! A hazám! Doránia! Holnap már a fővárosban leszünk!

Lorinra tekintett, a szemük összevillant. A következő pillanatban sírva-nevetve átölelték egymást.

– Megérkeztünk! Ez már Doránia!

Hazatérés

Ugyanezen a napon estefelé nagy, nehéz úttól megviselt batár kért bebocsáttatást a dorán király palotájába. Az őrszolgálatot teljesítő katonák parancsnoka az utasok kiléte iránt érdeklődött, s nagy megrökönyödéssel vette tudomásul a kísérő lovasok egyikének válaszát, amely szerint a hintó egyik utasa a torán kancellár, társa pedig maga VII. Vallon, a toránok királya.

A parancsnok értesítésére egy magas rangú udvari ember sietett a kapuhoz. Nyomban felismerte a kancellárt, s azonnal megnyittatta a kaput, majd fényes lakosztályba vezette a királyt és a Fekete Herceget. A legutolsó torániai faluban napokig kellett várakozniuk, míg az elrabolt lovak helyett újakat találtak. VII. Vallont annyira elgyötörte a türelmetlenség és a hosszú út, hogy tüstént lepihent, és csupán reggel kívánt a dorán királyi párral találkozni.

Most, hogy célhoz ért, remegő nyugtalanságát valami nagy csapástól való félelem váltotta fel. Nem merte senkitől sem megkérdezni, hogy fia és Lillia megérkezett-e. Attól tartott, hogy a tagadó válaszra, akár megfelel a valóságnak, akár nem, elveszíti maradék erejét, s Eddin király diadalmaskodik rajta, az idő előtt összeroppanó, nagy hatalmú és

mégis tehetetlen, kifosztott emberen. De nem a büszkeségét féltette jobban, hanem apai szívét, amelynek az elmúlt napok alatt annyi szenvedést kellett elviselnie, s amely riadtan védekezett az újabb és legsúlyosabb bántalom ellen.

Bármilyen okos volt is a kancellár, jóság híján nem érezhette át egy apa aggodalmát, szeretetét. Azt sem értette meg, hogy folytonos ármánykodásával túllőtt a célon, s oly sok utálatos váddal illette a trónörököst, amelyeket az apa szíve végül is elutasított magától.

Valóban, a királyban egyre határozottabban jelentkező idegenkedés támadt az ellen a férfi ellen, akitől terhelő szavaknál egyebet nem hallott a fiáról. Az utolsó pihenőtől a palotáig vezető úton alig beszélt vele, s úgy tett, mint akit a fáradtság és testi szenvedés késztet hallgatásra. A herceg is így magyarázta ura szótlanságát, bár kissé nyugtalanította a makacs némaság. Ezt azonban az a jóleső érzés csitította el, hogy Lorin már ott fekszik várának sziklapincéjében a szalmán, s onnan kifelé nem vezet út. Mellette pedig a veszélyessé vált Ewin gróf öklözi dühében a hét lakatra zárt ajtót.

Másnap reggel a herceg gyorsan befejezte öltözködését, és urához sietett, hogy a trónterembe kísérje, ahol a dorán királyi pár várt reájuk.

Ugyanebben az időben Lillia, Lorin kezét fogva, a palota előtti hatalmas téren álldogált. Szívét öröm feszítette, és félrehajtott fejjel rámosolygott Lorinra.

– Látod, itthon vagyok, itthon! Nemsokára látni fogom drága szüleimet. Ugye te is boldog vagy, kedves Lorin?

– Igen, boldog vagyok – felelte a királyfi. – Ha már megérkezett, én is látni fogom atyámat. De most menjünk be a palotába, talán még nem történt meg az összecsapás, és sikerül őt összebékítenem szüleiddel.

Szapora léptekkel közeledtek a hatalmas, kovácsoltvasból készült kapuhoz, amelynek vaslevelekkel és – virágokkal díszített rácsozata látni engedte a kert kanyargó, kavicsos útjait, gyönyörű virágágyásait, dús lombú fáit és nyesett bokrait. A kaput tartó oszlopok mellett kétoldalt feszes vigyázban kék ruhás gárdisták őrködtek.

– Jó napot! – köszöntötte őket vidáman Lillia.

– Jó napot neked is, szép leányka! – köszönt vissza az idősebbik egyenruhás. – A palotát nézegetitek? Bizony, szépen épített házacska ez, de hát kicsit szűkre sikerült, alig van benne nyolcszáz szoba.

– Nyolcszázhuszonöt – javította ki ujját felemelve, nevető hangon Lillia.

– Ejnye, de járatos vagy az udvari dolgokban! Talán még azt is meg tudnád mondani, miként hívják a mi királykisasszonyunk kedves madarát?

– Titinek! – vágta rá diadalmasan Lillia. – Halványszürke a tolla, piros a lába meg a csőre. Reggelenként ő költötte fel kopogásával a lustálkodó Lilliát.

– No, meg kell hagyni, sok mindent tudsz – ismerte el a deresedő hajú, bajuszos gárdista. – De most már én is szeretnék okosabb lenni. Áruld hát el: mi dolgotok van itt?

– A királynéval szeretnék, vagyis szeretnénk beszélni, ő, azt mondják, nagyon jó, mindenkit meghallgat, mindenkivel nyájasan beszél.

– Bizony, mindenki elébe járulhat, amikor a kert fái alatt sétál. De ti rossz órában jöttetek ide. Az este valamiféle nagyurak érkeztek Torániából. Most fogadás van a trónteremben, a királynénak nincsen számotokra ideje.

– Később bizonyosan kimegy a kertbe, ezt sohasem mulasztja el. Hadd gyönyörködjünk addig a virágokban meg a szökőkutak vízsugaraiban... – kérte hízelegve a királyleány. – Nagyon kérem, bocsásson be bennünket!

– Igen hosszú és nehéz utat tettünk meg, hogy láthassuk a kertet, és beszélhessünk a királynéval! – kérte most már Lorin is, aki egészen felindult annak hallatára, hogy atyja

és a kancellár éppen most beszél Lillia szüleivel. – Hadd mehessünk be már most, nagyon kérem!

A gárdista habozva nézett társára. Ebben a pillanatban szárnysuhogás hallatszott. Szürke galamb ült le a vaskerítés egyik díszesen kovácsolt rúdjának hegyére. Amint a leánykát megpillantotta, hirtelen fellebbent, és a vállára ült. Piros csőrének hegyét odafente a gömbölyű archoz.

– Titi, Titi! – kacagott fel Lillia, és melléhez szorította kedves kis madarát.

A gárdistának kikerekedett a szeme, és olyasféle sejtelem villant fel agyában, ami nagyon közel járt az igazsághoz. Társával együtt először teljesített palotaszolgálatot, így nem ismerte Lilliát. De tudott gondolkodni, s ezért már mozdult is, hogy a belső őrszobában jelentse, miféle gyanú támadt benne. Lillia azonban ajkához emelte mutatóujját, és mosolyával hallgatást kért tóle. A gárdistát maradásra bírta a mosoly. Szemével megértőn hunyorítva, keskeny rést nyitott a kapun, és beengedte a jövevényeket, azután ismét feszes tartásba merevedett.

– Most már minden rendben van – szorította meg társa ujjait a királyleány. – Akivel ezután találkozunk, az már mind ismerős lesz. Senki nem fog elárulni, és így teljes lesz a meglepetés, ha bejutunk a trónterembe.

– Siessünk, Lillia, siessünk! – sürgette izgatottan a királyfi.

Kézen fogva nekiiramodtak, és csakhamar eltűntek a fák között.

A dorán királyok trónterme, amikor VII. Vallon kancellárja kíséretében belépett, ugyanazt a képet mutatta, mint a leánykérés idején.

A márványos, aranycirádás, tükrös falak mentén a díszruhába öltözött méltóságok állottak rang megszabta rendben. Délia királyné és I. Eddin a trónon ültek, amely mellett díszes karosszék várta a királyi vendégeket.

Amikor VII. Vallon megjelent, a dorán király pár eléje sietett, s a kölcsönös üdvözlések után a karosszékhez vezette.

A kancellár, ki ura oldalán, de kissé lejjebb, a lépcsőn állott, szokás szerint maga akarta előterjeszteni az ügyet, ami idehozta őket, hogy mindjárt kezdetben felszítsa az ellenségeskedés lángját.

De VII. Vallon, akinek a belső izgalom még inkább elsápasztotta megviselt arcát, és még mélyebb árnyékokat rajzolt szeme alá, meglepetésére szokatlan eréllyel elnémította, és maga kezdett a beszédhez. Ziháló lélegzete, bármilyen önuralmat erőltetett is magára, megszaggatta szavait, amelyekből bánat és gyötrelem csapott ki.

– Felségtek joggal kérdezhetik – szólalt meg –, miért utaztam ide... meghívás és előzetes értesítés nélkül. Nem kertelek, nem burkolom udvarias szólamokba jövetelem célját. Napokon keresztül utaztam a forró országúton, betegen és összetörten, de mégis átjöttem a hegyeken, hogy megkérdezzem, hogy számon kérjem felségtektől... hol a fiam?

Azok, akikhez szavait intézte, ámulva néztek össze.

– A fiát kéri tőlünk számon felséged? – kérdezte végül I. Eddin. – Hogyan tudnánk mi megmondani, hol tartózkodik a trónörökös? És miként lehetséges, hogy elhagyta szüleit, hazáját?

– Ezt felségteknek jobban kell tudniuk, mint nekem! – tört ki a torán királyból a keserű felkiáltás. – Hiszen Lillia megszökött palotámból fiammal együtt, s úgy vélem, ez nem történt felségtek tudta nélkül!

– A kislányom megszökött... eltűnt?! – sikoltotta a királyné. – Ó, milyen szeretetlenül, milyen ridegen bánhattak vele, hogy erre határozta el magát!

Délia sápadtan, elgyengülve támaszkodott férje vállára. A jelenlévők is elvesztették önuralmukat, és felháborodva, meghökkenve mondották:

– A királyleány megszökött! Úgy bántak vele Torániában, hogy ezt az utat kellett választania! Milyen szégyen, milyen szomorúság!

Eddin király csillapítón simogatta meg felesége karját, azután VII. Vallon felé fordult.

– Ebben a megdöbbentő dologban én vagyok az, aki joggal számon kérheti, hová lett a gyermeke. A béke érdekében nagy áldozatot hoztunk. Felséged kívánságára odaadtuk leányunkat, hogy Torániában nőjön fel. Azt reméltük, hogy ez az áldozat és a kötendő házasság közel hozza egymáshoz a két országot. Ez a remény azonban most eltűnt, és helyette keserű csalódás önti el mindannyiunk szívét. Csalódás és harag. Felség... hogyan bántak drága leánykánkkal? És hol van most?... Feleljen!

– Hol a királykisasszony? – zúgták rá visszhangként a dorán főurak és asszonyaik.

A két apa egymásra nézett. Mindkettőnek kínt, dúltságot fejezett ki a tekintete.

A kancellár elérkezettnek látta a pillanatot, hogy megszólaljon, és kipattantsa azt a szikrát, amely lángba boríthatja a két ország földjét. Derekát meghajtva ura felé fordult.

– Felség, most hallhattuk az igazságot. Eddin király nem örült a megtisztelő leánykérésnek, s úgy érzi, nagy áldozatot hozott, amikor trónörökösünknek ígérte leánya kezét, s elengedte őt Torániába. Most már világos lehet felséged előtt is, milyen kétszínűek a doránok, és mennyit ér a szavuk!

Méltatlankodó moraj zúgott át a termen. A vérig sértett dorán király fel akart ugrani, hogy a kancellár arcába vágja válaszát, de felesége megelőzte. Az előbb még könnyező királyné arca most méltóságot, megvetést fejezett ki, kék szeme szikrázott.

– Kegyelmességed kétszínűséggel vádol bennünket. Kétszínűségnek tekinti a szülői bánkódást, amelyet a válás után éreztünk? De hogyan is tudna válaszolni erre

kegyelmességed, hiszen nincs érző szíve! Hogyan is kérdezné velem együtt kétségbeesetten, hová lett Lilliám s vele együtt a kis trónörökös? Érzem, tudom, azért jött közénk, hogy szomorúságot, bajt, gyászt hozzon reánk.

A Fekete Herceg nehezen állotta a haragtól, megbántottságtól szikrázó kék szemek pillantását. Mint a villám, úgy nyilallt rajta keresztül ismét annak a tudata, milyen kincset veszített el Déliában. A frissen feltámadó keserűség még inkább feltüzelte bosszúvágyát és gyűlöletét. Nem figyelt urára, akiből éppen ellenkező hatást váltottak ki a királyné szavai. VII. Vallonnak megszégyenülve, megzavarodva arra kellett gondolnia, hogy a tiszta arcú asszonynak igaza van. Önkéntelenül a fiáért aggódó apa együttérzésével készült megszólalni, amikor a levegőbe hasított a herceg hideg, éles hangja:

– Felséged szavai valóban meghatóak, és meg is indítanának, ha nem lenne meg az a gyengéjük, hogy könnyen visszájukra fordíthatók. Aki ennyire bánkódik afölött, hogy leányát egy nagy és gazdag ország trónörököse veszi majd nőül, az nem is nyugszik bele leánya távollétébe. Bizonyára ennek tulajdonítható, hogy a szeretett gyermek otthagyta a fényes palotát, méghozzá a királyfival együtt. Hadd ismerje meg a torán uralkodó, a hatalmas győztes is a nyugtalan féltést, a szülői boldogtalanságot!

Eddin király felugrott. Máskor oly derűs barna szeméből most a harag villámai csaptak ki, és a Fekete Herceg sápadt, merev vonású arcába kiáltotta:

– Gyalázat! Kihívás! Úgy látszik, a toránok ürügyet keresnek az új háborúra!

– Gyalázat! – harsogták utána a dorán főurak.

– Nem mi, hanem a doránok szeretnék az új háborút, a Kincses-hegyek birtokáért. Ezért biztatták szökésre a királykisasszonyt, s arra, hogy csalja magával a toránok rajongásig szeretett kis hercegét – felelte éles hangját felemelve s döbbent csendet támasztva Tomir. – Feleljenek: hol van a királyleány és a királyfi, hol?

A némaság mögött feszülő indulat már-már kitört, hogy elsöpörje a józan meggondolást, az értelem érveit, a békét, amikor – halványszürke, piros csőrű galamb hussant be a ragyogó trónterembe. Kiterjesztett szárnyának suhogása frissítő szellőt vert, amely megérintette a lázas homlokokat. S az ajtó felól egyszerre két fiatal hang csendült fel:

– Itt vagyunk! Íme, itt vagyunk mind a ketten!

Mindenki a váratlan jövevények felé fordult. Lillia és Lorin paraszti ruhájukban, naptól-széltől pirosan, kikerekedett, nevető képpel állottak a bámuló szülők, az udvari nép előtt. Azután kitárt karral futott egyik is, másik is az emelvény felé.

– Édesanyám! Édesapám! Atyám!

A dorán királyi pár forró örömmel ölelte át Lilliát. Délia királyné szeme sírt, mosolygó ajkai pedig megállíthatatlanul ontották a becéző szavakat. Férje is

elérzékenyült, de legyűrte megindultságát, megforgatta a leánykát, s többször is elismételte:

– Mennyire megnőtt az én kicsikém!

VII. Vallon hallgatott. Némán szorította magához mellére boruló fiát, s mintha belül a fájdalom görcse megoldódott volna, soha nem érzett melegség terjedt szét a mellében. Ez a melegség felszaladt a torkába, majd a szemébe, ahonnan két könnycsepp hullott fia fejére.

Nem szégyellte e meleg cseppeket. Mintha megtisztították volna szívét minden bánattól, keserűségtől és a megalázó, utálatos gyanakvástól.

Nevetés, örömteli beszéd zaja töltötte meg a termet. Csak egy ember állt némán, idegeiben veszélyt sejtő feszültséggel – a Fekete Herceg. Hosszú évek óta először fordult elő, hogy elvesztette nyugodt biztonságérzetét, s akaratán kívül eső, váratlan esemény történt vele. Agya lázas lüktetéssel dolgozott. Hogyan került ide a királyfi, akit képzeletben már oly sokszor látott várának sziklabörtönében? Ó, a nyomorult kis herceg hogyan törleszkedik apjához, hogyan mosolyog rá! S a király úgy öleli magához, úgy csókolja, simogatja, mintha soha nem is féltékenykedett volna reá. De az ördögbe is, miként került ide, miként bújt ki a csapdából ez a fiú?

A rejtély nemsokára megoldódott. Mert amint lecsillapodott a meglepetés, az öröm magasra csapott hulláma, Eddin király Lilliához fordult.

– Leányom, az imént szörnyű vád hangzott el e teremben második atyád, VII. Vallon teljhatalmú főemberének szájából. Mégpedig az, hogy mi biztattunk fel elutazásod előtt a szökésre és arra, hogy csald magaddal a trónörököst. Tettük volna pedig ezt azért, hogy erőszakkal kirobbantsuk a háborút népeink között a Kincses-hegyek birtokáért. A felség és az egész udvar előtt felelj meg tehát arra kérdésre: miért hagytad el Torániát, és miként történt, hogy a királyfi is veled tartott?

Néma csend támadt a teremben, mindenki Lillia felé fordult, aki izgalomtól és felindulástól könnyes szemekkel állt az emelvényen. Nagy lélegzettel beszélni készült, amikor őt megelőzve megszólalt Lorin, miközben bátran, határozottan I. Eddinre emelte a tekintetét:

– Engedje meg, felség, hogy én válaszoljak leánya helyett. Lillia azért szökött el palotánkból, mert szeretet nélkül elsorvadt volna nálunk. Mona hercegnő szívtelenül bánt vele, az etikett szabályainak ismétlésén kívül csak dorgálást, figyelmeztetést, rideg rendreutasítást hallott tőle. A hercegnő mindent elkövetett, hogy elidegenítse tulajdon szüleitől és az én szüleimtől is.

A királyfi most VII. Vallon felé fordult.

– Drága atyám, nemcsak Lillia sorvadozott árván a palotában, hanem fiad is. Hányszor szerettem volna érezni, hogy szüleim nagyon szeretnek! De az etikett nem engedte meg a tanúk nélkül való kedves találkozásokat, együttléteket. Mennyire vágytam arra, hogy bejárjam országunkat! Ugyan miféle uralkodó lesz abból, aki népét nem ismeri? Hogyan láthatja el feladatát, ha nincs közel azokhoz, akikért él és dolgozik? De sóvárgásom meddő maradt, mert a gyeplő szoros volt, nem engedett. És ki tartotta kezében? Ez az ember itt! – kiáltotta Lorin égő arccal, és kinyújtott karja a szokottnál is sápadtabb Fekete Hercegre mutatott.

– Védjen meg, felség, a trónörökös vádaskodásától! Fáradságos munkámért elismerés jár, nem gyalázkodás! – fordult urához a kancellár, és sötét szemével merőn nézett rá, mint kígyóbűvölő a kígyójára.

De a király tekintete fián függött, aki folytatta mondanivalóját, ami már oly régen feszítette szívét:

– A herceg igazat mond, atyám. Valóban szívós, kitartó munkát végzett, hogy elválasszon bennünket egymástól, és utálatos gyanakvással mérgezze meg atyám szeretetét. Vajon nem ő találta ki azt a galádságot, hogy én azért kívánkozom a főváros útjain lovagolni, azért szeretnék utazgatni és országunk lakosaival beszélgetni, mert népszerűségre, hatalomra, atyám trónjára vágyom?

– Felség, ez több a soknál! – kiáltott fel dühtől lángolva Tomir, aki elviselhetetlennek érezte, hogy egy gyermek ennyire megalázza. – Mindent elkövettem, hogy betegsége idején megőrizzem hatalmát, tekintélyét, megkíméljem a gondoktól, s most mindezért cserébe ilyen szavakat kell hallanom!

– Tanúja voltam annak, miként kímélte atyám egészségét! – csattant fel a királyfi. – Három napja, hogy a falusi fogadóban ismét azt sziszegte beteg atyám fülébe, hogy a fia már most trónjára tör! Úgy vélte, ezzel megnyugtatja királyát?

– Könnyű a nem hallott szavakat elferdíteni! – rikoltotta a kancellár.

– Én hallottam ezeket a szavakat, és semmit nem változtattam rajtuk – válaszolt kiegyenesedve a királyfi. – Ott húzódtam meg az ablakpárkányon, s még előbb beugrottam az ablakon, hogy alvó atyám mellére helyezzek egy friss ágacskát, amelyre rábíztam szerető szívem üzenetét!

– Megéreztem... megéreztem, hogy tőled származik az a kis leveles ág, fiam... – mondta remegő hangon a király. – Kínzó gondolataimra enyhülést hozott, és oly nyugodtan aludtam azon az éjszakán!

A királyfi hirtelen fél térdre ereszkedett a torán uralkodó előtt, s egész lelke ott volt az arcán, amikor ráemelte tekintetét.

– Kedves atyám... higgyen nekem... Soha nem szűntem meg szüleimet tisztelni, szeretni. Erre a tiszteletre, szeretetre tanított Tarabul lovag is, az egyetlen ember, akitől meleg, gyöngéd szavakat kaptam. És higgye el azt is, hogy semmiféle rossz szándék, ravasz furfang nem vezetett akkor, amikor a nép, az ország ismeretére vágytam. Ebben is csak atyám példáját kívántam követni, mert megtudtam, hogy ifjúkorában sokat utazgatott.

– Hiszek neked, fiam – felelt Lorin arcát kezei közé fogva VII. Vallon. – Hiszek neked, és többé senki nem állhat közénk. De óva intelek, a nép közé ne vágyakozz! Sok a rossz ember, és a csalódás keserű, nagyon keserű.

– Hogyan?! – kiáltott fel a királyfi. – Mi csupán néhány elvetemült emberrel találkoztunk, s ezeken kívül, bár senki nem tudta, kik vagyunk, mindenki jó volt hozzánk.

– Igen, igen! – kiáltotta lelkesen Lillia. – Effiri, anyóka, Paramon, Alinda, Maddi, Kota és Szolovén, mindannyian segítettek bennünket!

– Még a zsiványok, a titkos aranyásók között is akadt nemes érzésű ember, aki vállalta a veszélyt érettünk – toldotta meg a királyfi. – És éppen ez a hosszú, kalandokkal teli út tanított meg arra, hogy mennyi derék ember él földünkön, és hogy minden módon meg kell könnyítenünk sorsukat. A kancellár, ki atyám nevében kormányzott, kegyetlen rendeletekkel és tettekkel sanyargatta őket. Kedves atyám, ezután okosságára és szíve jóságára hallgasson, s járjon ismét a nép közé, hogy megismerje életüket, panaszaikat.

Nagy csend támadt, és ebben a csendben megszólalt a király:

– Mindazok kedvéért, akik jók voltak hozzád és Lilliához, elfeledem a kapott sebeket. Amióta viszontláttalak, sokkal erősebbnek érzem magamat, és remélem, ezután több terhet vehetek vállaimra.

– Felség – szólalt meg metsző hangon a kancellár –, az uralkodó nem szívvel, hanem eréllyel és szigorral kormányozza országát. A szívre semmi szükség ott, ahol a tudatlan, durva csőcseléket kell féken tartani.

– Hogyan? Miféle gondolatok ezek? – szólalt meg méltatlankodva I. Eddin. – Miféle általánosító ítélet? A nép többsége derék emberekből áll, és olykor még az elvetemültekből is ki lehet csiholni megfelelő bánásmóddal a jóérzést, a belátást.

– Úgy van, felség! – mondta kigyulladt arccal a királyfi. – Útközben zsiványok támadtak meg bennünket. Lilliát futni engedték, de nekem bekötötték a szememet, ronggyal betömték a számat, és zsineggel kezem-lábam megkötözték. Nem tudom, kik voltak, de még közöttük is akadt egy, aki éjszaka megszabadított kötelékeimtől, és visszaadta szabadságomat.

Tomir agya lázasan dolgozott. Először történt, hogy számításai közé hiba csúszott. Ha kiragadja urát ebből a körből, és visszatér vele Torániába, ki kell köszörülnie ezt a csorbát. Jól sejtette, hogy a királyfi az ő legerősebb ellensége. Most már mindenképpen el kell tennie az útból. Lám, elfojtotta a két király összecsapását, s most újabb tervet kell kieszelnie, hogy a háború tüze fellobbanjon. Ewinnek sem elegendő a fogság. A fejét kell elveszítenie, hiszen csakis ő lehetett az, aki szabadon engedte a fiút – hacsak a katonák nem végeztek vele parancsa szerint.

VII. Vallon hangjára riadt fel:

– Fiam, visszaadtad a hitemet. Ha egyszer elém kerül az az ember, aki megszánta ifjúságodat, és irgalmas volt hozzád, megszorítom a kezét, és teljes szívemből köszönetet mondok neki.

Alig fejezte be szavait a király, kintről hangos beszéd és tusakodás zaja hallatszott be. Mintha többen lármáztak, taszigálódtak volna az ajtó előtt. A küszöbön sápadt, feldúlt arcú, fáradtságtól tántorgó, de erőteljes alkatú férfi jelent meg, aki mindent elkövetett, hogy a két ajtónállót lerázza magáról.

– Fontos hírt hoztam uralkodómnak... engedjétek, engedjétek, hogy színe elé járuljak! – lihegte a férfi.

A királyfi tágra nyílt szemmel nézett rá, azután felemelte a karját, és ujjongva kiáltotta:

– Ewin gróf! Ő volt az, aki szabadon bocsátott. Atyám, arra kérem, nyújtsa oda neki a kezét!

Válás és remény

Valóban Ewin volt az, aki megszabadulva az ajtót elálló gárdistáktól, a trón elé lépett.

A Fekete Herceg elótt mintha villám csapott volna le az égból. Jeges hideg ömlött szét tagjaiban. Először érzett életében olyan veszélyt jelző döbbenetet, amely már a félelemhez hasonlított. És gyűlöletet a sors ellen, amely eddig cinkosan kedvezett neki, s most egymás után tépi el a jól összeszőtt szálakat. Ewin az utóbbi időben gyanússá vált előtte, ösztöne azt súgta, hogy baj fenyegeti általa. És íme, ahelyett hogy a neki szánt börtön sziklafalát döngetné kemény, makacs homlokával, rejtélyes módon itt áll, hogy valóra váltsa a baljós előérzetet. Hogyan történhetett, hogy katonái nem végeztek vele?

Tudta, hogy most mindjárt nagy csapás zúdul reá, ha gyorsan el nem hárítja, ki nem kerüli. Nyugalmat erőszakolt hát magára, és rárivallt a grófra:

– Ewin gróf, mi dolga itt? Hogy meri ezt az ünnepélyes órát megzavarni?!

Ewin lángoló szemmel nézett rá. Vérveszteségtől fehér arcát elöntötte a pirosság.

– Kegyelmességeddel nekem semmi dolgom többé. Nem ismerem el parancsolómnak. Úgy vélem, leghelyesebb, ha azt teszi, amit én. A felség elé járul, és töredelmesen bevallja bűneit.

A gróf fél térdre ereszkedett VII. Vallon előtt. A dorán királyi pár, az udvari nép, a két gyermek és a torán király nagy csöndben hallgatta szavait.

– Felséges uram – kezdte Ewin mély felindulástól remegő hangon nem vagyok hitszegő természetű. Megbántottságomban hűséget esküdtem a kancellárnak, akit rideg természete ellenére is igazságos férfinak véltem. De most már tudom, hogy gonosz a csontja velejéig, s ezért a néki tett eskü alól feloldozottnak tekintem magamat.

A Fekete Herceg fakó arccal kiáltotta oda az ajtónállóknak:

– Vigyétek ki ezt az embert! Megcsalta királyát, és most elárul engem is!

VII. Vallon kezének mozdulatával visszaparancsolta a gárdistákat.

– Hagyjátok őt! Aki megmentette fiam életét, az nem lehet gazember. Gróf, hallgatom!

– Azon a napon, amikor két katonával együtt elhagytam felséged útihintaját – folytatta a gróf –, azzal a megbízatással, hogy az erdőben megkeressem a gyermekeket, valójában az volt a feladatom, hogy a trónörököst elfogjam, és a kancellár várának sziklabörtönébe szállítsam. Lelkiismeretem azonban nem hagyott nyugton. Igaz, a mai napig részese voltam egy összeesküvésnek, amely a Fekete Herceg vezetésével felséged hatalmának megdöntésére irányul, de egy gyermek ellen harcolni nem éreztem magamban elég erőt. A hercegnek éppen ez a kegyetlen rendelkezése rendítette meg beléje helyezett bizalmamat. Elvágtam tehát a kendőkkel vakká és némává tett királyfi kötelékeit, és szabadon engedtem őt. Hangom ugyan ismerős volt neki, de mégsem

tudta, ki vagyok. Midőn a királyfi eltűnése kiderült, a mellém adott katonák, nyilván parancsot teljesítve, megsebesítettek, s mert halottnak véltek, otthagytak a fák között. Jóval később talált rám egy Effiri nevű fiatal vadász. Elcipelt egy közeli kunyhóba, ahol egy ügyes és jóságos javasasszony és fia gondosan ápoltak. Ebben a kunyhóban találkoztam egy Alinda nevű asszonnyal, aki megtudta, hogy eltűnt férje, a gyöngyhalász Tomir herceg várában raboskodik. Azért került oda, hogy el ne árulhassa: az elsüllyedt kincses hajó drága tartalmát az utolsó aranyrögig felhozta a mélyből. A hiányzó mennyiséget pedig, amely nem került a kincstárba, a kancellár katonái szállították el az ő várába. Az eltüntetett aranykincs nemcsak gazdagságát gyarapította, hanem jó ürügyet szolgáltatott arra is, hogy a csúf kapzsiság, a lopás vádját emelje ellenem, eltávolítson felségedtől, és az összeesküvés hívévé tegyen. Társaimat, akikkel szövetségre léptem, soha nem árulom el. De a saját bűnöm bevallom, és térden állva kérem felséged bocsánatát.

VII. Vallon kiegyenesedett, és szemét, amelyben kigyúlt a régi tűz, a kancellárra emelte.

– Vak bizalmam majdnem az ön tehetetlen bábjává tett – mondta, súlyosan ejtve a szavakat. – Nemcsak trónom került veszélybe, hanem annál sokkal drágább kincsem, egyetlen fiam élete is. Sikerült megrontania fiammal való kapcsolatomat, és mint ahogyan elrabolta tőlem több hívem és a gróf hűségét, ugyanúgy elvette tőlem a szeretet után vágyakozó két gyermek bizalmát is. A tagadással mit sem ér. Vallja be bűneit, és csatolja le kardját, amit nincs joga hordani többé.

Most először történt meg, hogy a herceg nehezen viselte el ura tekintetét. Bár arca ijesztően elváltozott, mégis kihúzta magát, s szájából a düh tajtékával együtt rikácsolva tört elő a szó:

– Ezen az ostoba emberen múlt, hogy felséged trónja nem az enyém! Semmit nem bántam meg, és senkit nem ismerek el fölöttem valónak! Az életemmel én rendelkezem!

Fekete bársonykabátja alól tőrt kapott elő. De a dorán urak hozzá rohantak, és megakadályozták abban, hogy hegyét maga ellen fordítsa.

VII. Vallon intett az ajtónállóknak.

– Vigyétek el! Nemsokára saját várának sziklabörtönében elmélkedhet arról, hogy eszét, tehetségét kár volt ilyen módon elpazarolnia.

A herceg dühöngve viaskodott az erős gárdistákkal. De bármily eszeveszetten hadakozott, végül mégis kihurcolták a teremből. Ekkor a torán király Ewinhez fordult.

– Lépjen közelebb, gróf, és nyújtsa ide jobbját. A király visszafogadja kegyeibe, és önre ruházza át a kancellári tisztséget. Az apának azonban nincs elég java ahhoz, hogy fia drága életéért megfizessen. Így nem tehet mást, mint hogy hálásan megszorítja fia megmentőjének kezét.

A gróf szeme örömtől ragyogott. Ajka mozgott, de nem tudott megszólalni.

Annál hangosabban örvendeztek, kacagtak a gyermekek. Ölelésükkel majd megfojtották a torán uralkodót s a boldog, meghatott Ewint.

Amikor kissé megnyugodtak, VII. Vallon így szólt Ewinhez:

– Derék dolog, hogy nem árulja el az összeesküvőket. De már most kinyilvánítom, hogy azoknak, akiket a herceg megtévesztett, nem kell büntetéstől tartaniuk. Nemcsak fiam segített abban, hogy visszanyerjem az emberekben való hitemet, hanem ön is, Ewin gróf. Íme, egy személlyel több, akikben megbízhatom.

– Ne csak engem tartson számon, felség – rázta a fejét Ewin hanem ama falvak népét is, amelyeken hintaja keresztülhaladt. Meggyőződtem arról, hogy a herceg szándékosan elterjesztett rágalma bírta rá a megijesztett, utolsó filléreiket, szegényes holmijukat féltő falusiakat a kocsi megrongálására s a lovak patkóinak leszedésére.

– Jobb, gyógyítóbb erejű orvosságot nem is hozhatott volna nekem – felelt a király. Azután Délia és I. Eddin felé fordult. – Mélységesen átérzem, milyen csúf váddal illettem felségteket. Bár megtévesztett a herceg hitványsága, mégsem érzem hibától mentesnek magamat.

Délia derűsen rámosolygott a királyra, s mindkét kezét odanyújtotta neki.

– Felség, higgye el, semmiféle neheztelés nem maradt szívünkben. Mindketten boldogok vagyunk, hogy nálunk, a mi körünkben talált gyógyírt és megnyugvást.

VII. Vallon magához intette a két gyermeket, és megsimogatta hajukat.

– E két kedves lénnyel az volt a tervünk, hogy hat-nyolc évvel később kötendő házasságukkal erősítsék meg országaink között a békét. Hogy ez a béke valóban biztos és erős legyen, én visszaadom Dorániának a Kincses-hegyeket, és így soha többé nem lesz ok arra, hogy a dorán ok ellenséges indulattal gondoljanak reánk.

I. Eddin kitörő örömmel válaszolt:

– Felség, e tettével egy egész nép becsülését szerezte meg, és újra bebizonyította uralkodói bölcsességét. Így gyermekeink házassága valóban erős pecsét lesz a békén, amely mind a két népnek nyugalmas munkát, derűs életet biztosít.

A két király a dorán ok lelkes örömrivalgása közben fogott kezet. Azután Délia királyné szólalt meg:

– Azt hiszem, mindannyiunk óhaját fejezem ki, amikor arra kérem Lilliát és Lorint, hogy mondják el szökésük és kalandjaik történetét.

– Máris kezdem – szólt felcsillanó szemmel Lorin.

– Nem, nem, én kezdem el! – kiáltott fel Lillia. – Hiszen a szökés gondolata az én fejemben született meg. Te majd onnan folytatod, amikor átmásztál a palota vasrácsos kerítésén.

A gyermekek hozzákezdtek, és felváltva, egymást kiegészítve mondták el hosszú útjuk történetét. Sokáig tartott a mese, de mindenki odaadással figyelt rá. Bizony dél is elmúlt, amikor elbeszélésük véget ért.

A torán uralkodó ekkor megsimogatta fia szőke fejét.

– Most már sietnünk kell az utazással, Lorin. Édesanyád aggódva vár reánk. Amint megérkezünk, tüstént kiszabadítom fogságából a kedves Tarabul lovagot, és kárpótlást adok neki a méltatlan bánásmódért. Azonképpen Alinda férjét, a gyöngyhalászt is. Helyettük majd Landa és Gurin kerül a börtön mélyére.

– Kedves atyám – hajolt a királyhoz Lorin –, úgy szeretném, ha meghívnád és megjutalmaznád mindazokat, akik segítettek bennünket. Effirit, anyókát és fiát, Paramont, Alindát a férjével, Szolovént, a hegyekben rejtőző aranyásót leányával, a kis Mélával és egész családjával együtt.

– Megfeledkeztél Maddi bácsiról és Kota néniről, akinek a gombócai elól megfutottunk – szólt közbe nevetve Lillia, és mindenki vele nevetett.

Ám amikor VII. Vallon a szíves marasztalás ellenére is ragaszkodott ahhoz a szándékához, hogy tüstént útnak indul, a két gyermek elkomolyodott, és tágra nyílt szemmel nézett a szülőkre.

– Hogyan? Mi ketten most elválunk egymástól?

– Hiszen ez természetes – mondta a torán király.

– Igen, igen, természetes, atyám – felelt a királyfi –, de most mégis nagyon-nagyon sajnálom.

– És te, leányom? Visszamennél Torániába? – kérdezte a királykisasszonytól I. Eddin. – Halljam, miként felelsz.

A leányka átkarolta szülei nyakát.

– Azért szöktem haza, mert anyám és apám szeretetére szomjaztam. És most mégis nehéz megválnom Lorintól...

– Itthon maradsz, és szüleid mellett növekedsz nagylánnyá – szólt Lillia kezét megfogva VII. Vallon. – Gonosz szándék volt az, amely elszakított szüleidtől. Ki szerethetne mélyebben, ki nevelhetne nagyobb gonddal, mint ők? Most elváltok egymástól, de majd szüleiddel együtt ellátogatsz hozzánk, és részt veszel azon az ünnepélyen, amelyet barátaitok számára rendezek.

– A következő esztendőben pedig felségtek lesznek a mi vendégeink, mindama személyekkel együtt, akik a mi szökevényeinket segítették. Azt hiszem, ez megvigasztal benneteket – fordult Lilliához és Lorinhoz mosolyogva I. Eddin.

A gyermekek felvidulva, ragyogó arccal néztek egymásra.

A királyné felkelt ültéből. Két kezét a gyermekek vállára tette, *és* tiszta szemükbe nézett.

– Szenvedtetek egymásért, és segítettétek egymást. Önfeláldozó készséggel, a magatok életével nem törődve, halálos veszélyben, félelmeteket legyűrve siettetek egymás megmentésére. Higgyétek el, hogy két ember között nem lehet erősebb kapocs ennél. A távolság mit sem árt az ilyen kipróbált szeretetnek. Olykor-olykor a gyorsan múló napok során még találkozhattok is. Ám nemcsak a napok múlnak észrevétlen gyorsasággal, hanem az esztendők is. És eljön az idő, amikor a felnőtt, érett Lorin eljön a felnőtt, nagyleánnyá növekedett Lilliáért. S akkor majd mint férj és feleség együtt éltek kölcsönös szeretetben és megbecsülésben. Megértettétek szavaimat?

– Megértettük... – válaszoltak a gyermekek megindultan. Azután Lorin elmosolyodott, és kezét a királyleány felé nyújtotta.

– Viszontlátásra, Lillia! – mondta erős, derűs hangon.

A leányka félrehajtotta a fejét, és visszamosolygott rá.

– Viszontlátásra, Lorin!

Titi, akiről mindenki megfeledkezett, most felrebbent az egyik tükör sarkáról, és mintha a termet betöltő derű árama hajtaná, vidám szárnycsapásokkal körülröpdöste a két gyermeket.

Tartalom

Lillia 3
Az utazás 9
Lorin 18
Kedves találkozás 30
Az összeesküvők 37
A szökés 44
A szökést felfedezik 57
A halász és felesége 70
Zóra a neved! 76
A szabadulás 91
Az országúton 95
Az elefántsziklák között 105
Effiri 111
A vadászat 122
Az erdőben 134
Alinda 142
A kincskeresők között 154
A szeretet foglyai 165
Hazatérés 172
Válás és remény 183

BIHARI KLÁRA

Lorin és Lillia

Bihari Klára izgalmas, romantikus regényének színhelye két szomszédos ország, Doránia és Toránia, melyek között egykor ádáz harc dúlt a Kincses-hegyek birtokáért. A háborúból Toránia került ki győztesen, de tulajdonjogát és a békét még egy házassággal is biztosítani kívánja. Ezért Lilliát, a dorán királylányt gyermekkorában a torán udvarba viszik, hogy az ottani rendkívül szigorú, merev etikett szerint nevelkedjék. A szeretethez, gyöngédséghez szokott kislány nem sokáig bírja a rideg bánásmódot, egy óvatlan pillanatban megszökik. Vele tart Lorin királyfi, leendő jegyese is, hogy a hosszú vándorlás alatt oltalmazza. Kalandos útjukon számos veszedelem leselkedik a szökevényekre, megismerik az emberi jóságot és elvetemültséget, cselszövőkkel, gonosztevőkkel kell megküzdeniük, míg végre révbe érnek. A mindvégig fordulatos történetet Szecskó Tamás gyönyörű rajzai elevenítik meg.

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

Nyolc éven felülieknek

ISBN 963 11 4551 4

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó: Sziládi János igazgató

Athenaeum Nyomda (86.0779), Budapest, 1986
Felelős vezető: Szlávik András vezérigazgató
Felelős szerkesztő: Simonits Mária
Műszaki vezető: Szakálos Mihály
Képszerkesztő: Csejdy Virág
Műszaki szerkesztő: Szántai Ágnes
29 500 példány
Terjedelem: 23,59 (A/5) ív + 8 színes tábla. IF 5671